

དཀར་ཆག

ཨང་	དོན་ཚན།	ཤོག་གྲངས།
༡	ཕྱི་རྒྱུད་འཆད་པའི་སྟོན་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱུལ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	༡-༩
༢	འཁོར་གྱི་བསྐྱབ་པར་ལྷུས་པ།	༩-༤
༣	སྟོན་པས་དེའི་ལན་བསྟན་པ།	༤-༥
༤	གསོ་བྱའི་ནད་བསྟན་པ།	༥
༥	གསོ་བྱེད་གཉེན་པོ་བསྟན་པ།	༥-༡༥
༦	གསོ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ།	༡༥-༡༧
༧	བརྟག་པ་རྩ་རྒྱའི་དོན་པ་བཤད་པ།	༡༨
༨	རེག་པ་རྩ་ལ་བརྟག་པ།	༡༩-༢༠
༩	དང་པོ་སྟོན་གྲོགས་ཟས་སྟོན་བསྐྱབ་པ་བསྟན་པ།	༢༠-༢༡
༡༠	གཉིས་པ་བཟླ་བའི་དུས་བསྟན་པ།	༢༡-༢༢
༡༡	གསུམ་པ་བཟླ་བའི་གནས་བསྟན་པ།	༢༢-༢༤
༡༢	བཞི་པ་མནན་ཚད་བསྟན་པ།	༢༤
༡༣	ལྷ་པ་བཟླ་ཚུལ་བསྟན་པ།	༢༤-༢༦
༡༤	དུག་པ་ནད་མེད་ཐ་མལ་གྱི་རྩ་བསྟན་པ།	༢༦-༢༧
༡༥	བདུན་པ་དུས་བཞིའི་ཁམས་ལྡེའི་འབྱུང་བ་རྩི་བ།	༢༧-༣༢
༡༦	བརྒྱུད་པ་དོ་མཚར་རྩ་བདུན་བསྟན་པ།	༣༢-༤༡
༡༧	དགུ་པ་ནད་དང་ནད་མེད་འཕར་བའི་གྲངས་ལ་བརྟག་པ།	༤༡-༤༤
༡༨	བརྩུ་པ་ནད་དོས་བཟུང་བ་བསྟན་པ།	༤༤-༥༠
༡༩	བརྩུ་གཅིག་པ་འཆི་རྩ་བསྟན་པ།	༥༡-༥༤
༢༠	བརྩུ་གཉིས་པ་གདོན་རྩ་བསྟན་པ།	༥༤-༥༥
༢༡	བརྩུ་གསུམ་པ་ཚོ་རྟགས་སྒྲ་ཡི་རྩ་ལ་བརྟག་པ།	༥༥-༥༩
༢༢	མཐོང་བ་མེ་ལོང་རྩུ་ལ་བརྟག་པ།	༦༠

༢༩	དང་པོ་ སློན་འགྲོ་བཤད་པ།	༤།
༣༠	གཉིས་པ་ ལྷ་ལ་བསྟོ་བའི་དུས་ཚོད་བསྟན་པ།	༤།
༣༡	གསུམ་པ་ ལྷ་བསྟོ་བའི་སློད་བཤད་པ།	༤༢
༣༢	བཞི་པ་ ལྷ་ཡི་གྲུར་རྩེ་བསྟན་པ།	༤༢-༤༣
༣༣	ལྔ་པ་ ཐ་མལ་ནད་མེད་གནས་པའི་ལྷ་བསྟན་པ།	༤༣-༤༤
༣༤	དྲུག་པ་ བདེ་ཅན་གྱི་ལྷ་བསྟན་པ།	༤༤-༤༥
༣༥	བདུན་པ་ འཆི་བའི་ལྷ་བཤད་པ།	༤༥-༤༦
༣༦	བརྒྱད་པ་ གདོན་ལྷ་བསྟན་པ།	༤༦-༤༧
༣༧	དགུ་པ་ ཞར་བྱུང་དུ་བསྐྱེས་དོན་ཅ་ལྷའི་ལྷ་པར་བསྟན་པ།	༤༧-༤༨

༡། །མར་གད་རི་བོས་འཇའ་ཚོན་གྱོན་པ་ལྟར། །
མཚན་དཔེ་རི་རྒྱན་རྫོགས་མཐོང་ན་མི་མཐུན་མེད། །
སྤྲོན་པའི་རྒྱལ་པོ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཡིས། །
འགྲོ་ཀུན་ནད་ལས་བྲལ་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། །

ཅས་ཚིག་གི་མེ་ཏོག་གིས་མདུན་བསྐྱུས་ཏེ་ སྐབས་སུ་བབས་པ་དུམ་བུ་བཞི་པ་ཕྱི་མ་འཕྲིན་ལས་རྒྱད་ཀྱི་
གཞུང་དོན་འགྲེལ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱི་རྒྱུད་འཆད་པའི་སྟོན་པ་རི་ལྟར་སྤྲུལ་པའི་རྒྱལ་དང་། འཁོར་གྱིས་ཕྱི་མ་
རྒྱུད་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱུབ་པར་ཞུས་པ། དེའི་ལན་བཏུན་པའོ། །

ཕྱི་རྒྱུད་འཆད་པའི་སྟོན་པ་རི་ལྟར་སྤྲུལ་པའི་རྒྱལ་བཏུན་པ།

༡༡། །དེ་ནས་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཚོ་མཛད་སྤྲོན་གྱི་སྤྱི་བུ་འོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེས་ཉིང་ལེ་འཛིན་དེ་
ལས་བཞེངས་ཏེ། ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲོན་གྱི་ཉིང་ལེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་སོ། །སྟོམས་པར་
ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱའི་གསང་བ་ལས་འོད་ཟེར་ལ་དོག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ཕྱོགས་བརྩུར་འཕྲོས་པས་ ཕྱོགས་
བརྩུར་འཕྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཞུས་པ་དང་སྐྱག་པའི་ཉེས་སྟོན་ཐམས་ཅད་བསལ། །ལུས་
དང་ཚེ་ལ་བར་དུ་གཙོན་པའི་ནད་དང་གདོན་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱས་ཏེ་སྤྲོས་སྐྱའི་གསང་བར་འདུས་པ་ལས།
སྤྲུལ་པའི་སྟོན་པ་དང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ ཕྱིན་ལས་ལས་སྤྲུལ་ཏེ་མདུན་གྱི་བར་སྤྲང་ལ་
བཞུགས་པ་ལས། ཞེས་པ་སྟེ། ཚངས་བུག་ནས་རྒྱུ་མཐིལ་བར་གྱི་ནད་མཐའ་དག་ལ་ལག་ལེན་
དམར་ལྷིད་དུ་གསུངས་པ་ གསུམ་པ་མན་ངག་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ལོར་བུ་ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུད་ལེའུ་གོ་
གཉེས་སྐབས་བཅོམ་ལྡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་དག་ཉིད་ཅན་གསུངས་ཚར་བའི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱའི་སྟེ་བར་ཐིམ་
པའི་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ལེ་འཛིན་ལ་ནད་གསལ་དུ་བཞུགས་ནས་ནད་གི་ནད་དང་། ནད་
མེད་ཀྱི་ཚེ་ལ་བར་གཙོན་དང་བྱ་བ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་རྟགས་ ཕྱིའི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་ཅུས་ཤིང་། དེ་ལའང་བརྟག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། དེག་པ་རྩ་ལ་བརྟེན་ནས་
བརྟག་པ་འདི་ཡིན་པས་ཐོག་མར་བསྟན། དེའི་འོག་ནས་རྒྱལ་བརྟག་པ་འདིའང་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་
ལ་བལྟ་བ་བཞིན་དུ་ནད་དང་གདོན་སོགས་ངེས་ཤེས་སྟེད་ཅུས་པར་རྟོགས་ལ། དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་རྗེས་
ནད་ཀྱི་རིགས་གང་ཡིན་ཡང་ཕན་ཚུན་མ་འདྲེས་པའི་རྒྱུ་པ་ལོ་ན་སྲིད་པ་ཅོམ་ལས་མེད་པས་ ཐོག་མར་སྤྲོན་
སྤྱད་འབྲེད་པའི་ཐབས་དང་རོས་ལས་བྱེད་སྤྱར་བའི་ཐང་གི་སྟེ་ཚན་བཤད། བར་དུ་སྟེ་མས་ནད་ཀྱི་རོ་བོ་
གཞོམ་པ་དང་ ཞུ་རྗེས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པས་སྤྱར་དལ་འབྲིང་པོར་བཤད། མཇུག་ཏུ་རིལ་བུའི་ཅུས་པས་ལས་

བྱེད་པས་བྱེད་ལས་བྱུལ་ཞིང་ནད་ལྷག་གཏིང་འདོན་པར་བྱེད་པ་དང་། མདོར་ན་ནད་གང་དང་གང་
 ལའང་ཐོག་མར་ཐང་གི་སྡེ་ཚན་ནས་བཤད་པ་རྣམས་གཏོང་། དེས་མ་ཕན་ན་ཕྱེ་མ། དེས་ཀྱང་གཏིང་མ་ཐོན་
 ན་རིལ་བུའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་གསུམ་པོ་སྡེ་མ་སྡེ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་རུས་
 པའི་གཏིང་ཚན་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རུས་པའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་འབྲེལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཐང་ཕྱེ་རིལ་བུ་གསུམ་
 ཕྱིས་ཚ་གང་གི་ནད་པལ་ཆེར་ཞི་བར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྩ་ཚིགས་པགས་པ་ལ་སོགས་པར་རྟོངས་
 ཤིང་ཞེན་པའི་ནད་ལྷག་འདོན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྡེ་གྱའི་སྦྱོར་བ་གསུངས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 ལུས་ཀྱི་བྱུངས་སྟོབས་སྦྱེད་ཅིང་དབང་པོ་ཀུན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྤྲན་མར་གྱི་སྡེ་ཚན་སྦྱོས་ཏེ། དེར་མ་
 ཟད་བད་ཀའ་རང་རྒྱུད་ཅན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་གང་བའི་ནད་གཙོ་ཆེར་སེལ་བ་ལ་ཐལ་སྤྲན་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་།
 ཚ་བའི་ནད་ཤས་ཆེར་སེལ་བ་ལ་ཁུར་ལྡོག་སྡེ་ཚན་དང་། ལྷུང་ལྷན་པལ་ཆེར་སེལ་བ་ལ་སྤྲན་ཚང་གི་སྦྱོར་བ།
 འབྱོར་ལྷན་ཅན་དང་དབུལ་པོངས་སོ་སོར་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྦྱོར་བའི་སྡེ་ཚན་རིམ་པར་ཞི་
 བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་སེལ་མ་རུས་ན་ལས་ལྡོ་གང་ཡང་བྱུང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དེའི་སྦྱོན་འགོ་ལྟ་བུ་སྦྱུང་བཙོས་
 ཐོག་མར་སྦྱོས། དེ་ནས་ཁྲག་མཁྲིས་སོགས་ཐུར་བྱ་སྦྱོང་བ་ལ་བཤལ། བད་ཀའ་ལྷགས་དྲེགས་དང་དུག་
 སོགས་གྱེན་དུ་འདྲེན་པ་ལ་སྦྱུགས། ནམ་ཚོང་ཡན་གྱི་ནད་སྦྱོང་བ་ཞི་དྲག་གིས་སེལ་བ་ལ་སྤྲན་དང་སྦྱོང་
 རྒྱུ་ལོང་གི་ནད་ཐུར་དུ་འདྲེན་པའི་སྦྱོར་བ་འཇམ་རྩི་དང་དྲག་པོ་ཞི་རུ་ཏེ། དེ་དག་ཀུན་གྱི་ཐ་མར་ལོག་གཞོན་
 གྱི་རྩ་སྦྱོངས་བསྟན། དེ་དག་རྣམས་ནས་རོ་ལུས་ན་དབྱུད་ཀྱིས་དབྱུང་བར་བཤད་དེ། ཚ་བའི་ནད་རོ་དབྱུང་
 བ་ལ་གཏར་ག་གང་བའི་ནད་སྟོབས་གཞོན་པ་ལ་མེ་བཙོལ། ལྷན་འདུས་བད་ཀའ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་དུགས།
 ལྷན་འདུས་མཁྲིས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ལུམས། ལྷན་འདུས་རྒྱུང་ཤས་ཆེ་བ་ལ་བྱུག་པ། དེ་དག་ཀུན་གྱི་ཐ་མར་
 ལོག་གཞོན་ཐུར་མའི་དབྱུད་གསུངས་པའི་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་རྒྱས་བསྟན་ཐ་གཉིས་པོ་དོར་བའི་ཕྱི་མ་འཕྲིན་
 ལས་ཀྱི་རྒྱུད་འདི་ཉིད་གསུང་བ་ལ་མདོན་ཕྱོགས་ཏེ། མན་རག་རྒྱུད་གསུངས་ཟིན་ནས་བྱ་བ་གཞན་གྱིས་
 བར་མ་ཚོད་པའི་རྗེས་ཐོག་དེ་མ་ཐག་པ་དེ་ནས། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པའི་ལམ་སྟོན་པ་པོ་བདུད་
 བཞི་བཙོམ་པའམ་ཡང་ན་ ཡོན་ཏན་དུག་དང་ལྷན་ཞིང་འཛིག་རྟེན་པའི་ལེགས་ལྷན་རྣམས་ལས་འདས་པ་སྟེ།
 འགོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱུག་བསྐྱེད་ལས་སྦྱོབ་ཅིང་ ལུས་དང་སྟོག་འཚོ་བར་མཛད་པ་
 ལ་ སྤྲན་གྱི་སྤྲ་ཞེས་མཚན་དུ་གྲགས་པའི་གཟུགས་སྦྱོར་བུ་བྱེད་འོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་གསལ་ཞིང་དྲངས་
 ལ་འོད་ཟེར་དཔག་མེད་འཕྲོ་བ་དེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་བཞེངས་ཏེ། སྤྲར་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 སྤྲན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྦྱོམས་པར་བཞུགས་སོ། །སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་མ་ཐག་དུ་ བཙོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱི་སྦྱུང་གསང་བ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གནས་དེ་ལས་ འོད་ཟེར་དཀར་སྦྱོར་དམར་སེར་

ལྡང་ནག་སྟེ་ ཅུ་བའི་ལ་དོག་དྲུག་དང་། གཉིས་ནས་དྲུག་གི་བར་དུ་ཕན་ཚུན་འབྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་
 བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ཕྱོགས་བརྒྱུ་འབྲེས་པས་ཕྱོགས་བརྒྱའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལམས་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ན་
 གནས་པའི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དགེ་བ་ལ་ལྷུམ་པ་དང་ སྤྲིག་པ་ལ་སྐྱག་པའི་ཉེས་པ་
 དང་སྟོན་ཐམས་ཅད་རྩལ་དང་གྱོ་མོ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བསལ་ནས་ དགེ་བ་བརྒྱའི་ལམ་ལ་བཀོད། ལུས་ལ་བར་
 དུ་གཙོད་པའི་ནད་དང་། ཚེ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་ནད་དང་གདོན་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་འོད་
 ཟེར་རྣམས་སྤར་སྤྱིའི་གསང་བར་འདུས་པ་ལས། སྤྱུལ་པའི་སྟོན་པ་ཕྱག་དོག་གནས་ལྷུང་པ་ལས་བྱ་བ་གྲུབ་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་མཚན་པར་སྤོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་
 བ་ཞིག་འཕྲིན་ལས་ལས་སྤྱུལ་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱིར་ཐིག་ལས། འཕྲིན་ལས་དོན་གྲུབ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ལྡང་། །མཚན་དཔེའི་རྒྱན་རྫོགས་རྒྱ་གམ་སྤྱང་བཟེད་བསྐྱམས། ཕྱི་རྒྱུད་སྟོན་བྱེད་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་
 དང་། །ཕྱག་དོག་རྒྱ་འབྲས་ནད་སེལ་དབང་བསྐྱར་རོ། །ཞེས་པ་ལྷར་སྟོན་པ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་མདུན་གྱི་བར་
 སྤང་ལ་བཞུགས་པ་ལས།

འཁོར་གྱིས་བསྐྱབ་པར་ལྷུས་པ།

གསུང་གི་སྤྱུལ་པ་དང་སྤོང་ཡིད་ལས་སྤྱེས་ཞེས་བྱ་བ་དེས་ སྟོན་པ་ལ་ཕྱག་དང་སྟོར་བ་བྱས་ནས་འདི་སྐད་
 ཅེས་ལྷུས་སོ། ། ཀྱེ་སྟོན་པ་དང་སྤོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལགས། །རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་གསུངས་
 པ་ལས། །ཙ་རྒྱུད་བཤད་རྒྱུད་མན་ངག་རྒྱུད་དང་གསུམ། །དབང་པོ་རབ་འབྲིང་ཐ་མའི་དོན་དུ་གསུངས་
 ལགས་ན། །ད་ནི་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་ལ་རི་ལྷར་བསྐྱབ་པར་བགྱ། །འཚོ་མཛད་སྤྱན་པའི་རྒྱལ་པོས་བཤད་དུ་
 གསོལ། །ཞེས་ལྷུས་པ་དང་། ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤར་ཙ་རྒྱུད་ལུ་བའི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་
 གསུང་གི་སྤྱུལ་པའི་དང་སྤོང་འདོད་ཆགས་གནས་ལྷུང་པ་ལས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོ་འོད་དཔག་
 མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་དང་སྤོང་ཡིད་ལས་སྤྱེས་ཞེས་བྱ་བ་དེས། འདིར་ཡང་ཕྱི་མ་རྒྱུད་ལུ་བའི་
 སྤྱད་དུ་སྟོན་པ་དང་སྤོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཕྱག་དང་བསྟོར་བ་བྱས་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་
 ལྷུས་སོ། ། ཀྱེ་སྟོན་པ་དང་སྤོང་ཚེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལགས་ཞེས་ཞེ་ས་དང་བཅས་པས་མཚན་ནས་བོས་ཏེ།
 སྤར་རྒྱུད་ཀྱི་སྤོང་གཞིའི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། ཙ་
 རྒྱུད་ བཤད་རྒྱུད་ མན་ངག་རྒྱུད་དང་གསུམ་ནི་གང་ཟག་དབང་པོ་རབ་འབྲིང་ཐ་མའི་དོན་དུ་གོ་རིམ་བཞིན་
 དུ་གསུངས་པས། སྤྱོ་བོ་ཕལ་མོ་ཆེ་ལ་ཕན་བདེ་བླ་ན་མ་མཚིས་པར་ལྷུང་ལགས་ནའང་། གང་ཟག་དབང་པོ་
 ཤིན་ཏུ་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཙ་རྒྱུད་ནི་ཉ་ཅང་བསྐྱས་དྲགས་པས་གོ་མི་ལུས་ཤིང་། བཤད་པའི་རྒྱུད་ནི་བརྗོད་
 བྱ་རྒྱ་ཆེ་བས་མཐའ་དག་དཔྱོད་པར་དཀའ་ལ། མན་ངག་རྒྱུད་ནི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་མངས་ཆེས་པས་སྤྲེགས་

བམ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བོ་དག་སྤང་བ་དེས་ན། ད་ནི་གང་ཟག་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་བ་རྣམས་
རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་སྤྲད་ཏུ་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་ཉ་ཅང་རྒྱས་པ་དང་བསྐྱེད་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ མང་ཉུང་
འཚམ་ཞིང་ལག་ལེན་གསལ་ལ་གནད་ཏུ་ངེལ་བས་བདེ་བྲག་ཏུ་ཉོགས་སྤྲོ་བ་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་རི་ལྟར་
བསྐྱབ་པར་བཀྲི་ཞེས་འདྲི་ན། ལྟོན་པ་འཚོ་མཛད་སྤྲོན་པའི་རྒྱལ་པོས་ལེགས་པར་བཤད་ཏུ་གསོལ་ཞེས་
ཞུས་པ་དང་།

ལྟོན་པས་དེའི་ལན་བསྟན་པ།

དེའི་ལན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་
པའོ།།

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ།

ཕྱིན་ལས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་དང་སྤོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་འདྲི་སྐྱད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་དང་སྤོང་ཆེན་པོ་ཡིད་
ལས་སྐྱེས། རྒྱུད་བཞིའི་ཐ་མ་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། །ནད་དང་གཉེན་པོ་གསོ་བའི་ཐབས་གསུམ་
ལས། ། ཞེས་པ་སྟེ། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་དང་སྤོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་མདུན་གྱི་བར་སྤང་ལ་བཞུགས་
པ་དེས་ ཡིད་ལས་སྐྱེས་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་རྣམས་ལ་འདྲི་སྐྱད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའང་ཀྱེ་ཞེས་བོས་
ནས་དང་སྤོང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་སྐྱེས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་
ལོ། །དེ་ལྟར་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་བཞིའི་དུམ་བུ་ཐ་མ་ཕྱི་མ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་འདྲི་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
རྒྱལ་ནི་ རི་ལྟར་ངེས་པ་བཞིན་ཏུ་ངས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གསོ་ཡུལ་གྱི་ནད་དང་། གསོ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་
པོ་དང་། གསོ་བའི་ཐབས་ཀྱི་ལག་ལེན་གསུམ་ཡོད་པ་ལས།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གསོ་བྱེད་ནད་བསྟན་པ་དང་། གསོ་བྱེད་གཉེན་པོ་བསྟན་པ། གསོ་
ཐབས་བསྟན་པའོ། །

གསོ་བྱེད་ནད་བསྟན་པ།

གསོ་ཡུལ་ནད་ལ་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་བཞིར་གསུངས། །རྒྱས་པར་བྱེན་སྤོང་དང་ཉིས་བརྒྱ་ཡོད། །མདོ་རུ་བསྐྱེས་
པས་བཙོས་དགོས་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག ། ཞེས་པ་སྟེ། བཤད་རྒྱུད་སྐབས་བཤད་པའི་གསོ་ཡུལ་གྱི་ནད་ལ་ཉེས་པ་
གཙོ་བོ་གནས་རིགས་བཞིར་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་རེ་སྦྱར་བའི་བཞི་བརྒྱ་དང་ཅུ་བཞིར་གསུངས་ལ། རྒྱས་པར་
བྱེན་དེ་རེ་རེ་ལའང་གཞན་དབང་སྤོང་དང་ལྟར་སྤང་འཕྲལ་ནད་ཡོངས་གྲུབ་ཆོ་ནད་ཀྱུན་བརྟགས་གདོན་ཏེ་
བཞི་བརྒྱ་ཅུ་བཞིར་སྦྱར་བའི་སྤོང་དང་དུག་བརྒྱ་བརྒྱ་དུག་འོང་ལ། དེ་ནང་ནས་གསོ་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ནད་

གཞན་དབང་སྟོན་ལས་ཅན་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་བཞི་པོ་ཟུར་དུ་ཕྱུངས་པའི་ལྷག་སྟོང་དང་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་
པ་ནི་འདི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ཡིན་ཞིང་། བརྒྱ་གཉིས་ནི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་དབང་གིས་བརྗོད་མ་བདེ་
བས་ལྷགས་ལས་ཐོན་པར་དགོངས་སོ། ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྟར་སྒྲུང་གིས་ཕྱེ་བའི་བརྒྱད་
བརྒྱ་དང་བརྒྱད་པོ་ཟུར་དུ་བཞག་པའི་ལྷག་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་བཞི་འབྱུང་བ་ནི་འདི་སྐབས་ཀྱི་གསོ་
ཡུལ་འབྲིང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རྣམ་གངས་དུ་མའི་སྟོན་ནས་ཇི་ཅུ་དུ་ཕྱེ་ཡང་ཉེས་པ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་
ནད་མེད་པས་ མདོ་དུ་བསྐྱུས་ན་ཉེས་པས་ཕྱེ་བའི་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་བཞི་པོ་ལས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ནད་སྦྱར་བའི་བརྒྱ་
དང་ཅུ་གཅིག་པོ་ནི་འདི་སྐབས་ཀྱི་བཅོས་དགོས་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསོ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟན་པ།

གསོ་བྱེད་གཉེན་པོ་སྟོང་དང་ཅུ་གཉིས་ཏེ། །མདོ་དུ་བསྐྱུས་པས་སྦྱན་དབྱེད་ཟས་སྦྱོད་བཞི། །སྦྱན་ལ་ཞི་སྦྱང་
ཞི་ལ་བསེལ་བྱོད་གཉིས། །སྟོང་བྱེད་ཀུན་ལ་བྲག་དང་འཇམ་པ་གཉིས། །དབྱེད་ལ་འཇམ་རྩལ་ཟས་ལ་པན་
གཞོན་གཉིས། །སྦྱོད་ལམ་བྲག་དལ་ ཟས་སྦྱན་སྦྱར་འགྲོའོ། །དེ་ལྟར་གཉེན་པོ་བརྒྱ་ཡིས་ནད་ཀུན་
འཇོམས། །ཞེས་པ་སྟེ། །དེ་ལ་གསོ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་འདི་སྦྱར་བས་ མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཇི་སྟེད་
མཆིས་ཤིང་། བྱང་པ་རིགས་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་དང་ཟུར་མཁར་མཉམ་ཉིད་རྟོ་རྟེ་སོགས་ བྱང་ཟུར་
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་མ་མཐོང་ལ། ཕྱིས་ཀྱང་བྱང་པ་བཀའ་ཤིས་དཔལ་བཟང་གིས་བཅོས་དགོས་བརྒྱ་
ཅུ་གཅིག་ལ་གསོ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བརྒྱ་རེ་སྦྱར་བའི་གངས་འགྲིག་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དང་། ཟུར་མཁར་
སྟོ་གོས་རྒྱལ་པོས་གངས་འགྲིག་གཙོ་བོར་སྟོན་ཀྱི་གསོ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་གངས་སུ་གཞོན་ཟས་འབའ་ཞིག་ མི་
འཕྲོད་པའི་ཟས་ཀྱང་བགྲངས་པ་དང་། སྦྱན་སྦྱོར་དུས་ཀྱང་ཆིག་ཐང་གསལ་ལ་ལུས་པའི་དབང་ཡིན་ཞེས་
སྦྱོར་སྟེ་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པ། རེས་ལུས་པ་གཙོ་བ། རེས་སྦྱོར་སྟེ་རྩལ་དབྱེད་སོགས་ཀྱི་དམིགས་གཙོ་བ་ལྟ་
བུ་དང་། སྦྱོད་ལམ་ཀྱང་ཆོ་རྒྱུང་མི་ཆོས་སྦྱད་པ། དམ་པ་ལྷ་ཆོས་སྦྱད་པ། དུས་སྦྱོད་སོགས་ནད་མེད་ཀྱི་སྦྱོད་
པ་ཡང་བགྲངས་པའི་གངས་འགྲིག་གཙོ་བོར་བཏོན་པ་ལས་ལེགས་པར་བཤད་པ་མ་མཐོང་ལ། ཁོ་བོ་ནི་གསོ་
བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་དབང་གིས་སྦྱན་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེའི་སྟེ་རྒྱུན་གཙོད་པ་སོགས་དང་གཞོན་པ་
འབའ་ཞིག་དང་། ཟས་ཀྱང་གདམས་ལེའི་གཞོན་ཟས་འབའ་ཞིག་རན་པར་བྱ་བའི་སྦྱང་སྦྱང་སོགས་

དང་། དེར་མ་བཟང་ལ་སྤྲུལ་ནར་སོན་ བྲ་བོ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ནས་སྤྲུལ་ འོ་སྟོན་ འོ་བསྐྱུས་ འགྲོ་འོ་ ཡུངས་ཀར་
ལོ་མ་སོགས་གཞོན་པ་འབའ་ཞིག་དོར་ཞིང་སྦྱོད་ལམ་ཀྱང་ནད་མེད་ཀྱི་མ་ཡིན་པའི་ནད་པའི་སྦྱོད་ལམ་གནས་
སྐབས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལས་གཞན་རྣམས་དོར་ཏེ་ གསོ་བྱེད་གཉེན་པོ་ཞེས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་འདི་ལྟར་འཐད་
དེ། དེ་ལ་ཆོ་སེལ་གྱི་ཐང་ལ་མགོ་ནད་སེལ་བར་མི་ཐོད་གསུམ་ཐང་། མིག་ནད་སེལ་བར་ལྷགས་ཕྱེ་ལྟ་ཐང་།

ན་ན་སེལ་བར་རྩ་ཉ་གཉིས་ཐང་། ལྷ་ལྷག་གཙོད་པར་སྐྱེར་པ་གསུམ་ཐང་། ལ་ན་སེལ་བར་ནག་ཚུར་
རྩལ་ཐང་། གེ་ན་སེལ་བར་ཤོང་ར་ལྷ་ཐང་། ལྷེ་ན་སེལ་བར་སོ་ཕག་གསུམ་ཐང་། ལྷིང་ན་སེལ་བར་
རྩ་ཉ་གསུམ་ཐང་། ལྷོ་ན་སེལ་བར་སྲོ་ལོ་བཞི་ཐང་། །མཚན་ཚད་སེལ་བར་བྲག་ལྷན་ལྷ་ཐང་། མཚར་
ཚད་སེལ་བར་ལི་ཤི་གསུམ་ཐང་། མཁལ་ཚད་སེལ་བར་དམར་པོ་བཞི་ཐང་། མོ་ཚད་སེལ་བར་རྒྱ་རྒྱག་
གཉིས་ཐང་། ལོང་ཚད་སེལ་བར་སྣ་ལོ་གསུམ་ཐང་། རྒྱ་ཚད་སེལ་བར་ཨིན་བཞི་ཐང་། དེ་ལ་ལ་ཚར་གྱི་
འབྲུ་གཙོད། ལྷང་ཚད་སེལ་བར་གཟེ་མ་གསུམ་ཐང་། མངལ་ཚད་སེལ་བར་བ་སྐྱུ་གསུམ་ཐང་སྟེ་བཙོ་བརྒྱད།
དེ་ལ་མཁལ་པ་སྲོན་མ་ལ་ཨིན་བཞི་ཐང་གི་ཐོག་། །དེ་ལ་ཀ་པེད་འབྲས་བུ་བ་ཚད་འབྲུ་གཙོད། །ཅེས་ཀ་
པེད་རྩལ་ཐང་དུ་གྲགས་པ་བསྐྱེད་ན་བཙོ་བརྒྱད་བཟངས་པ་འདི་འཕྲོས་དོན་གྱི་ཐང་སྐྱེར་ཙམ་ལས་ གནས་གྱི་
ཚད་པ་སེལ་བའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐང་མིན་གཤིས་ གངས་སུ་མི་འདྲེན་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བཞེད་པ་དང་།
ལ་ཅིག་ཀ་པེད་རྩལ་ཐང་རྩལ་དུ་བཟངས་ནས་སྣ་ལོ་གསུམ་ཐང་དང་ཨིན་བཞི་ཐང་གཉིས་ཕན་ལོན་མཚུངས་
པས་ གཅིག་དུ་འདྲེན་པའི་སྲོལ་འདུག་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་མི་རིགས་པས་རང་ལུགས་ཤི་གོང་བཞིན་ནོ། །རིགས་
གྱི་ཚད་སེལ་འབྲས་བུ་གསུམ་ཐང་། མ་རུ་བཞི་ཐང་། དེམས་ཚད་སྟེ་འཐིབས་སེལ་བའི་ཉིག་ཉ་ལྷ་ཐང་།
ལྷག་འབྲུགས་ཚ་བ་རོལ་གསོད་གྱི་ཉིག་ཉ་བཞི་ཐང་། ཨ་རུ་བཞི་ཐང་། ལྷུག་པའི་འབྲུལ་རྩལ་གཙོགས་པའི་
མ་རུ་བཞི་ཐང་། སང་སྟེང་བཞི་པ། ཉིག་ཉ་གསུམ་ཐང་སྟེ་བརྒྱད། འབྲས་བུ་གསུམ་ཐང་། བིལ་བ་བཞི་
ཐང་། སོ་མ་གཉིས་ཐང་། ལྷར་ལྷམ་གསུམ་ཐང་། ལྷུ་ཙ་བཙུ་ཐང་། དབང་ལག་གསུམ་ཐང་། ལྷེ་ཉེས་གསུམ་
ཐང་། ཤིང་མངར་བཞི་པ། བ་སྐྱུ་ལྷ་པ། ཉིག་ཉ་བཞི་ཐང་། སེ་འབྲུ་གསུམ་ཐང་སྟེ་ལ་འཕྲོར་བཙུ་གཅིག་ ཨ་
ལྷ་ ལྷུ་ལྷ་ བ་ལྷ་ བ་ཤ་ཀ་ ལྷ་སྐྱུ་ ལྷུགས་ལྷ་ ལྷ་སྐྱེད་། ག་དུར། སྲོ་ལོ་དཀར་པོ། སང་སྟེང་། ལྷེ་ཉེས།
བཙོད། ལྷང་རྒྱལ། བྲག་ལྷན། ལྷ་རྩལ། ལྷ་བ་སང་། ཉིག་ཉ་སྟེ་ཚིག་ཐང་བཙུ་བུན་བཙུ་ལོན་ལྷན་ཤིལ་
ཚ་སེལ་གྱི་ཐང་ལྷ་བཙུ་ར་བཞི། །རྩལ་སེལ་ལ། བཙུ་སྐྱུ་གསུམ་ཐང་། དེ་སྟེང་བི་ལིང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཚུ་
བཞི་ཐང་། ལྷུགས་སྐྱུ་གསུམ་ཐང་། ལྷོན་ཤིང་བཞི་ཐང་། སེ་འབྲུ་ལྷ་ཐང་། ད་ལིས་གསུམ་ཐང་། ལ་རུ་ཚུ་
རྩལ་ཐང་། ཤིང་ཚ་ལྷ་ཐང་། ལྷུག་སྟེལ་གསུམ་ཐང་། ལྷོག་སྐྱེད་འདོན་ཐང་། ཨ་རུ་གཉིས་ཐང་། ཐལ་ཚུ་
གཉིས་ཐང་བཙུ་བཙུ་གཉིས། ཚིང་ཐང་བཙུ་གཅིག་ལ། ལ་རུ་ཚུ། ལྷུ་ཚུ། ལྷུ་ཚུ། དོ་ཐལ། ལྷ་སྐྱུ། ལྷང་
དཀར། བ་སྐྱུ། ལྷས་སྟོན་སོག་ཚིགས། སོག་ལྷ། ལྷས་བསྐྱེས། ལྷེ་ལོང་བཙུ་བཙུ་གཅིག་བསྟོམས་པས་
གང་སེལ་ཉེར་གསུམ་སྟེ་ཐང་སྐྱེད་ལ་དོན་བུན། །རྩལ་བྱེད་ག་བྱར་ལ་སྐྱེད་སྟེ་བཙུ་གསུམ་ལོད་པའི་དང་པོ།
མི་ཚོད་ལྷ་བྱར་གཅིག་པོ་རྒྱང་རྒྱགས་སུ་སྐྱེར་བ་དང་གཅིག་ གཉིས་པ་དཔའ་པོ་ལྷ་བྱར་མཚོན་ཚ་བསྐྱེར་བ་ལ་
ག་བྱར་རྩལ་གང་གཉིས་གྱི་སྟེང་། ཚན་དན་དཀར་པོ་བསྐྱེད་པའི་འབྲུགས་སེལ་གྱི་རྒྱལ་སྟོན་གསུམ་པ་དང་།

བོད་དཀར་པོ་བསྐྱེད་པའི་རིམས་སེལ་གྱི་རྒྱལ་སྐོན་གསུམ་པ་གཉིས། གསུམ་པ་བཙུན་མོ་ལྟ་བུར་འཇམ་
བསྐྱེད་པ་བཅའ་བ་ལ། ཅན་དན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་སྐོན་གསུམ་པའི་སྤྲོད་གྲུབ་ཀྱི་མི་ཚོ་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་པ་དང་།
སྐྱ་ཚི་དོམ་མཁའི་བསྐྱེད་པའི་བདུན་པ། བོད་དཀར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་སྐོན་གསུམ་པའི་སྤྲོད་གྲུབ་ཀྱི་མི་ཚོ་
བསྐྱེད་པའི་ལྷ་པ་དང་། སྐྱ་དོམ་བསྐྱེད་པའི་བདུན་པ་བཅས་བཞི། བཞི་པ་སྤྲོད་མ་ལྟ་བུར་དབང་ལྷན་སྐྱབས་
པའི་སྦྱོར་བ་གཅིག ལྷ་པ་དམག་དཔོན་ལྟ་བུར་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བ་ལ། བདུན་སྦྱོར། དབྱ་སྦྱོར། བཙུ་
བཞི་སྦྱོར་ཏེ་གསུམ། དུག་པ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུར་ཚོགས་སུ་འདོན་པའི་སྦྱོར་བ་ལ། འབྲས་བུ་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་
ཚ་སེལ་ག་བུར་ཉེར་ལྷ་གཅིག་དང་། ཚ་བ་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་གང་སེལ་ག་བུར་ཉེར་ལྷ་གཅིག་བཅས་གཉིས་
ཏེ་ཚོན་བཙུ་གསུམ། སྐོན་པོ་གྲུབ་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ། ཚ་བ་ཐ་མ་སེལ་བ་གྲུབ་ཀྱི་བདུན་པའི་སྦྱོར་བ་སྤྲིང་
ཚད་སེལ་བ། སྐོ་ཚད་སེལ་བ། མཚན་ཚད་སེལ་བ། མཚར་ཚད་སེལ་བ། མཁའ་ཚད་སེལ་བ། མོ་ཚད་སེལ་
བ། སྦྱོང་ཚད་སེལ་བ། རྩ་ཚད་སེལ་བ། རུས་ཚད་སེལ་བ། རླུང་ཚད་སེལ་བ། མཁའི་ཚད་སེལ་བ། བད་
ཚད་སེལ་བ། ལྷག་ཚད་སེལ་བ། རིམས་ཚད་སེལ་བ་རྣམས་ཏེ་བཙུ་བཞི། འབྲིང་སེལ་བ་དེ་སྤྲོད་དུ་ཅན་དན་
བསྐྱེད་པའི་ཅན་དན་བརྒྱུད་པའི་སྦྱོར་བ་བཙུ་བཞི། ཚ་བ་རབ་སེལ་བ་དེ་སྤྲོད་ག་བུར་བསྐྱེད་པའི་ག་བུར་
དབྱ་པའི་སྦྱོར་བ་བཙུ་བཞི། ཚོན་བཞི་བཙུ་ཞེ་གཉིས། རྗེ་ལུ་འུ་སྦྱོར་བ་བཙུ་བརྒྱུད། ཚ་བ། སྐོ། སྐོ་འགོགས་
དཀའ། ལུང་དམར། ལུང་སེར། ལུང་ལྷ་སྐྱབས་པ། གཉན་གཟེར། རིམས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལ་བསྐྱུར་ཏེ་བཙུ་
དམངས་ཨར་བརྒྱུད། ཅན་དན་བརྒྱུད་པ། རྣག་འདེབ། མི་མི་དབྱུ་པ། ཨ་རུ་བདུན་པ། བཙུ་པ། བྲག་ལུན་
དབྱུ་པ། མཁའི་ཕྱེ་བདུན་པ། ཅོང་ཞི་དུག་པ། བསེལ་སྦྱོར། ལུང་ཞིས། ལུང་དུག་པ། ཏིག་ཏེ་བརྒྱུད་པ།
གྲུ་གྲུ་ལམ་སྐོས་དཀར་བཙུ་པ། གྲུ་ཀྱི་མ་བཙུ་གསུམ། མཚོག་བདུན། ལུང་གང་བཙུ་གསུམ་པ། བརྒྱུད་པ།
བདུན་པའམ་བདེ་ཕྱེད་རྒྱུད་པ། འབྲིང་པོ། ཚེ་བ། སྐོན་པོ་གསུམ་སྦྱོར། ལི་ལི་བཞི་པ། དུག་པ། རྒྱ་སྐྱོན་
སྤྲོད་མོ་དབྱུ། ཅན་དན་བཙུ་བདུན་པ། གི་ཀ་རྩ། ལྷ་ལྷུ་བརྒྱུད་པ། བ་ལེ་ཀ་དུག་པ། ལུན་འབྲུམ་བདུན་
པ། གི་ལྷེ་གསུམ་པ་སོགས་ལ་འཐོར་སུམ་ལུ་སོ་གཅིག་སྤྲོད་ཚ་སེལ་གོ་དུག རྗེ་གང་སེལ་སེ་འབྲུའི་སྦྱོར་བ་
ལ། སེ་འབྲུ་གསུམ་པ། བཞི་པ་སྦྱོར་འཕྲོག་སེལ་བ། གཞི་འཛིན་པ། རོང་ག་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་པ། གྲུབ་ཀྱི་མ་
བསྐྱེད་པའི་ལྷ་པ། མཚན་རྒྱུད་སེལ་བའི་ལྷ་པ། རྒྱ་ལྷ་དུག་པ། སེ་འབྲུ་བརྒྱུད་པ། ལ་བསྐྱུར་མ་ལུ་བ་སེལ་བ།
མེ་ཉམས་གསོ་བ། ལྷག་པོ་སེལ་བ། མ་ལུ་མིག་སེར་སེལ་བ། ལྷན་སྐྱོན་རྒྱོག་པ། དལྷ་རྒྱུད་སྐྱེམས་པ། མོ་
ལོང་སྐོས་སེལ། སྐོ་ནད་གང་སེལ། ལྷིང་གི་བད་རྒྱུད་གང་སེལ། མཁའ་ཤེད་གང་བ་སེལ་བ། གང་བའི་རྒྱ་
འགགས་སེལ་བ། གང་སྐྱོན་སེལ་བ། རྩམ་པ་འབྲུ་གཅོད། སེ་འབྲུ་མ་ལུ་ལྷགས་དེགས་སྤོན་སོགས་སེལ་བའི་
ལུང་ཞིས། གང་ནད་སེལ་བའི་སེ་འབྲུ་བརྒྱུད་པ། མོ་སྐོས་སེལ་བ། ལྷག་ག་བ་སེལ་བ། མཁའ་མ་གང་ནད་

ཚུ་འགགས་སེལ་བ། བད་རླུང་སློབ་སེལ་བ། སེ་འབྲུ་དགུ་པ། བཅུ་པ། བད་རླུང་མ་ཞུ་སློབ་པ་སེལ་བའི་
སེ་འབྲུ་ཚུར་ཞིས་ཏེ་སྤུམ་ཚུ། རློན་པོ་ད་ཡིས་ཀྱི་སློབ་པ་ལ། ད་ཡིས་དུག་པ། ཟླ་ར་བཞེབས་པ། ལ་རུ་ཚུ་
བཞེབས་པ། རློ་ཏི་བཞེབས་པ། ལྟར་བུ་བཞེབས་པ། ད་ཏིག་བཞེབས་པ། ད་ཡིས་བདུན་པ། བརྒྱད་པའི་
ལྷན། བད་ཀའ་གང་སེལ། སོ་སློབ་སེལ་བ། སློང་རླུང་སེལ་བ། རོ་སློབ་རྒྱུ་སེལ། ཚུ་འགགས་སེལ་བ།
འབྲུ་གཙོད། ད་ཡིས་ཚུར་ཞིས་ཏེ་བཅུ་བཞི། རླེ་མོད་མ་ལ། ཀ་ར་ལྷ་བདུན་པ། དུངས་མ་མ་ཞུ་མིག་སེར་
སེལ་བ། དང་ག་འབྱེད་པ། སོ་སློབ་འཛོམས་པ། མེ་ཏོད་སློབ་པ། མ་ཞུ་འཇུ་བ། སྐྱོན་སློབ་སློབ་པ་བདུན། ལྷ་
ཚོགས་ལ་འཛོར་རམ་དམངས་སྤྱུག་སློབ་པ་བདུན་པ། བཅུ་པ། སྐྱོན་སྐྱོན་བཞི་པ། རུ་ཏྟ་བཞི་པ། ལྷ་དག་བཞི་པ།
ཤིང་ཀུན་ལྡེ་པ། བརྒྱད་པ། ཚུར་ཞིས། སློབ་དང་གཞང་འབྲུམ་སེལ་བའི་བྱི་ཏང་བདུན་པ། ད་ཏིག་དགུ་པ།
བདུན་པ། ཚ་གང་རྟས་བརླུང་བའི་ཚ་བ། གང་བ། ལ་བསྐྱེ་བདུན་པ། ཤིང་མངར་དུག་པ་རྟས་བརླུང་ཚ་བ།
གང་བ། སློབ་འཛོམས་བྱི་ཏང་བདུན་པ་རྟས་བརླུང་ཚ་བ། གང་བ། རྒྱལ་ཚུ་དུག་པ་སོགས་བཙོ་བརྒྱད་དེ་གང་
སེལ་ཤེ་དགུ་བསློམས་པས་སྤེལ་ལ་བརྒྱ་དང་ཤེ་ལ། རླེ་ལ་བུ་ལ་ལུང་ལ། སློང་རླུང་སེལ་བ། མེ་ཉམས་གསོ་
བ། སྐྱོན་བཞིག་པ། སྐྱེ་བའི་ལ་བ། དམུ་རྒྱུ་རྒྱུ་སེལ་བ། ས་གདོན་འཛོམས་པ། གང་རླུང་འཛོམས་པ།
སློབ་ནད་སེལ་བ། ཚ་མཉམ་རིལ་བུ། རློན་སྐྱོན་འཛོམས་པ། སྐྱོན་ནད་སེལ་བ། སློབ་ཚ་སློབ་གང་ལ་མན་པ།
སྐྱེ་བའི་འཛོམས་པ། རློན་གང་སློབ་འཛོམས། རྟུག་སྐྱེ་སེལ་བ། ལི་འཇུས་སེལ་བ། གང་སེལ། སྐྱོན་
འཛོམས། སྐྱུག་སེལ་བ། དམུ་རྒྱུ་རྒྱུ་སེལ་བ། མཁལ་རྟེན་དེ་བྱི་སློབ་གསོ་བ། སེའི་བཅུད་ལེན་བཙས་ཉེར་
གཉིས། རླེ་གུ་ལ་ཚ་སེལ་སེར་བརྒྱད་པ་འམ་ལུགས་སྤེ་བརྒྱད་པའི་ལྡེ་གུ། ཏིག་ཏའི། མཁལ་པ་སྐྱོ་ཚོགས་
སམ་གུར་ཀུམ་ལྡེ་གུ། ཐག་ལུན་ལྡེ་གུ། ཚན་དན་ལྡེ་གུ། དེ་ལ་རླུང་ལུན་གྱི་ལ་བརླུང། བད་ཀའ་གྱི་ལ་བརླུང།
དམར་གསུམ་ལྡེ་གུ། གསལ་བྱེད་བདུན་པའི་ལྡེ་གུ། བསེ་རུའི་ལྡེ་གུ། ཚན་དན་དམར་པོའི་ལྡེ་གུ་ལྷག་གཙོད་
མཚལ་གྱི་ལྡེ་གུ། ཚུ་གང་རབ་རིབ་སེལ་བ། ལུ་རླུང་སློབ་སེལ་བ། མཚོན་སྐྱོ་ལྡེ་གུ་བཙས་བཙོ་ལ། གང་
སེལ་གྱི་ལྡེ་ཚོ། ཚ་སློབ་ལྡེ་གུ། རྒྱ་ཚུ་ལྡེ་གུ། ཤིང་ཚ་བཞི་པའི་ལྡེ་གུ། མ་ཞུ་བརྒྱད་པའི་ལྡེ་གུ། སེ་འབྲུ་བཅུ་
པའི་ལྡེ་གུ་བཙས་ལྡེ་ལྡོན་ལྡེ་གུ་ཉི་ལྷ། སྐྱོན་མར་ལ་ཚ་སེལ་ཏིག་ཏའི་སྐྱོན་མར་ཚད་རྒྱུང་སེལ་བ། མཚོན་
མཁལ་སློང་ཚད་སེལ་བ། མཚོ་ནད་སོགས་སེལ་བ། ཚད་རྒྱུང་རྒྱུག་སེལ་བ། གསལ་བྱེད་དགུ་པ། སེར་
ལྡེད་དགུ་པ། བདུན་པ། འབྲི་རྟེན། བའི་རྣམ་ལ། རོ་ཤ་སོ་ལོ། ལྷག་པ། དམར་པོ་བཞི་པ། ལྷག་འཛོག་
གཙོད་པ་སློབ་བཅུ་བཞི། གང་སེལ་འབྲས་གསུམ། ཚ་ལྡེ་འབའ་སམ། ད་བྱིད་སྐྱོན་གོར། སློག་སྐྱེའི་མར་ད་
གན་རྒྱ་ལོང་སེལ་བ། རླུང་ནད་སེལ་བ། བ་སྐྱེ་བ། བཟང་པོ་ལ། གཟེ་མ་ལྡེ་སློབ་དགུ་བཙས་ལྡོན་ཉི་ལྷ་ཚ་
གསུམ། ཐལ་སྐྱོན་བཅུ་གསུམ་ལ་འཇམ་པོ། བར་མ་རྩུབ་པོ། ཚོང་ཞི་འབྲུལ་ཐལ་རྒྱུང་ལྷ། འབྲིང་པོ། ཚོན་

ཡོ། ལ་འཕྲོར་ཚ་བསྐྱེགས། གར་ནག་ སྲིག་པན། རིན་པོ་ཆེའི་ཐལ་སྐྱོན་ལ་གསེར་དཔུལ་བརས་ལྷགས་
 སོགས་བྱང་ལོག་ནག་ཁྲག་སྐྱེམ་པ། མཚལ་ཐལ། འ་རུས་སོགས་ནག་ཚུ་སྐྱེམ་པ། ཚང་ཞི་ཚོད་བཏུལ་ཏེ་ཚོན་
 བཅུ་གསུམ། ལུ་ལ་གྲང་སེལ་མ་གསུངས་པས་ཚ་སེལ་ལ་འབའ་སམ་གྱི་སྦྱོར་བ། སྦྱོ་སྦྱོ་ནི། མ་ཙཱ། མ་
 གསོ། བཤལ་སྐྱོན། ཐར་ལྷ། མཁྲིས་པ། བཀ་ལུའ། བ་ཚུ། ལྟར་བྲ། འུག་པ། ར་མཉེ། ལྷ་བ། སེང་ལྡོང་།
 ལྷམ་བུ་བརས་ཙཱ། སྦྱོར་པ། འབམ་པོ། སྦྱིན་སྐྱོན་མང་སྦྱོར་བཅས་བཅུ་བཏུན། སྐྱོན་ཚང་ལ་ཚ་གྲང་གི་
 དེ་བུ་མེད་ཀྱང་སྦྱང་ཚང་རྒྱང་པ། ལྷག་པ། ཡོངས་རྫོགས། སྤྲུ་བུར། བས། མར། གཟེ་མ། རུས་ཏེ་དགྲ་
 དང་། སྦྱོ་ལོ། ཏིག་ཏེ་རང་བཤིང་། གྱི་ལྷེ་བཤིང་པ། རྩ་ཏི་རུས། ལྷན་བུར། བ་ལེ་ཤམ་འགྲུ། ལྷ་ཚུ། སེང་
 ལྡོང་བཀྱང་། གཙོ་བོ་དུག་ ཟན་ཚང་བཅས་བཅུ་བསྐྱེམས་པས་བཅུ་དགྲ། རིན་པོ་ཆེའི་སྦྱོར་བ་ལ། གྲང་སེལ་
 ཚ་སྦྱོར་གཅིག་ གྲང་སེལ་གྲང་སྦྱོར་ཚིག་ཐུབ་ལ་ནག་སྐྱེམ། ཚ་བད་སེལ་བ། སྦྱངས་འཛོམས། རུག་འཛོམས།
 འ་རུག་སེལ་བ། འཇུགས་ཚད་སེལ་བ། རིམས་ཚད་སེལ་བ། འབྲུམ་ནག་སེལ་བ། སྦྱོག་འཛོམས། གག་
 སེལ། ལྷ་གཟེར་སེལ་བ་བཅས་བཅུ་གཅིག་ ཀུན་ལྷག་བརྒྱུད་ལ་བཅུད་ལེན། ལྷག་སྐྱེམ། དམུ་ལྷ་སྐྱེམ་པ།
 མཛོ་འཛོམས། ལྷ་སེར་སྐྱེམ་པ། དེག་སེལ། འབྲས་སེལ། འ་རོ་གཙོད་པ་བཅས་བརྒྱུད་དེ་ཚོན་ཉི་ཤུ་ཐམ་
 པ། སྦྱོ་སྦྱོར་ལ་ཚ་སེལ་བུན་མོང་བ་གཅིག་དང་། གཙོ་བོ་གཞི་ལ་ལ་བསྐྱར་གྱི་སྦྱོར་བ་རིམས་ཚད་སེལ་བ།
 འགམས་ཚད་སེལ་བ། འཇུགས་ཚད་སེལ་བ། རུག་ཚད་སེལ་བ། འ་རུག་སེལ་བ། ཚ་འཇུ་སེལ་བ། འབྲུམ་
 ལྷག་སེལ་བ། གག་སྦྱོག་སེལ་བ། གཉན་གཟེར་འཛོམས་པ། སྦྱོག་པོ་སེལ་བ། མགོ་ཆག་སེལ་བ། ལྷ་འཇུང་
 ཚད་གཙོག་ ཚ་ཚད་མཐུད་པ། ལྷག་ཁྲག་ལྷ་སེར་སྐྱེམ་པ། ལྷག་ཚད་སེལ་བ། མཁྲིས་ཚད་སེལ་བ། ལྷ་སེར་
 སེལ་བ། སྦྱིང་ཚད་སེལ་བ། སྦྱོ་ཚད་སེལ་བ། མཚིན་ཚད་སེལ་བ། མཚེར་ཚད་སེལ་བ། མཁལ་ཚད་སེལ་
 བ། སོ་ཚད་སེལ་བ། ལྷ་ཚད་སེལ་བ། བཤལ་ཚད་སེལ་བ། ཚ་ཚད་སེལ་བ། རུས་ཚད་སེལ་བ་བཅས་ཉེར་
 བརྒྱད། གྲང་སེལ་དེ་བུ་མོང་བཞི་པ་ལ་ལ་བསྐྱར་མེ་དོད་སྦྱོད་པ། ཚམ་པ་འཇུ་བ། སྦྱོ་དད་འཇུ་བ། སྐྱོན་
 འགྲིལ་བཞིག་པ། རྩ་སྐྱོན་བཞིག་པ། མངལ་སྐྱོན་བཞིག་པ། དམུ་རྩིང་སྐྱེམ་པ། སྦྱོ་ཐབ་འཛོམས་པ། སྦྱོ་ནད་
 སེལ་བ། མཚིན་ནད་སེལ་བ། མཁལ་ནད་སེལ་བ། ལྷ་སེར་སེལ་བ། གྲང་ནག་སྐྱེམ་པ་སྦྱོ་ བཅུ་གསུམ་དང་།
 ཀུན་འདུས་གྱི་སྦྱོར་བ་གཅིག་སྦྱོ་བཅུ་བཞི། ཚོན་ཞེ་གཉིས་ནམས་བསྐྱིལ་བས་ཞེ་བྱེད་སྐྱོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བཞི་
 བརྒྱད་དང་བཙོ་བརྒྱད། སྦྱོང་བྱེད་གྱི་སྐྱོན་བཤལ་ལ། སྦྱོ་བཤལ་དེད་དཔོན་བཞི་སྦྱོར། བཅུ་སྦྱོར། དེ་གཉིས་ལ་
 ལ་བསྐྱར་སྦྱིང་ཚད་སྦྱོང་བ། སྦྱོ་ནད་སྦྱོང་བ། མཚིན་ཚད་སྦྱོང་བ། མཚེར་ཚད་སྦྱོང་བ། མཁལ་ཚད་སྦྱོང་བ།
 སོ་ནད་སྦྱོང་བ། མཁྲིས་ནད་སྦྱོང་བ། སྦྱོད་ནད་སྦྱོང་བ། ཚ་ནད་སྦྱོང་བ། མགོ་སྦྱོན་ཚ་ནད་སྦྱོང་བ། སྦྱོད་གྱི་
 ཚ་ནད་སྦྱོང་བ། སྦྱོད་གྱི་ཚ་ནད་སྦྱོང་བ། པགས་ནད་སྦྱོང་བ། མགོའི་ནད་སྦྱོང་བ། མིག་ནད་སྦྱོང་བ། ཚད་

བྱ་བྱུག་ རུས་རྙིང་ཚང་བྱུག་ ལྷག་རིལ་ཚང་བྱུག་བཅས་བརྟུན་ཤིང་ཕྱོག་སྲུང་མ་ཟུ་ ལུམས་ལ་ཚུ་ལུམས་ལ།
 བདུད་ཚི་ལུ་ལུམས་ལ། མི་རུས་བཅོམ་མའི་རྒྱུ་ལུམས་ལ། མཁན་པ་བྱུལ་ཏོག་སྟེ་བཞི། བཅིངས་ལུམས་ལ་འབྲུ་
 ལྷ། གྱི་ལྷེ་མཛོ་ལྷི་རྒྱུར་བ། མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ལ། བདུད་ཚི་ལུ་དང་གྲུ་རིལ། སྤང་སྟོས་ཏི་རྒྱུར་རྒྱུར་བ། ཚན་
 དང་སྟོ་ལོ། གྲུ་ཚི་ར་རིལ། ལྷ་གང་འོག་ས་སྟེ་བརྒྱུད་པོ་བཅས་བརྟུན་གཉིས་པོ་ཚ་སེལ། གང་སེལ་སྤང་སྟོས་ཕྱི་
 ལྷུག་ ཕྱི་ལྷུག་ཏི་རྒྱ། སྤང་གར་བཅོས་པ། ཏྲ་རྒྱུར་པོར་བྱུལ་སྟོན་ཏོག་རིལ་མ་ཚང་བཅོས། སྤྱི་རྩ་ལེ་ལྷག་ སྤྱི་
 སྟོན་རྒྱུར་བ། མི་རུས་བ་སྤྱི། རྙིང་སྤྱི། ལྷ་གང་འོག་ས། རུས་སྣ་ཚང་བཅོས། འབའ་ཚ་ཚང་བཅོས་ཏེ་བརྟུ་
 གཉིས་ཕྱོག་བསྐྱེལ་ཏེར་བཞི། ལྷུག་པ་ལ་ཚ་གང་མེད་ཅིང་། མི་ལྷུག་ འབྲུ་མར། ལྷུག་མར། ལོ་མར། ཏྲ་
 རྒྱུར་པོར་ཚིལ། སྤམ་མཁའ་ད་ཕྱིད་ཀྱི་ཚིལ། ཤ་ཚིལ། ཕྱི་ཚིལ། ལྷ་མི་ལྷག་པོ་དང་པག་ཚིལ། ར་ཚིལ་འབྲི་
 མོག་ ཚན་དན་མར་ལྷ། བྱ་ཚོན་སྤག་ཚིལ་འབྲི་མར་སོགས། བཅའ་སྣ་འབྲི་མར། གྲུ་ཚི་མར་དཀར་ཏེ་བརྟུ་
 བཞི་སྤྱུལ་བྱུགས། ལྷོག་པ་འཛོམས་པ། ལྷ་བ་སེལ་བ། སྤངས་པ་བྱུག་གཟེར་གཅོག་པ། ལྷག་འཛོག་འབྲས་
 ཐབས་སེལ་བ། དེག་ནད་ སེལ་བ། ཚ་སྤངས་སེལ་བ། པགས་ནད་སེལ་བ། འབྲུམ་ཐོར་སེལ་བ། ཡན་
 ལག་སྤངས་པ་སེལ་བ། མེ་དབལ་སེལ་བ། ཚ་བ་ཕྱི་ཤོར་སེལ་བ། ཟ་འབྲུག་སེལ་བ། ཤ་བ་ཀ་བས་ལྷགས་
 སེལ་བ།

ཟ་འབྲུག་སེལ་བ་བཅས་བརྟུན་བཞི་སྟེ་ཕྱོག་ཉི་ལྷུ་རྩ་བརྒྱུད་དེ་འཇམ་དཔུང་བརྒྱུད་ཚུ་རྩ་
 གཉིས། ། རྩུབ་དཔུང་གཏར་ག་ལ་དཔུལ་རྩ་གཉིས། ལྷག་རྩ་གཉིས། མཚོག་གསང་། ཚེ་རྒྱུད་གཉིས།
 ཐོར་རྩ་གཅིག་ ལྷེ་རྩ་གཉིས། དཔུང་རྩ་གཉིས། ཨ་སོ་གཉིས། དུག་མཐོ་གཉིས། སྤང་རྩ་གཉིས། རུ་རྒྱུང་
 གཉིས། གཤའ་རིངས་བཞི། རྒྱུར་ཐོང་གཉིས། ཐུན་བྱ་གཉིས། རྒྱུབ་རྩ་གཉིས། ཐུན་ཚེ་ལི་བར་རྩ་བརྒྱུད།
 རྩ་པོ་ཚེ་གཉིས། སྤང་རྩ་གཉིས། ཏྲ་མཐུར་གཉིས། ཕྱིན་གཞུག་གཉིས། ལོང་རྩ་གཉིས། གདོང་རྩ་གཉིས།
 ཡོལ་ཐོང་གཉིས། ཕྱིན་ཀྱོག་གཉིས། རྒྱུ་རྩ་གཉིས། སྤུབས་ཀྱི་རྩ་རྩ་བཞི། ལྷུར་ཐོང་འཕར་རྩ་གཉིས། མིག་
 རྩ་གཉིས། སྤྱི་རྩ། རྩ་རྩ་གཉིས། ལྷག་རལ་གཉིས། སོ་རྩ་གཉིས། སྤྱི་རྙིང་འདོམ་རྩ་གཉིས། མཚིན་མའིས་
 འདོམ་རྩ་གཉིས། སྤོན་ལག་རྒྱུབ་རྩ་གཉིས་ཏེ་གཏར་རྩ་དོན་བདུན་པོ་དེར་གཏར་གྱི་གསོ་བྱེད་མ་ཚང་བ་འདི་
 སྤུབས་མེད་ཅེས་སོ། །སྟེག་པ་ལ་རྒྱུབ་ཨན་སྟོང་དང་པོ། གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པ། ལྷ་པ། དུག་པ།
 བདུན་པ། བརྒྱུད་པ། དགུ་པ། བརྟུ་པ། བརྟུ་གཅིག་པ། བརྟུ་གཉིས་པ། བརྟུ་གསུམ་པ། བརྟུ་བཞི་པ།
 བཅོ་ལྷ་པ། བརྟུ་དུག་པ། བརྟུ་བདུན་པ། བཅོ་བརྒྱུད་པ། བརྟུ་དགུ་པ། ཉི་ལྷུ་པ། མདུན་སྟེ་སྟོང་ཅར་ལྷུང་།
 དཀར་ནག་མཚམས་སྟེན་གསང་། སྤོན་གསང་ལ་གསུམ། མེ་ཉམས་གསང་ལ་གསུམ། ལོང་ཐེར་གཉིས།
 ལོང་སྤུགས་གཉིས། རྒྱུ་སྟོན་གསང་གསུམ། རྒྱུ་སྤང་ལ་གསུམ། སྤང་པ་ལ་གསུམ། མཛུབ་རྩུགས་ཀྱི་གསང་།
 སྤུད་སྟོ། སྤྱི་གཙུག་ མཚོག་ལ། སྤུ་དཀྱིལ་གཉིས། མ་མཚུལ་འོག་ ཕྱི་ལོང་སྟེང་གི་རྒྱ་བར་གཉིས། མའིག་

མའི་མོང་བཞི་གཉིས། ངར་གདོང་རྒྱ་བར་གཉིས། བརྒྱའི་ཕྱི་སྤྱུལ་གཉིས། ཨོལ་འཇུག་གཅིག་མཐེ་བོང་སྤྱ་
དགྲིལ་གཉིས། རྟིང་པའི་དྲེག་མཚམས་གཉིས། རང་ལོང་འཕར་ཚུ་གཉིས། སྲིན་ལག་གི་ཚོགས་མགོ་གཉིས།
ན་དྲུང་གཉིས། སྲིན་ལག་གི་ཚེ་མོ་གཉིས། དཔུང་མགོ་གཉིས་ཏེ་མེ་དམིགས་བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག་ ཟུར་མ་
ལ་སྟིང་ལ་སྟིང་སྟོད་གཉིས། ལྷོས་བྱེད་གཉིས། སྟིང་རྒྱ་གཙམ་པའི་གསང་གཉིས། སྟིང་ལོགས་གཉིས།
སྟོ་སྟིང་འདོམ་གསང་གཉིས། ཚོགས་པ་བདུན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ སྟོག་རྩའི་གསང་ས་དྲུག་པ་ལ་
གསུམ། གོ་ཚེན་གཉིས་དང་། གོ་རྒྱུང་གཉིས། སྟེ་སྟོང་ཚ་ར་ཁྲུང་སྟེ་དྲུག་ སྟོ་བར་གོ་བར་དང་པོ་གཉིས། བར་
པ་གཉིས། ཐ་མ་གཉིས། མཚན་འོག་རྩེ་བ་མའི་གོ་བར་དང་པོ་གཉིས། གཉིས་པ་གཉིས། ཐ་མ་གཉིས།
བྲང་གི་རྩེ་བ་མའི་གོ་བར་གཡས་གཡོན་བཞི་དེ། སྟོ་བའི་རྒྱབ་གསང་ཚོགས་པ་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ། མཚོན་
དྲི་ལ་ཚོགས་པ་བརྒྱད་པ། ལུ་མ་ནས་ཟུར་ཚོན་དོ་བཅལ་བའི་འོག་རྩེ་བ་མའི་གོ་བར་དང་པོ་གཉིས། བར་པ་
གཉིས། ཐ་མ་གཉིས། རྒྱབ་ཚོགས་པ་དགུ་པ། བཅུ་གཅིག་པ་སྟེ་བརྒྱད་པོ་མཚོན་མཚེར་གཉིས་ཀྱི་གསང་།
མཁལ་མ་ལ་ཚོགས་པ་བཅུ་བཞི་པ། གཡས་གཡོན་རྩ་ནག་གཉིས། མཁལ་འབྲས་གཉིས། མཁལ་ཚོལ་
གཉིས། དཔྱིའི་འཁོར་མིག་གཉིས་དང་དེའི་ཕྱོགས་བཞིར་དེ་དེ་སྟེ་ལོན་བཅུ། ལྷན་བརྒྱའི་ཕྱི་སྤྱུལ་གཉིས་དེ།
པོ་གསང་ཚོགས་པ་བཅུ་གཉིས་པ། ལྷོན་གསང་གསུམ། རླུན་གསང་གསུམ། མེ་ཉམས་གསང་གསུམ། ལུར་
འབྱེན་གཉིས། ཚོགས་པ་བཅུ་གསུམ་པ། བཙོ་ལྷ་སྟེ་བུ་སྟོད་གསང་གཉིས། ལོང་བཟར་གཉིས། ལོང་སྤུགས་
གཉིས། ཚོགས་པ་བཅུ་དྲུག་པ་སྟེ་ལོང་གསང་ལྔ། རྒྱ་སྟོད་གསང་གསུམ། རྒྱ་སྟོད་གསང་གསུམ། ཚོགས་པ་
བཅུ་བདུན་པ་སྟེ་རྒྱ་གསང་བདུན། སྟོད་ཀྱི་དབྱེ་གསང་གཉིས། ཚོགས་པ་བཙོ་བརྒྱད་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་རྒྱངས་
པར་ཕན་པའི་གསང་གསུམ། ཡན་ལག་ཚོགས་ཚེན་བཅུ་གཉིས་ཏེ་ལོན་ཟུར་མའི་འཕང་ཡུལ་བརྒྱ་དང་བཅུ་སྟེ་
རྒྱབ་དབྱེད་ཉིས་བརྒྱད་བརྒྱད། ༄་ཟས་སྟོད་བཤད་རྒྱུད་ནས་བྲངས་པར། ཟས་དེ་ལ་ཡང་འདི་སྐབས་ཕན་
ཟས་གཙོ་བའི་གཞོན་པ་ཤ་སྟག་གི་ཟས་རྣམས་སྤང་བ་སྟེ་འབྲུའི་རིགས་འབྲས་ལྷོ། ལ་མ། སྟོ་ནས། སོ་བ་དང་
སྟེ་ད་གཉིས། སྟན་མ། མོན་སྟན། རྒྱ་སྟན། མ་ཤ་ སྟན་རྒྱུང་སྟོ་མ། ཉིལ། ཟར་མ་བཅས་འབྲུའི་སྟེ་ཚོན་
བཅུ་གསུམ། ཤ་ལ་ལུག་ ར། བ་ལང་བཤུལ་ཤ་ ཕག་ མ་ཏེ། གཡམག་ ལྷིམ་བྱ་བྱེད། མ་བྱ། གཡམག་ཚོད།
རི་དྲགས། རི་བོང་། འབྲི་བ། སྟམ། ཉ་ཤ་བཅས་དངོས་བསྟན་བཙོ་ལྔ། མར་གསར། མར་རྟིང་། ལུན་
མར། སྤུམ་གསར། སྤྱི་རྒྱར་བ་དང་བཅས་པ། ཟོ་མར། འབྲི་ལུག་ མཚོ། བར། ཉིལ་མར། ཡུངས་མར།
ཀང་མར། ཚོལ་བཅས་སྤུམ་པའི་རིགས་བཅུ་གཉིས། སྟོ་དང་ལ་བཙོང་སྟོག་ སྟོག་སྒྱ། ལ་སྤུག་གཞོན་ལྷ།
ཉུང་མ། རི་སྟོག་ ལྷུམ་དང་ཚོ་ལོ་སྟེ་སྟོ་དང་ཀྱི་སྟེ་ཚོན་དྲུག་ འབྲས་བུ་སྟོ་བ། ལུང་བཟད་བསྟོ་བ། འབྲས་
བུ་གར་པོ། འབྲས་ཚན། འབྲས་ཡོས། ཡོས་དུལ། ལུམ་གང་། བཙོས་བཟན། ཨ་སྤྱུར། ཟན་ཚང་། རྒྱར་

དོ། ཤ་ལྷ། ཟན་སྐྱམ་གྱི་ཚོད་མ། སྤོ་ལས་བྱས་པའི་གཡོས་ཀྱི་སྤེབས་ལ། ཟླ་ཚོད། ལྷུ་པ་སོགས་ཀྱི་ཚོད་
 མ། ཏུ་ཚོད། སྤེ་ཚོད། མོན་སྤེ་དམར་དོ། རྒྱབས་ལྷུང་གྱི་ཚོད་མ། སྤོ་སྤེ་ཚོད་མ། སྤེ་ཚོད། ལོ་སར།
 ལྷུ་བ་ར་མཉེའི་ཚོད་མ། ལ་ཕུག་གི་ཚོད་མ། སྤོག་སྤོག་སྤོག་གྱི་ཚོད་མ། སྤོད་གྱི་སྤེབས་ལ་ལན་ཚུ། གཡེར་
 མ། སྤོ། ཤིང་ཀུན་བཞི་བཅས་ཚོན་ཉི་ལུ་ཚད་གྲ། བརྟེང་བ་ལོ་མ་ལ། བ་ལོ། ར་ལོ། ལུག་ལོ། རྟ་བོང་ལོ་མ།
 ལོ་སྤོལ། བཞོས་ཐོག་ལོ་མ། ལོ་སྤོ། དར་བ། ལོ་ལ་ཚུ། ལུར་བ། ལོ་བཙོས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་ཚུ་ལ། ཆར་ཚུ།
 གངས་ཚུ། ཚུ་སྤྱང་། ཚུ་མིག་ཚོན་པ། བ་ཚུ། ཤིང་ཚུ། ཚུ་བསེལ། ཚུ་བསྐོལ། བསྐོལ་གྲང་བཅས་བཅུ།
 ཆང་ལ་གྲོ་ཆང་། འབྲས་ཆང་། བས་ཆང་། སོ་བ་སྤེད་ཡོས་ཆང་གསུམ། ཚུ་བཅས་ལྷ་སྤེ་པན་ཟས་ཚོན་
 བསྐོལས་བརྒྱ་དང་གཅིག་ བད་པ་ལ་གསོ་བྱེད་ལ་དགོས་པ། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤོད་པ་ལ། བཤེས་པ། སྤོམ་
 པ། རྒྱུག་པ། གཡལ་བ། སྤོད་པ། དབུགས། གཉིད། ལུང་པ། མཆིལ་མ། བཤང་བ། འབྱེན། གཅིན།
 ལྷུ་བ་བཅས་བཅུ་གསུམ་པོ་སྤེ་ངེས་པར་སྤོང་དང་ཚ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་རུ་བསྐྱུས་པས་ན་སྤོན་
 དཔུང་ཟས་སྤོད་བཞིར་མ་འདུས་པ་མེད་ཀྱང་། བད་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་སྤོན་ཞེས་པ་ལ་ཞི་བྱེད་དང་སྤོང་
 བྱེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཞི་བྱེད་ལའང་བསེལ་སྤོར་དང་བྱོད་སྤོར་གཉིས། སྤོང་བྱེད་ཀུན་ལའང་དག་པོར་སྤོང་བ་
 དང་འཇམ་པོར་སྤོང་བ་གཉིས་ཏེ་སྤོན་ལ་བཞི། དེ་བཞིན་རུ་དཔུང་ལའང་འཇམ་པོའི་དཔུང་དང་རྩུབ་པའི་
 དཔུང་གཉིས། ཟས་ལའང་པན་ཟས་དང་གཞོན་ཟས་གཉིས། སྤོད་ལམ་ལའང་དག་དང་དལ་བ་གཉིས་ཏེ།
 དེའི་ནང་ནས་ཟས་དང་སྤོན་གཉིས་ནི་ནད་པ་དང་ནད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱིར་འགྲོའོ། །དེ་ལྷ་བས་ན་གཉེན་པོ་
 བཅུ་པོ་རྒྱས་པར་བྱེ་བའི་སྤོང་ཚ་གཉིས་པོ་འདི་ཡིས་ནི་བྱི་རྒྱུད་འདི་ནས་བཤད་པའི་ནད་ཀུན་འཇོམས་པར་
 གདོན་མི་ཟེའོ། །

གསོ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ།

གསོ་ཐབས་ལག་ལེན་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ཡོད། །མདོར་བསྐྱུས་བརྟག་ཐབས་གསོ་རྒྱལ་བཙོས་ཐབས་
 གསུམ། །བརྟག་ཐབས་རེག་མཐོང་གཉིས་ཀྱིས་ནད་ངོས་བཟུང་། །འབྲུལ་གཞི་གལ་འགག་བཞི་ཡིས་
 དཔུང་འཕྲང་བསལ། །གསོ་རྒྱལ་དགུ་ཡིས་ནད་དང་གཉེན་པོ་སྤོད། །གསོ་ཐབས་ལག་ལེན་བཙོ་བརྒྱད་ནད་
 དཔུང་གཞོལ། །སུམ་རུ་ཚ་གསུམ་ལག་ལེན་སྤོང་པོར་དྲིལ། །འདི་དག་བྱི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤོམ་ཚིག་ཡིན། །དང་
 སྤོང་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལ་དེ་ལྷར་ཚོངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཞེས་པ་སྤེ། དེ་ནས་བརྟག་ཐབས་ལ་ཚ་རྒྱ་
 གལ་འགགས་གསུམ་གྱི་ཚ་ལ་སྤྱི་དོན་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི་སྤོན་འགྲོ་ལྷ་ལ་ལག་ལེན་རེ་རེ། དངོས་གཞི་
 བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་ཐ་མལ་པ་ལ་བརྟག་པའི་ཚ་རྒྱུད་གསུམ། གཉིས་པ་ལ་དུས་སྤོན་ཁམས་རྣམས་སྤོར་བ་དང་།
 སྤོར་འགོ་དག་གོགས་བཙོ་བ་གཉིས། གསུམ་པ་ལ་ངོ་མཚར་གྱི་ཚ་བརྟུན། བཞི་པ་ལ་ནད་མེད་ཀྱི་ཚ་གཅིག

ལྲ་པ་ལ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གསུམ། འཕྲུག་པ་ལ་འཛི་ཙ་གསུམ། བདུན་པ་ལ་གདོན་ཙ་བརྟག་པ་དང་། རིམ་གྲོ་
 འཕོགས་པ་གཉིས། བརྒྱད་པ་ལ་ཚེ་ཙ་བརྟག་པ་གཅིག་སྟེ། ཉེར་བདུན་རྒྱུ་ལ་སྤྱི་དོན་བརྒྱད་ཡོད་པའི་དང་པོ་
 ལྲ་ལ་རེ་རེ། འཕྲུག་པ་ལ་བརྟག་པའི་དུས་གསུམ་དང་བརྟག་ཚུལ་དགུ། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཏེ་བཅུ་བཞི།
 བདུན་པ་བརྒྱད་པ་གཉིས་ལ་རེ་རེ་སྟེ་ཉེར་གཅིག འཕྲུལ་སོ་ཙ་བའི་བཞི་ལ་ནད་བཞིའི་ལྷར་སྒྲུང་འཕྲུལ་སོ་
 རྟགས་ཀྱིས་གསལ་བ་སོགས་དུག་སྦྱར་བས་ཉེར་བཞི། རྒྱ་རྒྱུན་ཡུལ་དུས་སོགས་བརྟག་པའི་ཐབས་བཞི་ལ་
 བཅུ་སྟེ་སོ་བཞི། གཉིས་པ་གསོ་ཚུལ་གྱིས་ཇི་ལྷར་གསོ་བ་ལ་གསུམ། གང་གིས་གསོ་བ་ལ་བཞི། གསོས་པའི་
 ཚད་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིའི་གསོ་ཚུལ་བཅུ། མ་ཞུ་བ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་པའི་གསུམ། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་གཅིག་
 སྟེ། བྱེ་བྲག་གི་གསོ་ཚུལ་དུག ལྷན་པར་གྱི་གསོ་ཚུལ་དགུའི་དང་པོ་ལ། སད་མདའ་གཉེན་སོ་ལ་དམར་
 གསུམ། གཉིས་པ་ལ་བཞི། གསུམ་པ་ལ་དུག བཞི་པ་ལ་གསུམ། ལྲ་པ་ལ་གཉིས། དུག་པ་ལ་བཞི།
 བདུན་པ་ལ་གཉིས། བརྒྱད་པ་ལ་ལྷ། དགུ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གསོ་ཚུལ་ཀུན་བསྐྱོམས་པས་ལག་ལེན་ཞེ་
 བདུན། གསུམ་པ་གསོ་ཐབས་ལག་ལེན་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་དང་པོ་སྟེ་ཚན་ལྷ་ལས། ཚ་གང་ཚོ་འཇམ་
 གྱི་ལག་ལེན་གསུམ་སྟེ་ལྷ། བྱེ་མ་ལ་སྤུན་ཚད་ཡོད་མེད་གཉིས། བརྒྱད་ཚུལ་བཞི། སྤུན་རྟ་གཉིས། འཕྲུལ་
 བྱེད་གཉིས། གཏོང་དུས་བཅས་པས་བཅུ་གཅིག རིམ་བྱུ་ལ་འཐག་ལུགས་གཉིས་དང་བསྐྱིལ་ལུགས་
 གཉིས། གཏོང་དུས་དང་ལྷ། ལྷེ་གྲུ་ལ་སྦྱོར་ལུགས་གཏོང་ལུགས་གཉིས། སྤུན་མར་ལ་སྦྱོར་ལུགས་གཏོང་
 ལུགས་གཉིས། ཐལ་སྤུན་ལ་སྤྱིའི་ལག་ལེན་གཅིག་དང་བྱེ་བྲག་ཚོང་ཞི། ལྷ། ག་བྱར་ནག་སྦྱོར། བིག་པན།
 རིན་པོ་ཆེ་མཚལ། ཤ་རུ་སོགས་བསྐྱེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱད། ལུ་ལ་འཚོད་ལུགས་གཅིག སྤུན་ཚང་ལ་
 སྦྱར། སྤུན་བྱ་རམ་སོགས་ཚུ་ཚང་ཟན་ཚང་སྟེ་འཚོས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ལྷ། རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྦྱོར་ལུགས་གཅིག
 བསྟེན་ཐབས་དགུ་དང་ལོག་གཞོན་གཅིག་སྟེ་བཅུ་གཅིག སྦྱོར་ལ་ཡན་ལག་བདུན་ཏེ་ཞི་བྱེད་ཀུན་
 བསྐྱོམས་པས་ལག་ལེན་ལ་ལྷ་བཅུ་ཙ་བདུན་ཡོད། དེ་ཡང་སྟེ་ཚན་ལྷ་རུ་མ་འདུས་མེད། ཅས་པའི་བསྐྱེ་
 ལུགས་ནི། ཐལ་སྤུན་ནི་བྱེ་མ། ལུ་ལེ་ལྷེ་གྲུ། སྤུན་ཚང་ནི་ཐང་། རིན་པོ་ཆེ་ནི་རིམ་བྱུ། སྦྱོར་དུ་ཐང་
 བྱེ་སོགས་གང་བཤད་ཀྱང་དེ་དང་དེར་བསྐྱེད་གོས་ཏེ་སྟེ་ཚན་ཇི་ཅམ་བྱེ་ཡང་། ལག་ལེན་དུ་ཐང་བྱེ་རིམ་བྱུ་ལྷེ་
 གྲུ་སྤུན་མར་ལྷར་མ་འདུས་པའི་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྦྱོང་བྱེད་ལ་བདུན་གྱི་སྤུམ་འཚོས་ལ་
 རུང་མི་རུང་གཉིས། བསྟེན་ཐབས་གཉིས། ལེགས་ཉེས་ལོག་གཞོན་གསུམ་སྟེ་བདུན། བཤལ་ལ་རུང་མི་རུང་
 རན་མི་རན་སྐབ་མི་སྐབ་གཉིས་དང་དུག སྤུན་འགྲོ་ཉེ་རིང་སོགས་གསུམ་སྤྲ་སེལ། དེད་དཔོན། ལུ། ལ་
 འཛིན། གནད་ཀྱི་མན་དག གཏོང་ཚུལ། གཏོང་དུས། ལུག ལྷན་གཞོན་ནམས་ལ་རེ་རེ་སྟེ་དགུ། འདོན་
 ཚད་གསུམ། ལོག་གཞོན་བཞི། བྱ་ར་བ་ལྷ། ཇེས་གཙོད་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གསུམ། སྤུན་གཉིས། ཡོན་ཏན་

གཅིག་སྟེ་སོ་དྲུག་ སྐྱུགས་ལ་རུང་མི་རུང་གཉིས། སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་འགོ་ཉེ་རིང་གསུམ། སྦྱོར་འགོ་མི་དགོས་པ་
 གཅིག་ སྦྱར་ཐབས་ལ་དངོས་གཞི་ལ་འཛིན་གཉིས། བཏང་ཚུལ། ལྷག་ འདོན་ཚད་རྣམས་རེ་རེ། ལོག་
 གཞོན་ལ་ལྟ། རྗེས་གཅོད་གསུམ། ཕན་ཡོན་གཅིག་སྟེ་ཉི་ཤུ། སྦྱ་སྦྱོར་ལ་རུང་མི་རུང་གཉིས། སྦྱར་ཐབས་
 ཕན་ཡོན་བཏང་ཐབས་རེ་རེ་སྟེ་ལྟ། སྦྱ་སྦྱོར་རུང་མི་རུང་གཉིས། སྦྱར་ཐབས་ཕན་ཡོན་བཏང་ཐབས་ལོག་
 གཞོན་གཉིས་གཉིས་ཏེ་དྲུག་ འཇམ་ཚི་རུང་མི་རུང་གཉིས། སྦྱོར་བ་གསུམ་བཏང་ཐབས་དང་གཏོང་དུས་ཕན་
 ཡོན་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ལ་རེ་རེ་སྟེ་དགྲ། བི་རུ་ཉ་ལ་རུང་མི་རུང་གཉིས། སྦྱོར་བ་གསུམ། ཕན་ཡོན་གཉིས།
 བཏང་ཐབས་གཅིག་ ཐབས་མ་ཐབས་གཉིས། ལྷག་གཅིག་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ ཚ་སྦྱོར་ལ་སྦྱོར་འགོ་ཉེ་རིང་གཉིས།
 སྦྱ་སེལ། མཐུང་སྦྱོན། བྱང་པ། སྦྱར་ཚད། སྦྱ་མིད། བཏང་ཐབས། ཐབས་ཉགས། ལྷག་རྣམས་ལ་རེ་རེ།
 ལོག་གཞོན་དྲུག་ རྗེས་གཅོད་ཕན་ཡོན་རེ་རེ་དང་བཅས་བཙོ་བརྒྱད་དེ། དེ་ལྟར་སྦྱོར་བྱེད་དྲུག་ སྦྱིའི་སྦྱོར་འགོ་
 སྦྱུམ་འཛོམས་དང་བདུན་ག་བསྐྱེལ་བའི་ལག་ལེན་ལ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་དབྱེད་ལ་དྲུག་
 ཡོད་པའི་གཏར་བ་ལ་ཆ་བྱད་བརྟག་པ་གཅིག་རུང་མི་རུང་རན་མི་རན། སྦྱོར་འགོ་རྣམས་གཉིས་གཉིས།
 དུས་ཚོད་ལ་གསུམ། དངོས་གཞི་བསྟུལ་ཐབས་དང་གདབ་ཐབས་ལ་རེ་རེ། གདབ་དམིགས་ལ་རྒྱས་པ་དང་
 མདོར་བསྐྱུས་པ་གཉིས། དམིགས་བསལ། ལྷག་ལྟ། དབྱུང་ཚད་རྣམས་ལ་རེ་རེ། ལོག་གཞོན་དྲུག་ སྦྱོན་
 བཞི། ཡོན་ཏན་གཅིག་སྟེ་ཉེར་བརྒྱད། བསྟེགས་པ་ལ་སྦྱ་བའི་ཚོ་ག་གཉིས། རུང་མི་རུང་གཉིས། གདབ་
 ཐབས་བཞི། རྗེས་དང་ཕན་ཡོན་གཉིས་ཏེ་བཅུ། དུགས་ལ་རུང་མི་རུང་གཉིས། བྱ་ཐབས་ལ་བསེལ་བྱོད་
 གཉིས། ཕན་ཡོན་གཅིག་སྟེ་ལྟ། ལྷག་པ་ལ་རུང་མི་རུང་གཉིས། བྱ་ཐབས་དང་ཕན་ཡོན་གཉིས་ཏེ་བཞི།
 སྦྱར་མ་ལ་རུང་མི་རུང་གཉིས། ཆ་བྱད་གཅིག་ གསང་ལ་སྦྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས། དབྱེ་བ་གཉིས། ཚོ་ག་གཅིག་
 བརྟེག་ཐབས་གཉིས། ལག་ཚོད་གཉིས། འཛི་ལྷུས་གཅིག་ ལོག་པ་གཉིས། ཕན་ཡོན་གཅིག་སྟེ་བཅུ་དྲུག་
 དབྱེད་ཀྱན་བསྟོམས་པ་ལ་དྲུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་དེ་གསོ་ཐབས་ཀྱི་ལག་ལེན་སྦྱུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་རེ་དྲུག་ཡོད་དེ་
 ཉག་མ་དྲུག་པོ་ཚོགས་བཅད་དབང་གིས་ལྷགས་སྦྱ་བསྟན་འོ། །མདོར་བསྐྱུས་ན་བརྟག་པའི་ཐབས་དང་གསོ་
 བའི་ཚུལ་བཙོས་པའི་ཐབས་རྣམས་པ་གསུམ། བརྟག་པའི་ཐབས་དེ་ལ་ཡང་རེག་པ་རྩ་དང་མཐོང་བ་རྩ་
 གཉིས་ཀྱིས་ནད་དོས་བཟུང་། ཉགས་དང་དོ་བོ་གཉིས་ཀ་ཚ་བ། གཉིས་ཀ་གྲང་བ། ཕྱི་ཉགས་ཚ་ལ་ནད་
 ཉགས་གྲང་བ་ ཕྱི་ཉགས་གྲང་ལ་ནད་ཉགས་ཚ་བ་དེ་འཇུལ་གཞིའི་གལ་འགག་བཞིས་དབྱེད་འཕྲང་བསལ།
 གསོ་ཚུལ་ལ་དོགས་བཅས་གདེངས་མ་ཐོབ་པ་བྱི་ལ་འཇུབ་པ་ལྟ་བུའི་སད་མདས་བཙོས་པ་དང་གཅིག་ དོས་
 ཟིན་དེས་པ་རྙེད་ན་སྟོ་ལ་དར་ལྟར་ལྟར་བཙོས་པ་དང་གཉིས། གཉིན་པོ་ཐོག་ཏུ་མི་འབབ་ན་རྟ་ཚོད་དཀྱུས་
 འཇོད་ལྟར་བཙོས་པ་དང་གསུམ། དམན་ལྷག་ལོག་པའི་ནད་ལ་སྦྱར་མོ་ཉ་ལེན་ལྟར་བཙོས་པ་དང་བཞི།

སྟོབས་ཆེན་ནད་ལ་མི་ཤ་འཕྲང་ཕྲད་ལྟར་བཅོས་པ་དང་ལྷ། སྟོབས་རྒྱུད་ནད་ལ་སྐྱེས་གདང་མས་འཛེགས་
 ལྟར་བཅོས་པ་དང་དྲུག རྒྱུད་བའི་ནད་ལ་དཔའ་བོ་དག་འདུལ་ལྟར་བཅོས་པ་དང་བདུན། ལྷན་འདུས་ནད་
 ལ་གཙོ་བོས་དམེ་ཤོར་བའི་འཁྲུག་འདུམས་ལྟར་བཅོས་པ་དང་བརྒྱད། ཀྱུན་ལ་མཛོ་ཁལ་ལུག་ཁལ་ལྟར་
 འཚམ་པར་བཅོས་པ་དང་དགུ་ཡིས་ནད་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་གཉེན་པོ་སྤྲད་ལ་གསོ་བའི་ཐབས་ལག་ལེན་གྱི་
 རིམ་པ་ལ། ཞི་བྱེད་ཐང་། ཕྱེ། རིལ་བྱ། རྩེ་གྲ། ལྷན་མར་ལྷ། སྤྱོད་བྱེད་སྐྱུམ་འཚོས། བཤལ། སྐྱུགས། ལྷ་
 ལྷན། འཇམ་ཚི། བེ་རུ་ཉ། ཚ་སྤྱོད་བདུན། དཔུད་ལ་གཏར། སྲེག དུགས། ལུམས། ལྷག་པ། ལྷར་
 མ་བཅས་དྲུག་བསྟོམས་པའི་བཙེ་བརྒྱད་པོས་ནད་ཀྱི་དཔུང་གཞོམ་ལ། དེ་ལྟར་རེག་མཐོང་དེ་གཉིས་གལ་
 འགག་བཞི་གསོ་རྒྱུ་དགུ། ལག་ལེན་བཙེ་བརྒྱད་པོ་བསྐྱེལ་བའི་སྐྱུམ་ཚུ་ཚ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་
 ལག་དུ་ལེན་པའི་སྤྱིང་པོར་དྲིལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་རྣམས་རྒྱུད་བཞི་པ་བྱི་མའི་རྒྱུད་འདི་ཉིད་ཀྱི་བསྟོམས་
 པའི་ཚིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་རྣམས་དྲང་སྟོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་སོགས་འཁོར་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལ་དེ་ལྟར་དུ་
 ཚོངས་ཞེས་གསུངས་སོ།

མདོ་དང་པ། བརྟག་པ་རྩ་རྒྱུའི་དོན་པ་བཤད་པ།

མདོ་དང་པ་བརྟག་པ་རྩ་རྒྱུའི་མདོའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལའང་གཉིས་ཏེ། ལུ་བས་མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། ལན་
 གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

ལུ་བས་མཚམས་སྐྱར་བ།

སྐྱན་པ་དང་ནད་པའི་བར་ནད་ཀྱི་སྐྱད་ཕན་རྒྱུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་རེག་པ་རྩ་ལ་བརྟག་པ་དང་། སྐྱན་པའི་མིག་
 སྐྱེས་དངོས་སུ་མཐོང་བ་རྒྱུ་ལ་བརྟག་པ་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་ལུས་པ་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་
 པའོ། །

ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་ལུས་པ།

དེ་ནས་དྲང་སྟོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐྱད་ཅེས་ལུས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ལགས། །རེག་མཐོང་གཉིས་ཀྱིས་ནད་ཀྱི་དོས་འཛིན་པ། །རེག་པ་རྩ་ལ་ཇི་ལྟར་བརྟག་པར་བགྱི། །མཐོང་
 བ་རྒྱུ་ལ་ཇི་ལྟར་བརྟག་པར་བགྱི། །གལ་འགག་བཞི་ཡི་འཁྲུལ་སོ་ཇི་ལྟར་བསལ། །འཚོ་མཛད་སྐྱན་པའི་
 རྒྱལ་པོས་བཤད་དུ་གསོལ། །ཞེས་ལུས་པ་ལས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་མ་ཐག་པ་དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་ཡིད་ལས་
 སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐྱད་ཅེས་ལུས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལགས། །ཞེས་བོས་ཏེ། ཤོང་དུ་
 མདོར་བསྐྱེས་བརྟག་ཐབས་ཞེས་པའི་ཚིག་ལན་འཕྲོས་པའི་རེག་མཐོང་གཉིས་ཀྱིས་ནད་ཀྱི་དོས་འཛིན་པའི་
 རེག་པ་རྩ་ལ་ཇི་ལྟར་བརྟག་པར་བགྱི་ཞིང་། མཐོང་བ་རྒྱུ་ལ་ཇི་ལྟར་བརྟག་པར་བགྱི། དེ་གཉིས་ཀྱི་གལ་

འགག་ཆེ་བ་བཞིའི་འཇུག་སོ་ཇི་ལྟར་བསལ་བ་དང་བཅས་ཏེ། འཚོ་མཛད་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་པོས་བཤད་དུ་
གསོལ། །ཞེས་ཞུས་པ་ལས།
ལན་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།
ལན་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལའང་གཉིས་ཏེ། ཅུ་བཤད་པ་དང་། ལྷ་བཤད་པའོ།།

ལེའུ་དང་པོ། རེག་པ་རྩ་ལ་བརྟག་པ།

༡༡། རེག་པ་རྩའི་ལེའུའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ། གཞུང་
དོན་དངོས་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །
ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ།
སྟོན་པས་གསུངས་པ། །ཀྱེ་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་སྦྱེས། ། ཞེས་པ་སྟེ། སྟོན་པ་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་
ཡེ་ཤེས་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་པ། །ཀྱེ་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་སྦྱེས་ཞེས་ཉན་པར་གདམས་ཤིང་
མཚམས་སྦྱར་བའོ།།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

དང་པོ་རེག་པ་རྩ་ལ་བརྟག་པ་ནི། བད་དང་སྤྱོད་པ་བད་སྦྱོར་འཕྲིན་པ་རྩ། རྩོན་འགྲོ་ཟས་སྦྱོད་བསྐྱབ་དང་
བཟླ་དུས་བསྟན། །བཟླ་གནས་མནན་ཚད་བཟླ་ཚུལ་ཤེས་པ་ཡིས། །ཐ་མལ་རྩ་ལ་རྩ་རྒྱུད་གསུམ་དུ་
བརྟག། །དུས་བཞིའི་རྩ་ལ་ལམས་ལྟ་འབྱུང་བ་རྩ། །རོ་མཚར་རྩ་བདུན་ནད་མེད་མི་ལ་བཟླ། བད་དང་ནད་
མེད་འཕར་བའི་གངས་ལས་དཔགས། །སྦྱི་དང་ཕྱེ་བྲག་རྩ་ཡིས་ནད་དོས་བཟུང་། །འཆི་རྩ་གསུམ་གྱིས་འཚོ་
འཆི་ལ་དམར་གདགས། །གཤོན་རྩ་སྟོ་བུར་ཡེ་འདྲོག་རིམ་འགོ་འབོགས། །ཆོ་རྟགས་སྒྲ་ཡི་རྩ་ལ་བརྟག་པ་
སྟེ། །སྦྱི་དོན་བརྩ་གསུམ་རེག་པའི་མདོར་བསྟན་ཡིན། ། ཞེས་པ་སྟེ། བད་བརྟག་པའི་ཐབས་རྣམས་ཀྱི་
ནད་ནས་དང་པོ་སོར་མོས་རེག་པ་རྩ་དེ་ལ་ཡང་ ། ཆགས་པ་དང་སྦྱིད་པའི་རྩ་བོ་ཆེ་ལུས་ལ་དྲ་བར་འབྲེལ་
བ་ཆེའི་རྩ་དང་བཅས་པར་གངས་ནི་མཐའ་ལྷན་པ་སོགས་ ། བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་དུས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་
པ་དེ་ནད་ནས་རྒྱང་ལྷག་འདྲེས་པའི་འཕར་རྩའི་སྟོན་ནས་ནད་ལ་བརྟག་པ་ཇི་ལྟར་ནི། བད་རྒྱང་མཁྲིས་བད་
ཀན་སོགས་དང་དེའི་གནས་ཚུལ་བརྟག་མཁན་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ ། འདི་ནི་རྣམ་པར་མ་གྱུར་པ་རང་
བཞིན་ཐ་མལ་དུ་གནས་པའོ། །འདི་ནི་རྣམ་པར་གྱུར་པའོ། །འདི་ནི་འཕེལ་བའོ། །འདི་ནི་ཟད་པའོ། །འདི་ནི་
འཇུགས་པའོ། །འདི་ནི་རྒྱང་དོ། །འདི་ནི་མཁྲིས་པའོ། །འདི་ནི་བད་ཀན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནད་
འདིའོ་ཞེས་དོན་མ་ལོར་བ་བད་སྦྱོར་བའམ་ ། དག་གིས་འཕྲིན་པ་སྦྱོར་བའི་པོ་ཉ་བ་དང་འདྲ་བ་ནི་འཕར་པའི་

རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རྩ་འདི་རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟག་པའི་གཞི་ངོས་བཟུང་བའོ། །རྩ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་
 བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་ས་བཅད་དམ་སྲི་དོན་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་སྡོན་འགོ་ཟས་སྡོད་ལ་བསྐྱབ་པ་
 དང་གཅིག མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་སོགས་བརྟ་བའི་དུས་བསྟན་པ་དང་གཉིས། མཁྲིག་མའི་གཉེར་མ་
 དང་པོ་སོགས་བརྟ་གནས་བསྟན་པ་དང་གསུམ། ཚོན་གྱིས་པགས་པ་ནོན་ཅམ་སོགས་མནན་ཚད་བསྟན་
 པ་དང་བཞི། སྤོན་པའི་ལག་པའི་སོར་མོ་མ་གང་པ་སོགས་ལྟ་ཚུལ་ཤེས་པའི་སྤོན་པས་བརྟག་པ་བསྟན་པ་ལ།
 དེ་ཡང་ཐ་མལ་པའི་རྩ་ལ་མོ་རྩ་མོ་རྩ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་རྩ་སྟེ་རྒྱུད་གསུམ་དུ་བརྟག་དགོས་པ་དང་དུག རྩ་
 དུས་བཞིའི་རྩ་ལ་ཁམས་ལྟ་དང་འབྱུང་བ་ལྟ་སྤྱད་ནས་བརྩི་བ་དང་བདུན། རོ་མཚར་བ་ཁྱིམ་ལྟ་སོགས་རྩ་ལ་
 བརྟག་པ་བདུན་པོ་འོག་དུ་འཆད་པ་ལྟར་ནད་མེད་ཀྱི་མི་ལ་བལྟ་བ་དང་བརྟུད། བད་ཅན་དང་བད་མེད་རྩ་
 འཕར་བའི་གངས་ཆེ་རྒྱུད། ལྟོད་སྟེན། དག་དལ། བྱིང་གྱུད་སྟོངས་རྒྱས། འཐེང་སྟོད་སོགས་ལས་དཔགས་
 བས་བརྟག་པ་དང་དགུ། སྲི་རྩ་དུག་དང་བྱེ་བྲག་ནད་སོ་སོའི་རྩ་ཡིས་ནད་ངོས་བཟུང་བ་དང་བཅུ། འཆི་རྩ་
 རྒྱུད་འགྱུར་བ། མ་ཚང་བ། ལྟོད་པ་གསུམ་གྱིས་འཚོ་འཆིའི་ཁ་དམར་གདགས་པ་དང་བཅུ་གཅིག གདོན་རྩ་
 ལྟོ་བྱར་བདུན་བརྒྱ་ཉི་ཤུ། ཡེ་འབྲོག་སུམ་བརྒྱ་དུག་ལྟ་སོགས་བརྟགས་པས་གནོད་པ་ངོས་བཟུང་ནས་རིམ་གྱོ་
 འབོགས་པའི་ཐབས་དང་བཅུ་གཉིས། སེམས་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པའི་ལུས་ཅན་འཁོར་བ་པ་ ཚོ་གནས་
 མི་གནས་ཀྱི་རྟགས་ ཚོ་སྟོག་གི་ཉེན་གླའི་རྩ་འབྲམ་པོ་ལ་བརྟག་པ་སྟེ། སྲི་དོན་བཅུ་གསུམ་པོ་རེག་པ་རྩའི་
 དོན་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དང་པོ། སྡོན་འགོ་ཟས་སྡོད་བསྐྱབ་པ་བསྟན་པ།

།དང་པོ་སྡོན་འགོ་ཟས་སྡོད་བསྐྱབ་པ་ནི། །ཤ་ཆང་ལ་སོགས་ཤོད་བཅུད་དག་པོ་དང་། །འཇུ་དཀའ་བསེལ་
 ཆེས་ནད་གཞི་འཇུག་པ་སྤང་། །འགྲངས་ཆེས་སྟོགས་ཆེས་ཉལ་པོ་གཉིད་ཆག་དང་། །སྤྱོད་སེམས་ལས་
 འགོ་འདུག་སྤངས་ཏེ་བརྟག། །དེ་ཡིས་འདུ་བ་རྣམ་གསུམ་མི་འཇུག་གསལ། །སྟོ་བྱར་དུ་ཡང་དབུགས་མལ་
 རྒྱུད་པ་དང་། །རྩ་དབངས་རྒྱུན་གྱིས་མ་བཏེག་གཅེས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྲི་དོན་དང་པོ་སྡོན་
 འགོའི་ཚོ་ག་ཟས་སྡོད་ཀྱི་སྤང་བྲང་བསྐྱབ་པ་ནི། རོ་མཚར་རྩ་བདུན་སོགས་ལ་ཞག་བདུན་ནམ་གསུམ་དང་
 གཞན་ཡང་སང་ཞོགས་རྩ་བལྟ་བའི་དོ་རུབ་ནས་ནད་པ་ནད་མེད་གང་ཡིན་ཀྱང་ཤ་ཆང་ལ་སོགས་ཤོད་བཅུད་
 ཆེ་བའི་བཟུང་བརྟུང་དང་། མེ་ཉི་ལ་བྱུག་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་དག་པོ་བྱེད་པ་དང་། ལྟོ་དང་དང་རུལ་
 སྤངས་སོགས་འཇུ་དཀའ་བའི་རིགས་དང་། ར་དང་ར་ཕག་གི་ཤ་ལ་སོགས་པ་བསེལ་ཆེ་བའི་བཟུང་བརྟུང་
 རྣམས་ཀྱིས་ནད་གཞི་གསར་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། བསེལ་ཤོད་སྟོམས་པའི་བཟུང་
 བརྟུང་ཡིན་ཀྱང་ཉ་ཅང་འགྲངས་ཆེས་པ་དང་། ལྟོགས་ཆེས་པ་དང་། བུད་མེད་དང་ལྟན་དུ་ཉལ་པོ་བྱས་པ་

དང་། བྱ་ལས་ཀྱིས་གཉིད་ཆག་པ་དང་། ལ་ཏོན་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་བོ་རྗེ་མངས་པ་དང་། ལྷ་དང་ཡིད་མི་
 བདེ་བ་སོགས་སེམས་ལས་དང་། འགྲོ་འདུག་ལ་སོགས་ཏེ་མཐའ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཟས་སྦྱོད་རྣམས་
 སྤངས་ཏེ་ལོགས་པར་བརྟག་པ་དེས་ནི། བད་གི་འདུ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་མི་འཇུགས་ཤིང་གསལ་པོར་སྟོན་ལ།
 དེ་ལྟར་བཟུང་བའི་སྐབས་པ་དེ་ཡང་སྐབས་དཔུང་སྐབས་ལྟེ་བའི་རྒྱལ་པོ་ལས། སྐབས་པ་གཉིད་ལོག་ཆང་མ་འཕྱུངས། །དག་
 ལས་སྐྱ་བ་མང་མི་བྱ། །ལྷ་དང་མ་བཟུང་བ་སེམས་བདེ་བ། །ནད་ཀྱིས་མ་བཟུང་བ་ལྷས་བདེ་བ། །བྱུང་མེད་ལྟན་
 ཅིག་གཞན་པ་སྤང་། །ལམས་གསལ་བར་ནི་བཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྐབས་པ་ལ་ཞེག་གཅིག་སྟོན་འགྲོ་དེ་
 དག་དང་ལྡན་པས་བརྟག་དགོས་སོ་ཞེས་ སྤྱིར་བཏང་ནས་དམིགས་བསལ་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་ལོང་མེད་པའི་ནད་པ་
 སྟོ་བུར་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་བརྟག་དགོས་པ་བྱུང་ན་ཡང་། བད་པ་དང་སྐབས་པ་གཉིས་ཀའི་དབུགས་ཆད་དང་
 ཚོལ་བས་མ་དུབ་པའི་རྩ་མལ་དུ་རྒྱུད་པ་དང་། བད་པའི་རྩ་དཔངས་རྒྱུན་སྐྱོད་ཚོགས་ཀྱིས་མ་བཟུངས་པ་ཞིག་
 ཅི་ནས་ཀྱང་གཅེས་པར་བཟུང་ལ་བརྟག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། བཟུང་བའི་དུས་བཟུང་པ།

བཟུང་དུས་མཁའ་ལ་ཉི་ཤར་སྤྱངས་མ་ཐེབས། །ནད་དབུགས་དོན་མོ་ཕྱིར་མ་རྒྱས་པ་དང་། །ཕྱི་དབུགས་གང་
 མོ་ནད་དུ་མ་ཤོར་བ། །མལ་ནས་མ་འགྲུལ་ལ་ཟས་མ་ཐོས་པའི། །གདགས་སྤོངས་དབུགས་སྟོམས་རྩ་མལ་
 གནས་དུས་བཟུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱིར་བཏང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་རྩ་བཟུང་བའི་དུས་ནི་སྟོ་
 བུར་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་མ་བསྐྱོད་པ་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་ཞིག་དེས་པར་དགོས་ལ། དེ་དུས་ནས་ཞིག་འབྱུང་ཞེ་ན།
 བཟུང་མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་སྤྱངས་སུ་ཉི་ཟེར་མ་ཐེབས་པར་བཞེད་པར་སྐྱེ་དངས་སོགས་དོས་འཛིན་མང་ཡང་
 དོ་བོ་ནི་ནས་ལངས་ལག་རིས་མཐོང་ཙམ་དེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་སྐབས་ཡིན། དེ་ལས་འཕྱི་ན་ཕྱི་ནད་ཚོས་
 མཚུངས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱིར་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་ནད་རོ་མའི་ལམས་རྒྱ་བའི་ཁྲག་མཁྱིལ་གྱི་རྩར་འཇུག། དེ་
 ལས་སྐྱས་པའི་རྩལ་མོ་བཟུང་ན་ ཕྱི་རོལ་བཙོ་ལཱ་ལྷོ་བ་ཤར་བའི་དུས་ཚོད་ལ་ནད་དུ་རྒྱུང་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 གང་རྒྱུད་གི་རྩར་འཇུག། དུས་དེས་ཅན་དེའི་སྐབས་ཚ་གང་ཚོགས་སྤྱང་མེད་པའི་དབུ་མ་སྟོབས་སུ་གྱུར་
 པའི་དུས་ཡིན་ཏེ་མི་འཇུག་ལོ། །རྩ་བཟུང་ལྷུལ་གྱི་མི་དེའི་ནད་གི་དབུགས་དོན་མོ་སྐྱ་བཟུངས་སོགས་བྱས་
 བས་ཕྱིར་རིང་དུ་མ་རྒྱས་པ་དང་། ཕྱི་ནས་རྒྱ་བའི་དབུགས་བསེར་བུ་དང་འགྲོགས་པའི་གང་མོ་དེ་ནད་དུ་
 མ་ཤོར་བ། མལ་ས་ནས་མ་འགྲུལ་བར་ཐོས་བདེར་གནས་པ། །ལ་ཟས་མ་ཐོས་པ་དང་བཟུང་བ་མ་འཕྱུངས་
 པའི་བྱུང་ཚོས་དབུགས་ལྡན་དེའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། དུས་དེར་བཟུང་ན་དེས་པར་གསལ་བའི་རྒྱ་མཚན་
 དེས་ནི། ཉིན་མོ་དང་ཚ་བ་ལ་གདགས་མཚན་དང་གང་བ་ལ་སྤོངས་ཞེས་པའི་དོན་ནི་འོག་ཏུ། ཡར་བྱུར་
 དོན་ལྟ་ཕྱིར་རྒྱ་བའི་གདགས་ཀྱི་རྩ། མར་བྱུར་སྟོན་དབུགས་རྒྱ་སྤོངས་ཀྱི་རྩ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གྱིས་དོན་

ལྷོ་ལྷོ་ལ་གདགས་ཏེ་ཚ་བ་དང་། ལྷོ་དྲུག་གི་ལྷོ་ལ་སྲིབས་ཞེས་གང་བའི་ཐ་སྟོན་བཏགས་པ་དོན་གྲོ་ལ་
འཚར་བ་བདེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ལྟར་། ལྷོ་ཚོས་དྲུག་ལྟོ་གི་དུས་དེར་ནང་དོན་སྟོན་དེའི་རྒྱང་རྣམས་ཀྱང་
རྒྱུན་གྱིས་མ་བསྐྱང་བར་། རང་སོར་གནས་པས་ཕྱིར་རྒྱ་བའི་སྐྱོ་སྟོའི་དབྱུགས་ཀྱང་སྟོམས་ལ་ལག་པའི་རྩ་ཡང་
ཐ་མལ་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ན་དུས་དེར་རྩ་བལྟ་བར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། བལྟ་བའི་གནས་བསྟན་པ།

།བལྟ་གནས་མཁྲིག་མའི་གཉེར་མ་དང་པོ་ནས། །མཚོན་གང་མར་བཅལ་རུས་པ་འབྱར་པའི་ལྷེབས། །ཚོན་
ཀའ་ཆག་གསུམ་མ་འདུས་སྟོམས་པར་བཞག །ཅི་ཕྱིར་འཕར་རྩ་ཀུན་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། །དོན་དང་ཉེ་བ་སྐྱ་
རྒྱ་འབྱུབ་དང་མཚུངས། །རིང་བ་ཐག་རིང་འགོན་པའི་གཏམ་དང་འདྲ། །འཚོམ་པས་རྒྱང་གཤམ་དབྱར་སྐྱད་
བཞིན་དུ་གསལ། །ཐམས་ཅད་རྒྱ་བས་ཚོང་དུས་བརྒྱ་སྤང་བཞིན། །དོན་སྟོན་དེར་མི་རྒྱ་བས་འགལ་ཞེ་
ན། །རྒྱང་ཐག་ཀུན་ལ་རྒྱ་བས་ཚོང་དཔོན་བཞིན། །བལྟ་གཉིས་མ་འདྲེས་པ་ཅའི་རེ་སོ་འདྲ། །སྒྲ་རྩ་མར་
རྒྱར་རྒྱ་རྒྱས་གསེབ་དུ་བཏག །མཐའ་ནས་སྤྱད་ཕྱིར་འཚི་རྩ་བོལ་ལ་བཏག །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་རྩ་
བལྟ་བའི་གནས་དེས་པ་ཅན་ནི་ལག་པའི་མཁྲིག་མའི་གཉེར་མ་དང་པོ་སྟེ། གོང་མ་དེ་ནས་རྩ་བལྟ་ཡུལ་རང་
གི་ཚོན་གང་མར་ལ་བཅལ་བའི་རུས་པ་འབྱར་པའི་ཟད་མཚོམས་ཀྱི་ལྷེབས་དེར་། སྐན་པའི་མཚུབ་མོ་ལ་ཚོན།
ཀྱང་མོ་ལ་ཀའ། སྲིན་ལག་ལ་ཆག་ཅེས་རྒྱ་ནག་གི་བདར་གཤམ་པ་གསུམ་མ་འདུས་ཏེ་བར་ཡངས་དྲགས་པ་
དང་དོགས་དྲགས་པ་མ་ཡིན་པའི་མ་འབྲེལ་ཅམ་སྟོམས་པར་བཞག་སྟེ་བལྟ་བའོ། །དེ་ལོ་ནར་བཏག་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཚོན་ཅའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཕར་རྩ་ཅམ་ནི་མགོ་རྟེན་པ་སོགས་ལུས་ཀྱི་སྟོན་སྐྱད་ཀུན་ལ་ཡོད་མོད་
ཀྱང་། དོན་སྟོང་འཕར་བ་དང་ཉེ་བར་བལྟས་ན་ རི་གཟར་གི་སྐྱ་རྒྱ་དྲུག་འབྱུབ་པ་སྟེ་འབྲུག་པའི་རྩར་མི་
འགའ་ཞེག་མར་རྒྱ་ལ་ལྱང་རྒྱ་སྤྱད་དེའི་དབང་དུ་སོང་ནས་ལབ་ཀྱི་བད་མི་འབྱོར་པ་དང་མཚུངས་ཏེ་
དོན་སྟོང་ལས་གཞན་པའི་ནད་མི་རྟོགས། དེ་བཞིན་དུ་དོན་སྟོང་དང་རིང་བ་མགོ་དང་རྟེན་པའི་འཕར་རྩ་ལ་
བལྟས་པའི་ཚེ་ བོད་དུ་མཚོན་ན་རྒྱ་དཀར་ནག་སོགས་ཐག་རིང་པོ་ནས་འོངས་པའི་མགོན་པའི་གཏམ་ལ་
བདེན་རྒྱན་སྐྱོ་ཚོགས་འབྱུང་བ་དང་འདྲ་སྟེ་ནད་ཇི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པར་མི་རུས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་
བལྟ་གནས་འདི་ཉིད་ལུས་ཀྱི་སྟོན་སྐྱད་དོན་སྟོན་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེ་རིང་འཚོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱ་རྒྱ་
འབྲུག་པའི་ས་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་ནས་མི་མང་ཉུང་གང་ཡང་རུང་བས་ རྐྱད་གསང་མཐོན་པོ་སྐྱ་བའི་གནས་དེ་
ལས་གཞུ་འདོམ་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱང་གཤམ་སྤྱད་པའི་རྒྱར་རོལ་ནས། དབང་པོ་སྐྱོན་མེད་པས་དབྱར་ལའི་དུས་
སྤྱ་ཉན་པའི་ཚེ་ན་རྒྱ་སྤྱད་དང་མི་སོ་སོའི་རྐྱད་མ་འདྲེས་པར་ཐོས་པ་བཞིན་དུ་ནད་ཏགས་རྣམས་ཀྱང་གསལ་
བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བལྟ་རྩ་འདིར་ལུས་ཀྱི་སྟོན་སྐྱད་དོན་སྟོན་ཕྱི་ནང་སོགས་ཀྱི་

ནད་རྟགས་ཐམས་ཅད་རྩིབས་ལྡོག་པོར་འབྲུག་ཆོད་པའི་རྒྱ་མཚོ་བཞིན་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གཤམ་ཏེ་གཞན་དག་
ན་དེ། ལྷིང་ཚ་གཙམ་པོ་དེའི་ནང་དུ་དོན་ ལྷོད་སོགས་སྟོད་སྟོད་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་བཟུངས་ནས་དེར་
མི་རྩིབས་ ནད་རྟགས་ནམས་རྟོགས་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ་ ནད་རྟགས་ནམས་རྩིབས་ལྡོག་དང་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་བཟུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཆོད་མོང་དང་འབྲུག་བའི་རྒྱ་བཟུངས་དང་བད་ཀན་དང་ལྷག་དང་མཁྲིས་པ་ལ་
སོགས་ ནད་རྟགས་ལྷན་གྱི་སྟོད་སྟོད་ཕྱི་ནང་ལྷན་དུ་རྩིབས་ན་ དྲག་པར་འཕར་བའི་རྒྱལ་འདྲི་ཉིད་ཆོད་
དཔོན་བཞིན་དུ་གང་ན་མོང་ཅི་ཡོད་ཀྱི་གཏམ་སློབ་པར་བྱེད་དོ། །དེའང་རི་ལྷན་སློབ་ན། མོང་སོ་སོའི་མིང་ནས་
སློབ་པ་ལྟར་འདྲི་ནི་སྟོད་གི་ནད་ཚ་བའོ། །འདྲི་ནི་ རྒྱ་མའི་ནད་གང་བའོ་ཞེས་སོགས་དང་། འདྲི་ནི་མགོ་བོའི་
ནད་དོ། །འདྲི་ནི་རྟ་པའི་ནད་དོ། །འདྲི་ནི་བར་གྱི་ནད་དོ་ཞེས་དང་། འདྲི་ནི་རྒྱུང་གི་ནད་དོ། །འདྲི་ནི་མཁྲིས་
པའི་ནད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་ནས་ཡར་བྱར་གདགས་ཀྱི་ཙ་ལཱ་དང་མར་བྱར་སྲིབས་ཀྱི་ཙ་ལཱ་སྟེ་
བརྒྱ་གཉིས་པོ་མ་འདྲེས་ཏེ་ ཐགས་ཀྱི་སྐལ་མའི་རྒྱ་གཞིབས་པ་ཐགས་མ་བཏགས་གོང་མིན་པར་ཐགས་ཀྱི་
བཀའ་ལམ་པ་སྐྱངས་པའི་བད་རྟོག་དུ་པ་ཅེས་དེ་སོ་ཞེས་དཀར་ནག་སྟེལ་བ་ཞེས་བྱུང་བ་འབྲུག་བའི་རྒྱལ་གྱིས་
སོ། །སྒྲ་ཚ་ནི་རུས་པ་འབྲུག་པའི་མར་བྱར་རྒྱུས་རྒྱུས་ཀྱི་གསེབ་དུ་བཏགས་ཅིང་། འཆི་མི་འཆི་ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་པའི་
ཆོ་ན་འབྲུག་བ་ནམས་མཐའ་ནས་རིམ་གྱིས་སྟུད་པའི་ཕྱིར་འཆི་རྩེ་བོའི་གོང་ལ་བཏགས་པས་འཕྲལ་དུ་ཤེས་
སོ། །གཞན་ཡང་རྩིབས་འདྲིར་དམིགས་སུ་མི་བསལ་བའི་རྩིབས་ལྟ་གནས་བྱུར་པ་ནི་སྒྲ་ལོགས་སམ་ནམ་ཆོད་
ཡན་ཆད་རྩེ་བཟུངས་པས། ཕྱི་ཡི་སྟོད་ནད་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་གཉིད་ལོག་ལ་བཟུངས། མིག་དམར་
མན་ ཆད་རྩེ་བཟུངས་པས། ཕྱི་ཡི་སྟོད་ཀྱི་ནད་འགའ་ཤེས། །ཞེས་པ་སྟེ་ལྷན་གྱི་འཕར་རྩེ་བཟུངས། རྩིབས་འབྲུག་
ལས་ནི་བར་གྱི་དེ། །ཞེས་པ་ མཆན་ལྷན་གི་འཕར་རྩེ་ལ་བཟུངས་བའོ། །བཟུངས་ལྷན་འོག་ནས་བཤད་པ་བཞིན་
བཟུངས་པས་སྟོད་སྟོད་པར་གསུམ་ཡང་རྟོགས་ལ། ཆོ་ཡི་ཆད་ནི་སྟོད་གར་བཟུངས། །ཞེས་པ་སོ་ལ་གཡས་དང་ཕོ་
ལ་གཡོན་གྱི་རུ་མའི་འཕར་རྩེ་དེར་བརྟེན་བར་དུ་སྒྲ་ཚ་ལྟར་བཟུངས་པར་ཡང་བཤད་པ་དོན་དང་ཉེ་ཆོ་སུ་རྩིབས་
འབྲུག་པའི་སར་ཉེ་དགས་སློབ་ཆོས་པས་མི་ཆོར་བས་ཆོ་རྒྱུང་འཆོམ་པར་གསལ་བར་བཤད་ཀྱང་། བཟུངས་རྩིབས་
ལྟར་དུ་གསལ་བ་མ་བྱུང་ན་སློབ་གང་ཡང་མ་བོས་པ་ལས་བོས་པ་གསལ་བས་རྩིབས་འདྲི་ལྷན་གྱིས་བཟུངས་
རིགས་སོ། །

བཞི་པ། མནན་ཆད་བཟུངས་པ།

མནན་ཆད་ཆོན་གྱིས་པགས་པ་ཀན་གྱིས་ཤ། །ཆག་གིས་རུས་པ་རོན་ཅོམ་གསལ་བར་མནན། །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་
རྩིབས་ལ་སྐྱུག་འབྲ། །ཤ་རྩམས་ཟབ་མི་ཟབ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན།
མའི་རུས་པ་འབྲུག་པའི་ཕྱེབས་བཟུངས་བའི་རྩིབས་ལྟར་མནན་པའི་ཆད་ནི་ཆོན་གྱིས་པགས་པ་དང་། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། །

དང་། ཚག་གིས་རུས་པ་ལ་སྲུག་པར་འོན་པ་ཙམ་དུ་རྩ་སོ་སོར་གསལ་བར་མནན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཚོན་
ཀན་ཚག་གསུམ་པོ་ལ་གཞོན་པའི་ཤེད་ཆེ་ཆུང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉུ་སྲུལ་གྱི་སྲུབས་ནས་
ཐོན་པའི་རྩ་དབྱིབས་དེ་ ས་འོག་ནས་རིམ་གྱིས་ཐོན་པའི་ལ་སྲུག་དང་འབྲ་བ་དེ་ ཤའི་རམས་གྲུ་མོ་ལ་ཉེ་བ་དེ་
ཟབ་ཅིང་། མཁྲིག་མ་ལ་ཉེ་བ་དེ་ཤ་རམས་མི་ཟབ་པའི་ཁྱད་པར་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ན་ ཤ་འབྱོར་བར་ནན་
པ་བལྟ་བར་བྱའོ།

ལྷ་པ། བལྟ་ཚུལ་བསྟན་པ།

ཁབ་ལྟ་ཚུལ་ལག་པའི་སོར་མོ་མ་གང་པའི། །འཇམ་ཞིང་མཉེན་ལ་དྲོད་དང་མཐུན་པ་ཡིས། །མོ་རྩ་གཡོན་དང་
མོ་རྩ་གཡམས་སྲུབ་ཏུ་གྱུར། །དང་པོ་ནད་པའི་ལག་གཡོན་སྟོན་པའི་གཡམས། །ཚོན་གྱི་འོག་དུ་སྟིང་དང་རྒྱ་མའི་
རྩ། །ཀན་གྱི་འོག་དུ་མཚར་པ་པོ་བའི་རྩ། །ཚག་གི་འོག་དུ་མཁལ་གཡོན་བསམ་སེ་བཏུག། །ནད་པའི་ལག་
གཡམས་སྟོན་པའི་གཡོན་པས་བལྟ། །ཚོན་འོག་སློ་ལོང་ཀན་འོག་མཚན་མཁྲིས་རྩ། །ཚག་འོག་མཁལ་མ་
གཡམས་དང་སྒྲུང་པ་བཏུག། །མོ་ལ་ཚོན་རྩ་གཉིས་པོ་གཡམས་གཡོན་ལྗོག། །ཅི་ཕྱིར་སློ་སྟིང་གཡམས་ གཡོན་
ཕྱོགས་མེད་ཀྱང་། །སྟིང་གི་རྩ་མོ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །ཀན་ཚོན་རྩ་མས་གནས་གྱིས་བསྐྱེད་ཕྱིར་གོང་ལྟར་
དེས། ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྩ་བལྟ་བའི་གནས་དང་མནན་ཚད་དངོས་བཟུང་ནས། སྤྱི་དོན་ལྷ་པ་ཇི་ལྟར་བལྟ་བའི་
ཚུལ་ནི་སྟོན་པའི་ལག་པའི་སོར་མོ་རྩ་མས་མ་གང་པའི་དོས། །སོར་མོར་སག་རི་དང་སེར་ཀ་ལ་སོགས་པ་མེད་
པའི་འཇམ་ཞིང་མཉེན་ལ་རང་དྲོད་དང་མཐུན་པ་ཤུགས་གྱིས་ནད་པའང་དེ་དང་མཚུངས་པས། དེ་ཡང་པོ་ལ་
གཡོན་དང་མོ་ལ་གཡམས་སྟིང་རྩའི་དབང་གིས་པོ་ལ་རྩ་བལྟ་བའི་ཆེ་ཐོག་མར་ལག་པ་གཡོན་དང་། མོ་ལ་རྩ་
བལྟ་བའི་ཆེ་ལག་གཡམས་སྲུབ་ཏུ། དེ་ལ་རྒྱུང་པ་རེ་རེ་ལ་ལན་བརྒྱ་དང་། དེ་ནས་གཡམས་གཡོན་ལ་ཁྱད་པར་
དང་སྟོན་ཅན་ སོགས་བལྟ་ཕྱིར་སྟོན་པའི་ལག་གཉིས་གྱིས་ནད་པའི་ལག་གཉིས་ལ་ལན་བརྒྱའི་བར་བཏུག།
དེ་ནས་སྤྱི་རྩ་སོ་སོ་ལ་དེ་བཞིན་བརྒྱུར་ལག་བསྟོལ་ནས་ཉུང་མཐའ་གཉིས་ཀར་མཉམ་དུ་དེ་བཞིན་དུ་བཏུག་
པར་བྱའོ། །དེའང་དང་པོ་ནད་པ་སྟེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལག་པ་གཡོན་པ་ལ་སྟོན་པའི་ལག་པ་གཡམས་
པས་བཏུག་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་ཚོན་གྱི་ཡར་བྱུར་གྱི་འོག་དུ་སྟིང་དང་། མར་བྱུར་གྱི་འོག་ རྩ་རྒྱ་མའི་རྩ་མེ་
ཁམས་གྱི་ཡུལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀན་གྱི་ཡར་བྱུར་གྱི་འོག་དུ་མཚར་པ་དང་མར་བྱུར་དུ་པོ་བའི་རྩ་སའི་
ཁམས་གྱི་ཡུལ། ཚག་གི་ཡར་བྱུར་གྱི་འོག་དུ་མཁལ་མ་གཡོན་དང་། མར་བྱུར་གྱི་འོག་དུ་བསམ་སེ་ལུ་རྒྱ་
ཁམས་རྩ་མས་རིམ་བཞིན་བཏུག་པར་བྱའོ། །བལྟ་བྱ་ནད་པའི་ལག་པ་གཡམས་པ་ལ་སྟོན་པའི་གཡོན་པས་བལྟ་
སྟེ། ཚོན་འོག་གི་ཡར་བྱུར་དུ་སློ་བ་དང་། མར་བྱུར་དུ་ལོང་ལུགས་ཁམས། ཀན་འོག་གི་ཡར་བྱུར་དུ་མཚན་
པ་དང་མར་བྱུར་དུ་མཁྲིས་རྩ་ཤིང་ཁམས། ཚག་གི་འོག་ཡར་བྱུར་དུ་མཁལ་མ་གཡམས་དང་། མར་བྱུར་དུ་

སྒྲུང་པའི་ཚ་ཚུ་ཁམས་ནམས་ཡིན་པ་ལྟར་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་སོ་སོའི་གནས་མ་འདྲེས་པར་བརྟུག་པར་བྱ་
 དགོས་པ་ཡིན་ལོ། །མོ་སྟེ་བྱུང་མེད་ལ་ཚོན་འོག་གི་ཚའི་ཡར་བུར་མར་བུར་གཉིས་པོ་སྐྱེས་པ་ལས་གཡམས་
 གཡོན་གོ་ལྟོག་སྟེ་བརྟུག་དགོས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སྒྲོ་བ་དང་སྟིང་སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་ལ་གཡམས་གཡོན་ཕྱོགས་
 ཉེ་རིང་གི་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་སྐྱེས་པ་ལ་སྟིང་གི་ཚེ་མོ་གཡོན་ལ་ཉེ་བའམ་བྱུང་མེད་ལ་སྟིང་ཚེ་གཡམས་སུ་
 གནས་པས་བརྟུག་ལུགས་དེ་ལྟར་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་སྟོང་སོ་སོ་ཁམས་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་
 གིས་འབྲེལ་ལ། དེ་ཡང་རྩལ་རི་ལྟར་ན་སྟིང་ནི་སེམས་དང་ནམ་མཁའི་དྲངས་མ་མེད་ཁམས་ཡིན་ལ། དེ་དང་
 རྩལ་ཟས་སྟོམ་གྱི་སྟིགས་མ་གསོག་པའི་སྟོང་ཡིན་ཕྱིར་འབྲེལ། མཆེར་པ་ས་ཁམས་དྲངས་མའི་རྟེན་དེ་དང་ཕོ་
 བ་སྟིགས་མ་བེ་སྐབས་གསོག་པའི་སྟོང་ཡིན་ཕྱིར་འབྲེལ། མཁའ་མ་ཚུ་ཁམས་དྲངས་མའི་རྟེན་ཡིན་པས་གཙོ་
 བོ་གཡམས་དང་སྒྲུང་པ་རྗེ་རྩའི་སྟོང་ཡིན་ཕྱིར་འབྲེལ། སྒྲོ་བ་ལུགས་ཁམས་དབྱུགས་ཏེ་རྒྱུང་གི་རྟེན་ཡིན་ལ་
 འོང་རྒྱུང་གིས་བསྐྱེས་པའི་ཟས་རོ་གསོག་པའི་སྟོང་ཡིན་པས་འབྲེལ། མཆིན་པ་ཤིང་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་མཁྲིས་པ་
 ཚ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་མེ་འབྱུང་གཞི་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་། མེ་ལྟར་ཚ་བའི་དྲངས་མའི་སྟོང་ཡིན་པས་འབྲེལ།
 བསམ་སེ་འདུས་པའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་བའི་དྲངས་སྟིགས་གཉིས་ཀའི་སྟོང་ཡིན་ཀྱང་མཁའ་མ་
 གཡོན་དང་ཉེ་བའི་ཕྱིར་འབྲེལ་ལ། གོང་གི་སྟིང་གི་ཚེ་མོ་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། རོ་རྒྱུང་གི་
 གནས་རྩལ་ནི་སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་སྟིང་གི་ཚེ་མོར་ཡིད་འཇུག་གི་བྱ་གཡོད་པ་དེ་སྐྱེས་པ་
 ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རྒྱུང་མ་ལ་གཏོང་། བྱུང་མེད་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ པས་རོ་མ་ལ་བལྟ་
 བར་གསང་སྟགས་ལས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཚོན་ཚ་གཉིས་པོ་མ་གཏོགས་གཞན་མ་ཀན་གཉིས་དང་ཆག་
 གཉིས་ནམས་ གནས་ཀྱི་དེས་པ་ནི་གོང་དུ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་རང་རང་གི་སྐྱེས་པ་སོ་སོ་ལས་མི་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གོང་ལྟར་ཡིད་ལ་དེས་དགོས། གཞན་ཡང་མཐེ་བོང་ལས་སྟིང་། མཇུབ་མོ་ལས་སྒྲོ་བ། གྲུང་
 མོ་ལས་མཆིན་པ། སྟིན་ལག་ལས་མཆེར་པ། མཐེའུ་རྒྱུང་ལས་མཁའ་མ། བྱུང་པར་སྟིན་ལག་ལས་གཉན་
 སྟིན་གྱི་ནད་ནམས་གོང་ཚའི་རྩལ་དུ་བལྟ་བར་བཤད་ཅིང་སྟོང་གི་ཚ་ཡང་དོན་དང་རྗེས་མཐུན་ལོ། །

དུག་པ། ནད་མེད་ཐ་མལ་གྱི་ཚ་བསྟན་པ།

།ཐ་མལ་རྟེན་གྱི་ཚ་རྒྱུད་ནམ་གསུམ་ནི། །ཕོ་ཚ་མོ་ཚ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཚ་གསུམ། །ཕོ་ཡི་ཚ་ནི་སྟོམ་ལ་རགས་
 པར་འཕར། །ཕོ་ཡི་ཚ་ནི་སྟོམ་ལ་སྐྱུར་བར་འཕར། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཚ་རྒྱུད་རིང་འཇམ་ལ་མཉེན། །ཕོ་ལ་མོ་ཚ་
 ཆགས་ན་ཚོ་རིང་ཞིང་། །ཕོ་ལ་ཕོ་ཚ་ཆགས་ན་བྱུང་པལ་ཆེ། །གཉིས་ཀར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཚ་བྱུང་
 བ། །ཚོ་རིང་ནད་དཀོན་ཡས་བྱམས་མས་སྣང་སྟེ། །དྲུང་གསུམ་དགྲར་སྣང་མཐའ་སྐྱགས་རབ་ཀྱང་ཆད། །ཕོ་
 ཚ་ནད་སྣང་པལ་ཆེར་བྱ་མང་སྟེ། །ཕོ་ཚ་ནད་སྣང་བྱ་མོ་པལ་ཆེར་མང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཚ་ཕོ་མོ་གང་སྣང་

ཕ། །དེ་ཡི་དབང་གིས་གཅིག་འབྲུང་དེ་ནས་མིན། ། ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་དོན་དུག་པ་ཙུ་བཟུ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་
 པའི་མི་དེ་ཉིད་ རྒྱང་ལ་སོགས་པའི་ནད་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱད་མ་བཅོས་པར་ཐ་མལ་ནད་མེད་དུ་གནས་པ་
 དེ་དག་གི་བཟུ་ཙུ་དེ་དབྱེ་བ་རྟེན་གྱི་སྐོ་ནས་ཙུ་རྒྱུད་ནས་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། སོ་ཙུ་དང་མོ་ཙུ་དང་
 བྱང་རྒྱབ་སེམས་ཙུ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པ་མེད་དེ། ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དང་
 གཉིས་སུ་མེད་པ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །དེ་གསུམ་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི།
 སོ་ཡི་ཙུ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱང་གི་ཆ་མཐུན་སྐོ་ལ་རགས་པར་འཕར་བ་ཡིན་ཅིང་། མོ་ཡི་ཙུ་ནི་མཁྲིས་པའི་ཆ་མཐུན་
 སྤལ་ལྟར་བར་འཕར་ལ། བྱང་རྒྱབ་སེམས་ཙུ་ཞེས་པ་ནི་བད་ཀན་གྱི་ཆ་མཐུན་རྒྱུད་རིང་ཞིང་འཇམ་ལ་མཉེན་
 པར་འཕར་བ་ཞིག་ལ་ཟེར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདུ་བ་རྒྱང་མཁྲིས་བད་ཀན་གྱི་དབང་དུ་བཏང་ནས་རང་
 བཞིན་ཏེ་རིགས་གསུམ་དེ་ལས་དབྱེ་ན་ལྟན་པ་འདུས་པ་བཅས་བདུན། དེ་ལས་ཀྱང་འཕེལ་ཟད་གྱི་དབང་
 གིས་དུ་མར་འགྱུར་ལ་ཤས་ཆེ་རྒྱང་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ནང་དོན་དང་སྦྱར་ན་ཐབས་གཙོ་ཆེ་བ་
 སོ་ཙུ་དང་ཤེས་རབ་གཙོ་ཆེ་བ་མོ་ཙུ། དེ་གཉིས་མཉམ་པའམ་གཉིས་སུ་མེད་ན་བྱང་རྒྱབ་སེམས་ཙུ་ཞེས་པའི་
 བརྟམ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱང་མ་ལ་ཐབས་དང་། རོ་མ་ལ་ཤེས་རབ། དབྱུ་མ་ལ་མ་ཞིང་ངམ་ཀུན་
 སྤངས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་སོ་རྒྱང་ཤས་ཅན་ལ་སོ་ཙུ་དང་མོ་མཁྲིས་ཤས་ཅན་ལ་མོ་ཙུ་མ་ཞིང་
 བད་ཀན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་མ་ཞིང་གི་ཙུ་བྱུང་ན་ལུགས་འབྲུང་ཡིན་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་དུ་མ་ངེས་ལ། སོ་
 ལ་ཙུ་རྒྱང་ངམ་ཤིང་ཁམས་དང་མཐུན་པར་མོ་ཙུ་ཆགས་ན་མེ་བུ་ཁམས་ཀྱི་ཙུ་དེ་ཆེ་རིང་ཞིང་སྤྱི་བུ་མོ་འབྲུང་
 བ་ཤས་ཆེ་ལ། མོ་ཙུ་མེའི་ཁམས་ལ་སོ་ཙུ་དེ་རྒྱང་ངམ་ཤིང་གི་ཙུ་ཆགས་ན་མ་ཕྱད་སྤྱི་བུ་ཤས་ཆེ་བ་དང་
 དཔལ་འབྱོར་ཆེ། བཟའ་མེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཉིས་ཀར་རམ་གང་དུ་འང་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ཙུ་བྱུང་
 བ་ ཆེ་རིང་བ་དང་ནད་དཀོན་པ་དང་། རང་ལས་མཐོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡས་ནས་བྱམས་པ་དང་། དམའ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་མས་ནས་སྤང་བ་འབྲུང་སྟེ། ཉེ་བ་དུང་གསུམ་སྟེ་ཆ་ཁུ་མག་པ་གསུམ་མམ་ཞང་ཆ་སྦྱད་པོ་གསུམ་
 ཁུ་ཞེ་ཞང་གསུམ་སོགས་ཉེ་བ་དབྱར་ལྡང་བ་དང་། མ་ཞིང་གི་ཙུ་ཉེན་འབྲེལ་བུ་མི་འབྲུང་བས་མཐའ་སྤྱགས་
 རབས་ཀྱང་ཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བཟའ་མི་གཉིས་ཀ་ལ་སོ་ཙུ་ཤ་སྟག་ནང་སྤྱད་པར་གྱུར་ན་སལ་ཆེར་བུ་
 མང་བ་སྟེ་སྟེ། མོ་ཙུ་ཤ་སྟག་ནང་སྤྱད་པར་གྱུར་ན་བུ་མོ་སལ་ཆེར་མང་བར་སྟེ་ལ། བཟའ་མི་གཅིག་བྱང་རྒྱབ་
 སེམས་ཙུ་ཡིན་ལ་གཅིག་སོ་ཙུ་མོ་ཙུ་གང་རུང་ཡིན་པ་སྤྱད་པ་ན། དེའི་དབང་གིས་སོ་ཙུ་དང་སྤྱད་ན་བུ་མོ་ཙུ་
 དང་སྤྱད་ན་བུ་མོ་གཅིག་འབྲུང་ལ། དེ་ནས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་ཙུའི་དབང་གིས་འབྲུང་བ་མིན། ཙུ་ཤ་སྟག་མིན་
 པས་འབྲེས་ཆེ་སྤྱོ་ཆོགས་སུ་འབྲུང་བ་རིག་པས་བརྟགས་ཏེ་སྤྱོ་དགོས་པ་རྒྱལ་འདི་ལུགས་དང་ གཞན་ཡང་

བློ་རྒྱུ་དཀར་པོ་མ་བྱ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་སྲིད་གངས་པོ་མོ་དང་མི་འབྱུང་བ་ལ་འབེབས་པའི་ཐབས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བདུན་པ། རུས་བཞིའི་ཁམས་ལྗེའི་འབྱུང་བ་བརྟེན་པ།

རུས་བཞི་ཁམས་ལྗེའི་འབྱུང་བ་བརྟེན་པ་ནི། །དང་པོ་རུས་དོན་ཁམས་དང་ཙུ་ལྷུར། །མ་བྱ་དག་སོགས་བཞི་ཡིས་སྐྱོར་འགོ་བརྟེན། ། ཞེས་པ་སྟེ། རུས་བཞི་ཁམས་ལྗེའི་འབྱུང་བ་བརྟེན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་དང་པོ་ཕྱི་ནས་ལྷེའི་རུས་བཞི་དང་། བར་དོན་ལྗེའི་ཁམས་དང་དོན་ལྗེའི་རྩ་སྟེ་དེ་གསུམ་འབྱུང་བ་ལྗེའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་སྐྱར་ནས་བརྟེན་པ་དང་། དེ་དག་འབྱུང་བ་མ་བྱ་དག་སོགས་བཞི་ཡི་སྐྱོར་འགོ་བརྟེན་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོར་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་འོ།།

༡ རུས་དོན་ཁམས་གསུམ་ཙུ་ལྷུར་ནས་བསྟན་པ།

རུས་དོན་ཁམས་དང་ཙུ་ལྷུར་བ་ལ། ཤིང་ཁམས་མཆིན་ཙུ་བཤད་པ། མེ་ཁམས་སྟིང་ཙུ་བཤད་པ། ལྷགས་ཁམས་སྟོ་ཙུ་བཤད་པ། རྒྱུ་ཁམས་མཁལ་ཙུ་བཤད་པ། ས་ཁམས་མཆེར་ཙུ་བཤད་པ་བཅས་ལྗེའོ།།

(༡) ཤིང་ཁམས་མཆིན་ཙུ་བཤད་པ།

དཔྱིད་དང་དབྱར་སྟོན་དགུན་བཞི་རུས་མཚམས་ལྟ། །དཔྱིད་ལྷ་གསུམ་ནི་ཤིང་རྩེ་ཁ་འབྲས་རུས། །རྟ་པ་དཔོ་དང་ནག་པས་ནམ་ཚོད་འཛིན། །བྱིའུ་ཚོ་ག་རང་སྐད་འབྱིན་པའི་རུས། །བདུན་ཙུ་ཙུ་གཉིས་ཤིང་ཁམས་མཆིན་ཙུ་རྒྱ། །ཚོ་གའི་སྐད་ལྟར་ཕྲ་ལ་གྲིམས་པར་འཕར། །ལྷག་མ་བཙོ་བརྒྱད་ས་ཁམས་མཆེར་ཙུ་རྒྱ། ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དཔྱིད་ལྷ་གསེ་བ་རིག་པ་རང་ལྷགས་ལ་རྟོར་གྱི་ལྷ་བ་དང་པོ་ནས་འགོ་བརྒྱུད་བའི་ར་འབྲིང་གཉིས་ཐ་རྒྱུད་སྟེ་གསུམ། དེའི་ར་འབྲིང་གཉིས་ལྷ་བའི་བདག་པོ་སྟག་ཡོས་ཀྱི་སྟོག་གཙོ་བའི་ཁམས་ཤིང་ཡིན་པའི་དབང་གིས་དེའི་རུས་སུ་ཕྱི་རོལ་དུ་ཤིང་ཁམས་འཕེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ ཤིང་རྩེ་ཁ་འབྲས་པ་དཔྱིད་ཀྱི་རུས་མི་འགྱུར་བའི་རྟགས་སུ་ གནམ་ལ་སྐར་མ་ར་བ་ལ་རྟ་པ་འཕམ་མཚུ། འབྲིང་ལ་ཁའམ་དཔོ། ཐ་མ་ལ་བྱུ་འམ་ནག་པས་བཙོ་ལྗེའི་ལྷ་བ་དང་འགོགས་ཏེ་ནམ་གྱི་ཚོད་འཛིན་ཞེས་ནམ་ལྟར། བར་སྐར་དུ་བྱེའུ་ཚོ་ག་རང་སྐད་འབྱིན་པའི་རུས་ཞེས་བྱ། དེའི་ཐ་རྒྱུད་ལས་ལྷ་བ་ར་འབྲིང་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་རྒྱ། བར་དུ་ཞག་བདུན་ཙུ་ཙུ་གཉིས་ཤིང་ཁམས་ཀྱི་མཆིན་པ་དང་མཁལ་པའི་རྩ་དར་བས་རྒྱ་ལ། དེའི་རྒྱལ་ཚོ་གའི་སྐད་དམ་པི་ཕང་གི་རྒྱུད་ལྟར་ཕྲ་ལ་གྲིམས་པར་འཕར་ཐ་རྒྱུད་འབྲུག་ལྷ་དེ་ཕྱི་རོལ་དུ་འབྲུག་གི་སྐྱ་འབྱིན་ སྟོག་གཙོ་བའི་ཁམས་ས་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཞག་ལྷག་མ་བཙོ་བརྒྱད་པོ་ནི་ས་ཁམས་མཆེར་པའི་རྩ་རྒྱ། འདི་ཉིད་རགས་པའི་རྣམ་གཞག་དཔྱིད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་འབྲིང་པོའི་བཙོ་ལྷར་བརྒྱུད།

(२) མེ་ཁམས་སྡིང་ཙ་བཤད་པ།

དབྱར་ཟླ་གསུམ་ནི་འདབ་རྒྱས་ཆར་གྱི་དུས། །ས་གསྐྱོན་དང་རྩ་སྟོན་ནམ་ཚོད་འཛིན། །བྱ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བྱུག་
སྐད་འབྲིན་དུས། །བདུན་ཅུ་ཙ་གཉིས་མེ་ཁམས་སྡིང་ཙ་རྒྱ། །ལྷ་བྱུག་སྐད་ལྟར་སྐྱོམ་ལ་རིང་བར་
འཕར། །ལྷག་མ་བཙོ་བརྒྱད་ས་ཁམས་མཆེར་ཙ་རྒྱ། ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་དབྱར་ཟླ་གསུམ་གྱི་ར་འབྲིང་
གཉིས་ནི་སྐྱལ་དང་རྟའི་སྟོག་གཙོ་བའི་ཁམས་མེ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ དུས་དེར་བྱི་རོལ་དུ་མེ་ཁམས་འཕེལ་
བ་ལ་བརྟེན་ནས་རི་སྐངས་ཀུན་ཏོ་ཞིང་སྡོན་ཤིང་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་ འདབ་མ་རྒྱས་ལ་ཆར་འབབ་པ་
དབྱར་གྱི་དུས་མི་འགྱུར་བའི་རྟགས་སུ་གནམ་ལ་སྐར་མ་ར་བར་ས་ག འབྲིང་པོ་སྐྱོན་དང་ཐ་རྒྱུད་རྩ་སྟོན་གྱིས་
ནམ་ཚོད་འཛིན་ །ཞེས་ནམ་ལྗང། བར་སྐར་དུ་བྱའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བྱུག་གི་རང་སྐད་འབྲིན་པ་ཚོ་བའི་དུས་ཞེས་བྱ།
ཐ་རྒྱུད་ལས་རོ་བོ་གཉིས་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་རྒྱ། བར་དུ་ཞག་བདུན་ཅུ་ཙ་གཉིས་མེ་ཁམས་སྡིང་དང་རྩ་
མའི་ཙ་དར་བས་རྒྱུ་ལ། དེའི་རྒྱལ་ལྷ་བྱུག་གི་སྐད་དམ་བལ་སྐད་ལྟར་སྐྱོམ་ལ་རིང་བར་འཕར། ཐ་རྒྱུད་ལྷག་
ཟླ་སྟེ་བྱི་རོལ་དུ་ལྷག་འབྲེག་སྟོག་གཙོ་བའི་ཁམས་ས་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ །ཞག་ལྷག་མ་བཙོ་བརྒྱད་ས་
ཁམས་མཆེར་པའི་ཙ་རྒྱ། རགས་པ་དབྱར་ཉི་སྟོག་པ་འབྲིང་པོའི་བཙོ་ལྗང་བཟུང་།

(३) ལྷགས་ཁམས་སྟོ་ཙ་བཤད་པ།

སྟོན་ཟླ་གསུམ་ནི་ཙ་ཐོག་སྟོན་པའི་དུས། །སྟོ་ལུན་ལྷགས་སྟོན་དབྱུག་པས་ནམ་ཚོད་འཛིན། །བྱེུ་ལྷུང་པ་
གཤོག་སྐྱ་འབྲིན་པའི་དུས། །བདུན་ཅུ་ཙ་གཉིས་ལྷགས་ཁམས་སྟོ་ཙ་རྒྱ། །བྱིད་པོའི་སྐད་ལྟར་སྐྱུང་ལ་རྩུབ་
པར་འཕར། །ལྷག་མ་བཙོ་བརྒྱད་ས་ཁམས་མཆེར་ཙ་རྒྱ། ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོན་ཟླ་གསུམ་གྱི་ར་འབྲིང་གཉིས་
སྟེུ་དང་བྱའི་སྟོག་གཙོ་བས་ཁམས་ལྷགས་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ དུས་དེར་བྱི་རོལ་དུ་ལྷགས་ཁམས་འཕེལ་
བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཙ་ཐོག་དང་འབྲུ་ནམས་སྟོན་པའི་དུས་ཡིན་ལ། མི་འགྱུར་བའི་རྟགས་སུ་གནམ་ལ་སྐར་མ་ར་
བར་གྱོ་བཞིན་འབྲིང་པོ་ལྷགས་སྟོན་དང་ཐ་རྒྱུད་དབྱུག་པས་ནམ་ཚོད་འཛིན་ཞེས་ནམ་ལྗང། བར་སྐར་དུ་བྱེུ་
ལྷུང་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཤོག་སྐྱ་འབྲིན་པའི་དུས་ཞེས་བྱ། དེའི་ཐ་རྒྱུད་ལས་ར་འབྲིང་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་རྒྱ།
བར་དུ་ཞག་བདུན་ཅུ་ཙ་གཉིས་གྱི་བར་ལྷགས་ཁམས་སྟོ་ལོང་གི་ཙ་དར་བས་རྒྱུ་ལ། དེའི་རྒྱལ་བྱིད་པོ་སྟེ་རྒྱ་
མཆིལ་མགོ་དམར་གྱི་སྐད་ལྟར་སྐྱུང་ལ་རྩུབ་པར་འཕར། ཐ་རྒྱུད་ལྷི་ཟླ་སྟེ་བྱི་རོལ་ལྷི་འཇུག་སྟོག་གཙོ་བའི་
ཁམས་ས་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཞག་ལྷག་མ་བཙོ་བརྒྱད་ས་ཁམས་མཆེར་ཙ་རྒྱུ་ལ། རགས་པ་སྟོན་ཉིན་
མཚན་མཉམ་པ་འབྲིང་པོའི་བཙོ་ལྗང་བཟུང་།

མཐུན་ལས་གསོ་དབྱེད་རང་ལུགས་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་མིན་ལ། གཞན་དང་བསྐྱེད་ན་དེ་དག་ལ་ཉེས་པའི་
སྐྱོན་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་སྐབས་འདྲིའི་མ་སྐྱེས་ལ། ཞག་དེ་ཡང་དོན་གྱི་མ་ཞག་དང་མཚུངས་ལ། ཞག་གསུམ་
པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་ཉི་ལྗོངས་ལོ་འགོའི་སྐོར་སོགས་ཞིབ་རྒྱས་ནི་བེ་རྒྱུ་དཀར་པོ་ལས་ ཤེས་པར་བྱའོ། །

༢ མ་བུ་དག་གོགས་ཀྱི་སྐོར་འགོ་བསྟན་པ།

མ་བུ་དག་གོགས་ཀྱི་སྐོར་འགོ་བསྟན་པ་ལ། དག་གོགས་བརྩི་བ་དང་། དེ་དག་དུས་དང་ཚ་རུ་སྐྱུར་བའི་ཚུལ་
ལོ།

(༡) དག་གོགས་བརྩི་བ།

དེ་ལྟར་དུས་བཞི་ཁམས་ལྟར་བྱེ་ནས་ནི། །ད་ནི་མ་བུ་དག་གོགས་སྐོར་འགོ་བརྩི། །ཤིང་མེ་ས་ལྷགས་ཚུ་ལྟ་མ་
བུ་བསྐྱེད། །མེ་ཚུ་ས་ཤིང་ལྷགས་ལྟ་དག་གོགས་བསྐྱེད། །མ་བུ་དག་གོགས་འབྱུང་བ་བརྟགས་ལ་བརྩི། །
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དབྱེད་དགུན་སྐྱོན་དེ་དུས་བཞི་དང་ཤིང་མེ་ས་ལྷགས་ཚུ་ལྟ་སྟེ་ཁམས་ལྟར་བྱེ་ནས་
ནི། ད་ནི་མ་བུ་དང་དག་གོགས་ཀྱི་སྐོར་འགོ་ཇི་ལྟར་བརྩི་བའི་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཤིང་མེ་ས་ལྷགས་
ཚུ་ལྟ་པོ་རིམ་པས་ཡར་དེད་མ་ཡིན་ལ། མར་དེད་བྱའི་སྐོར་འགོ་ཡིན། ཕྱི་མའི་འབྱུང་བ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་ལས་སྐྱེ་
བས་ཚུ་མ་ལྷགས། དེ་བཞིན་ལྷགས་མ་ས། ས་མ་མེ། མེ་མ་ཤིང་། ཤིང་གི་མ་ནི་ཚུ་ཞེས་མ་སྐོར་དང་། སྐྱ་
མ་སྐྱ་མས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་བྱ་སྟེ་ཤིང་བྱ་མེ། དེ་བཞིན་མེ་བྱ་ས། ས་བྱ་ལྷགས། ལྷགས་བྱ་ཚུ། ཚུའི་བྱ་ནི་
ཤིང་ཞེས་པ་གོང་མ་ལས་འོག་མ་འབྱུང་བས་དང་། མེ་ཚུ་ས་ཤིང་ལྷགས་ལྟ་པོ་རིམ་པ་ལྟར་གཡས་ནས་དེད་
པས་དག་དང་གཡོན་ནས་དེད་པས་གོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་འགོ་བརྩི་བར་བྱ་སྟེ། མེ་དག་ཚུ། དེ་བཞིན་ཚུ་དག་ས།
ས་དག་ཤིང་། ཤིང་དག་ལྷགས། ལྷགས་དག་མེ་ཞེས་འོག་མའི་དག་གོང་མ་འགོ་བས་སོ། །ལྷགས་གོགས་
ཤིང་། དེ་བཞིན་ཤིང་གོགས་ས། ས་གོགས་ཚུ། ཚུ་གོགས་མེ། མེ་གོགས་ལྷགས་ཡིན་ལ། མ་བུ་དག་གོགས་
ཀྱི་དགོས་པ་ནི། བར་དོན་སྟོད་ཀྱི་འབྱུང་བ་སྐྱེད་དང་རྒྱ་མ་མེ། སྐྱོ་ལོང་ལྷགས་ཞེས་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པ་
ལྟར་སོ་སོར་མ་ཞོར་བར་བརྟགས་པ་བརྩིས་ཞེས་དུས་མཚམས་གང་ལ་ཡང་བརྟག་རུང་།

(༢) དེ་དག་དུས་དང་ཚ་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱུར་བའི་ཚུལ།

མ་དང་རང་ཚ་དར་ན་རབ་རུ་བཟང་། །གོགས་ཚ་གོགས་འབྱུང་བུ་ཚ་དབང་ཐང་ཆེ། །དག་ཚ་དག་འོང་ཡང་
ན་གསོ་དཀར་འཆི། ། ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་དེ་དུས་ཚ་རྒྱུད་མཐའ་དག་ཤིང་ཁམས་མཚིན་ཚ་རྒྱུ་དུས་དེའི་མ་
ཚུ་སྟེ་མཁལ་མའི་ཚ་ལ་མཁལ་ཚ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མཐིང་རིལ་སྐད་ལྟར་འཇམ་ལ་དལ་བར་འཕར་བ་དང་།
རང་ཚ་ཤིང་ཁམས་མཚིན་ཚུའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཙོ་གའི་སྐད་ལྟར་ཕྱ་ལ་གྱི་མས་པར་འཕར་བ་ལ་ དར་བ་ཞེས་བྱ་
སྟེ་དེས་ན་རབ་རུ་བཟང་ཞིང་། གོགས་ཚ་ས་ཁམས་མཚེར་ཚུའི་མཚན་ཉིད་དེ། བས་ཟན་སྐད་ལྟར་སྐྱུང་ལ་

འཇམ་པར་འཕར་ན་གོགས་འབྱུང་ལ། ཤིང་བྱ་མེ་ཁམས་སྡིང་ཚུའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྷ་བྱུག་སྐད་ལྟར་སྲོམ་ལ་
རིང་བར་འཕར་ན་དབང་ཐང་ཆེ། ཤིང་དག་ལྷགས་ཁམས་སྡིང་ཚུའི་མཚན་ཉིད་དེ། ལྷིང་པོའི་སྐད་ལྟར་བྱུང་ལ་
རྩུབ་པར་འཕར་ན་དག་སྡོ་བྱུར་དུ་འོང་བའམ། ཡང་ན་གསོ་དཀའ་ནད་ཀྱིས་འཆི་བར་འགྱུར་པོ་ཞེས་པ་ལྟར་
མ་བྱ་དག་གོགས་གཞན་དུ་འང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བརྒྱད་པ། རོ་མཚར་རྩ་བདུན་བསྟན་པ།

རོ་མཚར་རྩ་བདུན་ཁྱིམ་ཕྱ་འགོན་ཕྱ་དང་། །དག་ཕྱ་གོགས་ཕྱ་གདོན་ཕྱ་བསྟན་པ་དང་། །མེ་རྩ་གོ་ལྷོག་བུ་རྩ་
བརྟག་པའོ། ། ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་དོན་བརྒྱད་པ་རོ་མཚར་གྱི་རྩ་བདུན་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདུན་གང་ཞེན། ཁྱིམ་ཕྱ་
མགོན་ཕྱ་དག་ཕྱ་གོགས་ཕྱ་གདོན་ཕྱ་རྣམས་རིམ་པར་བསྟན་པ་དང་། མེ་རྩ་གོ་ལྷོག་ཅེས་ཆ་བསིལ་མི་མཐུན་
པ་ལྟར་པ་བུ་རྩ་མི་མཐུན་པ་གོ་ལྷོག་ཏུ་པ་ན་བའི་ཆེ་བུ་ལ་བལྟ་བ། སྤྱུམ་མ་ལ་བུ་རྩ་བརྟག་པ་སྟེ་བདུན་འོ། །

༡ ཁྱིམ་ཕྱ་བརྟག་པ།

དང་པོ་ལྷིང་ཞིང་འཐིབས་ན་མི་གཙང་རྩ། །ལྷུགས་ཤིང་འཐིབས་ན་མུ་དན་འོང་བའི་རྩ། །འབྲུབ་ཅིང་བརྒྱལ་ན་
བྲེད་དངངས་འོང་བའི་རྩ། །སྤྱིར་ཚོར་འབྲ་ན་སྤྱུག་བསྟེན་ཐར་མེད་རྩ། །རྩ་ཚན་ཁོལ་འབྲ་མི་ཁ་འོང་བའི་
རྩ། །མེ་ལྷེ་ཆད་འབྲ་ལོར་གོད་འོང་བའི་རྩ། །དེ་དག་གང་ཡང་རང་རྩ་དར་དུས་སྟེ། །རང་གི་རྩ་ལ་གང་བྱུང་
རང་ལ་འོང་། །མ་རྩ་མ་ཞང་བུ་རྩ་བུ་ཚ་ལ། །གོགས་རྩ་ལོར་ལ་དག་རྩ་དག་ལ་འོང་། ། ཞེས་པ་སྟེ། །དང་
པོ་ཁྱིམ་ཕྱ་ནི་ཐོག་མར་ལྷིང་འཐིབས་སོགས་ཀྱི་རོས་འཛོལ་ལྷུགས་ལ་དབྱེད་རྩུ་མང་པོ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་བཞག་
འདྲིར་བསྟེན་ཏེ་སྟོན་པར་འདོད་པས་དོན་ཡིད་ལ་གཙགས་རྩུ་ནི། དུས་དབྱར་དཀྱུན་སྟོན་དཔྱིད་སོགས་གང་
ཡིན་ཡང་ རུང་། ཚུའི་རྩུན་གཅིག་པུ་དེ་ཤིང་འོག་ལ་སོང་བ་ལྟ་བུར་ལྷིང་ཞིང་འཐིབས་པ་ཞེས་བྱ། དེ་ཡང་
དབྱེད་འཇུག་མི་སྐབ་པར་མི་གསལ་བ་བྱུང་ན་ ཆེ་བ་དམེ་གི་བ་ལྷུགས་འཁོན་དམེ་གཙོར་གྱུར་གཞན་བྱུང་ཕྱ་
མོ་བཅས་མི་གཙང་བ་ཐོག་པའི་རྩ་ཡིན་ཞིང་། ལྷུགས་ཤིང་ཞེས་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བ་དང་། འཐིབས་པ་ཞེས་
དབྱེད་འཇུག་མི་སྐབ་ན་དག་དང་ཕྱད་དམ་གཉེན་དང་བལ་བ་སོགས་མདོར་ན་དུལ་ལ་མི་འདོད་པའི་ལྷ་དན་
འོང་བའི་རྩ། འབྲུབ་པ་ནི་དྲག་ཅིང་ལྷུང་བ་སུ་རྩུ་ལྟར་འཕར་བ་ལ་བརྒྱལ་བ་ནི་འཕར་དྲག་པོར་འཕར་དྲགས་
པས་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་དེ་བྱུང་ན་ཐ་ཉེས་པ་ལ་མ་སོང་བ་ཙམ་གྱི་བྲེད་དངངས་འོང་བའི་རྩ། །སྤྱིར་ཚོར་འབྲ་བ་
ཞེས་རྩ་འཕར་བའི་རྩ་རྣོན་པོ་སོར་ མོ་འབྱུགས་པ་ལྟར་འཕར་ན་མི་བབས་དང་བསྟན་པའི་མི་འདོད་པའི་སྤྱུག་
བསྟེན་ཐར་མེད་ཀྱི་རྩ། །རྩ་ཚན་ཁོལ་འབྲ་ཞེས་ཏེ་ཅང་ཤེད་མི་ཆེ་བ་ལྷི་ལི་ལི་སྟོད་སྟོད་ཀྱུན་ནས་འཕར་ན་མི་
ཁ་འོང་བའི་རྩ། མེ་ལྷེ་ཆད་འབྲ་ཞེས་འཕར་གངས་ཤེད་མི་སྟོམས་པ་རེས་ཆེ་རེས་རྩུང་བྱེད་པའམ་ རྩ་འཕར་
ཐད་ཐད་བྱུང་ན་ལོར་ལ་གོད་ལ་མི་བབས་དང་བསྟན་ནས་འོང་བའི་རྩ་ཡིན་པས་གང་ལ་འཚམ་པའི་རིམ་གྱོ་

འཕོགས་དགོས་ཤིང་། སྐྱོན་ཅན་མིན་པ་ཤུགས་ཀྱིས་དགོ་བར་བསྟན་པ་ ཏུས་ཅུ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་
 མཐུན་པའི་ཅུ་འདུག་ན་ ཁྱིམ་ཕུ་བཟང་བའི་ལུང་བསྟན་པར་བྱའོ། །བྱིང་ཞིང་འཐིབས་པ་སོགས་སྐྱོན་ཅན་གྱི་
 ཅུ་དུག་པོ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཏུས་མཚན་ལུ་པོ་གོང་གིས་དཔེར་མཚོན་པའི་རང་ནི་
 དཔྱིད་ལྟ་བུར་ཤིང་ཁམས་མཚིན་ཅུ་དར་ཏུས་སུ་རང་གི་མཚིན་ཅུ་ལ་བྱིང་འཐིབས་སོགས་གང་བྱུང་ཡང་ མི་
 གཙང་བ་སོགས་ཅུ་བཟུ་ཡུལ་རང་ཉིད་ལ་འོང་བའི་ངོ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ཏུས་དེའི་མ་མཁལ་ཅུ་ལ་བྱིང་
 འཐིབས་སོགས་བྱུང་ན་མ་དང་ཞང་པོ་དཔོན་གྲུ་མ་སློབ་དཔོན་སོགས་རང་སློབ་མཁན་སར་མི་གཙང་བ་
 སོགས་སྐྱོན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་། བྱ་སྟོང་ཅུ་ལ་བྱིང་འཐིབས་སོགས་བྱུང་ན་བྱ་དང་ཚ་བོ་སློབ་འཁོར་
 སོགས་རང་གིས་སྐྱོང་བའི་ས་ལ་མི་གཙང་བ་སོགས་འབྱུང་བའི་ངོ་ཡིན་ཅིང་། གྲོགས་མཆེར་ཅུར་བྱིང་
 འཐིབས་སོགས་གང་བྱུང་ཡང་འོར་ལ་མི་གཙང་བ་སོགས་འབྱུང་། དག་ཅུ་ལ་བྱིང་ འཐིབས་སོགས་གང་བྱུང་
 ཡང་ཅུར་བྱུང་བའི་མི་དེའི་དག་ལ་མི་གཙང་བ་སོགས་འོང་། ཏུས་ཅུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མཐུན་པ་འདུག་ན་
 སྐྱོན་དེ་རྣམས་གང་ཡང་མེད་པས་བཟང་ཞེས་ལུང་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་སྤྱི་བ་ཅུ་སྐྱོན་ཅན་བྱིང་འཐིབས་
 སོགས་དུག་པོ་མ་བྱུ་དག་གོགས་སུ་རིམ་པ་ལྟར་སྐྱུར་བའི་བརྟག་པ་རྣམ་གངས་བདུན་བརྒྱུ་ལྟ་བུ་ཅུ་ཙམ་ཡོད་
 གྲང་ཚུལ་འདི་ཡང་ལྟ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་གཤིས་ཡི་གེར་ངལ་བས་འདིར་མ་བཀོད་དོ། །

༢ འཕྲོན་ཕུ་བརྟག་པ།

འཕྲོན་ཕུ་གཞི་པ་གང་བཅེ་གཅིག་ལ་བརྟག་ །མཚིན་ཅུ་སྐྱོ་སྟིང་མཆེར་མཁལ་གང་དྲག་པ། །གཞི་ལ་ཡོད་
 དང་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། །ཉེ་བར་སློབ་དང་ཕྱིན་ལ་ཁད་པ་དང་། །འཕྲོན་དག་འོང་བ་རིམ་པས་བརྟག་
 པར་བྱ། །ཡང་ན་མ་དང་རང་ཅུ་གཞི་ལ་གནས། །བྱ་ཅུ་ལམ་ཞུགས་དག་ཅུ་དུ་སྐྱོབ། །དོན་གཉེར་འགྲུབ་
 བམ་མི་འགྲུབ་བརྟག་པ་ནི། །སྟིང་མཚིན་མཁལ་ཅུ་དྲག་པར་འཕར་བ་གསུམ། །དག་འོང་དོན་འགྲུབ་སྟོང་
 ལོག་བྱེད་པ་ཡིན། །དག་ཅུ་མི་འགྲུབ་གོགས་ཅུ་བྱུང་ན་འགྲུབ། ། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་མཐོན་པོ་འོང་མི་
 འོང་བརྟག་པའི་ཕུ་དེའི་ཁྱད་གཞི་པ་གཙོ་ཆེ་ཤོས་སམ་མཐོན་པོའི་གང་བཅེ་བ་ཞིག་ལ་བརྟག་པ་དེ་ལ་འདིར་
 ཏུས་ནམ་ཡིན་གྲང་མཚིན་ཅུ་དང་། དེ་བཞིན་སྐྱོ་སྟིང་མཆེར་མཁལ་རྣམས་གང་དྲག་པ་བྱུང་ན་འབྲས་བུ་རིམ་
 པར་སྐྱུར་ལ་བརྟོད་དེ། མཚིན་ཅུ་དྲག་པ་བྱུང་ན་མཐོན་པོ་དེ་གཞི་ལ་ཡོད་པ་དང་། སྐྱོ་ཅུ་དྲག་ན་ལམ་དུ་
 ཞུགས་པ་དང་། སྟིང་ཅུ་དྲག་ན་ཉེ་བ་ཙམ་གྱི་སར་སློབ་པ་དང་། མཆེར་ཅུ་དྲག་ན་ཕྱིན་ལ་ཞེས་འདེགས་ལ་
 ཁད་པ་དང་། མཁལ་ཅུ་དྲག་ན་མཐོན་པོ་ལ་ལམ་དུ་དག་འོང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རིམ་པས་དེ་ལྟར་བརྟག་པར་
 བྱའོ། །འདི་ལ་ཡང་མཚིན་ཅུ་སྐྱོ་སྟིང་གང་དར་ཡང་གཞི་ལ་ཡོད། དེ་ཡང་གསུམ་ག་དར་ན་གཞི་དེར་ཡུན་
 འགོར་གཉིས་དར་ན་འབྲིང་པོ། གཅིག་དར་ན་ཆེར་མི་ཐོགས་པ། མཆེར་ཅུ་ལམ་ཞུགས་མཁལ་ཅུ་དུ་

སློབས། དེ་མིན་དགས་ལྷེ་ཞེས་སོ། །སྲ་མ་ལ་ཉེའི་བརྟག་ལྷགས་དེར་མ་བཟང་ནམ་གངས་སྲུ་ཡང་ན་དུས་
 ཅུ་དུའི་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་མ་ཅུའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་རང་ཅུའི་མཚན་ཉིད་གང་དར་ཡང་
 འགོན་པོ་གཞི་རང་ལ་གནས་ཤིང་། དུས་ཅུ་དེའི་བྱ་ཅུ་དར་ན་ལམ་ལ་ལྷགས་དུས་ཅུ་དེའི་དག་ཅུ་དར་ན་ད་ལྟ་
 སློབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། ལྷོགས་ཅུ་ལ་གཞི་ནས་འདེགས་ལ་ཁད་ཡོད་ཅེས་སྟེ། འདི་ནམས་ཀྱི་ཅུ་དར་ཞེས་པ་ཁམས་
 རང་རང་མཐུན་པ་ཅུའི་མཚན་ཉིད་ཅན། དཔེར་ན་དུའི་དུས་ཅོ་གཞི་སྐད་ལྟར་ཕྱི་ལ་གྱིམས་པ་ལ་བྱ་ཞིང་།
 ལྷན་ཅེས་བྱ་བ་མཚན་ཉིད་དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་རོས་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞར་བྱུང་དུ་རང་ཉིད་གཞན་དུ་དོན་
 གཉེར་བར་འགོ་བའི་ཚོ་དོན་དེ་འགྲུབ་བམ་མི་འགྲུབ་ བརྟག་པ་ལའང་ལ་ཉེ་གི། དུས་དང་མཚམས་ནམ་ཡིན་
 ཡང་རྩལ་སྟེང་དང་མཚན་པ་མཁལ་མའི་ཅུ་ལྷག་པར་དུ་དག་པར་འཕར་བ་གསུམ་ལ་བརྟག་ དེ་ཡང་སྟེང་ཅུ་
 དག་ན་དགའི་བར་ཆད་འོང་ཞིང་། དེ་བཞིན་མཚན་ཅུ་དག་ན་དོན་འགྲུབ། མཁལ་ཅུ་དག་ན་སྟོང་ལོག་བྱེད་
 པ་ཡིན་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་སྟོ་མཚར་ཅུ་དག་ན་དོན་འགྲུབ། དག་གོགས་ནི་དུས་དང་མཚམས་གང་ཡིན་
 གྱི་ཅུའི་དག་ཅུ་དེ་དར་ན་དོན་མི་འགྲུབ་ཅིང་དག་འོང་། དུས་ཅུའི་གོགས་ཅུ་དང་མ་ཅུ་དར་བ་བྱུང་ན། དོན་
 འགྲུབ་ཅེས་དང་བྱ་ཅུ་ལ་འགྲིང་སྟེང་རང་ཅུ་འགྲིང་ཞེས་བྱའོ། །

༣ དག་ཕྱ་བརྟག་པ།

དག་ཕྱ་ཕར་ཚོལ་སྟོ་ཅུ་དག་ན་སྟུབ། །མཚར་ཅུ་དག་ན་མི་སྟུབ་དག་གཡུལ་མཐོ། །དག་ཡི་ཅུ་ལ་དག་ཅུ་བྱུང་
 བ་སྟུབ། །རང་ལ་དག་ཅུ་བྱུང་བ་སྟུབ་མི་འགྱུར། །རྩར་ཚོལ་དེ་དང་འབྲེན་དག་ཡིས་རྩྭ་གས། །རང་དང་མ་ཅུ་
 དར་ན་རྩྭ་གས་མི་འགྱུར། ། ཞེས་པ་སྟེ། གསུམ་པ་དག་ཕྱ་ནི་རང་དག་ལ་ཕར་ཚོལ་རྩྭ་ཡིན་པའི་ཚོ་དུས་ནམ་
 ཡིན་ལ་ཅུ་གཞན་ལས་སྟོ་ཅུ་དང་མཁལ་ཅུ་དར་དག་ན་སྟུབ་སྟེ་རང་ཉིད་རྩྭ། ཡང་མཚར་ཅུ་ལྷག་པར་དུ་
 དག་ན་མི་སྟུབ་སྟེ་དགའི་གཡུལ་རོ་མཐོ་བར་འགྱུར་ཞེས་དང་། སྟེང་ཅུ་དག་ན་ས་ཞིང་དོར་སོགས་ལོ་མ་པ་
 ཐོབ། མཚན་པ་དང་མཁལ་མའི་ཅུ་དག་ན་འགྲིང་། དག་གོགས་དཔེར་ན་དག་རྩྭ་རྩྭ་ཁམས་མཁལ་ཅུའི་མཚན་
 ཉིད་ཅན་དུ་རྩྭ་བའི་དུས་སྲུ་རྩྭ་དག་ས་ཁམས་མཚར་པའི་ཅུ་དེ་སྟེན་པའི་གཡས་ཀྱི་ཀན་འོག་ལ་ས་དག་ཤིང་
 ཁམས་མཚན་ཅུའི་མཚན་ཉིད་སྲུ་ལ་སྟུར་བར་བྱུང་ན་ཕར་ཚོལ་བས་དག་བོ་སྟུབ་པར་འགྱུར། རང་ཞེས་
 དག་རྩྭ་ཁམས་མཁལ་ཅུའི་ཐོག་ལ་རྩྭ་དག་ས་ཁམས་མཚར་ཅུའི་མཚན་ཉིད་སྲུ་ལ་འཇམ་པར་འཕར་བ་
 བྱུང་ན་དག་བོ་སྟུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཕ་རོལ་པོས་སྟོན་ལ་རྩྭ་ཚོལ་དུ་བྱུང་བའི་དུས་སྲུ་བཤད་མ་ཐག་
 པ་དེ་དང་འབྲེན་བ་སྟེ། སྟེན་པའི་ཆག་གི་འོག་མཁལ་ཅུ་དེ་མཚར་ཅུའི་མཚན་ཉིད་སྲུ་ལ་འཇམ་པར་འཕར་ན་
 དག་ཡིས་རྩྭ་གས་ཉེ་འོ་རང་རྩྭ་ལ། ཡང་རྩྭ་ཚོལ་དུ་བྱུང་དུས་དག་རྩྭ་རྩྭ་རྩྭ་འགྲིང་སྟེ་རང་མཁལ་ཅུ་དང་

མ་གང་ཡང་རྒྱུ་བ་བྱ་དང་ཚ་བོ་མཁར་གཞིས་ལོངས་སྤོང་ལ་ཆགས་པའི་འདྲེར་ངོས་བཟུང་དགོས།
 ཏུས་དེའི་བྱའི་ཚ་ལ་བྱུང་ན་བྱ་དང་ཚ་བོའི་ཞང་པོའི་ཕྱོགས་ནས་བྱུང་བའི་འདྲེར་ངོས་བཟུང་དགོས། ཏུས་དེའི་
 དགའི་ཚ་ལ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་བྱུང་ན་རང་ལ་པ་རོལ་གྱི་དགའ་བོས་ཅད་ཅིང་སྐྱུལ་བའི་འདྲེར་བཟུང་།
 ཏུས་ཅའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚ་ལ་བྱུང་ན་སློག་ཡོད་མེད་ལ་མ་སྟོས་པའི་ཆས་ལོངས་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲངས་པའི་འདྲེར་ངོས་
 བཟུང་། ཏུས་ཅ་དེའི་རང་གི་ཚ་ལ་བྱུང་ན་ཕྱོགས་ཞེས་རང་དང་སྤྱིང་ཉེ་བའི་ལྷོ་པོ་བྱུང་མེད་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་
 འགོས་པའི་འདྲེར་བཟུང་། དེ་ལ་རྒྱུང་ཟད་ཞིབ་ན་དཔེར་མཚོན་ ཏུས་དཔྱིད་ཀྱི་ཏུས་ཤིང་ཁམས་མཚིན་ཅུར་
 གདོན་ཅ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བྱུང་ན་ཏུས་ཀྱི་མ་བུ་དགའ་ཕྱོགས་ཀྱི་རང་འདྲེ་སྤྱིང་ཉེ་བའི་ཕྱོགས་སྤྱིས་པོ་མོ་གང་
 རྒྱུ་གི་ས་ནས་འགོས་འདྲེ། དོན་མཚིན་པའི་འདྲེ་ས་བདག་དམ་སྤྱིའི་མ་གཤིས་པོ་མོ་ལོ། ཕྱོགས་འདྲེ་ལྷོགས་
 འགོང་ལྷེབས་བདུད་བཅའ་བྱིས་པའི་གདོན་ཚེན་བཅོ་ལ། འབྱུང་བ་ཤིང་གི་གདོན་གཉན་དང་རྒྱལ་པོ། དེ་ཡང་
 ད་ལམ་རྒྱུན་ནས་ཕྱོགས་ཇི་ལྟར་ནས་འབྲངས་པ་གཞོན་ཅེ་ན། ཕྱོགས་ཤར་ཡུལ་དང་ས་ཆ་ཁང་པ་སོགས་
 འཛོང་ནར་རམ། དཔག་བསམ་ཤིང་གི་རྣམ་པའམ་ལྷོ་གམ། ཤིང་ཅི་བན་བྱུན་ས་དང་བྲག་གང་སོགས་མདོག་
 ལྡང་ཤས་ཆེ་བ་ནས་མི་ལོར་བྱུང་ངམ་རང་གིས་ཕྱིན་པ། ལྷག་བོད་བྱ་རི་བོད་གི་ཤ་ལྷགས། ལྷམ་ཁོམ་ལྷག་མ་
 སོགས་སྤོད་མདོག་ལྡང་། གཡུ་དབྱིག་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་དང་གོས་ དར་ ལྷམ་རས་ འབྲུ་ ཤིང་ཏྲོག་སོགས་
 མདོག་ལྡང་གུ་དང་ཤིང་བཟོའི་ལག་ཆ་བྱུང་ངམ་མཐོང་བ། བཟའ་བཏུང་རོ་ཁ་བ། སྤོང་དང་རི་བོད་གི་ཤ་
 དང་གཞན་ཡང་ཕྱིར་གཡམ། མི་གྲོན་པ་ལྡང་གུའམ་མདོག་ལྡང་བ་སྤྲུག་ཡོས་ལོ་པ་རྟ་སྤོན་པོ་དང་བྱི་སྤོ་ཉེ་
 ལྷིད་པ་ཤིང་བཟོ་ནལ་མ་དུ་སྤྲུག་གང་རྒྱུད་དམ་མཐོང་། ཤིང་གཉན་བཅད་པ་ཤིང་བཟོ་སོགས་ ཤིང་ལས་
 ཐགས་སོགས་ ཡང་གཡོའི་ལས་རྣམས་གང་རིགས་ཀྱིས་རྒྱུ། ཏུས་དེར་མེ་ཁམས་སྤྱིང་ཅུར་བྱུང་ན་ཏུས་ཀྱི་
 མ་བུ་དགའ་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་ཚའི་ཞང་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འདྲེ། དོན་སྤྱིང་གི་འདྲེ་རྒྱལ་པོ་དང་སྤྱིང་གདོན་ཕྱོགས་འདྲེ་
 བདུད་ལྷུ་བཅའ་མ་མོ་རྒྱལ་པོ་རྟ་གིར་ཤི་བའི་གེ་བོ། འབྱུང་བ་མེའི་གདོན་བཅའ་བདུད། དེ་ཡང་ད་ལམ་རྒྱུན་
 ལྷམ་ཕྱོགས་ཇི་ལྟར་ནས་འབྲངས་པ་གཞོན་ཅན་ཕྱོགས་སྤོ། ཡུལ་དང་ས་ཆ་ཁང་པ་སོགས་དབྱིབས་ལྷུ་གསུམ་
 མམ་མེ་ཏྲོམ་འབར་བ། ཡང་ན་རྟ་རོ་བཤས་པ་ལྷ་བྱུ་ལྷག་དང་ས་གང་པ་བྲག་སོགས་དམར་ཤས་ཆེ་བ་ནས་མི་
 ལོར་འགྲུལ་བྱུང་ངམ་རང་གིས་ཕྱིན་པ། ལྷམ་ཁོམ་ལྷག་མ་སོགས་སྤོད་དམར་པོ་རིན་པོ་ཆེ་བྱུ་རུ་པད་རྟ་ག་
 གོས་དར་སྤམ་རས་འབྲུ་ཤིང་ཏྲོག་སོགས་དམར་པོ་དང་། བཟའ་བཏུང་རོ་ཆ་བ། རྟ་རྒྱུང་གི་ཤ་དང་། གཞན་
 ཡང་མགོ་དང་ཤ་དམར་ལྷག་ཚོད་ལྷེ་འབྲས་ཀྱི་སྤྲུག་པ། མི་གྲོན་པ་དམར་པོའམ་བཞིན་དམར་བ་རྟ་སྤུལ་ལོ་
 པ་རྟ་དམར་བྱི་དམར་སོགས་ སློག་ཆགས་དམར་པོ་ཞོན་དེད་ལྷིད་པའམ། ཡང་ན་བྱ་སྤིང་ཡུགས་ས་ལོང་བ་
 རྩ་མཁན་བོན་པོ་རྣམས་དང་སྤྲུག་གམ་མཐོང་། ལས་ཏྲོམ་དང་བག་མ་རྩ་བསྐྱེག་པ། གཞན་ཡང་མེ་ཉིར་ཉལ་

བ་བསྐྱོ་བ་སོགས་ཚ་བའི་ལས་རྣམས་གང་རིགས་ཀྱིས་རྒྱུན། རྟུམ་དེར་ས་ཁམས་མཚེར་རྩུབ་གདོན་ཅ་རྒྱུང་ན་
 རྟུམ་གྱི་མ་བུ་དག་ལྷོགས་ཀྱི་འདྲེ། རོན་རྩལ་གྱི་ཕྱིར་འབྲངས་པའི་འདྲེ། རོན་མཚེར་པའི་འདྲེ་གེ་བོ་དང་གཉེན་
 ས་བདག་ལྷོགས་འདྲེ་ས་བདག་སྲིན་མོ་མ་མོ་བདུད། ཡུལ་འདྲེ་དམ་སྲི་ཕྱང་འདྲེ་གཉེན་རྒྱ་སྲིན་གཤིན་འདྲེ་
 གནམ་ཐེ་ཅད་འདྲེ་དཀོར་འདྲེ། འབྲུང་བ་སའི་འདྲེ་ས་བདག་མ་མོ། དེ་ཡང་ད་ལམ་རྒྱུན་ནམ་ལྷོགས་རི་ལྷོ་
 རས་འབྲངས་པ་གཞོན་ཅེ་ན། ལྷོ་རུབ་གཙོ་རྩུབ་རུབ་བྱང་། བྱང་ཤར། ཤར་ལྷོ་གང་རིགས་ནས་ཡུལ་དང་
 ས་ཁང་སོགས་དབྱེ་བས་གྲུ་བཞི་གད་པ་མང་བ་མཚོན་རྟེན་འདྲེ་བ་བྲག་དང་གད་པ་ས་སོགས་མདོག་སེར་ཤས་
 ཅན་ནས་མི་ལོར་གྱི་འགྲུལ་ལམ་རང་གིས་ཕྱིན་པ་ལུག་ཀྱི་སྤྲང་རྟོལ་གྱི་ཤ་ལྷགས་ར་ལུག་སོགས་སྤྲང་ལྷོ་
 འཕྱི་བ་གྲུམ་པའི་ཤ་དང་གཞན་ཡང་དཔུང་དབྱིའི་ཤ་རྩ་མིག་གི་རྒྱ། འཁྲུང་བ་སྲན་མ་ཡུགས་བས། སྐམ་ཁོམ་
 ལུག་མ་སོགས་སྤོད་མདོག་སེར་པོ། གསེར་ཀེ་ཀེ་རུ་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་དང་གོས་དར་སྐམ་རས་འབྲུ་ཤིང་རྟོག་
 སོགས་མདོག་སེར་པོ་བྱུང་ངམ་མཐོང་། བཟའ་བཏུང་རོ་མངར་བ། རས་ཆ་སྤྲང་སྤོག་ མི་གྲོན་པ་དང་བཞིན་
 སེར་པོ་ ལུག་ཀྱི་སྤྲང་འབྲུག་ལོ་པ་རྟ་སེར་པོ་དང་ཀྱི་སེར་སོགས་ སྤོག་ཆགས་སེར་པོ་ལྷིད་པ། ལྷོད་པར་བ་
 གན་ལུག་གན་མགོ་སེ་གྲང་མཁན་བྱེ་བུལ་ཡུགས་ས་གན་མོ་དུ་སྤྲུག་ཐོང་མཁན་བོན་གན་འཐེང་པོ་བྱ་སྤིང་
 བཅུ་སྐོམ་ཚེན་སྤགས་པ་སྤོད་ནག ལྷམ་བཟོ་བྲགས་མཁན་གང་རིགས་ལྷག་གམ་མཐོང་། ལས་མཁར་ལས་
 འཇིག་བརྒྱག་ས་ཁ་དབྱེ་བ་སྤོ་འཇུགས་པ་ལྷི་བརྟན་གྱི་ལས་ གང་རིགས་ཀྱིས་རྒྱུན། རྟུམ་དེར་ལྷགས་ཁམས་
 ལྷོ་རྩུབ་རྒྱུང་ན་རྟུམ་གྱི་མ་བུ་དག་ལྷོགས་ཀྱི་འདྲེ་དག་བོས་བཏང་བའམ་ཅད་པའི་འདྲེ། རོན་སྤོ་བའི་འདྲེ་རྒྱ་
 བདུད་དང་རྒྱ་བཅན། ལྷོགས་འདྲེ་བཅན་གེ་བོ་མདས་ཤི་བ། དམེ་གིས་ཤི་བ། འབྲུང་བ་ལྷགས་ཀྱི་འདྲེ་རྒྱལ་
 པོ་དང་དཀོར་བདག དེ་ཡང་ད་ལམ་རྒྱུན་ནམ་ལྷོགས་རི་ལྷོ་རས་འབྲངས་པ་གཞོན་ཅེ་ན། རུབ་ནས་ཡུལ་
 དང་ས་ཁང་རྒྱ་ གམ་རྟེ་དང་མཁྲུང་གི་སོགས་མཚོན་ཆའི་དབྱིབས། ས་དང་བྲག་གད་པ་དཀར་པོ་དང་
 ལྷགས་ཁ་ནས་མི་ལོར་གྱི་འགྲུལ་བྱུང་ངམ་རང་གིས་ཕྱིན་པ། ལྷགས་སྤྲང་བྱ་དང་སྤྲེའུའི་ཤ་ལྷགས། སྐམ་ཁོམ་
 ལྷོ་པད་ལུག་མ་སོགས་སྤོད་དཀར་པོ། རིན་པོ་ཆེ་ཤེལ་རྟོ་རྩེ་ས་ལམ་སོགས་དང་གོས་དར་སྐམ་རས། འབྲུ་
 ཤིང་རྟོག་སོགས་མདོག་དཀར་པོ། མགར་བའི་ལག་ཆ་བྱུང་ངམ་མཐོང་། བཟའ་བཏུང་རོ་བསྐྱ་བ། གཞན་
 ཡང་ཞོ་དར་མར་སྤྲུད་ཇ་འཁྲུང་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ཤ་ར་ཤ་སྤྲང་ལྷོར་དང་ལྷོད་པར་རྩེབ་གཤོན་གྱི་ཤ་ མི་གྲོན་པ་
 དང་བཞིན་དཀར་པོ་བྱ་སྤེལ་ལོ་པ་རྟ་ཀྱི་སོགས་སྤོག་ཆགས་དཀར་པོ་ཞོན་ནམ་ལྷིད་པ། མགར་བ་དམེ་ཅན་
 དུ་སྤྲུག་དང་སྤྲུག་གམ་མཐོང་། ལས་སྤྱིན་སྤེལ་བྱེད་པ་མགར་ཚང་ལ་འགོའམ་ལྷགས་བཟོ་བྱེད་པ་རོ་བསྤེལ་ས་
 རྣམས་གང་རིགས་ཀྱིས་རྒྱུན་བསྤྲང་རྟུམ་དེར་གདོན་རྩུབ་མཚན་ཉིད་དེ་དག་རྒྱ་ཁམས་མཁལ་རྩུབ་རྒྱུང་ན་
 རྟུམ་གྱི་བུ་བུ་དག་ལྷོགས་ཀྱི་མ་འདྲེ་པ་མེས་སྤོན་མ་བུ་ཚ་མཁར་གཞིས་སོགས་ལ་ཆགས་པའི་འདྲེ། དེ་ཡང་

མཁལ་མ་གཡས་སུ་འདྲེ་སྐྱེའམ་གཉེན། གཡོན་དུ་བྱུང་ན་སྐྱེ་དང་བསེན་མོ་མཚོ་སྐྱེན། ཕྱོགས་འདྲེ་མཚོ་སྐྱེན།
 ཅོང་འདྲེ། བྱང་སྐྱེན། སྐྱེ་བསེན། འབྱུང་བ་རྒྱུ་གཏོན་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་སྐྱེན་དམ་སྐྱེ། དེ་ཡང་ད་ལམ་རྒྱེན་ནམ་
 ཕྱོགས་སོགས་ཇི་ལྟར་ནས་འབྲངས་པ་གཞོན་ཅེ་ན། ཕྱོགས་བྱང་ཡུལ་དང་ས་ཆ་ཁང་པ་སོགས་དབྱིབས་རྒྱུ་
 སོའམ་རྒྱ་འབབ་ཀྱི་དབྱིབས། བྲག་དང་གད་པ་སའི་མདོག་སྟོ་ བྲག་གང་རིགས། རྒྱ་པོ་ཆེན་པོའི་རིགས་བྲག་
 དང་རྒྱ་འབབ་ཀྱི་ས་ནས་འོངས་པའི་མི་དང་ཡི་གེ་ལྟ་བུ་འགྲུལ་ལམ་རང་གིས་ཕྱིན་པ་ཉ་ཕག་གམ་གྱི་བའི་ཤ་
 ལྷགས་པ་སོགས། སྐྱེ་བྱུང་རྒྱལ་པ་སྐྱེ་མ་འོམ་ལུག་མ་སོགས་མདོར་ན་སྟོན་དམ་ནག རིན་པོ་ཆེ་ལུ་མེན་དང་
 དེའལ་གོས་དར་སྐྱེ་རས་འབྱུ་ཤིང་ཉོག་སོགས་མདོག་སྟོན་པོ་ནག་པོ་གང་རིགས་བྱུང་དམ་མཐོང་བ། ཟས་
 དང་བཏུང་བ་རོ་སྐྱེ་བའི་རིགས་དང་བ་པོ་ཉུང་མ་སྐྱེན་མ། ཉ་ཕག་གི་ཤ་སྐྱེ་དང་ལྷན་དང་ལྷན་འཁོལ་
 རོས་སམ། གཞན་ཡང་མཚུག་མའི་ཤ་ མི་རྒྱོན་པ་སྟོན་པོ་དང་ནག་པོའམ་བཞིན་ནག་པ་གྱི་ཕག་ལོ་བ། ཉ་དང་
 རྒྱི་ནག་མིད་པ། སྐྱེ་པ་གཉེན་པ་བོན་པོ་གང་རིགས་དང་སྐྱེད་དམ་མཐོང་། ལས་རྒྱ་བོ་བརྒྱལ་བ། མཚོ་
 བསྐྱབས་པ་སྐྱེ་ནག་ཉལ་བ། རྒྱན་གཤེར་སོགས་གང་རིགས་ཀྱིས་རྒྱེན། དུས་རེར་དེ་བཞིན་མ་བུ་དྲུག་
 རྒྱོགས་ཀྱི་འདྲེ་དུས་རྩ་ནས་འགྱུར་ལ་གཙོ་གང་ཆེ་བ་ལས་གཞན་མ་འབྱུང་བའི་ཁམས་གཏོན་ཕྱོགས་རྒྱེན་
 སོགས་གོང་ལྟར་དུ་བརྩི་བས་ཉོགས་ལ། སྟོན་ཀྱི་རྩ་ལ་དོན་རྩ་བྱུང་ཡང་། དཔེར་ན་རྒྱ་མར་སྟིང་རྩ་དང་
 མཐུན་པར་གོང་ལྟར་བརྩི་རྩུལ་འདི་ལས་ཞིབ་པ་མི་ཁམས་དང་དུས་ཚོས་གངས་ནས་བརྟག་པ་གཏོན་རྩ་དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ནད་རོས་བཟུང་བ་གཏོན་དེ་ཞི་བའི་ཡས་སྐྱེད་ལ་ཡང་ཞི་བའི་ཁ་དོག་སོགས་བྱ་རྒྱུ་ དེ་མཚུངས་
 གྲག་པོའི་རྒྱལ་སོགས་སྟོས་པ་མང་ཅམ་ཡོད་རུང་འདིར་བརྗོད་ཀྱང་ཉོགས་པར་དཀའ་བས་དེ་ཅམ་མོ། །

༤ མེ་རྒྱ་གོ་ལྷོག་བརྟག་པ།

མེ་རྒྱ་གོ་ལྷོག་པ་ན་བུ་ལ་བཟླ། མཚིན་རྩ་ཚང་ན་མི་འཚི་མ་ཚང་འཚི། མ་རྩ་དར་ན་མི་འཚི་གུད་ན་འཚི། བུ་
 ན་པ་ཡི་རྩ་ལ་བཟླས་པ་ཡི། སྟིང་རྩ་ཚང་ན་མི་འཚི་མ་ཚང་འཚི། བུ་རྩ་དར་ན་མི་འཚི་གུད་ན་འཚི། མ་དང་
 བུ་མོའི་རྩ་ཡང་དེ་ལྟར་བཟླ། རྩོ་ན་རྒྱུང་མའི་རྩ་ལ་བཟླས་པ་ཡིས། མཚིན་རྩ་མ་ཚང་འཚི་ལ་ཚང་ན་
 འཚོ། རྒྱུང་མ་ན་བ་རྩོ་ལ་རྩ་བཟླས་པས། མཁལ་རྩ་མ་ཚང་འཚི་ལ་ཚང་ན་འཚོ། ཡང་ན་རྩོ་གོགས་རྒྱུང་མ་
 དྲུག་རུ་བརྩི། དྲུག་གོགས་རྩ་དར་མི་འཚི་གུད་ན་འཚི། ། ཞེས་པ་སྟེ། དུག་པ་མེ་དང་རྒྱ་གོ་ ལྷོག་པ་ལྟར།
 པ་ན་བའི་ཚོ་བུ་ནད་མེད་དེ་ལ་རྩ་བཟླ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུས་ལ་མ་ལྷོས་པར་ནམ་ཡང་མཚིན་རྩ་དེ་ཚང་བར་འདུག་
 ན་པ་མི་འཚི་ཞིང་མ་ཚང་ན་དེས་པར་འཚི། མ་བུ་དྲུག་གོགས་ནི་མཚིན་རྩ་ཤིང་ཁམས་ཡིན་པས་དེའི་མ་རྒྱ་
 ཁམས་མཁལ་རྩ་ཚང་ཞིང་མཚན་ཉིད་ལྟར་པར་དར་ན་མི་འཚི་ཞིང་ནད་ཐེབས་ཀྱང་གསོ་སྟེ། བུའི་སྟོ་མོ་ལ་
 བཟང་། མ་རྩ་ཚང་ཞིང་མ་དར་ན་མི་འཚི་བ་ཅམ། གུད་ན་ནད་བུ་བས་ཐེབས། མ་རྩ་དེ་མ་ཚང་ན་པ་འཚི་ལ་

ཡང་ན་བྱའི་དགའ་གཅིག་འཛི། མཚན་པའི་དགའ་ལྷགས་ཁམས་སློ་ཙ་དར་ན་གདོན་ཆེན་གཞོན་འཛི་བའི་ཉེན།
གུད་ན་གདོན་མེད་དམ་རྒྱུ་མ་ཚང་ན་པ་མི་འཛི་བྱུ་ལ་འོར་གོད་འོང། མཚན་གྲོགས་མཚེར་ཙ་དར་ན་པན་
པའི་ཟས་སྤྲོན་རྟེན། གུད་ན་ཟས་སྤྲོན་བཙུག་ལོག་པ་འོང་མ་ཚང་ན་འཛི། མཚན་པའི་བྱ་སྤྱིང་ཙ་དར་ན་ནད་
ཡུན་ཐུང། གུད་ན་ནད་ ཡུན་རིང་བ་འོང། མ་ཚང་ན་བྱ་རང་འཛི་ལ་པ་འཛོ། ཡང་ན་བྱ་སྤྲོན་ལ་ངན། དེ་
ཉིད་དམྱིད་དུས་ལ་ཆ་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། དུས་རྩ་དེའི་བྱ་རང་རྩ་དེའི་མ་པའི་རྩར་བཟུང་ནས་རང་རྩ་དར་ན་མི་
འཛི་བ་ཞེས་རང་རྩའི་མཚན་ཉིད་བྱུང་ན་མི་འཛི་ལ། རང་རྩ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་བྱུང་ན་གུད་
པ་དེ་བཞིན་དུ་དུས་གང་གི་ཆེ་ཡང་མ་བྱ་དགའ་གྲོགས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་གོང་བཞིན་སྟོན་པ་འང་
འཐད། ཡང་ན་བྱ་ན་བ་ལ་པའི་ཞེས་པ་ནད་མེད་གྱི་རྩ་ལ་བཟླས་པས། དུས་ལ་མ་སྟོས་པར་སྤྱིང་རྩ་ཚང་བར་
འདུག་ན་བྱ་མི་འཛི་ཞིང་མ་ཚང་ན་ངེས་པར་འཛི། སྤྱིང་མེ་ཁམས་ཡིན་པས་དེའི་བྱ་ས་ཁམས་མཚེར་རྩ་ཚང་
ཞིང་མཚན་ཉིད་ལྡན་པར་དར་ན་མི་འཛི། ཞིང་ནད་ཐེབས་ཀྱང་གསོ་སྤྱ། ཚང་བ་ལ་མ་དར་ན་མི་འཛི་བ་ཅམ།
དགའ་རྩའི་མཚན་ཉིད་གུད་ན་ནད་ཐུབས་ཐེབས། བྱ་རྩ་མ་ཚང་ན་བྱུ་འཛི། སྤྱིང་དགའ་མཁལ་རྩ་དར་ན་གདོན་
ཆེན་གཞོན་འཛི་བའི་ཉེན། གུད་ན་གདོན་མེད་དམ་རྒྱུ། མ་ཚང་ན་བྱ་མི་འཛི་པ་ལ་འོར་གོད་འོང། སྤྱིང་
གྲོགས་སློ་ཙ་དར་ན་ཟས་སྤྲོན་རྟེན། གུད་ན་ཟས་སྤྲོན་བཙུག་ལོག་འོང། མ་ཚང་ན་བྱུ་འཛི། སྤྱིང་བྱ་མཚེར་རྩ་
དར་ན་ནད་ཡུན་ཐུང། གུད་ན་ནད་ཡུན་རིང་ལ་མ་ཚང་ན་པ་རང་འཛི་འམ་པ་ཚན་ལ་ངན་པ་འོང། དེ་ཉིད་
དམྱིད་དུས་ལ་ཆ་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། དུས་རྩ་དེའི་མ་རང་རྩ་དེའི་བྱ་རྩ་དེ་རང་རང་དུས་རྩའི་མཚན་ཉིད་བྱུང་ན་
མི་འཛི་ལ། དེ་དགའ་ལྷ་བྱ་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་གུད་པས་ འཛི་བར་བྱེད་པ་སོགས་འབྲས་བུ་གོང་བཞིན་སྟོན།
མ་དང་བྱ་མོའི་རྩ་ལ་ཡང་པ་བྱའི་བཟླ་ལྷགས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་བཟླ་བར་བྱའོ། ། ཡང་ཁྱིམ་ཐབ་གཉིས་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁོ་ན་བའི་ཆེ་རྒྱུ་མ་ནད་མེད་དེའི་རྩ་ལ་བཟླས་པས་ལ་ཉེ་བེ། རགས་རྩེས་སུ་དུས་ལ་མ་
སྟོས་པར་མཚན་རྩ་མ་ཚང་ན་ཁོ་དེ་ངེས་པར་འཛི་ལ། གུད་ཀྱང་ནད་ཐུབ་འབྱུང། ཚང་ཞིང་དར་ན་མི་འཛི་སྟེ་
འཛོ། ནད་ཐེབས་ཀྱང་གསོ་སྤྱ། སྟོན་འཐེན་འཁྱིག་པ་སོགས་བྱུང་ན་རྒྱུ་མའི་བྱུ་འཛི། མཚན་རྩའི་བྱ་སྤྱིང་རྩ་
དར་ན་ཁོ་ལ་ངན། བྱ་ཚད་དོར་ལ་བཟང། གུད་པ་དེ་ལས་ལྡོག་ མ་ཚང་ན་བྱུ་འཛི། མཚན་རྩའི་དགའ་སློ་
རྩ་དར་ན་ནད་གདོན་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་ཁོར་ངན། གུད་ན་གོང་ལས་ལྡོག་ ཀྱང་མ་ཚང་ན་རྒྱུ་མའི་ཉེ་བ་གང་
རིགས་ལ་ངན། མཚན་རྩའི་མ་ཁལ་རྩ་དར་ན་རྒྱུ་མ་རང་ལ་བཟང། གུད་ན་འོར་གོད་འོང། མ་ཚང་ན་པ་
མིང་སྟོགས་གང་རིགས་འཛི། མཚན་རྩའི་གྲོགས་མཚེར་རྩ་དར་ན་ཁོ་ལ་པན་པའི་ཟས་སྤྲོན་རྟེན། གུད་ན་མི་
རྟེན་ཅིང་ལོག་པ་འོང། མ་ཚང་ན་རྒྱུ་མ་དེའི་སྤྱིང་ཉེ་བ་ཞིག་ཀྱང་འཛི། ཞིབ་པར་གོང་བཞད་དེ་ཉིད་རྩ་
ཁམས་མཁལ་རྩ་རྒྱུ་དུས་ལ་ཆ་བཞག་པའི་དབང་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུས་རྩ་རྒྱུ་མའི་རང་རྩ་དང། དེའི་བྱ་

ཕ་ཁྱོའི་རང་ཕུར་བཟུང་ནས་མ་བྱུ་དག་གོགས་བསྐྱོར་བའི་འབྲས་བུ་མཚན་ཉིད་ལྟར་བརྗོད་དགོས་སོ། །རྒྱུ་
 མ་ན་བ་ན་ཁྱོ་ནད་མེད་ལ་ཕ་བལྟས་པས་རགས་རྩིས་སྲུ་དུས་ནམ་ཡང་མཁལ་ཕ་མ་ཚང་ན་རྒྱུ་མ་ངེས་པར་
 འཚིལ་གྱུད་ན་ནད་སྲུ་བ་འབྱུང་། ཚང་ཞིང་དར་ན་འཚོ། ལྟོད་འབེན་འབྱིག་པ་བྱུང་ན་ཁྱོའི་བྱ་ཞིག་འཚི
 མཁལ་རྩའི་བྱ་མཚན་ཕ་དར་ན་རྒྱུ་མ་ལ་ངན་ཞིང་བྱ་ཚ་ལོར་ལ་བཟང་། གྱུད་ན་དེ་ལས་ལྡོག་མ་ཚང་ན་བྱ་
 འཚི། མཁལ་རྩའི་དག་མཚར་ཕ་དར་ན་ནད་གདོན་སྟོབས་ཚེ་ཞིང་རྒྱུ་མར་ངན། གྱུད་ན་གོང་ལས་ལྡོག་གྲང་
 མ་ཚང་ན་ཁྱོའི་ཉེ་བ་གང་རིགས་འཚི། མཁལ་རྩའི་མ་སྟོ་ཕ་དར་ན་སྐྱེས་པ་རང་ལ་བཟང་ཞིང་གྱུད་ན་ལོར་
 གོད་ལོང་། མ་ཚང་ན་པ་ཚན་ཞིག་འཚི། མཁལ་རྩའི་གོགས་སྟིང་ཕ་དར་ན་རྒྱུ་མ་ལ་པན་པའི་ཟས་སྐྱན་རྟེན་
 ཅིང་གྱུད་ན་མི་རྟེན་ལོག་པ་ལོང་། མ་ཚང་ན་ཁྱོའི་སྟིང་ཉེ་བ་ཞིག་འཚི། ཞིབ་པར་གོང་བཤད་ཤིང་
 ཁམས་མཚན་ཕ་རྒྱུ་དུས་ལ་ཚ་བཞག་པའི་དུས་ཕ་ཁྱོའི་རང་ཕ་དེའི་མ་རྒྱུ་མའི་རང་ཕུར་བཟུང་ནས་འབྲས་བུ་
 གོང་བཞིན་སྐྱོར་རོ། །ཡང་ན་ཁྱོ་ན་རྒྱུ་མར་བལྟ་དུས་དུས་ཕ་རྒྱུ་མ་རང་གི་རང་ཕུར་བཟུང་། དེའི་གོགས་
 ཕ་སྐྱེས་པའི་རང་རྩའི་ཚུལ་དང་། རྒྱུ་མ་ན་དུས་ཁྱོ་ལ་ཕ་བལྟས་པས་དུས་ཕ་ཁྱོ་རང་གི་རང་ཕ་དང་། དེའི་
 དག་ཕ་ཚང་མའི་ཕ་རུ་བཅི་སྟེ། རྒྱུ་མ་ན་བ་ཁྱོ་ལ་ཕ་བལྟས་པས་དུས་རྩའི་དག་ཕ་དེ་རྒྱུ་མའི་རང་ཕ་ཡིན་
 པ་དང་། ཁྱོ་ན་རྒྱུ་མར་བལྟ་དུས་དུས་རྩའི་གོགས་ཕ་དེ་ཁྱོའི་རང་ཕ་ཡིན་པས་དར་ན་མི་འཚིལ། དེ་གྱུད་ཚེ་
 བྱ་སྲུ་བས་ཐེབས། མ་ཚང་ན་འཚི། རང་ཕ་བཅོལ་བ་སྟེ་ཁྱོ་ན་དུས་རྒྱུ་མའི་མཚན་རྩའི་ཚུལ་དུ་བྱས་ཏེ་དག་
 གོགས་གོང་ བཞིན་བཏག་གོ། །

། བྱ་ཕ་བཏག་པ།

ལྷུ་མའི་ཕ་ནི་འབྲུར་ལ་འབྲིལ་བར་འཕར། །མཁལ་ཕ་གཡས་པ་དག་ན་བྱ་ལོ་སྟེ། །གཡོན་པ་དག་ན་བྱ་ལོ་
 ལྷུ་བར་འབྲུར། །བྱ་ཡི་ཕ་ལ་མ་ཕ་བྱ་ཕ་བྱུང་། །བཅས་ནས་གསོ་སྤྱད་ཕ་བྱུང་ན་དཀའ། ། ཞེས་པ་སྟེ།
 བདུན་པ་བྱུད་མེད་ལྷུ་མའི་ཕ་ནི་སྐྱིར་འབྲུར་ལ་འབྲིལ་བར་འཕར་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། རྒྱུད་པར་དུ་མཁལ་ཕ་
 གཡས་པ་དག་ན་བྱ་ལོ་སྟེ་ཞིང་། གཡོན་པ་དག་ན་བྱ་ལོ་སྟེ་བར་འབྲུར་ཞེས་བྱའོ། །བྱུད་མེད་ཁོང་ན་བྱ་ཡོད་
 པ་དེའི་ཕ་ལ་གསོ་དཀའ་སྤྱད་བཏག་པ་ནི། དུས་ཕ་མའི་རང་ཕ་དང་དེའི་བྱ་ཕ་ཁོང་པའི་བྱ་དེའི་ཕུར་བཟུང་
 དགོས་པ་སྐྱིར་འབྲུར་ལ་འབྲིལ་བ་ཡོད་པའི་ཁར། དེ་ཡང་དཔྱིད་ལྷ་བྱུར་ཤིང་ཁམས་མཚན་ཕ་དེ་མ་རང་གི་ཕ་
 དང་དེའི་བྱ་ལེ་ཁམས་སྟིང་ཕ་ཁོང་གི་བྱའི་ཕུར་རོས་འཛིན་ལ། དུས་དེར་བྱ་ཕ་སྟིང་ཕ་དེ་མ་མཚན་རྩའི་མཚན་
 ཉིད་ཕ་ཚོ་གའི་སྐད་ལྟར་འཕར་བ་དང་། བྱ་ཕ་མཚར་པའི་རྩའི་ཚུལ་ནས་ཟན་སྐད་ལྟར་འཕར་བར་བྱུང་ན་
 བཅས་ནས་གསོ་སྤྱད་དཀོན་པ་སོགས་ཤིས། བྱ་དེ་ལ་ཡང་བྱ་སྟེ་ཞིང་རིགས་བརྒྱུད་འཕེལ། བྱ་ཕ་དེའི་
 གོགས་སྟོ་ཕ་སྟོ་རྩའི་མཚན་ཉིད་བྱུང་ན་ལོར་དང་ཡོངས་སྟོད་མང་དུ་འཕེལ་ཞིང་མཐར་བཏག་། རང་ཕ་སྟིང་

ཅུའི་ཚུལ་དུ་འཕར་ན་བྱ་དེ་འཆི་ཉེན་མེད་དེ་བཏང་སྟོམས་སོ། །བྱ་ཅ་དེའི་དག་མཁལ་ཅུའི་མཚན་ཉིད་ཚང་
བར་བྱུང་ན་བཙས་དཀའ་བ་དང་། མ་འཆི་འམ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆེན་པོ་སྦྱང་བ་དང་། བཙས་ནས་བྱ་རང་ཉིད་ཀྱང་
གསོ་དཀའ་ལ། གལ་ཏེ་གསོས་ཀྱང་དག་ལྡང་ངོ། །

དགུ་པ། བྱ་དང་བྱ་མེད་འཕར་བའི་གངས་ལ་བརྟག་པ།

བྱ་དང་བྱ་མེད་འཕར་བའི་གངས་བསྟན་པ། ། ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་དོན་དགུ་པ་སྟེ་བོའི་ལུས་འདུ་བ་རྒྱུང་
མཁལ་བད་ཀན་སོགས་རྣམ་པར་གྱུར་པ་བྱ་ཅན་དང་། རྣམ་པ་མ་གྱུར་པ་བྱ་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་ཅ་
འཕར་བའི་གངས་སོགས་བསྟན་པ་ནི་ཞེས་མདོར་བསྟན་པའོ། །

༡ སྤྱིར་བསྟན་པ།

བྱ་མེད་ཐ་མལ་རྒྱུན་ཅ་སྟེན་པ་ཡི། །ཕྱི་ནང་དབྱུགས་ལ་ལན་ལྔ་འཕར་བར་འདོད། །དེ་ཡང་ལན་གངས་
བརྒྱ་ཡི་བར་དག་ཏུ། །ཆེ་ཆུང་སྟོན་སྟོན་དུག་དལ་བྱིང་རྒྱས་དང་། །སྟོན་འཐེན་ཐང་སྟོན་མེད་པར་འཕར་བར་
འདོད། །དེ་ལས་ལྗོག་པ་བྱ་ཅན་ཅན་ཅ་ཡིན་ཏེ། །མང་འཕར་ཚ་བ་ཉུང་འཕར་གང་བ་ཡིན། ། ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་
དོན་དགུ་པ་ཅ་བཟུང་བའི་ལུས་གང་ལ་བྱ་དང་བྱ་མེད་པའི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་ངོས་ཟིན་པའི་ཆེད་དུ་ ཅ་འཕར་
བའི་གངས་ཀྱི་སྟོན་ནས་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ་བྱ་གང་གིས་ཀྱང་གཙུག་པ་མེད་པའི་སྟོམས་ཤིང་ ཆོ་རིད་བྱ་
དཀོན་པར་འོང་བའི་ཐ་མལ་གྱི་རྒྱུན་ཅ་དེ་ནི་ སྟེན་པ་བརྟག་མཁལ་དེའི་དབྱུགས་ཀྱང་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་མ་
བསྐྱེད་པའི་སྤྱི་སྟོན་ཕྱི་ནང་ནས་དབྱུགས་འབྱུང་འཇུག་གནས་གསུམ་ལ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པས་ཕྱིར་རྒྱ་བ་ལ།
ས་ཚུའི་ཅ་ལན་གཉིས་བར་དུ་གནས་པ་ལ་ནམ་མཁལ་འམ་ལྷགས་ཀྱི་ཅ་གཅིག་ནང་དུ་འཇུག་ལ། མེ་རྒྱུང་
ངམ་ཤིང་གི་ཅ་གཉིས་ཏེ་འབྱུང་བ་དང་མཐུན། ལན་ལྔར་འཕར་ཏེ་དེ་ཡང་དུས་ཅ་དལ་རིང་དུས་ཕྱིད་ལྔ་ཅམ་
དང་ཐུང་དུས་ཕྱིད་དུག་ཅམ་དུ་འོང་བར་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་གངས་བཙེན་ལྟ་བུ་ཉུང་དུ་ལ་བརྟགས་པས་
རྟོགས་དཀའ་བས་ན་འཕར་བའི་ལན་གངས་བརྒྱ་ལས་མི་ཉུང་བའི་བར་དག་ཏུ་ལེགས་པར་བརྟགས་པས་
རེས་ཆེ་རེས་རྒྱུང་བ་དང་། སྟོན་སྟོན་ལ་སྟོན་མ། རེས་དུག་རེས་དལ། རེས་གཏོང་དུ་བྱིང་བ་དང་། རེས་ཁར་
རྒྱས་པ་དང་། རྟོགས་སུ་སྟོན་པ་དང་། རྟོགས་སུ་སྟོན་མཉམ་པར་འཐེན་པ་དང་། རྟོགས་སུ་ཐང་ཞིང་རེས་
འགའ་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་གང་ཡང་མེད་པར་རྒྱུན་སྟོམས་པ་ཁོ་ནར་འཕར་བ་དེ་བྱ་མེད་ཀྱི་རྒྱུར་འདོད་
དོ། །རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་སྟེན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་དབྱུགས་གཅིག་ལ་ཅ་ལན་ལྔ་ལྔ་སྟེ་ཆགས་འཕར་བ་དེ་ལས་
བརྒྱུག་པ་ལ་ བྱ་ཅན་གྱི་ཅ་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའང་ལྔ་ལས་གངས་མང་བ་དུག་བདུན་བརྒྱུད་དགུ་སོགས་
འཕར་ན་ཚ་བ་དང་རབ་དུ་ཚ་བ་སོགས་རིམ་བཞིན་ཚ་བའི་བྱ་ལོད་པའི་རྟོགས་ཡིན་གྱི། བཅུ་ཕན་ནི་སྟོན་ག་
གཙོད་བྱ་དགུའི་ཚ་བ་ལ་འདས་པ་ལྟ་བུ་ འཆི་རྩའོ། །ལྔ་ལས་ཉུང་བ་བཞི་གསུམ་གཉིས་སོགས་འཕར་ན་

གང་བ་རབ་ཏུ་གང་བ་སོགས་རིམ་བཞིན་གང་བའི་ནད་ཡོད་པའི་ཚུ་དང་། གཅིག་ལས་མ་འཕར་ན་སོག་གཅོད་ནད་དགུ་ལྟ་བུ་འཆི་ཚ་ཡིན་ཞེས་གངས་ཀྱི་སྐོ་ནས་སྟོམས་པ་ཚད་ཅིག་སྤྱིར་བཏགས། འདི་ལ་ནད་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཡུལ་དུ་ས་རང་བཞིན་ན་སོ་སོགས་ནས། ཞིབ་པར་སྤེ་བའི་སྐྱེ་རྒྱུ་མང་ཡང་སྐབས་འདིར་མ་སྐྱོས་ལ། རྒྱན་ཅ་མི་སྟོམས་པའི་དབུགས་ལ་ལན་བཞི་འཕར་བ་དང་། དུག་འཕར་བ་ལྟ་བུ་གང་ལ་དེ་ལས་དྲག་ན་ཚ་བར་སྐྱོར་ཉུང་ན་གང་བར་སྐྱོར་བར་རིགས་ལ། དེ་ཡང་གངས་མང་ཉུང་ཇི་ལྟར་ཡང་མཁུང་བ་དང་གྲིམས་པ་འདུག་ན་ཚ་བ། གངས་མང་ཡང་སྐྱོར་པ་དང་སྐྱོད་པ་འདུག་ན་གང་བ། གངས་མང་ཅ་སྐབས་སྐྱོར་ན་རྟགས་ཚ་ལ་ངོ་བོ་གང་བ། གངས་ཉུང་ཞིང་གཉིང་མཁུང་ན་རྟགས་གང་ལ་ངོ་བོ་ཚ་བ།

༡ དམིགས་བསལ་གྱིས་བསྟན་པ།

འོན་ཀྱང་ནད་མེད་ཅ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་འཕྲེང་། ཤོང་ཀལ་མ་ཚང་སྔོན་འཐེན་ལ་སོགས་པ། །ངེས་མེད་སྲིད་ཕྱིར་གོང་དུ་གཏན་ལ་དབབ། །གཞི་ཅ་མ་རྟོགས་ཁ་དམར་ལོག་པར་འགོ། །ཤོ་མོ་བུ་ཅ་མ་ཤེས་ཚ་བར་འབྱུལ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཅ་གང་བར་འབྱུལ་བ་དང་། །མ་ཚང་གཅོད་སྔོན་འཆི་ཚར་འབྱུལ་པ་ཡོད། །རྒྱུས་མེད་རྣམས་ལ་ཐོག་མར་རྩི་བ་གཅེས། ། ཞེས་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ནད་མེད་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་དོན་སྔོན་གྱི་ཅ་རྒྱུ་སྔོན་སྐྱོད་ལྟ་བུ་གི་སྤེང་བ་ལྟར་ཡོད་པ། ཅ་རྒྱུས་པ་འབྱུར་བའི་སྤེབས་ལ་མི་འཕར་བར་ལག་པའི་རྒྱབ་སོགས་གོང་དུ་བཀལ་བ་དང་། ཚོན་ཀན་ཆག་གི་ཡར་བྱུར་མར་བྱུར་གྱི་འོག་དུ་ཅ་མ་ཚང་བ་དང་། འཕར་འཕྲོ་ལ་སྔོན་པ་དང་། སྔོན་ལ་ཁད་གྱི་འཐེན་པ་དང་། རྒྱས་པར་འཕར་འཕྲོར་བྱིང་བར་གཅིག་འཕར་ནས་གཅོད་པ། སོར་མེའི་འོག་དུ་ཅ་རྒྱུ་གཉིས་གཉིབས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་གཞི་ཅ་ལ་ཡོད་པ་འོང་ལ། དེའི་སྐྱེར་འབྲས་གོང་ཀལ་གཞི་ཅར་ཡོད་ན་ཞང་པོ་ཡུལ་འཕོ་བ་དང་རབས་ཆད་སྔོན་སོགས་འོང་ལ། སྐོ་བུར་དུ་བྱུང་ན་རང་ཡུལ་འཕོ་བ་དང་གཞན་ཡང་མི་འདོད་པའི་འཆོ་བ་འབྱུང་། མ་ཚང་བ་གཙོ་ཆེ་གཞན་སྔོན་འཐེན་གཅོད་པ་སོགས་སྐྱེས་པའི་ལྷ་དུས་ནས་བརྩི་བ་སོགས་བཤད་ན་འདུག་ལྟར་གྱི་ལྷ་ཞག་དུས་ཀྱི་སོག་ཁམས་ནས་བསྐྱོར་བའི་མ་ཅ་མ་ཚང་ན་མ་ཚོགས་ཀྱི་ཕ་མིང་རབས་ཆད་ཅིང་དེར་ངན། དེ་བཞིན་དུ་བུ་ཅ་མ་ཚང་ན་རང་གི་བུ་དང་ཚའི་རབས་ཆད་ཅིང་ངན། དགུ་ཅ་མ་ཚང་ན་རང་ལ་སྤང་བས་དགུ་རབས་ཆད་ཅིང་རང་ལ་བཟང་ཡང་དེར་ངན། གོགས་ཅ་མ་ཚང་ན་རང་གི་ནོར་དང་ལོངས་སྤོད་བརྒྱུ་རང་ཅ་མ་ཚང་ན་རང་ལ་བུ་མི་འབྱུང་། གཞི་ཅར་གང་ཡོད་ལ་ཞིབ་ཆ་སོག་རྒྱུང་སོགས་སྐྱོས་པ་མང་ཡང་སྐྱེས་པའི་ལྷ་ཞག་དུས་གསུམ་གྱི་སོག་ཁམས་དགུ་གོགས་བརྩིས་པའི་གང་གུང་པ་དེར་གོང་བཞིན་རང་རང་གི་སར་འབྲས་བུ་མི་དགོ་བ་འབྱུང་བ་དེ་དག་རྣམས་གཞི་ཅར་ཆེར་དཀོན་ཀྱང་། རེས་མེད་དུ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་དམར་ལེ་ཚོན་གང་གང་གས་གོང་དུ་གཞི་ཅ་ལ་ཡོད་མེད་རྩིས་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་

ནད་མེད་ལ་དོན་ལྡན་སྤྱི་ཚུ་མ་ཚང་ན་ཟླ་གཅིག་གློ་བར་གཉིས། མཆིན་ པར་གསུམ། མཆེར་པར་ལྷ།
 མཁལ་མར་བརྒྱད་ནས་འཆི་བར་བཤད། སྤོད་འཐེན་ན་གྱིར་གུམ། གཙོད་པ་གཞི་རྩ་ལ་ཡོད་ན་པ་ལྷལ་བུས་
 མི་ཟིན་པའི་ཐ་ཤལ་འབྱུང་། གློ་བུར་བྱུང་ན་ལྷ་རན་འོང་། གོང་དུ་བཤད་པའི་སྤོད་དེ་ལ་གཅིག་ནས་སྤོད་ན་ཟླ་
 གཅིག་སོགས་ཟླ་བའི་གངས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྟར་དང་། གཡས་སྐྱེས་པ་གཡོན་བུད་མེད་ དེ་ཡང་གཡས་སྐྱེས་
 པར་སྤོད་ན་ཟླ་སྤོད་བུད་མེད་ལ་ཟླ་སྤོད་གཡོན་ལ་སྤོག་པ་ཡང་སྐྱེས་པ། གཡས་སྤོད་ན་ སྤོ་བཤོད་གཡོན་
 སྤོད་ན་བྱང་བཤོད་མོར་སྤོག་པ་སོགས་ལ་འབྲས་བུ་འབྱུང་ཚུལ་མང་བ་ཡོད་དོ། །གོང་དུ་བཤད་པའི་གཞི་རྩ་
 ལ་ཡོད་མེད་སོགས་གང་ཡང་མ་རྟོགས་པར་སྐྱས་ན་ཁ་དམར་ལོག་པར་འགོ་བ་ཡོད་དོ། །དེར་མ་ཟད་པོ་མོ་བུ་
 རྩ་གསུམ་པོའི་རྩའང་ཞིབ་དུ་མ་ཤེས་ན་ནད་ཚ་བར་འཁྲུལ་སོ་ཡོད་དེ། པོ་རྩ་སྤོམ་ལ་རགས་པ་དང་། ཚ་བའི་
 རྩ་དག་ རྩས་འདྲ། མོ་རྩ་ཕྲ་ལ་ལྷུར་བ་དང་། ཚ་བའི་གྲིམས་མགྲོགས་འདྲ། བུ་རྩ་འབྲར་འགྲིལ་དང་། ཚ་
 བའི་འགྲིལ་མཁུང་འདྲ། བྱང་ཚུབ་སེམས་རྩའི་རྒྱུད་རིང་འཇམ་མཉེན། གང་བའི་བུལ་ཞན་སྤོད་པར་འཁྲུལ་
 བ་དང་། དོན་སྤོད་ཀྱི་རྩ་གང་ཡང་རྩུབ་པ་མ་ཚང་བ་དང་འཕར་ཚུལ་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་བར་དུ་གཙོད་པ་
 དང་། གངས་གང་ཡང་རྩུབ་པར་སྤོད་པ་རྣམས་འཆི་རྩའི་སྤོད་རྣམས་སུ་འཁྲུལ་པ་ཡོད་ པས་ན། མི་དེའི་
 གཞི་རྩ་སྤོན་ཆད་པ་བཟླ་མ་སྤོང་བས་རྩས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནད་པ་དེ་ལ་པོ་རྩ་ཡོད་དམ་པོ་རྩ་ཡོད་ཅེས་པ་
 སོགས་ ཐོག་མར་དྲི་བ་འདི་ནི་གཅེས་པར་བྱུངས་ཤིག་ཅེས་གདམས་སོ། །

བརྩུ་པ། བརྩུ་པ་བརྩུ་བ་བརྩུ་ན་པ།

ནད་དོས་བརྩུ་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། ། ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་དོན་བརྩུ་པ་རྩ་ལ་ནད་སོ་སོར་དོས་བརྩུ་བ་
 ལ་འང་སྤྱིའི་སྤོན་ནས་འཛིན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་དོས་འཛིན་གཉིས་སུ་དབྱེ་ནས་བརྩུན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ།

༡ སྤྱི་རྩ་བརྩུན་པ།

སྤྱི་རྩ་དུག་གིས་ཚ་གང་ལ་ཤན་དབྱེ། །དག་རྩས་འདྲིལ་མགྲོགས་གྲིམས་མཁུང་ཚ་བའི་རྩ། །དེ་ཡང་དཔངས་
 ཚ་གངས་ཚ་རྩུགས་ཚ་གསུམ། །དཔངས་དང་གངས་ཀྱི་ཚ་བ་འཁྲུགས་རིམས་གསར། །རྩུགས་ཀྱི་ཚ་བ་
 རྩེས་པའི་ཚ་བ་ཡིན། །གང་རྩ་ཞན་བྱིང་གུད་བུལ་སྤོད་སྤོད་དུག །རྩུགས་གང་གསར་ལ་གངས་དཔངས་
 རྩེས་པར་འདོད། ། ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་སྤྱི་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མདོར་བརྩུན་རྩས་བཤད་གཉིས་ལས་བརྩུ་ན་
 རྩ་པ་དུག་གིས་ཚ་གང་གཉིས་པོའི་ལ་ཤན་ཐོག་མར་དབྱེ་བ་བཤད་པར་བྱའོ། །རྩ་ལྷགས་ཆེ་བ་དག་པ་རྩས་
 འཁྲུགས་ཤས་ཆེར་འབྱུང་བ་དང་། རྩས་པ་དཔངས་མཐོ་ཞིང་སྤོམ་པ་རྒྱུང་ཁྲག་འཁྲུགས་པ་སྤྱི་པོ་ཚ་རྩེན་
 ཅན་ལ་འབྱུང་ བ་དང་། འགྲིལ་བ་ཞེས་རྩ་འགྲིལ་བ་ལྟ་བུ་ཁྲག་འཁྲུགས་དང་ཁྲག་སྐྱེན་ནད་ལ་འབྱུང་བ་དང་།
 མགྲོགས་པ་འཕར་གངས་ལྷུར་བ་རིམས་རྩས་པ་དང་ཤ་དུག་ལ་འབྱུང་བ་དང་། གྲིམས་པ་ཤེད་རྩེལ་སྤྱི་པ་སྤྱད་

བྱ་གྲིམས་པ་ལྟ་བུ་མཁུ་ཚད་དང་སྤྱི་ཚད་ལ་འབྱུང་བ་དང་། མཁུང་བ་སྤྱི་ལ་མཁུ་གས་པ་སྤྱི་མ་ཚད་ནད་ལ་
 སལ་ཆེར་འབྱུང་བ་དང་དྲུག་ནི། སྤྱི་ཚད་བའི་ནད་ཚམ་ལ་འབྱུང་བའི་ཚ་ཡིན་ལ། དེ་དག་དྲུག་རྒྱུ་སོགས་
 གང་ཡང་རྒྱུ་བ་གཅིག་གཉིས་ཚམ་ཚད་ན་ཚ་བ། གསུམ་བཞི་ཚད་ན་རབ་ཏུ་ཚ་བ། ལྟ་བུ་ཚད་ན་མཚོག་ཏུ་
 ཚ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཚ་དཔངས་མཐོ་བར་འཕར་བ་ཚ་བར་ངོས་འཛིན་པ་དང་། གངས་མང་བར་འཕར་
 བ་ཚ་བར་ངོས་འཛིན་པ་དང་། སྤྱི་གས་ཞེས་པ་ཚ་གཏོང་ཏུ་ཞེན་པ་ཡུན་རིང་བྱང་སྟེ། བྱང་བ་ལ་སྤྱི་བར་
 འཕར་བ་ལ་ཚ་བར་ངོས་འཛིན་པ་གསུམ་ལས། ཚ་བ་གསར་སྤྱི་གཉིས་སྤྱི་འདུས་པས་ན་དཔངས་མཐོ་བ་
 དང་གངས་མང་བ་གཉིས་ཀྱི་ཚ་བ་དེ་ནི་འབྲུགས་དང་རིམས་གསར་པའི་ཚ་ཡིན་ལ། སྤྱི་གས་ཏེ་གོང་བཤད་ཀྱི་
 ཚ་དེ་ལྟར་འཕར་བའི་ཚ་བ་དེ་ནི་སྤྱི་པའི་ཚ་བར་ངོས་འཛིན་པ་བཅས་ཚ་བ་གསར་སྤྱི་དེ་གསུམ་དྲུག་ཞན་
 སོགས་ལས་ནད་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་དཔག་དགོས་པ་ཡིན་ལོ། །གང་བའི་སྤྱི་ཚ་ནི་ཤེད་ཆུང་བ་ཞན་པ་གང་སྤྱི་ལ་
 སལ་ཆེར་འབྱུང་བ་དང་། བྱིང་བ་མི་མང་ན་པ་སལ་ཆེར་དུ་འོར་ལ་འབྱུང་བ་དང་། གུད་པ་སྟེ་མི་གསལ་བ་
 སལ་ཆེར་སྤྱི་བུ་སོགས་ལ་འབྱུང་བ་དང་། བྱུལ་བ་སྟེ་དལ་བ་སལ་ཆེར་གང་བའི་ཆུ་སེར་སྤྱི་བོ་སོགས་ལ་
 འབྱུང་བ་དང་། ལྟོད་པ་ཚ་ཤེད་གཅིག་ཏུ་མ་འགྲིལ་བ་རྣམ་པ་འབོལ་པོ་ཤས་ཆེར་གང་བའི་སྤྱི་ལ་འབྱུང་བ་
 དང་། ལྟོད་པ་མནན་པས་མི་འཕར་བ་ནི་རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་སོགས་ལ་འབྱུང་བ་དང་དྲུག་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་སྤྱི་གས་ཏེ་
 ཚ་གཏོང་ཏུ་ཞན་པ་ཡུན་རིང་བ་ལ་འཕར་གངས་ཉུང་བ་བྱུང་ཡང་གང་བ་གསར་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཞན་བྱིང་
 སོགས་ཀྱི་ནད་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་དཔག་གང་བའི་ཚ་ཞན་བྱིང་སོགས་འཕར་གངས་ཉུང་བ་དང་། ཚ་དཔངས་
 དམའ་བ་བྱུང་ན་གང་བ་སྤྱི་པས་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་རྗེས་སྤྱི་དཔགས་ཏེ་ཤེས་པར་འདོད་དོ། །འདིར་ཡང་གང་བ་
 གསར་པ་ནི་བད་ཀན་ཁོ་ན་ཤས་ཆེ་བས་ཚ་རིང་སྟེ་སྤྱི་གས་སྤྱི་འཕར་བ་ཡིན་ཞིང་། གང་བ་དེ་སྤྱི་པས་ཆུ་རི་
 ལུས་པ་ཆུང་ཏུ་སོང་སྟེ་མཚུག་ཏུ་རྒྱུང་གི་ཚ་དཔངས་མཐོ་བར་རིགས་པས་གྲུབ་པོ། །

༡ བྱེ་བྲག་གི་བརྟག་པ་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་བརྟག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །ཚ་རྒྱུད་སོ་སོས་ནད་རིགས་དབྱེ་བ་དང་། །ཚོན་ཀན་ཆག་གསུམ་རྒྱ་
 བ་བརྟུ་གཉིས་ཀྱིས། །སྟོན་སྤྱད་དོན་སྟོན་བྱེ་བྲག་གར་བབས་བརྟག། ། ཞེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བརྟག་པ་རྣམ་
 པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། ཚ་རྒྱུད་སོ་སོས་མ་འབྲེས་པར་ནད་ཀྱི་རིགས་དབྱེ་བ་དང་། ཚོན་ཀན་ཆག་གསུམ་པོའི་འོག་
 ཏུ་རྒྱ་བ་བརྟུ་གཉིས་ཀྱིས་ལུས་སྟོན་སྤྱད་སྟོན་བྱེ་བྲག་གར་བབས་བརྟག་པའོ། །

(༡) ཚ་རྒྱུད་སོ་སོས་ནད་རིགས་ངོས་བཟུང་བ།

ཚ་རྒྱུད་སོ་སོས་ནད་རིགས་ངོས་བཟུང་བ་ལ་ཡང་། རན་རྒྱུང་པར་བརྟག་པ་དང་ལྟན་འདུས་ལ་བརྟག་པ། ཚ་
 བ་གཙོ་ཆེར་བརྟག་པ། གངས་བ་གཙོ་ཆེར་བརྟག་པ། རོར་འཕྲང་བསལ་བ་དང་རྣམ་པ་ལྟོ།།

༡༡ བད་རྒྱུད་པར་བརྟག་པ། དང་པོ་ཙ་རྒྱུད་སོ་སོར་བརྟག་པ་ནི། ལྷུང་གི་ཙ་ལོ་རྒྱལ་སྤོང་སྐབས་སུ་
སྤོང། མཁྲིས་པའི་ཙ་ལོ་སྤོང་ལ་གྲིམས་པར་འཕམ། །བད་ཀའ་སྐྱུ་པོའི་ཙ་ལོ་བྱིང་ལ་རྒྱུད། ། ཞེས་པ་སྟེ། དང་
པོ་ཙ་རྒྱུད་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་བརྟགས་པའི་རྒྱུད་པ་ནི། ལྷུང་རྒྱུད་གི་ཙ་ལོ་རྒྱལ་པ་དབྱུགས་ཀྱིས་བརྒྱུངས་པ་
ལྟར་སྤོང་ཞིང་སྟེང་དུ་ཐོན་པ་མཐོན་མི་བཟོད་པའི་སྤོང་པ་ཡིན་པ་སྐབས་སུ་ངེས་མེད་དུ་སྤོང་པ་ཡིན་ལ།
མཁྲིས་པ་རྒྱུད་པའི་ཙ་ལོ་སྤོང་ལ་ཁོང་གིམས་པར་འཕམ་པ་ཡིན་ལ། བད་ཀའ་རྒྱུད་པ་སྐྱུ་པོའི་ཙ་ལོ་མི་
གསལ་བར་གཏིང་དུ་བྱིང་ལ་གུད་པས་རྒྱུ་བ་དཀའོ། །

༡༢ ལྷན་འདུས་ལ་བརྟག་པ། ལྷུང་ཚད་ལྡན་པའི་ཙ་ལོ་སྤོང་ལ་རྒྱུག། །བད་མཁྲིས་ལྡན་པ་ཁ་བྱིང་གཏིང་ན་
གྲིམས། །བད་རྒྱུད་ལྡན་པའི་ཙ་ལོ་སྤོང་ལ་དལ། །བད་ཀའ་སྐྱུ་པོ་སྤོང་ཁེངས་ཀའ་ཙ་ཞུ། ། ཞེས་པ་སྟེ།
འདྲེས་པ་སྟེ་ལྡན་འདུས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱུད་དང་ཚད་པར་ལྡན་པའི་ཙ་ལོ་རྒྱུད་གི་ཆ་ནས་སྤོང་པ་ཡིན་ཞིང་།
ཚད་པའི་སྤོང་ནས་མཚོགས་ལ་རྒྱགས་པའོ། །བད་མཁྲིས་ལྡན་པའི་ཙ་ལོ་བད་ཀའ་བྱི་དབང་ལས་ཁ་བྱིང་བ་
ཡིན་ཞིང་། མཁྲིས་པའི་དབང་གིས་གཏིང་ན་གྲིམས་པའོ། །བད་རྒྱུད་ལྡན་པའི་ཙ་ལོ་རྒྱུད་གི་དབང་ལས་སྤོང་
པ་ཡིན་ལ། བད་ཀའ་བྱི་དབང་གིས་དལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཙ་རྒྱུད་དུ་སྤོང་མ་ལ་གཞན་ཡང་གུང་མོའི་འོག་གི་ཙ་
ཐོག་དུ་མི་གསལ་ན་བད་རྒྱུད་ངོ། །འདུས་པ་བད་ཀའ་སྐྱུ་པོའི་ཙ་ལོ་རྒྱུད་གི་ཆ་ནས་སྤོང་ལ་འགག་གི་
ཆ་ནས་ཁེངས་པ་མཚོན་པར་བད་ཀའ་ལྷགས་པའི་དབང་གིས་ཀའ་འོག་གི་ཙ་ཞུ་བ་སྟེ་ཙ་མི་ཁེངས་པ་ལེབ་
ཆགས་སུ་འཕམ། དེ་ཡང་སྤོང་ཞིང་གཏིང་ནས་དམ་པས་རུས་པ་ལ་སྐྱུག་པར་མཐོན་པས་མངོན་པ་སྐྱུན་ཡིན་
ལོ། །

༡༣ ཚ་བ་གཙོ་ཆེར་བརྟག་པ། འགག་གི་ཙ་ལོ་འབྱུང་ལ་འདྲིལ་བར་འཕམ། ལྷུ་སེར་ཙ་ལོ་འདར་ལ་རྒྱུ་བ་
དཀའ། སྤོང་ཙ་འབྱིག་ཅིང་ཞེང་དུ་ལེབ་མོར་འཕམ། །ཞར་ཅིང་འདར་ལ་འབྱིག་པ་མཛེ་ཡི་ཙ། །འབྱུགས་
ཚད་ཙ་ལོ་སྤོང་རྒྱས་འབྱུང་ལ་འདྲིལ། །འབྲམས་ཚད་ཙ་ལོ་སྤོང་ལ་འབྲམས་ཀྱིམས་པར་འཕམ། །རིམས་ཚད་ཙ་ལོ་
སྤོང་ལ་མཚོགས་པར་འཕམ། །གཉན་བྱི་ཙ་ལོ་འབྱིག་ཅིང་ལྷུ་འདྲེས་ལྟེང་། །གཟེར་བྱུང་ཙ་ལོ་བྱུང་བྱུང་སྤྱད་སྤྱད་
འཕམ། །སྤྱར་དུག་རྒྱུ་བ་སྤྱན་འཚོལ་པ་མངོན་མི་བཏུབ། །འདྲེས་ཙ་ལོ་སྤོང་ལ་མཚོགས་ཞར་བྱིང་རྒྱ། །མ་སྤོང་ཚ་
བ་སྤོང་མཚོགས་རྒྱུད་ལྟར་གཤོ། །རྒྱས་ཚད་ཙ་ལོ་སྤོང་ལ་གྲིམས་པར་འཕམ། །སྤོངས་ཚད་ཙ་ལོ་སྤོང་ལ་རྒྱུག་
པ་སྟེ། །གལ་པའི་ཚད་པ་ཙ་དཔངས་དམའ་ལ་གྲིམས། །ཚད་པ་རྣེས་པ་སྤོང་ལ་གྲིམས་པར་འཕམ། །རྣོགས་
ཚད་ཙ་ལོ་སྤོང་ལ་གཏིང་ན་རྒྱུག །མ་ཚད་ཙ་ལོ་སྤོང་ལ་མཚོགས་མཚོགས་པར་འཕམ། །ལྷག་རྒྱུད་ཙ་ལོ་ཞར་ཞིང་
ལྷུ་འདྲེས་ལྟེང་། །མཚོ་ཆག་འདྲེས་ལྟེང་པ་ནས་པ་གསུམ། །གང་ལ་སྤོང་ལོ་ཚོན་ཀའ་ཆག་གི་ཙ། །རིམ་
བཞིན་དུ་ཅིང་གྲིམས་ལ་མཚོགས་པའོ། །རྒྱག་ཙ་འདར་རམ་ཡང་ན་ཚ་ལ་སྤྱན། ། ཞེས་པ་སྟེ། འགག་གི་ཙ་

བོ་ལོ་འབྱུང་ལ་འགྲིལ་ཀྱང་སྐྱུ་མའི་ཚ་ལས་ཅུང་ཟད་དལ་བར་འཕར། ལྷ་མེད་གྱི་ཚ་བོ་འདར་ལ་རྒྱ་བར་
 དཀའ། སྲིན་གྱི་ཚ་བོ་འཁྲིག་ཅིང་ཞེས་འཕར་འཕྲོར་བཅོམ་བ་ལྟར་ཞེང་དུ་ལེག་མོར་འཕར་འོ། །ཚ་རྒྱུད་མི་
 ལེངས་པར་ཞར་ཅིང་འདར་ལ་འཕྲིག་པ་སྟེ་ཤ་འཕྲིག་པ་ལྟར་འཕར་བ་ནི་སྐྱུ་གདོན་གྱིས་ཟིན་པ་མཛེས་ནད་གྱི་
 ཚ་ཡིན་ལ། འགྲམས་ཚད་གྱི་ཚ་བོ་སྤོང་མཁའ་ལ་གྲིམས་པར་འཕར། འཕྲུགས་ཚད་གྱི་ཚ་བོ་སྤོང་ལ་རྒྱས་
 ཤིང་འབྱུང་ལ་འགྲིལ་པར་འཕར། རིམས་ཚད་གྱི་ཚ་བོ་སྤོང་ཡིན་པ་ལ་མགྲོགས་པར་འཕར། གཉན་ཚད་གྱི་
 ཚ་བོ་འཁྲིག་ཅིང་ཞེས་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དང་། རེས་དྲག་པ་རེས་ཞན་པ་རེས་སྟོང་པ་རེས་ཕྱ་བ་རེས་
 གཉིས་གཤིབས་པའི་ལྷུ་མ་དལ་བྱེད་པ་དང་། གཟེར་བྱང་གི་ནད་གྱི་ཚ་བོ་བྱང་བྱང་ལ་སྐྱུད་སྐྱུད་པར་འཕར་
 བའོ། སྐྱུར་དུག་གི་ཚ་བོ་རྒྱུ་བ་ཅིང་སྐྱུ་ལ་འཚོལ་བར་རྒྱ་ཞིང་གཏིང་དུ་སོང་བས་མདོན་མི་བདུབ་པ་
 བརྟག་དཀའ་ཞིང་སྤྲོ་ཚོགས་སུ་སྟོན་པ་དུག ཤ་དུག་གི་ཚ་བོ་སྤོང་མགྲོགས་ཡིན་པ་ལ་སྐབས་འགར་ལེབ་
 ཆགས་ཏེ་ཞར་བ་དང་བྱིང་བར་རྒྱ། མ་སྲིན་པ་ཚ་བའི་ཚ་བོ་སྤོང་ལ་མགྲོགས་ཤིང་རྒྱང་ལྟར་བརྟགས་མི་བྱུབ་པར་
 གཡོ་བའོ། །རྒྱས་ཚད་གྱི་ཚ་བོ་དྲག་ལ་གྲིམས་པས་མནན་ན་འགྲིལ་པར་འཕར། དྲག་པོ་རྒྱུ་བ་ལ་བྱང་བ་གཉན་
 རིམས། ལ་རྒྱུག་ལ་གཏིང་གྲིམས་ཤིང་ལོང་ན་འདར་བ་གཤམ་ལྟོག་སོགས་ལ་འོང་འོ། །སྟོང་ཚད་གྱི་ཚ་བོ་སྟོང་
 སྟེ་མནན་མི་བཟོད་པ་ལ་སྐྱུར་བར་རྒྱུག་པ་སྟེ། གབ་པའི་ཚད་པའི་ཚ་བོ་དཔངས་དམའ་ལ་གཏིང་གྲིམས་པར་
 འཕར་བའོ། །ཚད་པ་རྙིངས་པའི་ཚ་བོ་སྤོང་ལ་གཏིང་གྲིམས་པར་འཕར་བའོ། །རྙོགས་པའི་ཚད་པའི་ཚ་བོ་སྤོང་
 མོ་ཡིན་པ་ལ་གཏིང་ན་མགྲོགས་པར་རྒྱགས་པའོ། །མ་ལ་ཚད་པ་ལྷགས་པའི་ཚ་བོ་སྤོང་ལ་མཁའ་ཞིང་
 མགྲོགས་པར་འཕར་བའོ། །བྲུག་རྩ་སྟེ་ལུས་ལ་མདེུ་ལུས་པའི་ཚ་བོ་གཡས་གཡོན་གང་ན་ཡོད་པ་དེ་ཞར་
 ཅིང་ཚ་གཉིས་ལྷུ་མ་དལ་ལྟར་བྱེད་པའོ། །འདིར་ལྷུ་མ་དལ་ཞེས་པ་གཡས་གཡོན་གྱི་སྤོང་ཕྱ་ལ་འདོད་པ་མི་
 འཐད་དེ། མ་མགོན་གཉིས་ལ་ལྷུ་མ་དལ་དང་། འདུལ་བ་ལས། སྤིང་མོ་ལྷུ་མ་ལ་མིང་པོ་དལ་ཞེས་པའི་ལྷུ་མ་
 དལ་དང་། སྤོང་སྐྱུ་འབྱེད་ལ་ལྷུ་མ་དལ་ཟེར་བ་ ཀུན་གཉིས་གཤིབས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འོ། །མགོ་བོའི་
 རུས་པར་གས་ཆག་དང་ཤ་ལྷན་ལ་སྤོང་ཡོད་མེད་བརྟག་པ་ནི། ཤ་དང་རུས་པ་ལྷན་པ་རྣམས་པ་གསུམ་པོ་གང་
 ལ་སྤོང་ཡོད་ན་ཤ་ལ་ཡོད་ན་ཚོན། རུས་ལ་ཀུན། ལྷན་པར་ཆག་གི་ཚ་བོ་ལ་བཞིན་དུ་ཤ་སྤོང་དག་ཅིང་རུས་
 པར་གྲིམས་ལ་ལྷན་སྤོང་མགྲོགས་པའོ། །ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གང་ལ་རྣག་ཡོད་ཀྱང་ དེའི་ཚ་བོ་འདར་རམ་ཡང་ན་
 རེག་བྱ་ཚ་ཞིང་འོ་བོ་འང་ཚ་བའི་ཚ་བོ་སྤོང་ལ་སྐྱུར་པར་སྤོང་ཕྱ་ལ་སྐྱུར་བར་འཕར་བའོ། །

ཀུ གང་ཤས་ཆེ་བར་བརྟག་པ། གང་ཚ་མ་ལྷུ་གསར་པ་སྤོང་ལ་མཁའ་། མ་ལྷུ་རྙིང་པ་ཤེད་རྒྱུང་ཚ་རྒྱུད་
 ས། སྐྱུན་གྱི་ཚ་ བོ་ཞན་ཅིང་ཞར་བར་འཕར། །དུམ་འོར་སྐྱུ་བབ་སྤྱིང་གཏིང་ན་དམ། སྐྱུག་ན་སྟོད་ཞན་
 འཕྲུ་ནད་ཚ་སྤྲོད་ཞན། ། ཞེས་པ་སྟེ། གང་བའི་ནད་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་ནད་ནས་མ་ལྷུ་གསར་པའི་ཚ་བོ་སྤོང་ལ་

མཐུང་བ་དང་། མ་ལུ་རྟེན་པའི་རྩ་བའི་ཤེད་རྒྱུད་ཞིང་རྩ་རྒྱུད་སྣ་བ་དང་། རྒྱུན་གྱི་རྩ་བའི་འཕམ་སྣངས་ཞན་ཅིང་
 ལེབ་ཆགས་ཏེ་ཞར་བར་འཕམ་། དུམ་རྒྱུད་དང་། འོར་དང་། རྒྱ་རབ་གསུམ་རྩ་རྒྱུད་སྣ་བའི་མའན་པས་
 གཏིང་ན་དམ། རྒྱུག་ན་ནད་གང་གིས་རྒྱུག་ཀྱང་རྩའི་སྟོང་ན་ཞན་ཅིང་། འཕྲུ་ན་ནད་གང་གིས་འཕྲུ་ཡང་རྩ་
 རྒྱུད་ཞན་པ་སྟེ། ཤེད་རྒྱུད་བར་འཕམ་བ་ལྟར་འཕྲུ་འདི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། ཚ་བའི་འཕྲུ་རྒྱུག་དེ་ལས་གོ་སྟོན་ག
 འཕྲུ་ལ་སོ་བསལ་བ་ནི། བྱོན་སྟོན་དང་བྱོན་ཐག་སོ་སོའི་སྒྲིབས་གསལ་བར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་མོད།
 ༧༥ རྩ་ཡི་འཕྲུ་ལ་སོ་བསལ་བ། འོན་ཀྱང་རྩ་ལ་ལོར་བའི་འཕམ་རྒྱུག་སྟེ། ལྷག་རྩ་རྒྱུང་རྩ་རྒྱུད་ལོར་ར་
 རེ། ལམ་ཚད་སྟོངས་ཚད་རྒྱུག་ལོར་ར་རེ། བད་ཀའ་ལྷག་ཟན་བྱིང་བྱིང་ལོར་ར་རེ། ། ཞེས་པ་སྟེ།
 འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་དེས་པའི་རྩ་ལ་ལོར་བའི་འཕམ་རྒྱུག་ཅེས་བྱ་བའང་ཡོད་པས་ཞིབ་ཏུ་
 བཟླ་དགོས་ཏེ། ལྷག་རྩ་རྒྱུང་རྩ་གཉིས་ལ་རྒྱུད་བྱི་རྩ་སྟོང་ཞིང་སྟོང་ཏུ་ཐོན་པའི་སྟོན་ལས་ལོར་ར་ལོད་
 ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་བཟླ་གསུམ་ན། ལྷག་རྩ་རྒྱུང་ཡང་གིམས་ཤིང་མའན་པས་བཟོད། རྒྱུང་རྩ་རྒྱུད་ཞིང་སྟོང་པས་མའན་
 བ་སྟོང་ལ་མི་བཟོད་པའི་ལྷན་པར་ཡོད། རྒྱུས་ཚད་སྟོང་ཚད་གཉིས་ལའང་རྒྱུར་ཏུ་རྒྱུག་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་ལས་
 ལོར་ར་རེ་ ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུས་ཚད་ཀྱི་རྩ་དུག་ལ་གིམས་པ་མའན་ན་བཟོད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུང་ཚད་ལ་མའན་ན་
 རྒྱུང་པའི་ཆ་ཡོད་པས་ལྷན་པར་ཆེ། བད་ཀའ་དང་ལྷག་ཟན་གྱི་རྩ་གཉིས་གཏིང་ཏུ་བྱིང་བར་བྱེད་པའི་སྟོན་ལས་
 ལོར་ར་རེ་ཡོད་ཀྱང་། ཞིབ་པར་བཟླ་གསུམ་ན་བད་ཀའ་གྱི་རྩ་ལ་གྲུད་པ་དང་དཔལ་བ་ཡོད་ལ། ལྷག་ཟན་ལ་ཤེད་
 ཚེ་བ་ཡོད་པས་མི་ལོར་བ་ཡིན་ལོ། །

(༢) ལུས་ཀྱི་སྟོང་སྟེང་དོན་སྟོང་སོགས་གནས་གར་བབས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ།

དེ་དག་སྟོང་སྟེང་དོན་སྟོང་གར་བབས་ནད། ཚོན་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་སྟོང་ནད་བཟླ་ ཀའ་རྩ་གཉིས་
 ཀྱིས་སོ་མཆིན་བར་ནད་བཟླ་ ཚག་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་མའལ་རྟེན་སྟེང་ནད་བཟླ་ ཤེད་གསལ་སྟོན་པས་རྩ་ལེས་
 དོན་ལྟ་སྟོང་རྒྱུག་བཟླ་ ཡལ་རྒྱུར་དོན་ལྟ་སྟེང་རྒྱུག་གསལ་གྱི་རྩ། ལམ་རྒྱུར་སྟོང་རྒྱུག་ནད་རྒྱ་སྟོན་པས་གྱི་
 རྩ། དོན་སྟོང་ལལ་ཆེར་ཆེ་རོལ་མི་འབྱུང་ཞིང་། དོན་ཚ་སྟོང་ལ་ལྟར་བ་འབྱུང་སྟེང་གྱི། སྟོང་ཚ་དོན་ལ་ལྟར་
 བ་འབྱུང་མི་སྟེང་། སྟོང་སྟེང་གཉིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བགྱི། དེ་དག་མ་འདྲེས་སྣ་ ཞིབ་བྱེད་པར་
 རྟོགས། ། ཞེས་པ་སྟེ། བད་དེ་དག་ནམས་ཀྱང་རྩལ་གྱིས་འིལ་ན་ལུས་སྟོང་སྟེང་བར་གསུམ་དང་དོན་སྟོང་
 གར་བབས་གྱི་ནད་སོ་སོར་བཟླ་གསུམ་བྱ་བ་ལས་ལྷག་ས་བསྟན་དང་གོ་སྟོན་པ་སོགས་མཐའ་ལྷན་ཀྱང་རྩ་ལ་
 དངོས་སུ་གསལ་བ་རྒྱུད་པ་ལྟར་པ་འདུས་པ་ལྷག་རྒྱུ་སེལ་སྟོན་མཛོ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་གཅིག་ འགྲམས་
 འཕྲུགས་རིམས་གཉན་གཟེར་ལྷན་སྟེང་རྒྱུག་ལྷན་གྱི་ཚ་བ་བདུན། མ་སྟོན་རྒྱུ་སྟོང་གར་རྟེན་
 རྟོགས་པ་སྟེ་གནས་སྒྲིབས་གྱི་ཚ་བ་རྒྱུག་ མ་ཚད་རྒྱུག་རྒྱུ་མགོ་ལ་ཤ་རུས་ཀྱང་པ་གསུམ། ཕྱི་ནག་ནད་ནག་སྟེ་

གནས་ཀྱི་ཚ་བ་བདུན། རྒྱ་མ་ལུ་གསར་རྟེན་གཙོ་རྟེན་པ་བཞི་སྟེ་གང་བ་དུག རྒྱ་གཉན་དངོས་བསྟན་གང་
 བའི་འཕྲུ་སྐྱུག་གཉིས། རྒྱ་གསར་བསྟན་ཚ་བའི་འཕྲུ་སྐྱུག་གཉིས་དང་ རྒྱ་གཉན་བཞི་སྟེ་བཞི་བརྩ་ཙ་གཅིག་
 དང་ འཕྲུལ་སོ་དུག་སྟེ་བཞི་བརྩ་ཙ་བདུན་པོ་རྣམས། མདོར་ན་སྐྱེན་པའི་ཚོན་ཙ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱིས་
 རྒྱོ་སྟོང་དང་ལུས་སྟོང་གི་ནད་བརྟག་པར་བྱ་ཞིང་། ཀན་ཙ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱིས་ཕོ་མཚོན་སོགས་བར་
 རྒྱུ་ནད་རྣམས་བརྟག་ལ། ཚག་ཙ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱིས་མཁལ་ཤེད་མན་གྱི་སྐྱེད་ནད་རྣམས་བརྟག་པ་
 དང་། སོར་སོ་དུག་གི་ཡར་བྱུར་རྣམས་གདགས་ཏེ་ཚ་བ་དང་། མར་བྱུར་རྣམས་སྲིབས་ཞེས་གང་བ་སྟེ་ཚ་
 གང་གི་རྩའི་འཕར་ཚུལ་གྱིས་དོན་ལྡན་དང་སྟོང་དུག་གི་ནད་དང་ནད་མེད་བརྟག་གོ། །དེའང་སོར་སོའི་མར་
 བྱུར་རྣམས་དོན་ལྡན་ནད་བརྟག འཕར་ཚུལ་སྲིར་རྒྱ་བའི་གདགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྩ་དང་། མར་བྱུར་རྣམས་སྲུ་
 སྟོང་དུག་གི་ནད་བརྟག འཕར་ཚུལ་ནད་དུ་རྒྱ་བ་སྲིབས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྩར་བརྟག་དགོས་ཏེ། ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན།
 དོན་སྟོང་སོ་སོའི་ནད་རྟགས་སལ་ཚེར་འབྲས་པ་ཚོ་རོལ་དུ་མི་འབྱུང་ཞིང་། སྟོང་རྣམས་རང་རང་གི་ཁམས་
 དང་མཐུན་པའི་དོན་གྱི་རྗེས་སྲུ་འབྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་གི་རྩ་རྒྱལ་སྟོང་སྐབས་སྲུ་སྟོང་པ། མཁྲིས་པའི་
 རྩ་མཐོགས་རྒྱས་གི་མས་པར་འཕར་བ། བད་ཀན་རྩ་ བྱིང་གུད་དལ་བ་སོགས་དོན་སྟོང་སོ་སོའི་རྩར་བྱུང་ན་
 བད་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེར་མ་བཟུང་དབང་པོ་ནས་ཀྱང་སྟེ་ལྷ་པོ་པགས་པ་ནག་པོ་སྟོན་པོ་དེག་པ་སྟེ་མི་བདེ་བ་འདུག་
 བ་སྟོང་དང་རྒྱ་མར་ནད་ཡོད་པ། དེ་བཞིན་སྐྱ་སྐྱུག་ནག་པོ་འགགས་པ་སོགས་བྱུང་ན་སྟོང་བ་དང་ཡོང་ལ་ནད་
 ཡོད། མིག་དམར་ཚག་གཤེར་ཚག་སྐྱམ་ཚག་མིག་སེར་མཚི་མ་མི་བྱབ་པ་སོགས་བྱུང་ན་མཚོན་པ་དང་
 མཁྲིས་པར་ནད་ཡོད། མཚུ་གས་པ་བད་མཚུ་དང་མདོག་སྟོན་པོ་ནག་པོ་ལྷ་པོ་རྩ་བྱུར་དང་མ་བྱུང་བ་སོགས་
 མཚེར་པ་དང་སོ་བར་ནད་ཡོད། རྩ་བ་འོན་པ་གཟེར་བ་རྣག་གམ་ལྷག་འཇག་འུར་སྐྱ་སོགས་གཡས་ལ་བྱུང་ན་
 མཁལ་མ་གཡས་དང་སྐྱང་པ། གཡོན་ལ་བྱུང་ན་མཁལ་མ་གཡོན་དང་བསམ་སེར་ནད་ཡོད་ལ། བད་དུ་མ་
 ཟུང་སྲིའི་དབང་པོ་ཚེ་རྒྱུད་སྐབ་མཐུག་བཟོ་དབྱིབས་ཁ་དོག་རྣམས་དོན་ལྡན་ཡང་ཡོད་པར་བཤད་ལ། དོན་ལྡན་
 སྟོང་དུག་ནད་གསེས་སྲུ་བྱེ་ན། སྟོང་མེ་ཁམས་རྒྱུད་དང་བད་ཀན་གྱི་གཞི་རྟེན། དེ་བཞིན་སྟོང་བ་ལྷུགས་ཁམས་
 ཚ་བ་དང་། མཚོན་པ་ཤིང་ཁམས་ལྷག་མཁྲིས། མཚེར་པ་ས་ཁམས་བད་རྒྱུད། མཁལ་མ་རྒྱ་ཁམས་བད་ཀན་
 གང་བ། སྟོང་རྒྱ་མ་མེ་ཁམས་མཁྲིས་པ་དང་ཚ་བ། ཕོ་བ་ས་ཁམས་བད་ཀན་བས་འཇུག། མཁྲིས་པ་ཤིང་
 ཁམས་ཚ་བ། ཡོང་ལྷུགས་ཁམས་རྒྱུད། སྐྱང་པ་རྒྱ་ཁམས་བད་ཀན་གང་བའི་གཞི་རྟེན། བསམ་སོ་ཁམས་
 སོགས་འདུས་པར་བཤད་པ་སྲིར་བསྟོན་པ་ལ། དོན་རྣམས་གདགས་ཞེས་ཚ་བ་དང་སྟོང་རྣམས་སྲིབས་ཞེས་
 གང་བའི་གཞི་རྟེན། སྟེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དོན་ལ་ཚ་བའི་ནད་དང་སྟོང་ལ་གང་བའི་ནད་བྱུང་ན་སོར་སོའི་
 ཡར་བྱུར་དོན་རྩ་ལ་ཚ་བའི་ནད་རྟགས་དང་། མར་བྱུར་སྟོང་རྩ་ལ་གང་བའི་ནད་རྟགས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་

སྲིད་ཀྱི། དེ་ལས་སྡོག་པ་སྡོད་ཅུ་ལ་ཚ་བའི་རྟགས་དང། དོན་ཅུ་ལ་གང་བའི་རྟགས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་ཤེས་
བྱ་ལ་མི་སྲིད་དོ། །ཡུས་ཀྱི་སྡོད་སྡོད་གཉིས་ལ་འང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཞེས་པ་སྟེ། མི་གཅིག་ལ་སྡོད་
ཚ་སྡོད་གང་ཡོད་པ་འབྱུང་མོད། སྡོད་ཚ་སྡོད་གང་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པས་ན། བརྟག་ཚུལ་སྲི་བྱེ་བྲག་སྤར་གས་
སོ་སོར་བཤད་པ་དེ་དག་མ་འདྲེས་པར་སྤ་མོ་རྣམས་ཀྱང་ཞིབ་མོའི་སྡོ་ནས་དབྱེ་བ་བྱེད་པར་རྟོགས་དགོས་ལ།
ནད་བཅོས་ངོ་བླངས་པའི་ཅུ་རྟགས་ནི་སྤ་བ་སྡོམ་དུ་སོང་། སྤར་བ་རིང་དུ་སོང་ཞིང་བྱིང་བ་སྡེད་དུ་སོན།
གྲིམས་པ་སྡོད་དུ་སོང་བ་རྣམས་བཅོས་སྡེད་བྱུང་བའི་ཅུ་དང་སྡོག་ན་ངན་པས་ཞིབ་པར་བརྟག་གོ། །

བརྟག་གཅིག་པ། འཆི་ཅུ་བསྟན་པ།

འཆི་ཅུ་རྒྱུད་འགྲུར་མ་ཚང་སྡོད་པའོ། ། ཞེས་པ་སྟེ། སྲི་དོན་བརྟག་གཅིག་པ་འཆི་བའི་ཅུ་ནི་རྒྱུན་ཅུ་དང་ནད་
རིགས་ཀྱི་ཅུ་ལས་རྒྱུད་འགྲུར་བ་དང་། དོན་སྡོད་སྲི་བྱེ་བྲག་གི་ཅུ་གསར་དུ་མ་ཚང་བ་དང་གང་ཡང་འཕར་
འཕོར་གངས་བཅད་དུ་སྡོད་པ་བཅས་གསུམ་མོ། །

༡ ཅུ་རྒྱུད་འགྲུར་བ་བསྟན་པ།

ཅུ་རྒྱུད་འགྲུར་བ་དང་ལྗེ་རྒྱུད་བསྡོད་འདྲ། །ཁྲ་ཡི་མཇུག་ཅེ་ཐིགས་ཟགས་རྒྱ་གཞུག་འདྲ། །ཉ་མོ་རམ་འདྲ་
མཆིལ་པ་སྐྱུ་འབྲུ་འདྲ། །སྤལ་པ་མཚོངས་དང་སྤང་ཀན་ཁ་རྒྱ་འདྲ། །སྡོབས་ཆེན་གློ་བུར་ནད་ལ་ཅུ་སྡོབས་
སྤ། །ཡུན་རིང་རྒྱངས་ཟད་ནད་ལ་ཅུ་རྒྱས་འབྲུབ། །གང་ལ་ཚ་བ་ཚ་ལ་གང་ཅུ་བྱུང་། །གློ་ཚད་ཤ་དུག་བད་
མཁྲིས་སོ་ཁར་འདྲིལ། །འདྲི་བཞི་ནད་མེད་ཅུ་བྱུང་འཆི་བ་ ཡིན། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཐོག་མར་ཅུ་དེའི་རྒྱུད་
འགྲུར་བའི་རྣམ་གངས་མི་འདྲ་བར་བརྟག་པ་ནི། དེ་ཡང་རྒྱུད་ནད་ཀྱི་འཆི་ཅུ་དང་ལྗེ་རྒྱུད་གིས་བསྡོད་པ་འདྲ་
བར་སྡོང་ཞིང་སྡོམ་ལ་འཕར་འཕོར་འདྲར་བ་དང་། མཁྲིས་པར་ཁྲ་ཡི་མཇུག་ཅེ་ལྷར་ལྷུར་ལ་འདྲར་བར་སྲིལ་
སྲིལ་འཕར་ཞིང་སྡོད་པ་དང་། བད་ཀན་ལ་ཐིགས་ཟགས་ཀྱི་རྒྱ་གཞུག་འདྲ་བར་སྤ་ཟགས་ཅི་ཟགས་མི་
སྡོམས་པ་བུལ་བར་འཕར་རྗེས་འཕར་འཕོར་འདྲར་བ་དང་། རྒྱུ་མཁྲིས་ལྡན་པ་ལ་ཉ་མོ་རམ་པ་ཞེས་ ལག་
པས་མནན་དུས་ཉ་རྒྱ་ནས་རྒྱུང་བ་དང་འདྲ་བར་འཕར་དུས་འདྲར་ཞིང་རྒྱུག་ལ་ ཤེད་ཆེར་མནན་ན་མི་འཕར་
ཞིང་རྒྱུང་བཟད་མནན་ན་སྐྱུར་སྐྱུར་བྱེད་པ་དང་། བད་རྒྱུང་ལྡན་པ་བྱེད་མཆིལ་པ་སྐྱུ་བུ་བྲུ་བ་དང་འདྲ་བར་
བཞི་ཚམ་བྲུང་ཞིང་མགྲོགས། འརམ་ལ་འཕར་ནས་འདྲར་ཞིང་འཕར་ཉམས་ངོས་སྡོད་པ་རྣམས་གང་ཡང་
འཆི་བའི་ཅུ་ཡིན་འོ། །བད་མཁྲིས་ལྡན་པར་ནི་སྤལ་པ་མཚོང་ཞེས་རྒྱས་ཤིང་དལ་བར་གཉིས་གསུམ་འཕར།
དེ་རྗེས་འཕར་ཉམས་བྱེད་ཅིང་འདྲར་བ་དང་། འདུས་པ་ནི་སྤང་ཀན་ཁ་རྒྱ་འདྲ་ཞེས་སྡོང་ཞིང་དལ་ལ་གཡོ་
ཞིང་འདྲར་བ་རྣམས་དང་། དེར་མ་བཟད་ཡུས་སྡོབས་ཆེན་གྱི་མི་ལ་གློ་བུར་གྱི་ནད་ གག་སྡོག་སྤང་བས་
སོགས་ཀྱིས་ན་བ་ལ་ཅུ་སྡོབས་རྒྱུང་བས་མི་གསལ་བའམ་ཤིན་དུ་སྤ་བར་འཕར་བ་དང་། ནད་ཡུན་རིང་ཞིང་

བྱུངས་བྱད་པའི་ནད་ལ་ཙ་རྒྱལ་གྱི་འབྲུག་པ་སྟེ་དྲག་པ། གང་བའི་ནད་ཀྱིས་མནར་བ་ལ་ཚ་བའི་ཙ་རྒྱལ་ཚ་
བའི་ནད་ཀྱིས་མནར་བ་ལ་གང་བའི་ནད་ཀྱི་ཙ་རྒྱལ་བ་དང་། ཡང་སློ་ཚད་དང་། ཤ་དྲུག་དང་། བད་ཀའ་ཕོ་
བར་འགྲེལ་བའམ། མཁྲིས་པ་ཕོ་བར་འགྲེལ་བའི་ནད་འདི་བཞི་ལ་ནད་མེད་ཀྱི་ཙ་རྒྱལ་བ་སོགས་གང་འདུག་
ཀྱང་མི་དེ་འཆི་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །

༢ མ་ཚང་བའི་འཆི་ཙ་བསྟན་པ།

མ་ཚང་འབྲེལ་འབྱོར་བྱི་ཡི་རྟགས་ལ་དཔག །སྙིང་རྩ་མ་ཚང་ལྟེ་ནག་འབྱུར་རྒྱགས་བཟླ། །སློ་རྩ་མ་ཚང་སྣ་
ཞོམ་ནད་སྲུ་ལོག །མཚིན་རྩ་མ་ཚང་མིག་སྒྲོག་སྟོན་མ་འཚོམ། །མཚེར་རྩ་མ་ཚང་མཚུ་འབྱུངས་སྟེན་སྣ་
རྟིག། །མཁལ་རྩ་མ་ཚང་སྒྲ་ཆད་རྣ་བ་འབྱུར། །ཞག་གཅིག་གཉིས་གསུམ་ལྟ་དང་བརྒྱུད་ན་འཆི། ། ཞེས་པ་
སྟེ། དོན་གྱི་རྩ་མ་ཚང་བས་འཆི་རྩར་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེས་པར་འཆི་བའམ་མི་འཆི་ཤེས་པར་
བྱ་བ་ལ་ནི། བད་དོན་སྟོན་དང་བྱིའི་དབང་པོ་རྣམས་འབྲེལ་བ་དང་འབྱོར་བའི་ཚུལ། སྙིང་དང་ལྟེ་རྩ་འབྲེལ་
མཚུངས་པའམ་རྒྱ་མ་དང་ཁམས་མཐུན་པའམ་འབྱོར། དེ་བཞིན་སློ་བ་དང་སྣ་འབྲེལ་ལོང་དང་འབྱོར། མཚིན་
པ་དང་མིག་འབྲེལ་མཁྲིས་པ་དང་འབྱོར། མཚེར་པ་དང་མཚུ་འབྲེལ་པོ་བ་དང་འབྱོར། མཁལ་མ་དང་རྣ་བར་
འབྲེལ། གཡས་སྒྲུང་པ་དང་གཡོན་བསམ་སེར་འབྱོར་བ་ལས་བྱིའི་དབང་པོའི་རྟགས་ལས་རྗེས་སུ་དཔགས་ཏེ་
ཁ་དམར་གདགས་དགོས་པ་ལས། དེའང་ཚོན་འོག་གི་སྙིང་དང་རྒྱ་མའི་རྩ་མ་ཚང་ཞིང་ལྟེ་ཤིན་ཏུ་གཞག་ཅིང་
མིག་ འབྱུར་རྒྱགས་སྲུ་བཟླ་ན་སྙིང་རྩ་མ་ཚང་བ་དང་བྱི་དབང་པོའི་རྟགས་མཐུན་ན་དེས་ཅན་དུ་ཞག་གཅིག་
ནས་འཆི་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ། དེས་མཚོན་པར་སློ་ལོང་གི་རྩ་མ་ཚང་ཞིང་སྣ་གཤོག་གཉིས་ཞོམ་ལ། བད་སྲུ་སྟེ་བ་
སྲུ་གྲེན་ལ་ལོག་པ་སོགས་མཐུན་ན་ཞག་གཉིས་ནས་འཆི། མཚིན་མཁྲིས་ཀྱི་རྩ་མ་ཚང་ཞིང་མིག་གྲེན་དུ་ལྟོག་
ལ་སྟོན་མ་ཚོམ་བྱུར་འབྲེལ་བ་སོགས་མཐུན་པར་བྱུང་ན་ཞག་གསུམ་ནས་འཆི་ཞེས་བྱ། མཚེར་པ་དང་ཕོ་བའི་
རྩ་མ་ཚང་ཞིང་ མ་མཚུ་བྱུར་དུ་འབྱུང་ལ་སྟེན་སྣ་ནད་དུ་རྟིག་པ་སོགས་མཐུན་པར་བྱུང་ན་ཞག་ལྟ་ནས་
འཆི། མཁལ་མ་གཡས་གཡོན་དང་སྒྲུང་པ་བསམ་སེར་རྣམས་ཀྱི་རྩ་མ་ཚང་ཞིང་རྣ་བའི་ལྷན་ཆད་ལ་རྣ་བ་
རྒྱབ་དུ་འབྱུར་བ་དེ་འདྲ་རྣམས་མཐུན་པར་བྱུང་བའི་ཚོ་ ཞག་བརྒྱུད་ནས་འཆི་བ་གོ་རིམ་རི་ལྟ་བར་ཞག་
གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་དང་ལྟ་དང་བརྒྱུད་ན་འཆི་ཞེས་སོ་སོར་ཁ་དམར་གདགས་པར་བྱའོ། །

༣ སྟོན་པའི་འཆི་རྩ་བསྟན་པ།

སྟོན་ལ་ན་སྟོན་འཆི་སྟོན་འདྲེ་སྟོན་གསུམ། །ན་དུས་གང་ནའི་རྩ་སྟོན་ན་སྟོན་ཡིན། །འདྲེ་སྟོན་དེས་མེད་དྲག་
དལ་བྱེད་པ་སྟེ། །གངས་དུས་དེས་པར་སྟོན་པ་འཆི་སྟོན་ཡིན། །འདྲེ་ལ་ཡས་བྱིན་ནད་ལ་སྟོན་གྱིས་
བཅོས། །དེ་བྱས་སྟེན་མེད་ཅིས་ཀྱང་འཆི་བར་འགྱུར། །ནད་བྱིང་རྒྱེན་གྱིས་གབ་དང་གདོན་གྱིས་སྟེས། །རྩ་

མེད་གྲུང་ཀྱང་ངེས་མེད་པ་ལ་ཆེར་འཚོ། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཅུ་ཕྱིད་པའི་སྐོ་ནས་འཆི་མི་འཆི་ངོས་འཛིན་པ་ནི། དེ་
 ལ་དབྱེ་ན་ནུ་ཕྱིད་དང་འཆི་སྐྱོད་དངོས་དང་འདྲེ་སྐྱོད་ཅེས་བྱ་བ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནུ་ཕྱིད་ནི།
 དཔེར་ན་སྐོ་བ་ན་བའི་དུས་སུ་སྐོ་ཅུ་ཕྱིད། དེ་བཞིན་དོན་སྐྱོད་གང་ན་བའི་རང་རང་གི་ཅུ་ཕྱིད་པ་དང་། ཡང་
 ལུས་སྐྱོད་ལ་ནད་ཡོད་ བ་ཚོ་ན་ཅ། བར་ལ་ཀན་ཅ། ལྷན་ལ་ཆག་ཅ། ཡང་སྐྱོད་སྐྱོད་དུ་མ་སྐྱོས་ཤ་ལ་ཚོན་
 ཅ། རུས་ལ་ཀན་ཅ། ཀང་དང་ལྷ་བ་ཀྱང་རྒྱུངས་ལ་སྐྱོན་ཡོད་ན་ཆག་ཅུ་ཕྱིད་པ་ནམས་ནད་དང་མཐུན་པ་བྱུང་
 བ་དང་། རྒྱུང་ནད་ལ་ཅུ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་སྐྱོད་པ་དེ་ན་སྐྱོད་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྟེ་ལྷུང་དུ་འཆི་བ་མ་ཡིན་ཞིང་འདྲེ་
 སྐྱོད་ནི་འཕར་གངས་མང་ཉུང་ངེས་མེད་དུ་སྐྱོད་ཅིང་ངེས་དྲག་ངེས་དལ་བའི་སྐབས་འགར་ཡང་སྐྱོད་པར་བྱེད་
 པ་སྟེ། འདི་ཡང་འཆི་བའི་སྐྱོད་དུ་མི་བབྱུང་ལ། འདྲེའི་སྐྱོད་གཉིས་ཀྱི་བརྟགས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་།
 འཕར་གངས་གང་ལ་སྐྱོད་ཀྱང་དེ་གའི་དུས་ངེས་པར་སྐྱོད་པ་ནི་འཆི་སྐྱོད་དངོས་ཡིན་པ་ལས། དེ་ཡང་བརྒྱ་
 ཚུན་ཞག་དང་བཟུམ། དེ་ནས་བརྒྱ་གཉིས་བར་ལྷོ་བའི་གངས་དེ་ཕན་ལོར་བཞེད་པ་ཡོད་ཀྱང་ གོང་གི་འཆི་
 ཉགས་བྱིང་དང་ངེས་ཅན་དུ་སྐྱོད་ན་ཞག་དང་བཟུམ་འདྲེ་གངས་ལ་ངོས་བབྱུང་སྟེ་ཉགས་སྐྱོ་ཚོགས་སུ་བྱུང་ན་ལྷོ་
 བའི་གངས་དང་། ཉགས་གཞན་ནམས་ལེགས་པར་བྱུང་ན་ལོར་བཞེད། དེ་ཡང་གཡམས་སྐྱེས་པར་སྐྱོད་ན་རིང་
 བར་ཉི་མ་བྱང་བཟོད་བར་པ་ལྷོ་སྐྱོད་བྱུང་བར་ཉིན་བྱང་མེད་ལ་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་རིང་བར་སྐྱོ་བཟོད་དང་བར་
 པ་ལྷོ་སྐྱོད་བྱུང་བ་མཚན། གཡོན་སྐྱོད་ན་སྐྱེས་པར་རིང་བར་ཉི་མ་སྐྱོ་བཟོད་བར་པ་ལྷོ་སྐྱོད་བྱུང་བར་མཚན་
 བྱང་མེད་ལ་དེ་ལས་གོ་སྡོག་དུ་བརྒྱུ་བ་སོགས་ཐོར་ཅོམ་གོང་དུ་སོང་བ་ལྟར་དང་། རྒྱས་པའི་སྐྱོས་བཤད་ཡོད་
 ཀྱང་ལྷ་རྗེ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པས་མ་སྐྱས་ལ། རགས་པ་གངས་མང་བའི་མཚམས་སུ་སྐྱོད་ན་རིང་ཞིག་
 བས་འཆི་ལ། གངས་ཉུང་བའི་དུས་སུ་སྐྱོད་ན་ལྷུང་དུ་འཆི་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐྱོད་གསུམ་པོ་དེའི་ནང་ནས་
 འདྲེ་སྐྱོད་ལྟར་འདུག་ན་འདྲེ་གང་ཡིན་ལྡོགས་སོགས་བརྟགས་ལ་ཡས་བྱིན་ཞིང་། བ་སྐྱོད་ལྟར་འདུག་ན་ནད་
 དེ་ལ་གང་འགྲོའི་གཉེན་པོའི་སྐྱོན་གང་ལ་གང་འཚམ་གྱིས་བཅོས་པས་ཕན་ཞིང་ཅུའི་སྐྱོད་སང་འགོ་ལ། དེ་
 ལྟར་རིམ་གོ་དང་སྐྱོན་དཔུད་གཉེན་པོ་ལོན་པར་བྱས་པས་བདེ་སྐྱེད་མེད་ན་ཅི་བྱས་ཀྱང་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་
 ལྟས་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་གང་བའི་ནད་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཅུ་གཉིད་དུ་བྱིང་ནས་མི་གསལ་བ་འབྱུང་སྟེ།
 དེ་ཡང་ནད་སྐྱོབས་ཆེན་ཅུ་རྒྱུད་ཀྱན་དུ་བྱིང་བ་དང་། སྐྱོབས་རྒྱུད་གི་ནད་ལ་ གར་བབས་རང་རང་གི་ཅུ་བྱིང་
 སྟེ་མི་གསལ་བ་ནི་འཆི་ཅུ་མིན་ནོ། །རྟོ་སོགས་ཀྱིས་བདེ་བས་ནས་བརྒྱལ་བའམ་ཅ་རྒྱབས་ཐེབས་པ་སོགས་
 འཛིགས་སྐྱབ་ཆེན་པོས་ཅུ་བྱོས་པ་དང་ དམ་གྲིབ་དང་སྐྱེ་བོར་ཡུགས་གྲིབ་སོགས་རྐྱེན་གྱིས་གཤམ་ནས་མི་
 གསལ་བ་དང་། གདོན་ཚབས་ཅན་གྱིས་སྐྱས་ཏེ་མི་གསལ་བ་རྣམས་ཅུ་སྐྱོགས་ཏེ་མེད་པ་ལྟར་གྲུང་ཀྱང་འཆི་
 བའི་ངེས་པ་མེད་པས་ཕལ་ཆེར་འཚོ་ཞེས་ཁ་དམར་གདགས་པར་བྱའོ། །

བརྟུ་གཉིས་པ། གདོན་ཅ་བརྟུན་པ།

གདོན་ཅ་བརྟུན་པ་ལ་ཡང་སྤྱིར་བརྟུན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བརྟུན་པ། རོ་ལོན་གྱི་ཚོ་ག་བརྟུན་པ་དང་རྣམ་པ་
གསུམ་མོ།།

༡ སྤྱིར་བརྟུན་པ།

གདོན་ཅ་ཅ་རྒྱུད་མི་སྟོམས་འགྱུར་ལྡོག་མང་། །དེས་མེད་སྟོད་འཐེན་ལྷུ་མ་དལ་བྱེད་པ་སྟེ། ། ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་
དོན་བརྟུ་ གཉིས་པ་གདོན་ཅ་ཡིན་དེས་པའི་འཕར་ལུགས་ནི། ཅ་རྒྱུད་གཡམས་གཡོན་སྟོད་སྟོད་དོན་སྟོད་ཚ་
གང་སོགས་མི་སྟོམས་པའི་ཁར་འཕལ་འཕལ་དུ་འགྱུར་ལྡོག་མང་ཞིང་། གངས་དེས་མེད་དུ་སྟོད་འཐེན་དང་
ལྷུ་མ་དལ་སོགས་སྟོན་ཅན་གྱི་ཅ་གང་ཡང་འཕར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། གདོན་ཅ་ཅ་རྒྱུད་མི་སྟོམས་ཤིང་སྟོད་འཐེན་
ལྷུ་མ་དལ་སོགས་སྟོན་ཅན་གྱི་ཅ་གང་ཡང་ཕྱོགས་རྒྱུན་སོགས་རྒྱས་པར་གོང་དུ་གདོན་ལ་བརྟུན་པ་ལྟར་
འདྲིར་ལེན་ལ།

༢ བྱེ་བྲག་ཏུ་བརྟུན་པ།

སྤྱིར་གི་ཅ་ལ་ལྷ་བསྐྱུངས་རྒྱལ་པོ་བརྟུན། མྱོ་བའི་ཅ་ལ་སྤྱི་བདུད་སྤྱི་བཅན་བརྟུན། མཚིན་པར་ས་བདག་དམ་
སྤྱི་གོ་མོ་བརྟུན། མཚེར་པར་གོ་མོ་གཉན་དང་ས་བདག་བརྟུན། མཁལ་མ་གཡམས་ལ་སྤྱི་དང་གཉན་དུ་
བརྟུན། མཁལ་མ་གཡོན་པ་མཚོ་སྤྱི་བསེན་བརྟུན། ཚེ་རིང་མི་གྲུང་གཡམས་ལ་པོ་གདོན་བཟུང་། རྒྱུང་
ལྷུང་མི་གྲུང་གཡོན་ལ་པོ་གདོན་བཟུང་། རྒྱུང་གི་ནད་ལ་དཀོར་བདག་རྒྱལ་པོ་གཞོན། མྱོ་ཚོ་གཟེར་ལ་
བཅན་བདུད་སྤྱི་བཅན་གཞོན། །དེས་ས་དང་མཁལ་ནད་མ་པོ་བྱང་སྤྱི་གཞོན། །དུ་སྤྱི་ལྷུང་འབྲས་སྟོག་སྤྱི་
གཉན་ས་བདག་གཞོན། ། ཞེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་སྤྱིར་གི་ཅ་ལ་བྱུང་ན་རང་གིས་བསྟེན་པའི་ལྷ་དང་སྤྱིར་མ་དང་
རྒྱལ་པོ་ ལྷུང་གདོན་རྣམས་ གོང་དུ་བརྟུན་པའི་དུས་ཀྱི་མ་བྱུང་དག་གོགས་རང་བཅས་ཀྱི་འདྲེ་གཞོན་པར་
བརྟུན་དགོས་ཤིང་། མྱོ་བའི་ཅ་ལ་བྱུང་ན་སྤྱི་བདུད་དང་སྤྱི་བཅན་རྣམས་གོང་དུ་བརྟུན་པའི་མ་བྱུང་དག་གོགས་
རང་བཅས་ཀྱི་འདྲེར་བརྟུན་ལ། མཚིན་པར་བྱུང་ན་ས་བདག་དམ་སྤྱི་དང་གོ་མོ་རྣམས་གོང་དུ་བརྟུན་པའི་མ་
བྱུང་དག་གོགས་རང་བཅས་ཀྱི་འདྲེར་བརྟུན་དགོས། མཚེར་པར་བྱུང་ན་གོ་མོ་གཉན་དང་ས་བདག་རྣམས་གོང་
དུ་བཤད་པའི་མ་བྱུང་དག་གོགས་རང་བཅས་ཀྱི་འདྲེར་བརྟུན་དགོས། མཁལ་མ་གཡམས་པའི་ཅ་ལ་བྱུང་ན་སྤྱི་
དང་གཉན་དུ་བསྟོངས་པ་ཡིན་པར་བརྟུན། མཁལ་མ་གཡོན་པའི་ཅ་ལ་བྱུང་ན་མཚོ་སྤྱི་དང་སྤྱི་བསེན་མོ་
བཅས་པ་གཉིས་ཀར་གོང་དུ་བརྟུན་པའི་མ་བྱུང་དག་གོགས་རང་བཅས་ཀྱི་འདྲེར་བརྟུན་དགོས། དེ་ཡང་མདོར་
བསྐྱུ་ན་ཅ་ཚེ་བ་ཞེས་སྟོམས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་འཕར་བའི་མི་གྲུང་བ་དེ་གསལ་པོ་མིན་པ་དང་གདོན་ཅ་གཡམས་ལ་
འདུག་ན་པོ་གདོན་ཡིན་པར་བཟུང་བ་དང་། རྒྱུང་བ་ཞེས་ཕྱ་ལ་ཡུན་བྱུང་བ་འཕར་ཞིང་མི་གྲུང་མི་གསལ་བ་

དང་གདོན་ཅ་གཡོན་ལ་འདུག་ན་མོ་གདོན་དུ་ངོས་བཟུང་བས་ཚོག་གོ། །ཡང་ན་མ་པ་གཉིས་སུ་ན་རྒྱང་གི་ནད་
ལ་དཀོར་བདག་རྒྱལ་པོ་གཞོན་ཅིང་། སློ་ཚད་གཟེར་བུང་ལ་བཅན་དང་བདུད་སྤྱི་བཅན་ན་མས་གཞོན་ལ།
རིམས་དང་བསྐྱོངས་པའི་ མཁྲིས་ནད་ལ་མ་མོ་བྱང་སྤྲོན་ཞེས་བྱ་བ་གཞོན་པ་དང་། དལ་ཚུ་དང་། རླན་དང་།
འབྲས་དང་། རྟོག་པ་འབམ་དྲེག་མཛེ་ན་མས་ལ་སྤྱི་གཉན་དང་ས་བདག་ལྟན་སྤྲེས་སུ་གཞོན་ཅེས་
བྱའོ། །འདིར་ཡང་ཕྱོགས་སྐྱེན་ན་མས་གོང་དུ་བཞེད་པ་ལྟར་པོ། །

༣ རོ་ལོན་གྱི་ཚོག་བསྟན་པ།

ངོས་ཟིན་པོན་དང་མདོས་དང་བསྐྱད་པ་དང་། །བྱིན་རྒྱབས་བཀའ་བསྐྱེད་བསོད་ན་མས་བསག་ལ་སོགས། །
ཡུལ་ལུགས་སྤྱར་ཏེ་གང་ལ་འཚམ་པས་བཅོས། ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བརྟགས་པས་གདོན་ངོས་
ཟིན་ནས། དེ་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བོན་ཚོག་སྤྲོ་ཚོགས་པ་དང་སྤྲེགས་པའི་མདོས་དང་གཏོར་མ་གཏོར་བ་
དང་། དག་ལུས་ལྡན་པའི་སྤྲོ་མ་བཟང་པོས་བསྐྱད་པ་དང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། རྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་
སློབ་དཔོན་པདྨའི་བཀའ་ཡིན་ཅེས་ཤེས་པ་ཐང་ཡིག་སོགས་བསྐྱེད་པ་དང་། རབ་བྱུང་བཅུན་པ་དང་གོས་
དཀར་ལྷང་ལོ་སོགས་མཚོན་གནས་ལ་ཚོགས་གསོག་པ་དང་། སྤྱི་བོ་བྱུང་པར་དབུལ་བར་སྤྱིན་གཏོར་གི་སློ་
ནས་བསོད་ན་མས་བསགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་སོ་སའི་དེ་ལུགས་དང་སྤྱར་ཏེ་གང་ལ་གང་འཚམ་པས་
བཅོས་པར་བྱའོ། །

བཅུ་གསུམ། ཚོ་རྟགས་སྤྱི་ཅ་ལ་བརྟག་པ།

ཚོ་རྟགས་སྤྱི་ཅ་ལ་བརྟག་པ་ལ་ཡང་། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སྤྱིན་ལྡན་བཤད་པ། གདོན་ངོས་བཟུང་བ།
ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་ན་མ་པ་བཞིའི་སློ་ནས་བསྟན་པའོ།།

༡ སྤྱིར་བསྟན་པ།

ཚོའི་རྟགས་སྤྱི་ཅ་ལ་བརྟག་པ་ནི། །སེམས་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་ཕྱིར་བསྟན་པས། །མ་རིག་སྲིད་པའི་ལུས་
རན་སྐྱངས་པ་ཡིས། །ཚོ་སློག་རྟེན་དུ་སྤྲོ་ཅ་འབྱུང་པོ་བྱུང་། །སྤྲོ་ཅ་གནས་ན་སྤྲོ་ཚོ་མལ་དུ་གནས། །སྤྲོ་ཅ་
འཇུར་སློག་གྲེད་ན་ཚོ་མི་བརྟན། །སྤྲོ་ཅ་ཐོས་ན་སྤྲོ་ཚོ་ཡར་ཏེ་འཆི། །ཚོ་ཚོག་འཆི་བསྐྱེས་ལུགས་པ་སྲིད་པ་
ཅས། ། ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་དོན་བཅུ་གསུམ་པ་ཚོའི་རིང་བྱུང་གི་རྟགས་གསལ་པོར་སྤྲོན་པའི་སྤྱི་ཅ་ལ་བརྟག་
པ་ནི། སྤྱིར་འཕར་ཅ་ཡིན་ནོ་ཅོག་སྤྱིང་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་པ་ལས་སྤྱིང་འཕར་བ་དང་མཐུན་པར་ཅ་ཡང་འཕར་
བ་ཡིན་ཞིང་། བྱུང་པར་དུ་སྤྲོ་ཅ་འདི་གོ་བྱུང་ཨ་སེའི་འོག་ཅམ་ནས་གྲེས་ཏེ་མར་བྱུར་ཚུ་རྒྱུ་གི་གསེབ་བརྟུང་
ནས་སྲིན་ལག་དུ་འཕར་བའི་ཅ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། ཚོས་མངོན་པ་ལས། སློག་ནི་ཚོ་ཡིན་ཤོད་དང་ནི། ། ན་མ་
ཤེས་རྟེན་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་མ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་དེ་ལ་སློག་དང་ཚོ་ཞེས་བྱ་ལ། སློག་

དང་ཚེ་དེ་གནས་པའི་རྟེན་རོ་བོ་དེ་ལ་སྤྲོ་ཞེས་གྲགས་ཏེ། དེ་དག་ཚེ་སློག་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་བྱིས་བཞོས་པ་སྤྲོ་
 ཅའི་ནང་ནས་སྲིན་ལག་བརྒྱུད་དེ་ཕྱི་རོལ་དུ་འབྱུངས་པ་ལས། གལ་ཏེ་མི་དེ་དབང་ཐང་ཞན་པའི་ཚེ་ན་མཚན་
 མོ་རྒྱ་བའི་འབྱུང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་ནས་ལོངས་སྤོད་དུ་རུང་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་
 ཚོད་དང་སྤྲུགས་བོན་གསུང་རབ་ཀྱི་བདུན་དང་ཐ་སྙད་འགའ་ཞིག་ལའང་སྤྲོ་འབྱུངས་པ་དང་ཡར་བའི་སྐབས་
 ལ་སྤྲོ་འབྱུངས་འཛིན་པ་ཡིན་པས་དེ་བོན་ཚོག་གི་སློ་ནས་སྤྲོ་བ་དང་། ཚེ་དབང་དང་ཚེ་ཚོག་གི་སློ་ནས་སྤྲོ་
 བསྐྱུ་བར་ཡང་བཤད་སྤྲུང་བས་སོ། །དེས་ན་མི་མ་ཡིན་གྱིས་སྤྲོ་ལ་འཚོ་བ་བྱས་པས་སྤྲོ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚེ་
 སློག་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་གྱི། ཚེ་སློག་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་ལུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མི་ལ་འབྱུང་པོ་ཞུགས་པའི་
 བརྒྱམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དེ་ཉིད་སྤྲུལ་མདངས་དེ་དང་བསྐྱེད་པ་ནས་མིའི་སྲིན་ལག་གི་རྩ་ནས་ཞུགས་ཏེ་
 སྤྱིང་གི་གནས་སུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤོས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་ལུས་པ་ཅན་གྱིས་སྲིན་ལག་བསྐྱེད་པས་
 པའི་ཚེ་ཕྱིར་འདོན་མི་ལུས་པ་ དང་། སྲིན་ལག་ལ་གྱི་ལྷགས་སོགས་ཀྱི་སྤྲུང་བ་སོར་གཏུབ་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྲོ་དེ་རྒྱ་བའི་ལམ་ལ་སྤྲོ་རྩ་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་འབྱུངས་པ་དངོས་དེ་ལ་སྤྲོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡེ་གདོད་མ་ནས་རང་གི་སེམས་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པར་ ལ་ཕྱིར་བལྟས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
 ཀྱིས་འཁོར་ལོ་སྲིད་པའི་གནས་སུ་ ལུས་ངན་གྱི་སྤྱེ་བ་སྤྲུངས་པ་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་ཚེ་སློག་ཡིན་ལ།
 དེའི་དབང་གིས་ཚེ་སློག་གི་རྟེན་དུ་སྤྲོ་རྩ་འབྱུངས་པོ་ཞེས་སྤྲོ་གནས་རྒྱ་བའམ་སྤྲོ་ཚེ་འབྱུངས་པོ་དེ་བྱུང་བ་
 ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་སྤྲོ་རྩ་མར་རྩུང་རྒྱ་རྒྱས་ཀྱི་གསེབ་ན་ཐ་མལ་དུ་གནས་ན་སྤྲོ་ཚེ་དེ་རང་གི་མལ་དུ་
 གནས་ཞེས་བྱ་སྤྲོ་ཚེ་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་ལ། སྤྲོ་རྩ་དེ་ཐ་མལ་དུ་མ་གནས་པར་རེས་རྒྱས་རེས་བྱིང་བ་དང་
 དལ་བྲེལ་མི་སྤྲོ་མས་ཤིང་སྤོད་འཐེན་རྒྱ་བའི་གནས་འཕོ་བ་སོགས་ འཇུག་སྤོག་བྱེད་ན་སྤྲོ་ཚེ་དེ་ལའང་སྤོན་
 བྱུང་བའི་རྟེན་ཡིན་པས་ཚེ་མི་བརྟན་ཞིང་། སྤྲོ་རྩ་དེ་གཞན་དུ་བྲོས་ནས་རང་གི་གནས་སུ་མི་འཕར་ན་ རྩ་
 དེ་ལ་རྒྱ་བའི་སྤྲོ་ཚེ་དེ་ཡང་གཞན་དུ་ཡར་བའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ་འཚོའོ་ཞེས་བྱ་ལ། སྤྲོ་སྤྲོ་དེ་འགྲུགས་པའི་
 ཐབས་ཀྱི་སྤྲོ་བསྐྱུ་དང་ཚེ་ཚོག་འཚི་བསྐྱུ་སོགས་ཚེ་སྤོལ་བྱེད་དང་འཚི་བདག་གཤིན་རྗེ་ལ་བརྟེན་པའི་གཏོ་
 སོགས་དང་ཐབས་རྣམས་ལ་འབད་ནས་ ཞུགས་པའང་སྲིད་པ་ཅམ་འབྱུང་ཞེས་པའོ། །

༡ རྒྱུན་ལྡན་བཤད་པ།

ཡར་མར་རྒྱ་རྒྱས་འོག་ནས་མི་རྒྱ་ན། །བན་བོན་ཡིན་ན་བསྐྱུངས་མ་བདུད་དུ་བབས། །སྤྱོ་བོ་ཡིན་ན་རྩོར་ལ་སྤྲོ་
 གཉན་འགྲས། །ཕོ་ལ་གཡས་པ་འཁྲིག་སྤོད་པ་སྤྲོ་འཚི། །གཡོན་པ་འཁྲིག་ཅིང་སྤོད་ན་སྤྲོ་སྤོད་
 འཚི། །གཉིས་ཀ་འཁྲིག་སྤོད་རང་ཉིད་གྱི་རུ་འཚི། །ཐེངས་གཅིག་སྤོད་ན་གོད་ཀ་ལ་ཡོགས་འོང་། །བྱུང་མེད་

དུ་མ་སོང་བ་ལྷ་ཙམ་ཙམ་པི་ཕང་གི་རྒྱུད་ལྟར་བྱུང་ན་གོང་ཁ་དང་ཁ་ཡོགས་འོང། དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་
 པའི་ལྷ་ཙམ་དེ་རང་གི་གནས་སུ་སྐྱོན་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱད་པར་དལ་བེལ་ སྤ་སྐྱོམ་སྐྱོམས་པར་ལན་རྒྱུའི་
 བར་དུ་འཕར་བ་ནི་ལོ་བརྒྱའི་བར་ཞེས་ ཚོ་ལོ་མཐར་འཁྲོལ་དུ་བྱུབ་སྟེ་འཕར་གངས་ལྷ་བཙུས་ལོ་ལྷ་བཙུ་བྱུབ་
 ཅེས་པ་ལྟར་བྱེད་ན་སྐྱོན་འདུག་ན་བྱེད་བྱུབ་པར་བཤད་ལ། སྤྱིར་རགས་པ་དེ་བཞིན་གང་བལྟ་བ་ནས་མདོར་
 བྱས་སྐྱོན་མེད་དུ་འཕར་བ་ཐངས་རེས་ལོ་རེ་རེ་བྱུབ་པར་བཤད་པ་ཡིན། ཞིབ་པ་ན་རྟགས་གཞན་དང་བསྐྱུན་ཟླ་
 ཞག་དུས་ཟ་མའི་གངས་ལ་བརྩི་བ་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་གོང་དུ་ཙམ་བལྟ་བའི་སྐྱོན་འགོ་ནས་
 བཟུང་སྟེ་སྤྱི་བྱེད་བྱག་གི་རྣམ་དབྱེ་མ་འདྲེས་པ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞིབ་མོས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཤིང་དཔྱོད་པའི་
 སྐྱེན་པ་དེ་ཉིད་གསང་གཏམ་གལ་ཆེ་བ་སྐད་གདངས་རྒྱང་དུས་ཤུབ་བྱུར་སྐྱོ་བ་ལ་བསྐྱིམས་ཏེ་ཉན་པ་དང་འབྲ་
 བ་ ཤེས་པ་གཞན་དུ་མ་གཡེངས་པར་རྩའི་འཕར་རྒྱལ་སོགས་ དོན་དེ་ཉིད་ལ་གཅིག་དུ་བསྐྱུས་ནས་ནད་
 མེད་དང་ནད་ཅན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ལ་སྐྱོ་བ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བྲང་སྟོང་རིག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་ཅི་སྟོང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་རེག་པ་རྩ་ལ་ནད་དོས་བཟུང་བའི་ལེའུ་
 སྟེ་དང་པོ། །

མཐོང་བ་མེ་ལོང་ཚུ་ལ་བརྟག་པ། ལེའུ་གཉིས་པ།

༄༅། །མཐོང་བ་མེ་ལོང་ཚུ་ལ་བརྟག་པའི་ལེའུ་འོ་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་

སྒྱུར་བ་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། ལེའུ་མཚན་བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་མོ།

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྒྱུར་བ།

དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་

སྒྲེས། ། ཞེས་པ་སྟེ། བརྟག་ཐབས་དང་པོ་ རེག་པ་རྩ་ལ་ནད་དོས་བཟུང་བའི་ལེའུ་གསུངས་ཟིན་པའི་མཚུག་

ཐོག་དེ་མ་ཐག་དེ་ནས་ཡང་སྒྲུལ་པའི་སྟོན་པ་དྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འཁོར་རྣམས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་

གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཀྱང་ཞེས་འབོད་ནས་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་སྒྲེས་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་

ཟུངས་ཤིག་དང་།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་ལ། ཚུ་ལ་བརྟག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། འཕྲུལ་གཞི་བསལ་བ་གཞན་ཏུ་ཁ་

འཕངས་པ། གསོ་ཚུལ་དགུ་ཡི་ལུ་བ་ལུ་ལན་བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་མོ།

ཚུ་ལ་བརྟག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

མཐོང་བ་མེ་ལོང་ཚུ་ལ་དོས་བཟུང་བ། །སྟོན་འགོ་བཟུང་བཟུང་སྟོན་དང་གྱུར་ཚུལ་དང་། །ཐ་མལ་ནད་ཚུ་འཆི་ཚུ་

གདོན་ཚུ་སྟེ། །ས་བཅད་རྣམ་བརྒྱད་ཚུ་བརྟག་མདོར་བསྟན་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། །དེ་ཡང་བརྟག་པ་གཉིས་པ་

མིག་གི་ཡུལ་ཏུ་རང་བྱད་རང་ལ་གབ་པའི་གཞུགས་ མཐོང་བ་གཡའ་བུལ་གྱི་མེ་ལོང་ལ་གསལ་བ་བཞེན་ཚུ་

ལ་བརྟེན་ནས་ནད་དང་ནད་མེད་གདོན་སོགས་དོས་བཟུང་བ་ལ་བརྟགས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །དེ་

ལ་སྟོན་འགོ་དང་། བཟུང་བའི་དུས་དང་། ལྷགས་པའི་སྟོན་དང་། ཚུ་རི་ལྟར་གྱུར་པའི་ཚུལ་དང་། བཟུང་བ་ཐ་

མལ་གྱི་ཚུ་དང་། བཟུང་དང་། འཆི་ཚུ་དང་། གདོན་ཚུ་སྟེ་ས་བཅད་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་འདི་ནི་ཚུ་ལ་བརྟག་

ཚུལ་གྱི་དོན་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ།

དང་པོ། །སྟོན་འགོ་བཤད་པ།

དང་པོ་སྟོན་འགོ་བཟུང་བའི་རུབ་མོ་ནས། །རྩ་དང་དར་བ་ཆང་དང་སིངས་པོ་སོགས། །རྒྱ་མདོག་འཕྱར་ཕྱིར་ཏེ་

ཅང་མང་བ་སྤང་། །སྐྱོམ་པར་མི་སྟོན་ཉལ་པོ་གཉིད་ཆག་དང་། །འགོ་འདུག་སེམས་ལས་ཚུ་འཕྲུགས་སྤང་

བར་བྱ། །ནམ་ཕྱེད་པན་ཆད་ཟས་ཀྱི་ཚུ་པོ་ལ། །ནམ་སྤང་ནད་ཚུ་བསགས་ཏེ་བཟུང་བར་བྱ། ། ཞེས་པ་སྟེ། །ས་

དཔུང་དང་པོ་སྟོན་འགོ་ནི་སང་ཉིན་ཚུ་ལ་བཟུང་བའི་སྤོ་ལོ་གྱི་རུབ་མོ་དེ་ནས་རུས་པ་བསེལ་བའི་རྒྱུད་གི་ཚུ་

མདོག་ཏུ་འཕྲུལ་པའི་རྩ་དང་། མདོག་གི་བད་ཀན་གྱི་ཁ་དོག་ཏུ་འཕྲུལ་པའི་དར་བ་དང་། རུས་པ་རྩོ་བས་

ཐག་མཁྲིས་སྐྱོད་ཅིང་མཁྲིས་པའི་ཁ་དོག་ཏུ་འཕྲུལ་གཞི་སྐྱེ་བའི་ཆང་དང་སིངས་པོ་ལ་སོགས་པ་བརྟུང་བའི་
རིགས་ནམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྱིས་ བྱད་མེད་ལ་གོང་དུ་བཤད་པའི་བྱད་གཞི་ལྟ་བུའི་རྒྱ་དང་། བྱད་ཅན་ལའང་བྱད་
རྒྱུ་ལ་བཞིན་མི་འབྱུང་བར་རྒྱ་མདོག་རྒྱུ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉ་ཅང་མང་བ་སྤང་ཞིང་། ཡང་
སྐོམ་པར་ཡང་མི་བསྐྱད་པར་རྒྱུ་དུ་གང་འབྱུང་ངོམ་རན་ཅན་བསྐྱེན་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྐྱོད་ལམ་ཡང་བྱད་
མེད་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཉལ་པོ་སྐྱོད་པ། གཞན་ཡང་དངས་མ་ཉམས་འགྱུར་བའི་རིགས་དང་གཉིད་ཆག་པ།
དག་ལྱལ་གྱིས་འགོ་བ་སོགས་ལུས་འཕྲུགས་པའི་རིགས་དང་། སེམས་ལས་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་ལའོག་
འཕྲུགས་པར་འགྱུར་བས་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། ཉིན་མོ་ལས་མཚན་ལ་ཟས་མི་བའི་དབང་དང་ཉིན་ཞག་
རགས་པ་གཅིག་གི་དུས་ཀྱང་ཉིན་ཟོས་པའི་ཟས་སྐོམ་དེ་ཉིད་ནམ་ཕྱེད་པན་ཆད་ལ་ལུ་བས་ཉིན་མོའི་ཟས་སྐོམ་
གྱིས་རྒྱུ་ལའོག་བསྐྱུར་བས་ན་དེ་པན་གྱི་རྒྱུ་ཕྱིར་པོ་ལ། བྱད་སྤྱད་ཟས་སྐོམ་གྱི་རྒྱུ་ཆེར་མི་གནས་ཤིང་ཁོང་དུ་
རྒྱུ་ལོང་ཐག་མཁྲིས་སོགས་ནས་བྱད་དང་རིགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་ལའོག་ཡུན་བསྐྱེད་ཏེ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས་
བྱད་སྤྱད་ཟས་སྐོམ་མ་བྱས་པའི་བྱད་རྒྱུ་ལའོག་བརྟུང་བར་ཁོང་དུ་བསགས་ཏེ་མཁའ་ལ་ཉི་ཤར་གྱི་དུས་
དེར་བལྟ་བར་བྱའོ།

གཉིས་པ། རྒྱུ་ལ་བལྟ་བའི་དུས་ཚོད་བསྐྱེན་པ།

བལྟ་དུས་མདོག་རྒྱངས་ཀྱི་ཡ་བརྟག་པའི་ཕྱིར། ཞོགས་པ་སྐྱོད་ལ་ཉི་མདངས་བྱུང་དུས་བརྟག། ཞེས་པ་སྟེ།
ཅའི་སྐབས་ལྟར་རྒྱུ་ལ་བལྟ་བའི་དུས་དེ་ཡང་ངེས་ཅན་དུ་འདི་ལྟར་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་མདོག་དང་རྒྱངས་པ་ཆེ་རྒྱུང་
དང་། ཀྱི་ཡ་སྐབ་མཐུག་སོགས་ལ་བརྟག་པ་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཞོགས་པ་རྒྱུ་སྐྱོད་ལ་ཉི་མདངས་ཐོག་མར་བྱུང་
དུས་བརྟག་དགོས་ལ། སྐྱོ་བྱུར་དུ་མི་གསལ་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་སོ། །

གསུམ་པ། རྒྱུ་བལྟ་བའི་སྐྱོད་བཤད་པ།

སྐྱོད་ཀྱི་ལྷན་པར་རྒྱུ་མདོག་མི་འགྱུར་བའི། འདུལ་ཡོལ་འཁར་གཞོང་ལྷགས་དཀར་སྐྱོད་དུ་བརྟག། རྩ་
བངས་ར་གན་དམར་ཡོལ་མདོག་འགྱུར་སྤང། འོན་ཀྱང་འཇག་སོག་དཀར་པོས་བརྟག་ཏུ་བྱུང། ། ཞེས་པ་
སྟེ། སྐྱོད་ཀྱི་ལྷན་པར་ཡང་འདི་ལྟར་དགོས་ཏེ། སྐྱོད་ཀྱི་ལའོག་གི་དབང་གིས་རྒྱུ་མདོག་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
དཀར་ཡོལ་ནང་དུ་སྐྱོད་མར་གྱི་རི་མོ་སོགས་མདོག་སྐྱ་ཚོགས་པ་མེད་པའི་བཟང་པོ་དང་། འཁར་གཞོང་དང་།
བཅས་མ་ཁྱེར་བའི་ལྷགས་དཀར་ལ་སོགས་པའི་ལའོག་དཀར་པོའི་སྐྱོད་དུལ་པོར་སོགས་རྒྱུ་མདོག་མི་
བསྐྱུར་བའི་ནང་དུ་བརྟག་དགོས་ལ། དེ་མ་ཡིན་པའི་རྩ་དང་། བངས་དམར་དང་། ར་གན་ཏེ་ལྷག་འགག་ལྟ་
བྱུང་། ལའོག་དམར་པོའི་ཡོལ་གོ་སྟེ་ཕོར་པ་རྩི་དམར་པོ་ཡོད་པའི་སྐྱོད་སོགས་ཀྱིས་ རྒྱུ་མདོག་སྐྱོད་ཀྱི་ལའོག་
དོག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྤངས་ནས་བལྟ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་མཁའ་པ་དག་སྐྱོད་དཔངས་མཐོན་པའི་

ཡོལ་གྱི་མདངས་དམར་པོ་རྒྱལ་པོ་ལོ་མ་འདོག་འཇུག་བས་སྤང་ཞེས་ཀྱང་གསུང་རོ། །འོན་ཀྱང་རུང་བའི་སྣོད་
དེ་ལྟ་བུ་མི་འགྲུབ་པ་སོགས་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་དུ་རྩ་བའི་སོགས་མི་རུང་བའི་སྣོད་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་
ཡང་འཇག་མའམ། སོག་མ་དང་རས་དར་སོགས་དཀར་པོའི་རིགས་ཞབས་སུ་བཏོང་ན་སྣོད་ཀྱི་ཁ་དོག་ཅི་
བྱུང་ཡང་ཁོ་རང་གི་སྟེང་དུ་ཤར་བའི་ཁ་དོག་ལས་དཔགས་ཏེ་རྒྱ་པ་རྒྱལ་བཞིན་མི་འབྱུང་ཡང་ཚ་གང་གསལ་
བས་བཏག་ཏུ་རུང་ལ། དཀྱུག་དགོས་ནའང་འཇག་སོག་ཤིང་བུ་ལྟ་བུ་དཀར་པོ་དེ་དག་གིས་རུང་བ་ཡིན་ནོ།
བཞི་པ། རྒྱ་ཡི་རྒྱར་རྒྱལ་བསྟན་པ།

རྒྱར་རྒྱལ་བས་སྟོན་པོ་བར་དུངས་སྟིགས་ཕྱེ། སྟིགས་མ་རྒྱུ་མའི་ནང་རྒྱན་སྐྱ་སྟེ། ལྷ་བ་རྒྱ་ལོག་ཅ་ནས་
རྒྱང་པར་འདྲིལ། །དུངས་མ་མཆིན་པའི་གནས་བརྒྱན་ལྷག་ཏུ་འཇུག། །ལྷག་གི་སྟིགས་མ་མཆིས་པའི་གནས་
སུ་གསོག། །མཆིས་པའི་དུངས་མ་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་མེར་འཇུག། །མཆིས་པའི་སྟིགས་མ་རྒྱལ་ཡི་ཀྱ་ཡར་རྒྱར། །ཅ་
མིག་འགྲིམས་ནས་རྒྱང་པའི་ནང་དུ་གསོག། །དེ་ཕྱིར་རྒྱ་ཡི་ཁ་དོག་བས་ཀྱིས་རྒྱར། །ཀྱ་ཡ་ལྷག་མཆིས་གནས་
ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །ལུས་ལ་ཚ་གང་གང་ཡོད་རྒྱལ་གསལ། །དཔེར་ན་ཚོང་པས་ཚོང་དུས་གཏམ་བརྗོད་
བཞིན། །ཞེས་པ་སྟེ། བད་དང་བད་མེད་གང་གི་སྐབས་སུ་འང་བཤད་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་གཅིན་ནམ་
རྒྱའི་རྒྱར་རྒྱལ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བས་སྟོན་གང་ཡང་པོ་བར་བད་ཀན་ལྷག་བྱེད་ཀྱིས་ལྷགས་པ་དང་།
མཆིས་པ་འཇུག་ཕྱེད་ཀྱིས་བཞུས། རྒྱར་མེ་མཉམ་གྱིས་དུངས་སྟིགས་ཕྱེ་བ་ལས། སྟིགས་མ་རྣམས་རྒྱུ་མ་དཀར་
པོའི་ནང་དུ་རྒྱན་ནས་སྤར་ཡང་བསྐྱེད་བའི་ཆ་དང་སྤར་བའི་ཆ་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་སྤར་བའི་ཆ་རྣམས་རྒྱ་ལོག་
ཅེས་གཉེ་མའི་ཅ་དེའི་ནང་བརྒྱན་ནས་རྒྱང་པར་འདྲིལ་ཞིང་གསོག་པར་བྱེད་ལ། དུངས་མ་ནི་པོ་བའི་ས་ནས་
མཆིན་པའི་གནས་སུ་བརྒྱན་དེ་གནས་དེར་ལྷག་ཏུ་འཇུག་ཞིང་། ལྷག་དེ་ཡང་དུངས་སྟིགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་
དུངས་མ་ནི་ཤ་དང་། ལྷག་གི་སྟིགས་མ་ནི་མཆིས་པའི་སྣོད་ཀྱི་གནས་སུ་གསོག་ལ། མཆིས་པ་དེ་ཡང་དུངས་
སྟིགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དུངས་མ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་མེར་དུ་འཇུག་ལ། མཆིས་པ་དེའི་སྟིགས་མ་ནི་རྒྱའི་ཀྱ་ཡར་
འཇུག་ཏེ་རྒྱང་པར་གསོག། །དེ་ཡང་མཆིན་པ་ནས་རྒྱ་རིམ་གྱིས་ཅ་མིག་འགྲིམས་ནས་རྒྱང་པའི་ནང་དུ་རྒྱ་དང་
རྒྱན་ཅིག་ཏུ་གསོག་པ་དེ་ནི་ གོང་དུ་སོང་བ་ལྟར་བས་སྟོན་གང་བྱས་དེ་ཉིད་མེ་མཉམ་རྒྱང་གིས་དུངས་
སྟིགས་ཕྱེ་ནས་རྒྱ་དང་ཀྱ་ཡར་རྒྱར་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་ རྒྱའི་ཁ་དོག་དམར་པོར་དཀར་སྟོ་ཅམ་ལ་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པར་བས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་ཡང་མིན་ལ། ཀྱ་ཡ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལྷག་དང་མཆིས་
པའི་གནས་ནས་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར། བལྟ་བུ་དེའི་ལུས་ལ་ཚ་བའི་ནད་རིགས་ཡོད་ན་ཀྱ་ཡ་མཐུག་ཅིང་ཆེ་བ་
དང་། གང་བའི་ནད་རིགས་ཡོད་ན་སྤབ་ལ་རྒྱང་བས་ཚ་གང་གང་ཡོད་རྒྱའི་ནད་དུ་ཐོན་པའི་ཀྱ་ཡ་དེ་ལ་
རགས་པ་གསལ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཞིབ་པར་སྤ་སོར་ཚ་བའི་བཙོས་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་ཀྱ་ཡ་རྒྱང་དུ་སོང་ན་ངེས་

དུག་པ། བད་ཅན་གྱི་དྲི་ཚུ་བསྟན་པ།

དེ་བརྗོད་ནས་ཚུ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། ། ཞེས་པ་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་བད་མེད་ཀྱི་ཚུ་དེ་ལས་གོ་ལྟོག་
པའི་བད་ཚུ་དེ་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་ བྲག་གི་དབྱེ་བའི་སྐོ་ནས་ནམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ།

༡ སྤྱིར་སྟུན་མོང་གི་སྐོ་ནས་བརྟག་པ།

སྤྱི་ལ་བརྟག་པའི་དུས་གསུམ་བརྟག་ཚུལ་དགུ། ། དུས་གསུམ་ཚན་དེ་དང་ཡལ་གང་བ་གསུམ། ། ཚན་དེའི་
དུས་སུ་མདོག་རྒྱངས་དྲི་མེདོག ། དང་ཡལ་དུས་སུ་ཀྱ་ཡ་སྤྱིས་མ་བརྟག ། གང་ནས་ལྟོག་དུས་ལྟོག་ཚུལ་ལོག་
རྗེས་བརྟག ། ཞེས་པ་སྟེ། བད་ཚུ་སྤྱིའི་སྐོ་ནས་བརྟག་པ་ལ་བརྟག་པའི་དུས་གསུམ་དུ་བརྟག་ཚུལ་ནམ་པ་
དགུའི་སྐོ་ནས་བརྟག་པའི་དུས་གསུམ་ནི་ཚན་མོ་སྟེ་བཏང་མ་ཐག་པ་ཤིན་ཏུ་ཚ་བའི་དུས་དེ་དང་། དང་ཡལ་ཏེ་
གང་དྲོ་བར་མའི་དུས་དང་གང་མོང་མོང་བའི་དུས་དང་གསུམ་ལ་བརྟག་ཚུལ་ཚན་མོ་དེའི་དུས་སུ་ཚུའི་མདོག་
དང་། རྒྱངས་པ་དང་། དྲི་མ་དང་། མེདོག་བཞི་ལ་བརྟག་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཡུན་ལོན་ན་དྲི་དང་མི་གསལ་
བས་ཐོག་མར་དྲི་ལ་བརྟག་པ་གལ་ཆེའོ། ། དང་ཡལ་གྱི་དུས་སུ་ཀྱ་ཡ་དང་སྤྱིས་མ་ལ་བརྟག་པ་གཉིས་ཏེ།
སྤྱིས་མར་བརྟག་པ་དང་ཡལ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་མོད། ། འོན་ཀྱང་སྤྱི་མ་དང་ཡལ་ནས་འབྱུང་བས་སོ། ། གང་ཟིན་
ནས་ལྟོག་པའི་དུས་ལ་བརྟག་པ་དང་། ལྟོག་ཚུལ་ལ་བརྟག་པ་དང་། ལོག་རྗེས་ལ་བརྟག་པ་གསུམ་སྟེ་
བསྟོམས་པས་བརྟག་ཚུལ་ནམ་པ་དགུར་ཡོད་ཅེས་སོ། །

༡ ཚ་བའི་དུས་ཀྱི་བརྟག་ཚུལ་བསྟན་པ།

ཐོག་མར་ཚ་བའི་དུས་ཀྱི་བརྟག་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་ཡང་། དྲི་ཚུའི་མདོག་ལ་བརྟག་པ་དང་། རྒྱངས་པར་
བརྟག་པ། དྲི་མར་བརྟག་པ། མེདོག་ལ་བརྟག་པ་བཅས་བཞིའོ། །

༡༡ ལ་དོག་ལ་བརྟག་པའི་ཚུལ། དང་པོ་ཚ་བའི་དུས་ཀྱི་ལ་དོག་ནི། ། ལུ་མའི་ཚུ་ལྟར་སྟོ་ལ་སྤྱི་བ་
རྒྱང་། ། མེར་ན་མཁྲིས་པ་དཀར་ན་བད་ཀན་ནད། ། དམར་ན་ལྷག་ནད་རྒྱ་ཤལ་ཚུ་སེར་ཡིན། ། སྤྱིག་ལ་
དུགས་ན་བད་ཀན་སྤྱིག་པོར་བརྟག ། ཚུ་མདོག་འབྲེས་ན་ལྷན་དང་འདུས་པའི་ནད། ། མར་ནག་འབྲེན་
རིམས་དང་མཁྲིས་པ་རྒྱས། ། དམར་སེར་སྐྱ་དུགས་འགྲམས་སམ་འཁྲུགས་ཚུ་ཡིན། ། ཚུ་མདོག་ནག་གམ་
འཇའ་ཚོན་འབྲེན་བ་དུག ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོ་དྲོད་དང་མ་ཡལ་བ་ཚུ་བཏང་འཕྲལ་དྲོད་ཚ་བར་
ཡོད་པའི་དུས་ཀྱི་ལ་དོག་ལ་བརྟགས་ནས་ནད་དོས་འཛིན་པ་ནི། ལུ་མ་ཞེས་པ་ན་གཤེངས་ཀྱི་ནད་ནས་སྤྱིས་
པའི་ཚུའི་ལ་དོག་ལྟར་དུངས་ཤིང་སྟོ་ལ་སྤྱི་བ་ནི་རྒྱང་གི་ནད་དང་། སྤྱིར་བྱུན་གྱི་ལུ་བ་ལྟར་སེར་ན་མཁྲིས་པའི་
ནད་སྤྱི་རིགས་པའམ་འོང་དུ་སྤྱིང་བ་དང་། ། འོ་མ་ལྟར་དཀར་ན་བད་ཀན་སྤྱི་བོ་སོགས་གང་བ་དང་མ་ཞུ་བའི་
ནད་དོ། ། རྒྱངས་ལྷག་ལྟར་དམར་ན་མཚིན་ལྷག་རྒྱས་པ་སོགས་ལྷག་གི་ནད་དང་། རྒྱ་ཚོས་ཀྱི་ལུ་བ་

བཤལ་བའམ་རིན་པོ་ཆེ་ནལ་གྱི་མདོག་འདྲ་ཚུ་སེར་ཡིན། ཡང་ཁ་དོག་སྐྱུག་པོ་ལ་དུ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་སྐྱུག་
 དུགས་སུ་འདུག་ན་བད་ཀན་སྐྱུག་པོ་ཡིན་པར་བརྟག་ལ། སྐྱུག་སྡོ་རྒྱུང་ངམ་ཚུ་སེར། སྐྱུག་སེར་བད་མཁྲིས་
 འཐབས་པ། སྐྱུག་ནག་ཚུ་སེར་ནག་པོ་འམ་རིམས་དུག་གི་ཚུ་ཡིན་ནོ། ཁོང་གི་ཚུ་མདོག་དེ་ནམས་ཁ་དོག་
 གཉིས་འདྲེས་པ་ན་སྡོ་རྒྱུ་བད་རྒྱུང་། སྡོ་སེར་རྒྱུང་མཁྲིས། སྡོ་དམར་རྒྱུང་ཁག་སེར་རྒྱུ་བད་མཁྲིས། དམར་
 སེར་ཁག་མཁྲིས། དཀར་དམར་བད་ཁག་སོགས་ལྟན་པའི་ནད་དང་། སྡོ་སེར་དཀར་དམར་བཞིའི་ཁ་དོག་གི་
 ཆ་ཤས་འདྲེས་ན་འདུས་པའི་ནད། མར་ནག་སྟེ་འབྲུ་མར་གྱི་ཁ་དོག་འདྲ་ན་ཉེ་ཉེ་རྩོ་ལ་སོགས་པའི་རིམས་དང་
 མཁྲིས་པའི་ནད་རྒྱས་པའི་ཚུ་རུ་བཤད། ཁ་དོག་དམར་སེར་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བསྐྱབ་བ་སྟེ་གར་བ་དང་།
 དུགས་རམས་ཆེ་བ་འདུག་ན་འགྲམས་རིམས་སམ་ཚ་བ་རྒྱས་པ་སོགས་འཇུགས་ཀྱི་ཚུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དམར་
 ཤས་ཆེ་ན་འགྲམས་དང་། སེར་ཤས་ཆེ་ན་འཇུགས་ཚུར་བཟུང་ལ། ཚུ་མདོག་སྐྱུག་ཚ་ལྟར་གནག་གམ་ཚུ་
 གཅིག་ཏུ་རྟག་མི་ཐུབ་པ་དང་། འཇའ་ཚོན་འདྲ་བ་དང་། ཡང་ན་མན་རྒྱུད་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ས་འོག་ཏུ་
 འཁར་སྡོད་ཁ་སྐྱར་བའི་ནད་དུ་བྱི་ཚུ་རྒྱགས། རྒྱངས་པ་ཕྱིར་མ་དོན་པར་བསྐྱབ། ནང་པར་བལྟས་པས་ ས་དོ་
 རིན་ཆེན་སྡོའི་ཕྱེ་མ་སྤལ་སྡོང་ལྟ་བུ་ནག་སྟིགས་འཇའ་ཚོན་འདྲ་བ་དང་ཡང་ན་དྲངས་སངས་སོགས་ཟངས་ལ་
 རྒྱགས་པ་དང་། རོ་འཁར་གོང་ལ་བུགས་ན་ནག་པོར་འགྲོ་བ་ནི་དུག་གི་ནད་རིགས་གང་རུང་ཞིག་ཡིན་
 ནོ། ཁ་དོག་ནག་ཆད་པ་ནི་བད་ཀན་སྐྱུག་པོ་འམ་ཚུ་སེར་ནག་པོ་རྒྱུང་དང་བསྡོངས་པའོ།
 ཀམ རྒྱངས་པ་ལ་བརྟག་པའི་ཚུ་ལ། རྒྱངས་པ་ཆེ་ན་ཚ་བ་རྒྱས་པའི་ཚུ། རྒྱང་ལ་ཡུན་རིང་ཚ་བ་གཤམ་བམ་
 རྟིངས། རྒྱངས་རྒྱང་ཡུན་ཐུང་བད་རྒྱང་གང་ཚུ་ཡིན། རེས་ཆེ་རེས་རྒྱང་ཚ་གང་འདྲེས་པར་བརྟག ། ཞེས་
 པ་སྟེ། རྒྱངས་པ་རྒྱུ་ཚོན་ལྟར་གཉིས་ཏུ་ཆེ་བ་ ཚུའི་ཁ་དོག་ཀྱང་བསྐྱིབས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་ཚ་བ་རྒྱས་པའི་རྒྱར་
 རོས་འཛོལ་ཅིང་འབྲིང་དང་རྒྱང་བ་སོགས་རིག་པས་དཔག་གོ། ཡང་རྒྱངས་པ་འབྲལ་དུ་མིག་སྐྱར་རྒྱང་ལ་རྒྱ་
 དེར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་གིང་སྡོད་ན་ཚ་བ་གཤམ་པའམ་ཡང་ན་རྟིངས་ཚད་དུ་བཟུང་ཞིང་། རྒྱངས་པ་གཞི་ནས་
 རྒྱང་ཞིང་ཡུན་ཐུང་དུ་ཞིག་ནས་སངས་འགོ་ན་བད་ཀན་ནམ་རྒྱང་ནད་དམ་གང་བའི་ཚུ་ཡིན་ནོ། རྒྱངས་པ་དེ་
 རེས་ཆེ་བ་དང་རེས་རྒྱང་བར་གྱུར་ན་ཚ་གང་གི་ནད་འདྲེས་མ་ཡིན་པར་བརྟག་པར་བྱའོ།
 ཀམ རྩི་མ་ལ་བརྟག་པའི་ཚུ་ལ། རྩི་མ་དུགས་ལ་དཀྱུ་ན་ཚ་བ་ཆེ། རྩི་མ་མེད་དམ་རྒྱང་ན་གང་བ་
 ཡིན། ཟམ་གྱི་རྩི་མནམ་གང་མནམ་དེ་མ་ལྟ། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཚུའི་རྩི་མ་དེ་ཡང་རྒྱང་ལ་གཡའ་བྱི། མཁྲིས་
 པར་གསུར་བྱི། བད་ཀན་ལ་གཉིག་བྱི། འདུས་པར་ཚིལ་བྱི། ཁག་ལ་ཁག་བྱི། རྩོག་པར་ལྟད་བྱི། དམུ་རྒྱུ་ལ་
 ལབ་ལའི་བྱི་མ། རྩི་མ་ལ་རྩི་མ་སོགས་འོང་ལ། རགས་པ་ནི་དུགས་ལ་དཀྱུ་ན་ཞེས་བྱི་དེས་ཕོག་པ་ཙམ་
 གྱིས་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་མི་སྐྱུག་ཅིང་ཞེན་པ་ལོག་པས་སྐྱར་ལྷང་བར་མི་འདོད་པ་ནི་ཚ་བ་ཆེ་བའི་རྟགས་དང་།

དྲི་མ་སྒྲོམ་པའི་ཚེ་གཏན་ནས་མེད་དམ་རྒྱུ་ཟད་རྒྱུ་དུ་ཞིག་ཡོད་ན་གང་བ་ཡིན་ཞིང། རྒྱལ་བམས་ཀྱི་དྲི་
 མན་མ་ན་ཤའམ་རྩམ་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་གང་མན་མ་པའི་བམས་དེ་ཉིད་མ་ལུ་བའོ།
 ༡༤ མེད་ཀྱི་ལ་བརྟག་པའི་ཚུལ། ལྷ་བ་སྤོ་ལ་ཚེ་བ་རྒྱུད་ཡིན་ཏེ། །སྤོ་སེར་སངས་པ་སྤྱེན་ན་མཁྲིས་པ་
 ཡིན། །ལྷ་བ་མཚིལ་མ་འདྲ་ན་བད་ཀན་ནད། །དམར་ན་ལྷག་ནད་འཇའ་ཚོན་འདྲ་ན་དུག། །ཕུག་རོན་ལྷ་ཡིས་
 གཏོར་འདྲ་བུར་བའི་ནད། །ཞེས་པ་སྟེ། ལྷ་བ་ལ་དོག་སྤོ་ཞིང་མཛོའི་མིག་ལྟར་འབྱུང་ལ་ཚེ་བ་ནི་རྒྱུད་གི་ནད་
 ཡིན་ཏེ། དེར་ནག་ངམས་བྱུང་ན་སྤྱིན་པར་བཤད་ཅིང། སྤོན་པོ་རྒྱུད་བ་བྱུང་ན་བད་ཀན་སྤོར་ལྷགས། ཚེ་
 འདྲིལ་དཀར་བ་མཚེར་པར་རྒྱུད་ལྷགས་སྤོ་འཕྲོག་འཕྲུ་བའི་ནད། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་བ་སྤོ་ཞིང་རྒྱུད་ལ་སིབ་སིབ་
 མང་བ་ལ་དོག་སེར་ལ་འཕྲལ་འཕྲལ་སངས་པ་སྤྱེན་པའམ་ལྷུང་དུ་ཞིག་འགོ་ན་མཁྲིས་པ་ཡིན། ཡང་ལྷ་བ་
 མཚིལ་མ་རྒྱན་དུ་བརྟག་པ་འདྲ་ཞིང་ཡུན་དུ་སངས་མི་འགོ་ན་བད་ཀན་གྱི་ནད། ལྷ་བའི་ལ་དོག་དམར་ན་
 ལྷག་འཕྲུགས་གྱི་ནད་དང། འཇའ་ཚོན་ལྷར་ལ་དོག་སྤོ་ཚོགས་པ་འདྲ་ན་སྤྱིར་བ་སོགས་ཀྱི་དུག་ནད་ཡིན།
 ཕུག་རོན་གྱི་ལྷ་ལྷས་སྤོགས་དེས་མེད་དུ་གཏོར་བ་ལྷར་ ལྷ་བ་སྤོགས་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བར་གཏོར་
 བ་འདྲ་ན་ཚ་གང་གང་ཡིན་ཀྱང་བུར་བའི་ནད་ཡིན་ལོ།

༡ དད་ཡལ་གྱི་དུས་སྤུ་བརྟག་ཚུལ།

བར་དུ་དད་ཡལ་གྱི་དུས་སྤུ་བརྟག་པ་ལ་ཡང། གུ་ཡ་ལ་བརྟག་པའི་ཚུལ་དང། སྤྱིས་མ་ལ་བརྟག་པའི་ཚུལ་
 བཅས་གཉིས་སོ། །

༡༦ གུ་ཡ་ལ་བརྟག་ཚུལ། གུ་ཡ་སྤུ་དང་འདྲ་ན་རྒྱུད་གི་ནད། །བལ་འདབ་རྒྱ་སྤྱིར་འདྲ་བ་ལྷག་མཁྲིས་
 ཡིན། །སྤུ་ཚེ་འདྲ་བ་བད་ཀན་གང་བའི་ནད། །སྤྱིན་འདྲ་སྤོ་ནད་ནག་འདྲ་དེ་ཉིད་ཡོད། །བྱེ་མ་འདྲ་ན་མཁལ་
 བད་ཡོད་པ་ཡིན། །སྤོང་འོག་བར་གནས་ནད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བརྟག། གུ་ཡ་ཞོ་གི་འདྲ་བས་རྒྱུ་སྤོང་བྱལ། །རྒྱུད་
 གིས་ལུས་རྒྱངས་ཚ་གང་དཀྲུགས་པ་ཡིན། །མཐུག་དང་སྤུ་ལས་ཚ་གང་ཤེས་པར་བྱ། །ལ་དོག་རྒྱ་མདོག་
 གང་བྱུང་དེ་ལྷར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བརྟག་དུས་བར་པ་རྒྱུ་ཚེ་དད་ཡལ་བའི་དུས་སྤུ་གུ་ཡ་ཞེས་དྲི་རྒྱུ་ནད་
 དུ་བལ་ལྷ་བྱའམ། རྒྱལ་ལམ་སྤུ་སོགས་རྒྱ་རང་མ་ཡིན་པའི་རྩམ་རྒྱུར་པ་ཞིག་ཤོར་བ་འདྲ་བ་ སྤྱིན་ལིང་ལིང་
 བ་དེ་ལ་གུ་ཡ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱ་ནད་དུ་གུ་ཡ་རའི་སྤུ་གཏོར་བ་དང་འདྲ་བ་འཇུག་སོག་སོགས་གྱིས་ལེན་
 ཐུབ་པ་འདྲ་བ་ལ་དོན་དུ་མེད་ན་རྒྱུད་གི་ནད་དང། བལ་འདབ་འཇམ་པོ་རྒྱ་ནད་དུ་བརྒྱུར་བ་དང་འདྲ་བ་རྒྱུ་
 དཀྲུགས་ལ་ཡོད་ཅིང་མཐར་ཆེར་མེད་པ་ལིང་ལིང་སྤོད་པས་རྒྱ་སྤོད་གྱི་གཏོར་ན་ཡོད་པའི་གཟུགས་དབྱིབས་
 དེས་སྤྱིབས་ནས་ མི་ཤེས་པ་ནི་ལྷག་མཁྲིས་གྱི་ནད་ཡིན་ཞིང། གུ་ཡ་ཏྲ་དཀར་པའི་སྤུ་ཚེ་མོ་ལྷ་བྱུར་རྒྱུད་ལ་
 མིག་གིས་བལྟར་མི་བཟོད་པ་རྒྱ་ནད་དུ་གཏོར་བ་འདྲ་བ་ནི་བད་ཀན་སྤོ་བོའམ་གང་བའི་ནད་དང། གུ་ཡ་སྤྱིན་

བ་འདྲ་བ་ཞེས་མདོག་དཀར་སྲོ་ངམས་ནག་པའི་ཆའང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་སྟེ་ནར་ཉམས་ལིང་ལིང་པོར་ཆགས་
 བ་ སྟོ་བར་ཚད་པ་སོགས་ནད་ལྷགས། ཀྱུ་ཡ་ནག་དང་འདྲ་བ་ནག་དེ་ཉིད་ཏུ་ཡོད། ཀྱུ་ཡ་བྱེ་མ་འདྲ་བ་སིབ་
 སིབ་སྟེ་སྐྱར་ཡོད་ན་མཁལ་ནད་ཡོད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཞར་བྱང་ལྷང་ཚོར་དང་གསེར་བྱེ་འདྲ་བ་མཁལ་མའི་རྩ་
 སྐྱབས་འགགས་པས་ཉལ་པོ་མི་རུས་ སོ་ཞེས་དང་། གསེར་བྱེ་འདྲ་བའི་སེ་ཉིག་གོ་བ་བྱུང་ན་ཚེ་རིང་རོ་ཞེས་
 གྲང་མན་དག་འགའ་ལས་བཤད་ དོ། །གནས་པའི་ལྷད་པར་ནི་གོང་ཏུ་བཤད་པའི་ནད་རིགས་སོ་སོའི་ཀྱུ་ཡ་
 གང་ཡང་རྒྱའི་སྟེང་ཏུ་གནས་ན་སྟིང་ག་ཡན་ཏེ་སྟོ་སྟིང་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་འོག་ཏུ་གནས་ན་སྟེ་བ་མན་རགས་
 པ་མཁལ་མ་རྒྱ་ལོང་སྐང་སྐྱག་རྒྱ་སོ་ སོགས་དང་། བར་ཏུ་གལ་ན་སྟིང་གནས་ལྟེ་བའི་བར་མཚིན་པ་མཚིན་
 ངི་མཁལ་པ་མཚེར་པ་སོགས་གང་ན་ གནས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ནད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏུ་ཡོད་པར་བརྟག་ལ་ ཀྱུ་ཡ་
 ལ་ཞབས་ཀྱན་ཏུ་བྱབ་ན་སྟོ་མས་པ་ནད་མེད་འདུས་པ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་ཅིང་། ཀྱུ་ཡ་ཞོ་གི་འདྲ་བའི་ལ་དོག་
 དཀར་ལ་སིབ་བྱུ་ཏུ་མ་བྱར་ཚད་པས་རྒྱའི་སྟེང་ཐམས་ཅད་ཏུ་བྱབ་ན་རྒྱང་གིས་ལུས་བྱུངས་ཚ་གང་དཀྱུགས་པ་
 ཡིན་ཞིང་། མདོར་ན་ཀྱུ་ཡ་མཐུག་པ་ཚ་བ་དང་སྐབ་པ་གང་བ་ལས་ཚ་གང་གི་ནད་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་
 པར་བྱ་བ་དང་། ཀྱུ་ཡའི་ལ་དོག་ནི་རྒྱ་མདོག་ལ་གང་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱ་
 བའི་རྒྱལ་པོ་ལས་བཤད་པའི་མདོག་དང་ཀྱུ་ཡ་བྱུང་གི་རྟགས་སྟིང་པོར་བསྐྱུས་པ་ནི། རྒྱ་མདོག་དམར་ཞིང་ཀྱུ་
 ཡའང་དམར་བ་སྟེང་ཏུ་བྱུང་ན་སྟོ་སྟིང་ནད་དམ། ཡང་ན་རིམས་མེ་ལྟར་ཚ་བས་སྟོ་སྟིང་ཀྱང་པ་ལྡང་ཏུ་བ་གྱི་
 བྱུང་དང་། བར་ཏུ་བྱུང་ན་མཚིན་ལྷག་རྒྱས་པ། ཞབས་སུ་བྱུང་ན་མཁལ་མཚེར་ནད་དམ། ཡང་ན་རིམས་
 ཚོངས་བྱུངས་དོན་སྟོན་འཇུགས་པ། རྒྱ་མདོག་ལམ་ནག་དང་ཀྱུ་ཡ་ཤ་ལྷའི་རྟོག་མའམ། ཤ་རུལ་འབྱས་ཐོས་
 པའི་སྟིགས་འདྲ་བ་མཚིན་འགྲམས་དང་ནད་ཏུ་ལྷག་ངན་སོང་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་སྟོན་སྟེང་ནི་གོང་ལྟར་
 དང་། རྒྱ་དང་ཀྱུ་ཡ་ལྷག་རྒྱངས་འདྲ་བ་མཚིན་འགྲམས་གྱི་ནད། རྒྱ་དང་ཀྱུ་ཡ་དཀར་ན་གང་བ། རྒྱ་དང་ཀྱུ་
 ཡ་དཀར་དམར་འདྲེས་ན་ནད་གྱི་རིགས་འདྲེས་མ་ལ་རྒྱ་མདོག་རྒྱ་སྟིགས་ལྟར་ལ་ཀྱུ་ཡ་སྟེང་ཏུ་བྱུང་ན་ཀྱང་པ་
 རྒྱུ་ཞིང་མགོ་འཁོར་སྟོ་སྟིང་མི་བདེ་རེངས། བར་ཏུ་བྱུང་ན་མཁལ་མཚེར་ལ་རྒྱང་ནད་ལྷགས་པ་ཡིན་ལ།
 ཞབས་སུ་བྱུང་ན་རྒྱ་ལོང་ལྷགས་སྟོ་འཁོག་འཇུ་བ་སོགས་བྱུང་ངམ་འབྱུང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་མདོག་སེར་ལ་ཀྱུ་ཡ་
 རྟེང་ཏུ་བྱུང་ན་རྒྱང་ཚད་སྟོ་སྟིང་ལ་ལྷགས་པའི་སྟོ་འཁོག་གི་ནད་བར་ཏུ་བྱུང་ན་རྒྱང་ཚད་ཤ་རུས་གྱི་ནད་དང་
 འཐེང་སྐྱམ་ཤ་སྐྱམ་གྱི་ནད། ཞབས་སུ་བྱུང་ན་རྒྱ་ལོང་ཚ་སྟོ་འཁོག་ཕྱི་ས་འགགས་པ་རྒྱ་སེར། ཀྱུ་ཡ་སེར་རྒྱང་
 བྱུང་ན་མཁལ་པ་ཤ་གལལ། རྒྱ་དང་ཀྱུ་ཡ་སེར་སྐྱར་བྱུང་ན་ཤ་སེར་མིག་སེར་བཙོས་བཏུབ། རྒྱ་སྐྱུ་ཀྱུ་ཡ་སྐྱམ་
 སྐྱམ་མག་ཟེ་འདྲ་བ་སྟེང་ཏུ་བྱུང་ན་བད་ཀན་སྐྱུ་བོ་ཀྱང་སྟེང་དང་སྟོ་སྟིང་མི་བདེ། བར་ཏུ་བྱུང་ན་པོ་མཚིན་དང་།
 ཞབས་སུ་བྱུང་ན་རྒྱ་ལོང་རྒྱ་སེར་ནད། རྒྱ་དང་ཀྱུ་ཡ་ནག་ན་ཏུག་དང་རིམས་ཚོངས་བྱུང་ནད་དབྱས་སམ་

དཀྱིལ་དུ་བྱུང་ན་ནད་སླིན། རྒྱུ་ལྡང་ནག་དང་ཀྲུ་ཡ་ལྡང་ན་ཁོང་ན་དུག་ རྒྱུ་དང་ཀྲུ་ཡ་སྲོ་ན་བྱུང་མེད་སྐྱུམ་མའི་
རྒྱ། རྒྱ་སེར་ཀྲུ་ཡ་ནལ་ནལ་བྱུང་ན་རྟེན་པར་མ་ཡོད། སེར་རམ་སྐྱུ་བ་སོགས་ཇི་དམར་ལ་སོང་ན་རྒྱ་སེར་རྒྱས་
པའོ།

༡༢ སྤྲིས་མ་ལ་བརྟག་པའི་རྒྱལ། སྤྲིས་མ་སྐབ་ན་གང་བ་མཐུག་ན་ཚ། སྤྲངས་བཞག་བརྟབ་ན་ཞག་
ཚོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཁེར་བཞེགས་གསུར་དྲི་བྱུང་ན་བཅོས་མི་དགོས། སྤྲིས་མ་དུམ་བུར་ཚད་ན་སྐྱེན་ནད་
ཡིན། སྤྲིས་མའི་གཟུགས་ལས་གདོན་དོས་བཟུང་བར་བྱ། ། ཞེས་པ་སྟེ། ལོག་རྗེས་སྐྱུང་བརྟག་རྩུང་བའི་
སྤྲིས་མ་ཞེས་འོ་མའི་སྟེང་དུ་འོང་བ་ལྟར་རྒྱ་སྟེང་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་སྐབ་ན་གང་བ་དང་མཐུག་ན་ཚ་བ་ཡིན་ལ།
སྤྲིས་མ་འཇག་སོག་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུར་ལ་སྤྲངས་ཏེ་སེན་མེད་ཁ་དང་གི་ལྟ་བུའི་སྟེང་བཞག་ཏུ་བརྟབ་ན་ནི་ཞག་
ཚོད་ཅེས་བྱ་སྟེ་ཚད་པ་ཚེན་པོ་རང་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད། དེ་ཉིད་མེར་བཞེགས་པའི་ཚོ་གསུར་དྲི་བྱུང་ན་
བཅོས་མི་དགོས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ འཚོ་བ་ཡིན་ལ། གསུར་དྲི་མ་བྱུང་ཚོ་ལུས་བྱུངས་ལྷུ་བ་ཡིན་པས། དེ་
ལ་སྟེ་འེས་བྲག་ལྷུན་ཀུར་ཀ་རི་སོགས་ཀྱི་ཐང་གཏོང་བར་ཡང་བཤད། རྒྱ་མ་འཁྱོམས་པས་སྤྲིས་མ་རྒྱེན་མེད་
པར་དུམ་བུར་ཚད་ན་སྐྱེན་ནད་བར་སྐྱེན་གང་རིགས་ཀྱི་ནད་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཡང་སྤྲིས་མའི་གཟུགས་གང་
བྱུང་བ་ལས་དེ་དང་མཚུངས་པའི་གདོན་དོས་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། འདྲིའི་རྒྱལ་རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་འཚད་པ་ཡིན་
ལོ། །

༣ གང་བའི་དུས་ཀྱི་བརྟག་རྒྱལ་བསྟན་པ།

ཐ་མ་གང་བའི་དུས་ཀྱི་བརྟག་རྒྱལ་བསྟན་པ་ལ་ཡང་། ལྷོག་པའི་དུས་ལ་བརྟག་རྒྱལ་དང་། ཇི་ལྟར་ལྷོག་པའི་
རྒྱལ་ལ་བརྟག་རྒྱལ། ལོག་རྗེས་ཀྱི་ཁ་དོག་ལ་བརྟག་རྒྱལ་བཅས་ནམ་པ་གསུམ་མོ། །

༡༧ ལྷོག་དུས་ཀྱི་བརྟག་རྒྱལ། ལྷོག་དུས་རྒྱངས་མ་ཡལ་བར་ལྷོག་པ་ཚ། །ཡལ་རྗེས་གང་ནས་ལྷོག་པ་
གང་བ་ཡིན། རྒྱངས་ཡལ་ལྷོག་པ་དུས་མཚུངས་ཚ་གང་སྟོམས། ། ཞེས་པ་སྟེ། བརྟག་དུས་ཐ་མ་རྒྱུད་ལྷོག་
པའི་དུས་རྒྱངས་མ་ཡལ་བར་ཚན་མེད་དུས་ནས་ལྷོག་པ་ནི་ཚ་བ་དང་། རྒྱངས་པ་ཡལ་རྗེས་གང་ནས་ལྷོག་པ་
ནི་གང་བ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱངས་པ་ཡལ་བ་དང་ལྷོག་པ་གཉིས་དུས་མཚུངས་ན་ཚ་གང་སྟོམས་པའོ། དུས་ཀྱི་དབྱེ་
བས་དགུན་བཏང་འཕྲལ་ལྷོག་པ་དང་། སྟོན་དབྱེད་རྩུང་ཟད་འདས་ནས་ལྷོག་ཅིང་། དབྱར་ཉི་ཤོས་ཅམ་སྟེ་
ལྷོག་པ་བྱལ་བར་བཤད་པ་ནད་མེད་དང་ དེ་ལས་ལྷོག་པ་ནད་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་སོ།

༡༨ ལྷོག་རྒྱལ་གྱི་བརྟག་རྒྱལ། ལྷོག་རྒྱལ་རྒྱལ་སྐབ་མཐུག་མེད་པ་ལ། གང་སྐབ་མཐུག་ནས་ལྷོག་པ་
གང་བ་ཡིན། གཏོང་ནས་འོངས་པོར་ལྷོག་པ་ཚ་བ་གསར། ལམའ་ནས་ཤར་ཤར་ལྷོག་པ་རྟིངས་ཚད་
ཡིན། ལྷོག་པ་ཀྲུ་ཡ་ལྷོག་ན་ཚ་གང་འཐབ། ཚེ་བ་བྱེར་དང་གང་བ་འབྱམས་པ་དང་། གདོན་ཤས་ཚེ་བའི་རྒྱ་

གསུམ་ལྗོགས་མི་འགྲུར། ། ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་དེ་ལྗོགས་པའི་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་བཏེན་པ་རྒྱའི་ངོ་བོ་དེ་ལ་སྤྱབ་མཐུག་
 མེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། རྟེན་སྣོད་ལ་གཏོང་རིང་བའི་དཀྱིལ་སོགས་རྒྱ་རྩམས་མཐུག་པའི་ས་ནས་མ་ཡིན་པར་
 སྣོད་ཀྱི་མཐའ་སོགས་གང་སྤྱབ་པའི་ངོས་ཀྱི་མཐའ་ནས་རིམ་གྱིས་ལྗོགས་པ་ནི་གང་བ་ཡིན་ལ། རྒྱའི་གཏོང་ནས་
 ཡར་ལོང་ལོང་པོར་ལྗོགས་པ་ཚ་བ་གསལ་པ་དང་། མཐའ་ནས་དབུས་སུ་ཀར་ཤར་ཤར་དུ་ལྗོགས་པ་རྟོང་ས་པའི་
 ཚད་པ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་སྤྱི་ལྗོགས་པའི་སྤྱའམ་སྟོན་ལ་རྒྱའི་བར་སྐབས་སུ་ཅི་ཚོལ་གྱི་བྱུང་སྟེ་ཀྱུ་ཡ་ལྗོགས་ཅིང་། དེ་
 རྗེས་རྒྱ་ལྗོགས་ན་ཚ་གང་འཐབ་པའི་ནད། གཞན་ཡང་མི་ལྗོགས་པར་དམིགས་བསལ་ནི་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྟེན་ཕྱི་ནང་
 དུ་ཚ་བ་བྱེར་བ་དང་། གང་བའི་ནད་རིགས་ཡུན་ལོན་པའམ་གང་འཁྲུ་འབྲུམས་པ་དང་། གདོན་ཤས་ཆེ་བའི་
 རྒྱ་གསུམ་དང་གཞན་ཡང་ཉལ་པོ་དྲགས་པ་དང་རྒྱ་སེར་ནག་པོ་དེ་ནི་ལྗོགས་པར་མི་འགྲུར་རོ། ། རྟེན་མེད་པ་ལ་
 གཞི་རྒྱ་མི་འགྲུར་བ་ལས་ཁམས་མ་སྟོམས་པར་གྱུར་ཚེ་དེའི་མོད་ལ་རྒྱ་ལྗོགས་ན་སྟོན་ཆེ། མི་ལྗོགས་པ་ཐ་མལ་
 རྟེན་མེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་བསལ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་ཤུགས་ཀྱིས་རིགས་པར་སྤྱར་རོ།
 ༡༣ ལོག་རྗེས་ཀྱི་བརྟག་ཚུལ། །ལོག་རྗེས་ཁ་དོག་ནད་གཞིའི་རྒྱ་མདོག་བཟ། །སྐྱ་ན་ཚ་བ་སྤྲོན་གང་བ་
 ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་དེ་ལོག་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཁ་དོག་དེ་ལ་ཚན་མོའི་དུས་བཤད་པའི་ནད་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེའི་
 རྒྱ་མདོག་འབྱུང་བས་ལེགས་པར་བཟོ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་བསྐྱབ་བའམ་གར་བ་ན་ཚ་བ་དང་སྤྲོན་གང་བའི་རྒྱ་
 ཡིན་ནོ།

༡ ཕྱེ་བྲག་གི་བརྟག་པ།

ཕྱེ་བྲག་མདོར་བསྐྱས་ཚ་རྒྱ་གཉིས། ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བརྟག་པ་མདོར་བསྐྱས་ན་ཚ་བའི་
 རྒྱ་དང་གང་བའི་རྒྱ་ཞེས་པ་གཉིས་འདུས་ཏེ།

༡ ཚ་བའི་རྒྱ་བཤད་པ།

ཚ་བའི་རྒྱ་ནི་ཁ་དོག་དམར་རམ་སེར། །སྐྱ་ལ་རྩི་དུགས་རྒྱངས་པ་ཆེ་ཡུན་རིང་། །ལྷ་བ་སྤྲོ་སེར་སངས་སྟེན་
 སྤྱིས་མ་མཐུག་ །ཀྱུ་ཡ་རྒྱ་ཡི་དཀྱིལ་དུ་ལིང་གིས་འབྲིལ། །རྟོད་རྒྱངས་མ་ཡལ་བ་ལ་ཚ་ལོག་བྱེད། །ལོག་རྗེས་
 སྤྱུག་ལ་གར་བ་ཚ་རྒྱ་ཡིན། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་བའི་རྒྱ་ཡི་ཚ་མོའི་དུས་ཁ་དོག་དམར་རམ་ཡང་ན་སེར་པོ་ངོ་བོ་
 བསྐྱབ་བྱེ་གར་ལ་ རྩི་མ་དུགས་པ་དང་རྒྱངས་པ་ཆེ་ཞིང་ཡུན་རིང་བ། ལྷ་བ་སྤྲོ་བ་སྟེ་རྒྱང་བ་ཁ་དོག་སེར་ལ་
 སངས་པ་སྟེན་པ་དང་། སྤྱིས་མ་མཐུག་ཅིང་ཀྱུ་ཡ་དེ་ཡང་རྒྱའི་དཀྱིལ་དུ་ལིང་གིས་འབྲིལ་ཞིང་ རྟོད་དང་
 རྒྱངས་པ་མ་ཡལ་བའི་ཚ་མོའི་དུས་ཉིད་དུ་ལོག་པར་བྱེད་ཅིང་། ལོག་རྗེས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཀྱང་སྤྱུག་ལ་གར་བ་དེ་ནི་
 ཚ་བའི་རྒྱ་འཁྲུལ་མེད་ཡིན་ནོ།

༢ གང་བའི་ཚུ་བཤད་པ།

གང་ཚུ་ཁ་དོག་དཀར་རམ་སྲོལ་སྒྲ། རྒྱངས་དང་འི་མ་རྒྱུ་ལ་ལྷ་བ་ཆེ། སྤྲིས་དང་ཀྱ་ཡ་སྤབ་ཅིང་གང་རྗེས་
ལྷོག་ལོག་རྗེས་སྲོལ་སྒྲ་བ་གང་ཚུ་ཡིན། ། ཞེས་པ་སྟེ། གང་བའི་ཚུ་ནི་ཚ་མོའི་དུས་ཁ་དོག་དཀར་རམ་ཡང་
ན་སྲོལ་རོ་བོ་སྒྲ་བ་དང་། རྒྱངས་པ་དང་འི་མ་རྒྱུ་ལ་ལྷ་བ་ཆེ་ཞིང་སངས་བུལ་བ་དང་སྤྲིས་མ་དང་ཀྱ་ཡ་སྤབ་
ཅིང་ཚུ་དེ་གང་བའི་རྗེས་སུ་ལྷོག་པ་དང་། ལོག་རྗེས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཀྱང་སྲོལ་སྒྲ་བ་ནི་གང་བའི་ཚུ་འཁྲུལ་མེད་
ཡིན་ནོ།

༣ འི་ཚུའི་འཁྲུལ་སོ་བསལ་བ་བསྟན་པ།

འི་ཚུའི་འཁྲུལ་སོ་བསལ་བ་ལ་ཁ་དོག་གི་འཁྲུལ་སོ་བསལ་བ་དང་། ལྷོག་དུས་ཀྱི་འཁྲུལ་སོ་བསལ་བ་དང་།
མེ་ཏྲོག་གི་འཁྲུལ་སོ་བསལ་དང་། སྤྲིས་མའི་འཁྲུལ་སོ་བསལ་བ། ནད་རིགས་ཀྱི་འཁྲུལ་སོ་བསལ་བ་
བཅས་རྣམས་ལྟོ། །

༡༡ ཁ་དོག་གི་འཁྲུལ་སོ་བསལ་བ། ཁ་དོག་དཀར་སྲོ་ཀྱ་ཡ་མཐུག་པའི་ཚུ། ལྟར་སྤང་གང་ཡང་གཏིང་
ན་ཚད་པ་ཡོད། རྒྱུ་མེར་འི་རྒྱུ་ལ་མེད་པ་ནི། ལྟར་སྤང་ཚ་ཡང་རོ་བོ་གང་བ་ཡིན། ། ཞེས་པ་སྟེ།
གཞན་ཡང་འཁྲུལ་སོ་ཚུ་ནི་ཁ་དོག་དཀར་སྲོ་གང་བ་ལྟར་འདུག་ནའང་ཀྱ་ཡ་མཐུག་པར་བྱུང་བའི་ཚུ་དེ་ནི་
ལྟར་སྤང་དུ་གང་བ་བཞེན་སྤང་ཡང་ཀྱ་ཡ་མཐུག་པར་བྱུང་བའི་དབང་གིས་ གཏིང་ན་ཚ་བ་ངེས་པར་ཡོད་
པའི་ཚུ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞེན་དུ་ཁ་དོག་དཀར་སེར་ཚ་བའི་ཚུ་ལྟར་འདུག་ནའང་ འི་མ་རྒྱུ་ཞིང་ཀྱ་ཡ་མེད་པ་
དེ་ནི་ལྟར་སྤང་ཚ་ཡ་དུ་ཚ་བ་བཞེན་སྤང་ཡང་འི་རྒྱུ་ལ་མེད་པས་རོ་བོ་གང་བའི་ཚུ་ཡིན་ནོ།

༡༢ ལྷོག་དུས་ཀྱི་འཁྲུལ་སོ་བསལ་བ། ཚ་ཚུ་ལྷོག་བུལ་གང་ཚུ་ལྷོག་པ་སྟེན། ཚ་བ་གལ་པའི་ནད་དུ་ཤེས་
པར་བྱ། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་ཚུའི་མཚན་ཉིད་ཁ་དོག་དཀར་སེར་སོགས་གཞན་རྣམས་ཚང་བ་ལ་འོད་རླངས་
ཡལ་ཏེ་གང་ནས་ལྷོག་པས་བུལ་བ་དང་། གང་བའི་ཚུའི་མཚན་ཉིད་ཁ་དོག་དཀར་སྲོ་སོགས་གཞན་རྣམས་
ཚང་བ་ལ་འོད་རླངས་མ་ཡལ་བ་ནས་འཕྲལ་དུ་ལྷོག་པར་སྟེན་པ་ནི་ཚ་བ་གལ་པའི་ནད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

༡༣ མེ་ཏྲོག་གི་འཁྲུལ་སོ་བསལ་བ། ཚ་ཚུ་མེ་ཏྲོག་མེད་ན་ཁོང་ཤོར་བྱིང་། གང་ཚུ་མེ་ཏྲོག་མེད་ན་གང་བ་
འབྱམས། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཁ་དོག་དཀར་སེར་སོགས་ཡོད་པ་ཚ་བའི་ཚུ་ལ་མེ་ཏྲོག་མེད་ན་ཚ་བ་ཁོང་དུ་ཤོར་
ཞིང་བྱིང་བ་དང་། ཁ་དོག་དཀར་སྲོ་སོགས་ཡོད་པ་གང་བའི་ཚུ་ལ་མེ་ཏྲོག་མེད་ན་ གང་ནད་ལྷན་ལོན་པའམ་
འཁྲུ་བ་འབྱམས་པའི་ཚུ་ཡིན་ནོ།

༡༤ སྤྲིས་མའི་འཁྲུལ་སོ་བསལ་བ། ཚ་ཚུ་སྤྲིས་མ་མཐུག་ན་ལུས་བྱངས་ལྷ། དེ་བཞེན་གང་ཚུ་མར་མ་ལྷ་
བར་ངེས། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་བའི་ཚུའི་མཚན་ཉིད་ཤོང་བཞེན་ལ་སྤྲིས་མ་ལྷག་པར་དུ་མཐུག་ན་ཚད་པས་ལུས་

བུངས་ལྟ་བུ་ཞག་ཡིན་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་གང་བའི་ཆུའི་མཚན་ཉིད་གཞན་ཚང་ལ་སྤྱི་མ་མཐུག་ན་ཚ་བ་མ་
ཡིན་པར་མར་ མ་ལྟ་བར་ངེས་སོ། །མ་ལྟ་བའི་ཆུ་ནི་རྒྱ་བའི་རྒྱལ་པོ་ལས། འོ་མའི་སྤྱི་མ་འབྲའི་ཞག་ཆད་ན་
མར་མ་ལྟ། རྒྱ་བའི་ཞག་ཆད་པ་ནི་མར་དང་འོ་མ་མ་ལྟ་མཛོལ་ཞུ་མར་འདུག་ན་ཤ་མ་ལྟ། རྒྱ་བའི་སྤྱི་མ་
མེར་ལྟ་ན་འབྲའི་ཚོལ་དང་བཅུད་མ་ལྟ་ཞེས་སོ།

༡༥ ནད་རིགས་ཀྱི་འབྲུལ་སོ་བསལ་བ། ལར་ན་སྟོངས་ཚད་ཞག་ཚད་དམར་པོར་འབྲུལ། །བད་ཀན་
སྐྱུག་པོ་ཆུ་སེར་སྐྱུག་པོར་འབྲུལ། །མཁལ་མ་མཚན་པ་མཚར་གསུམ་དམར་པོར་འབྲུལ། །གབ་ཚད་བད་རྒྱ་
གང་བ་སྟོན་པོར་འབྲུལ། །དེ་དག་མ་འབྲུལ་ནད་ངོས་སོ་སོར་བབྱུང་།
ཞེས་པ་སྟེ། ལར་ན་ནད་རིགས་སོ་
སོ་འབྲུལ་སའི་ཆུ་ནི་སྟོངས་ཚད་དམར་དུངས་སྤྱི་ལ་སྤུ་བ་ཆེ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། །
ཞག་ཚད་ཆུ་དམར་སྟོག་གར་
བ་ཀུ་ཡ་རྫོངས་ཆེ་བ་སྤུ་བ་ཆུང་བ་འོང་བ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀ་ཁ་དོག་དམར་པོར་
འབྲུང་བས་འབྲུལ། བད་ཀན་སྐྱུག་པོའི་ཆུ་སྐྱུག་ལ་གར་ཞིང་དུབ་པ་འོང་བ་དང་། ཆུ་སེར་ནག་པོའི་ཆུ་སྐྱུག་པོ་
དུངས་བ་རྒྱ་བཤལ་མཛོལ་ལ་དེ་ཆུང་འོང་བ་གཉིས་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་དེ་གཉིས་སྤྱིར་ཁ་དོག་སྐྱུག་
པོར་བྱུང་བས་འབྲུལ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། །
མཁལ་མའི་ནད་ཆུ་དམར་པོའམ་ཡང་ན་དམར་ཉོག་ཀུ་ཡ་གཉིང་དུ་གནས་པ་འོང་།
མཚན་པའི་ནད་ཆུ་
དམར་སྤང་ངམ་ཡང་ན་དམར་དུངས་ཀུ་ཡ་བར་ན་ཡོད་པ་གསུམ་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་སྤྱིར་ཁ་དོག་དམར་
པོར་བྱུང་བས་འབྲུལ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། །
གབ་ཚད་ཆུ་སྟོན་པོར་སྤུ་བ་མ་ལོང་མངས་སྤྱིར་ཀུ་ཡ་མཐུག་པ་འོང་། བད་རྒྱ་ཆུ་སྟོན་པོར་
བ་ཆེ་ཞིང་དལ་བ་ཀུ་ཡ་མཛོལ་པའམ་ཡང་ན་ཀུ་ཡ་སྤུ་བ་ལ་སྤུ་བ་རྟག་པར་འོང་། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། །
གང་བའི་ཆུ་སྟོན་སྐྱུག་པོར་འོང་
བས་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་དེ་གསུམ་ག་ཁ་དོག་སྟོན་པོར་བྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་འབྲུལ་སོ་ཡོད་པས། དེ་དག་མ་
འབྲུལ་བར་ནད་ངོས་སོ་སོར་བབྱུང་དགོས་ལ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། །
འདིར་ཚད་པ་ཤས་ཆེ་བའི་ནད་པར་ཆུ་མཛོལ་དཀར་སྟོན་གང་
བྱུང་ཡང་ གང་བའི་ངེས་པ་མཛོལ་ཚིང་གཉན་ཚད་གཉིང་དུ་གབ་པའམ་སྤིད། གང་རྒྱུང་ཤས་ཆེའི་ནད་པ་ལ་ཆུ་
མཛོལ་སེར་དམར་གང་བྱུང་ཡང་ཚད་ནད་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མཛོལ་ཚིང་སྤྱན་གྱི་སད་མངས་བརྟག་དགོས་པར་
གཅེས་སོ།

བདུན་པ། འཆི་བའི་ཆུ་བཤད་པ།

འཆི་བར་ངེས་པའི་དྲི་ཆུ་བཤད་པ་ལ། ཚ་བའི་ནད་ནད་ཀྱི་འཆི་ཆུ་དང་། གང་བའི་ནད་ཀྱི་འཆི་ཆུ། གང་བའི་
ནད་ཀྱི་འཆི་ཆུ། ནད་གཞིའི་འཆི་ཆུ་བཅས་གསུམ་སོ། །

༡ ཚ་བའི་ནད་ཀྱི་འཆི་ཚུ་བསྟན་པ།

འཆི་བའི་ཚུ་ནི་ལྷག་འདྲ་གོ་རུལ་མནམ། །བཅོས་ཀྱང་སྐྱེད་མེད་ཚ་བའི་འཆི་ཚུ་ཡིན། །དེ་བཞིན་ཀྱུ་ཡ་སངས་
ནས་མི་ལྡོག་འཆི། ། །ཞེས་པ་སྟེ། །འཆི་བའི་ཚུ་དེ་ནི་ཁ་དོག་ལྷག་དང་འདྲ་བ་ལ་ངི་མ་གོ་བ་རུལ་པ་ལྟར་མནམ་
པས་ནད་ དེར་ཚ་བའི་སྟན་དཔུང་ཟས་སྒྲིད་གང་གིས་བཅོས་ཀྱང་སྐྱེད་མེད་ཅིང་། ཚུ་དེའི་ངི་མ་དོག་སོགས་
གང་ཡང་མི་འགྱུར་ན་ཚ་བའི་ནད་ཀྱིས་འཆི་ཚུ་དེས་པར་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཚ་བའི་ནད་ལ་ཚུའི་མཚན་ཉིད་
ཁ་དོག་དམར་སེར་ཚད་རྟགས་ཚང་བ་ལ་ཚད་པའི་བཅོས་ཐབས་ཚུ་བཞི་བསྟན་པ་སོགས་བྱས་ཀྱང་ ཀྱུ་ཡ་
སངས་ནས་མི་ལྡོག་ན་ཚ་བའི་ནད་ཀྱིས་འཆི་ལོ།

༢ གང་བའི་ནད་ཀྱི་འཆི་ཚུ།

སྒྲི་ཞིང་ངི་རྒྱངས་བྲོ་བ་མེད་པ་ལ། །བཅོས་ཀྱང་མི་འགྱུར་གང་བའི་འཆི་ཚུ་ཡིན། ། །ཞེས་པ་སྟེ། །ཁ་དོག་སྒྲི་
ཞིང་ངི་མ་རྒྱངས་པ་ཀྱུ་ཡ་མེ་ཏོག་སྟེ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ཚུ་ལ་རོ་བོ་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ནད་དེ་ལ་གང་བའི་
བཅོས་མེ་བཞི་བསྟན་པ་སོགས་བཅོས་ཀྱིས་བྱས་ཀྱང་ ཚུ་དེའི་ཁ་དོག་སོགས་གང་ཡང་མི་འགྱུར་ན་གང་བའི་
ནད་ཀྱིས་འཆི་ཚུ་ཡིན།

༣ བུ་གཞིའི་འཆི་ཚུ་བསྟན་པ།

ཚོགས་པ་ཆད་འདྲ་རྒྱུད་གི་ནད་ཀྱིས་འཆི། །རྩ་ཆད་འདྲ་མཁྲིས་པའི་ནད་ཀྱིས་འཆི། །མཚལ་ཆད་འདྲ་ན་
ལྷག་གི་ནད་ཀྱིས་འཆི། །འོ་མ་ཤི་འདྲ་བད་ཀན་ནད་ཀྱིས་འཆི། །སྟག་ཚ་ཆད་པ་འདྲ་ན་དུག་གིས་
འཆི། །མཁལ་ནད་མེད་པར་ཁོང་ནས་ཚུ་ལོག་ན། །འདུ་བ་ཁོང་རུལ་ཞེས་བྱ་འཆི་བ་ཡིན། ། །ཞེས་པ་སྟེ།
ཚོགས་པ་སྟེ་ཚོད་མ་ཆད་པ་འདྲ་བས་ཚུ་མདོག་སྒྲི་ནག་ལ་དྲངས་སྟེ་གསུམ་བུ་བའི་རྣམ་པ་རྩིས་འཐོར་བ་དང་
ཚུ་རིས་ཤར་ཡོད་ན་རྒྱུད་གི་ནད་ཀྱིས་འཆི། ཚུ་ཚའི་ཁྱུ་བ་ཆད་པ་དང་འདྲ་བའི་དྲངས་སྟེ་གསུམ་བུ་ན་མཁྲིས་པའི་
ནད་ཀྱིས་འཆི། མཚལ་གོང་བྱ་སོགས་སྒྲིད་ནད་དུ་སྐྱུར་བ་ཆད་པ་དང་འདྲ་ན་ལྷག་གི་ནད་ཀྱིས་འཆི། འོ་མ་ཤི་
བ་དང་འདྲ་ན་བད་ཀན་སྐྱེ་བའི་ནད་ཀྱིས་འཆི། སྟག་ཚ་ཚུས་སྐྱུངས་པ་ཆད་པ་དང་འདྲ་བའི་དྲངས་སྟེ་གསུམ་བུ་
ན་དུག་རིགས་གང་བྱུང་གི་ནད་ཀྱིས་འཆི། མཁལ་མ་ལ་ཚ་གང་གི་ནད་ཡོད་ན་ངི་རྩ་ཁོང་ནས་ལྡོག་པ་སྲིད་
པས་འཆི་ཚུ་མ་ཡིན་ལ། མཁལ་མར་ནད་གཞི་གང་ཡང་མེད་པར་ཚ་གང་རྒྱུད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ནད་
རིགས་གང་ལའང་ ཁོང་ནས་ཚུ་ལོག་ན་མིང་འདུ་བ་ཁོང་རུལ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཕལ་ཆེར་འཆི་བའི་ཚུ་ཡིན་ནོ། །འཆི་
ཚུ་དེ་ཡང་གོང་དུ་མ་འབྲས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱལ་པོ་ནས་གསུངས་པ་ནི། རྟག་པོ་ར་མ་འབྲུགས་འདྲ་དང་། ཚུ་སྐྱུག་
འབྱུང་བ་དཀའ་ལ་ངི་མནམ་ན་འཆི། ངི་མ་དང་པོ་མི་མནམ་ལ་ཡུན་རིང་ནས་མནམ་པ་ནི་ཁོང་དུ་ནད་རུལ་
སྐྱུར་དུ་འཆི། སངས་ནས་མི་འབྲུག་ན་ཁ་དོག་ལ་མ་ལྟོས་པར་འཆི། ཚུ་ཚོགས་རུལ་ཆད་ལ་འཆི། བྱའི་ལྷག་ལྟར་

ཤིན་ཏུ་དམར་བ་ལྷག་ཆད་པ་སྟེ་འཆི། དམར་མེར་ལྗོང་རོས་འདྲ་བ་མཁྲིས་པ་ཆད་པ་སྟེ་འཆི། ལྷག་ཚོད་འདྲ་
 བ་བད་ཀའ་སྐྱུག་པོ་ཆད་པས་འཆི། གྲང་པ་བསྟེས་འདྲ་བད་རྒྱུང་ཆད་པས་འཆི། བྱེལ་གྲང་ལྷར་ཚིགས་མང་
 བ་རྒྱུང་ཆད་པས་འཆི། མཐིང་ནག་ནི་དུག་གམ་ཚུ་སེར་ནག་པོས་འཆི། ལུ་ཙ་ལུ་ཞག་འདྲ་ན་ཤ་རུས་རྒྱ་ལུ་
 བས་འཆི། མར་འདྲའི་ཞག་བྱང་ན་མགོ་རྒྱ་བ་ཤ་རུས་ལ་རིམས་ཚད་ཞེན་པས་འཆི། ལུ་དཀར་འགྱུར་མི་
 ཐུབ་ན་འཆི། དམར་པོ་རྩུབ་ཉམས་བྱང་ན་འཆི་ཞིང་། ལུར་ཀུ་ཡ་མེད་ཀྱང་ལྗོང་དུས་ལྗོང་ན་སྐྱོན་མེད། ཀུ་
 ཡ་མེད་ཅིང་མ་ལྗོང་པ་རྣམས་མདོག་ལ་མ་ལྗོང་པར་ཕལ་ཆེར་འཆི་ལོ། །དེ་དག་ལེགས་པར་བརྟག་པར་
 གཅེས་སོ། །གཞན་ཡང་ཐོག་མར་བཏང་བའི་དུས་དང་ཕྱ་སྟོམ་མཚན་མ་ནས་འོང་བ་འདྲ་བར་པོ་བའི་སྐྱེ་ལ་
 བརྟག་པ་ནི། ཤོབ་ཤོབ་ཟེར་ན་རྒྱུང་། ལུར་ལུར་ཟེར་ན་མཁྲིས་པ། ཉིག་ཉིག་ཟེར་ན་བད་ཀའ་དང་ལྷན་དང་
 འདུས་པ་གོང་ལས་ཤེས། དེས་སྐྱ་ཆེ་བ་དེས་མེད་པའམ་རྒྱང་ན་གདོན་ཡོད་པ་ཡིན། རོ་ནི་མངར་བ་རྒྱུང་། ལ་
 བ་མཁྲིས་པ། སྐྱར་བ་བད་ཀའ། ལྷན་འདུས་གོང་ལྷར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། བད་ཀའ་སྐྱུག་པོར་སྟེ་ཤའི་བོ་བ་འདྲ་
 བ་དང་། དུག་ལ་བཅས་སམ་འཁར་བའི་གཡའི་བོ་བ་འབྱུང་ལ། དམུ་རྒྱུར་སྐྱུར་ཞིང་གཉིང་ན་ཚ་
 བའོ། །རིམས་ཚད་ནི་ལ་ཞིང་འཁྲིལ་ལ་མཚུལ་པ་ཚ་བ་དང་། གཉན་ལྗོང་ནི་ས་རུལ་གྱི་ལུ་བའི་རོ་བོའོ། །དེག་
 བྱ་ལུས་ལ་བྱུགས་ན་སྐམས་ན་རྩུབ་པ་རྒྱུང་། སྐམས་ནས་ཚ་བ་མཁྲིས་པ། སྐམས་ནས་འངམ་པ་བད་ཀའ།
 རྫོད་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཚ་བ་ལྷག་མཁྲིས། གང་བ་བད་རྒྱུང་དུ་བབྱུང་། རྒྱང་རྒྱ་ནི་སྟོད་རྒྱ་མདོག་མི་འགྱུར་བར་ཉུང་
 མའམ་བཅ་གྱིས་ལ་བཅད་པགས་པས་དྲིལ། བལྟ་དུས་དྲི་རྒྱའི་རྫོད་ཅམ་མེ་མདངས་གྱིས་བསྟོས། བུམ་པའི་
 བར་ནས་པོ་མོའི་མཚན་མ་ནས་གཏོང་བའི་ཚད་བར་སྐྱང་ལ་འཕྱར་ཞིང་གོང་བཞེན་དེའི་སྐྱེ་ལ་བརྟག་ དེ་ནས་
 རགས་ཅམ་རྒྱ་ཚད་ལྷན་ལྷར་བལྟ་བར་བྱའོ།

བརྒྱད་པ། གདོན་རྒྱ་བསྟན་པ།

གདོན་རྒྱ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། དམིགས་བསལ་བཤད་པ་གཉིས་སོ།

༡ སྦྱིར་བསྟན་པ།

སྦྱིར་བསྟན་པ་ལ། བརྩི་གཞི་སྦྱིར་བཀོད་པ་དང་། གདོན་རྟགས་ལྷན་པར་དུ་བཤད་པ། གནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་མོ།

༡ བརྩི་གཞི་སྦྱིར་བཀོད་པ་བསྟན་པ།

གདོན་རྒྱ་གང་བཏང་རོས་དེ་ཤར་དུ་ཅི། །རྒྱ་དེ་སྦྱིང་པའི་རུས་སྐལ་གན་རྒྱལ་གནས། །མགོ་བོ་ལྗོང་བསྟན་
 ཐིག་བཞིས་ས་དགུར་བཅད། །གཡས་གསུམ་ལྟ་ས་མི་ས་གདོན་གྱིས། །གཡོན་གསུམ་དུར་ས་ཁང་ས་ཞིང་
 གིས། །དབུས་གསུམ་པ་མེས་རང་དང་བྱ་ཚའི་ས། ། །ཞེས་པ་སྟེ། གདོན་རྒྱ་བརྟག་ཐབས་ཀྱི་རྒྱལ་འདི་གཙུག་

ལག་སྒྲོར་ཐང་དང་མཐུན་པར་གསུངས་ཤིང་། གཙུག་ལག་གི་ལྷགས་སུ་གནས་ཆགས་སྲིད་སྐྱུལ་བཤད་པ་
 མོགས་རུས་སྐྱུལ་ལྟ་དང་། དེ་ཡང་ཕོ་སྐྱུལ་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བྱབ་མཚོན་རྟེན་གྱི་རིས་དང་། མོ་སྐྱུལ་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གན་རྒྱལ་པ་རྒྱུ་རི་རིས་སུ་གནས་པར་བཞེད་ལ། དེ་ཡང་ལྷ་བའི་རྒྱལ་པོ་ལས། གང་
 བས་བཏང་བ་ཤར་གྱི་ཕྱོགས། རླུམ་པ་ཕོ་ལ་བརྟུག་པར་བྱ། །བྱད་མེད་ལུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བརྟུག་ །ཁྱུ་ཞི་ལ་
 བྱབ་གན་རྒྱལ་ལོ། །ཞེས་སྐྱེས་པ་ལ་བྱབ་ཏུ་གནས་པར་མོ་སྐྱུལ་གྱི་རྣམ་པའི་རྒྱ་གན་རྒྱལ་དང་། བྱད་མེད་གན་
 རྒྱལ་ཏུ་གནས་པར་རྒྱ་ཕོ་སྐྱུལ་གྱི་རྣམ་པའི་ལ་བྱབ་ཏུ་བརྟེན་བར་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུད་འདྲིར་གང་བཏང་ཤར་ཏུ་
 བརྟེན་བ་དང་། རུས་སྐྱུལ་གན་རྒྱལ་ཏུ་གནས་པ་ཕོ་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་ཏུ་བཤད་ནས་མོ་གོ་ལྡོག་ཏུ་ཤེས་པར་
 གསུངས་པ་ལྟར། དང་ཕོ་ངོས་འཛིན་པའི་ཡུལ་སྡོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ནི། བྱད་པས་གང་ནས་བཏང་བའི་ངོས་དེ་ཕོ་ལ་
 ཤར་ཕྱོགས་ཤིང་དང་། མོ་ལ་ལུབ་ཕྱོགས་ལྷགས་སུ་བརྟེན་བ་ནི། བསྐྱུལ་བསྐྱོད་མི་འོང་བའི་སྡོད་ལ་ཉི་མདངས་
 འཆར་ས་ཅིག་ཏུ་ཕོ་ཡིན་ན་ལ་ལུབ། བྱད་མེད་ཤར་ལ་ལ་བལྟས་ནས་ངོ་རྒྱུ་འཚོག་ བྱད་པས་མ་ལྡོགས་ན་རྒྱ་
 བཏང་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་ཕོ་ཤར་མོ་ལུབ་ཏུ་ངོས་བརྒྱུང་ནས། རྒྱ་བཏང་འཕྲུལ་མ་འཕྱོམས་པར་བྱས་ནས་ལ་བསྐྱུར་
 བའམ་མ་ཞོར་བར་བརྟེན་བར་བྱའོ། དེ་ལྟར་སྡོད་ཀྱི་ནང་ཏུ་བཏང་བའི་རྒྱ་དེ་ནི་སྲིད་བའི་རུས་སྐྱུལ་ཕོ་ལ་མོ་སྐྱུལ་
 གན་རྒྱལ་མོ་ལ་ཕོ་ལ་བྱབ་ཏུ་གནས་པའི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་མགོ་བོ་ནི་རྒྱ་བཏང་ས་ཤར་ལུབ་
 གང་ཏུ་བརྟེན་ཀྱང་ལྟོར་བསྟན་ལ་འཇག་སོག་ལྟ་བུ་བཞིས་རྒྱ་གམ་ཏུ་ཐིག་བཞིར་བཏབ་པའི་ས་རེའུ་མིག་
 དགུར་བཅད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱ་འཚོག་གོང་ཏུ་སྡོད་ལ་སྒྲོར་དེར་ཆ་བགོས་ནས་ཐིག་ལམ་ཕོག་ས་
 བརྒྱད་པོར་སྐྱ་ཚོལ་ལྟ་བུ་སྐྱུར་བའམ། དེ་ལྟར་མ་ལྡོགས་ཀྱང་བཏང་ཕྱོགས་མ་ཞོར་བ་ནས་ངོས་བརྒྱུང་བའི་
 འཇག་སོག་འཕྱོག་དང་ སྒྲོམ་ཕྱ་མེད་པ་བཀལ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རུས་སྐྱུལ་དེ་ལ་བྱབ་གན་རྒྱལ་གང་ཡིན་
 ཀྱང་གཞོགས་གཡས་གསུམ་གྱི་རང་ངོས་དང་ཕོ་ཕོ་ཤར་ལྟོ་མཚམས་དང་། མོར་ལྟོ་ལུབ། ལག་གཡས་ཀྱི་
 ལིང་ཚོ་ནི་ལྟ་ས། གཉིས་པ་ཕོ་ཤར་མོར་ལུབ་རྩེ་བོ་ལོགས་གཡས་ཀྱི་ལིང་ཚོ་མི་ས། གསུམ་པ་ཕོར་བྱང་ཤར་མོ་
 ལ་ལུབ་བྱང་རྒྱུ་གཡས་ཀྱི་ལིང་ཚོ་གདོན་གྱི་ས་དང་། རུས་སྐྱུལ་གྱི་གཞོགས་གཡོན་གསུམ་གྱི་རང་ངོས་དང་
 ཕོ་ ཕོར་ལྟོ་ལུབ་ མོར་ཤར་ལྟོ་ལག་གཡོན་གྱི་ལིང་ཚོ་དུར་ས། གཉིས་པ་ཕོར་ལུབ་མོར་ཤར་རྩེ་བོ་ལོགས་
 གཡོན་གྱི་ལིང་ཚོ་ལང་ས། གསུམ་པ་ཕོར་ལུབ་བྱང་མོར་བྱང་ཤར་རྒྱུ་པ་གཡོན་གྱི་ལིང་ཚོ་ཞིང་གི་སའི་རེའུ་
 མིག་ དབྱས་གསུམ་གྱི་དང་ཕོ་ལྟོ་མགོའི་ལིང་ཚོ་ནི་ཕོའི་པ་མེས་དང་མོའི་མ་ཕྱིའི་ས། གཉིས་པ་དབྱས་བྱང་
 ལོག་གི་ལིང་ཚོ་རང་དང་། གསུམ་པ་བྱང་མཐུག་མའི་ལིང་ཚོ་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀའི་བྱ་དང་ཚ་བོའི་ས་ཡིན་པ་
 ལོགས་པར་འོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་བྱས་ཏེ་བརྟུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

༢ གདོན་ཉགས་ལྷན་པར་དུ་བཤད་པ།

ཡིང་ཚེ་དགུ་པོའི་ས་དེར་གཞུགས་བརྟན་ནམ། །ཞོག་སྐྱེན་ཕྱོག་སྣ་རིང་དང་མི་ཕྱོག་དང་། །༩་མིག་སྤྱབས་
འབྲ་ལྷ་བ་གང་བྱུང་བ། ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡིང་ཚེ་དགུ་པོའི་ས་དེར་སྤྱོད་དང་། ཀུ་ཡ་དང་། ལྷན་པར་
སྤྱིས་མ་གཞུགས་བརྟན་གང་བྱུང་ངམ། གཞན་ཡང་ཕྱོག་སྐྱེན་པ་སྟེ་ལྷ་དུ་ཡོག་པ་དང་ཕྱོག་པོའི་ཚེ་གནས་
དེར་སྣ་ནར་བའི་རིང་རྒྱུད་གིས་བྱུང་བ་སྟེ་དལ་གྱིས་ཕྱོག་པ་དང་། ལར་ནས་མི་ཕྱོག་པ་དང་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་
ཀྱང་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ལྷ་བ་སྤྱིས་མ་གྱུ་ཡ་སོགས་ལ་བརྟག་པའི་ཚུལ་ནི་ཉ་མིག་ལྷ་བྱུང་དང་། ལྷ་དེ་ལ་
གཡོ་འགུལ་མ་བྱས་ཀྱང་སྤྱབས་ཡོད་པ་དང་འབྲ་བའི་ཀུ་ཡ་སྤྱིས་མ་སོགས་དང་ ལྷ་བ་གང་དུ་བྱུང་བ་དེ་ལ་
བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཅོ།

༣ གནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ།

གནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ། བགོ་སྐལ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ས་དགུ་ལ་བརྟག་པ་དང་། འབྱུང་བ་ལ་བལྷོས་ཏེ་ཕྱོགས་
མཚམས་བརྒྱུད་ལ་བརྟག་པ་གཉིས་སོ། །

༡༡ བགོ་སྐལ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ས་དགུ་ལ་བརྟག་པ། ལྷ་སར་བྱུང་ན་བསྟེན་པའི་ལྷ་བསྐྱུངས་བཅོས། །མི་སར་
བྱུང་ན་གྲོ་པོ་གྲོ་མོ་གཞོན། །གདོན་སར་བྱུང་ན་སྤིད་པའི་སྤྱི་འབྲེ་གཞོན། །པ་མེས་སར་བྱུང་ཆགས་འབྲེ་ཅན་
འབྲེ་གཞོན། །རང་སར་བྱུང་ན་གྲོགས་ཀྱི་འགོས་འབྲེ་གཞོན། །བྱ་ཚའི་སར་བྱུང་ཞང་ཉེ་མ་སྤྱི་འབྲེ། །ཁང་
དུར་ཞིང་སར་བྱུང་ན་དེ་ནས་གཞོན། ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལྷ་སར་བྱུང་ན་པ་མེས་སམ་རང་གིས་བསྟེན་
པའི་ལྷ་སྤྱུང་གཞོན་པས་བསྐྱུང་བཤགས་སོགས་བཅོས་དགོས། མི་སར་བྱུང་ན་གྲོ་པོ་གྲོ་མོ་གཞོན་ཅིང་
དེ་ལ་རྫོངས་སོགས་ཀྱིས་བཅོས། གདོན་སར་བྱུང་ན་སྤིད་པའི་སྤྱི་འབྲེ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཆའི་དགོ་
བསྟེན་རྒྱལ་པོར་མིང་ཆེ་བའི་རིགས་རྣམས་གཞོན་པས་དེ་དག་གང་ལ་གང་འོས་ཀྱི་མདོས་གཏོར་སོགས་ཀྱིས་
བཅོས། པ་མེས་སམ་མོར་མ་ཕྱིའི་སར་བྱུང་ན་པ་མེས་སོགས་མི་དོ་སྤོན་མ་འབྲེར་སྐྱེས་པ་ཁང་ཞིང་འོར་ལ་
ཆགས་པའི་འབྲེ་དང་། པ་འོལ་ནས་མི་གཞན་གྱིས་ཅན་ཅིང་བསྐྱུལ་བའི་འབྲེ་གཞོན་པས་མཚུན་ལྷ་གསོལ་བ་
དང་ལན་ཆགས་གཏོར་མ་མདོས་སོགས་ཀྱིས་བཅོས། རང་སར་བྱུང་ན་སྤིད་ཉེ་བའི་གྲོ་པོ་གྲོ་མོ་གང་རིགས་གྲོགས་
ཀྱི་གོས་འབྲེ་འགོས་ཤིང་གཞོན་པས་འབྲེ་ཁ་བསྐྱུར་བ་དང་བསྐྱུད་ལས་སོགས་ཀྱིས་བཅོས། བྱ་ཚའི་སར་བྱུང་
ན་ཞང་ཉེ་དང་མ་དང་སྤྱོ་མོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲེ་གཞོན་པས་ཡས་སྤྱད་དེ་ཕྱོགས་སུ་སྐྱེལ། ཁང་སར་བྱུང་ན་ཁང་
པའི་སྤྱོ་གཉན་ས་བདག་སོགས་དང་། དུར་སར་བྱུང་ན་དུར་སྤི་ལངས་པ་དང་དུར་མ་བདེ་བ་དང་དུར་ཉེས་
སོགས་དང་། ཞིང་སར་བྱུང་ན་ཞིང་གི་སྤྱོ་གཉན་ས་བདག་སོགས་གང་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་དེ་ནས་གཞོན་པར་

ངོས་འཛིན་ཞིང་། དེ་དང་དེ་ལ་འཚམ་པའི་རིམ་གྱི་ཁང་ཞིང་སར་བུམ་གཏེར། གཉན་ཡོ་བཙམ་ས་བདག་གཞོན་འགྲོལ་སོགས་དང་། ཏུར་ས་ཏུར་སློ་སོགས་བྱའོ།

༡༢ འབྲུང་བ་ལ་བསྟོས་ཏེ་ཕྱོགས་མཚམས་བརྒྱད་ལ་བརྟག་པ། གཞན་ཡང་ཤར་བྱ་བྱུང་ན་རྒྱལ་པོ་གཉན། རྩོ་བྱ་བྱུང་ན་བཙན་དང་མ་མོ་གཞོན། རུབ་བྱ་བྱུང་ན་ལྷ་བདུད་ལྷ་བཙན་ཏེ། བྱང་བྱ་བྱུང་ན་མཚོ་སྐབ་ལྷ་སྐབ་གཞོན། ཤར་བྱ་བྱུང་ན་རྒྱལ་པོ་བཙན་གེ་མོ། རྩོ་བྱ་བ་མཚམས་སུ་བཙན་བདུད་ནག་སྐྱུག་གཞོན། རུབ་བྱང་མཚམས་སུ་ལྷ་བདུད་ལྷ་སྐབ་གཞོན། བྱང་ཤར་ས་བདག་རིག་འཛིན་བཙམ་པར་བྱ། ། ཞེས་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་ལིང་ཚོ་དགུར་བཙན་པའི་ཕྱི་མ་བརྒྱད་ཀྱི་ཤར་ངོས་དེ་ཉིད་ཏུ་གང་གི་ལྷ་བ་སོགས་བྱུང་ན་རྒྱལ་པོ་དང་གཉན་གཞོན་ཅིང་། རྩོ་བྱ་བྱུང་ན་བཙན་གྱི་རིགས་དང་མ་མོའི་རིགས་གཞོན་ལ། རུབ་བྱ་བྱུང་ན་ལྷ་བདུད་དང་ལྷ་བཙན་གཞོན་དེ། བྱང་བྱ་བྱུང་ན་མཚོ་ལ་གནས་པའི་སྐབ་མོ་དང་ལྷ་སྐབ་གཞོན། ཤར་བྱ་བྱུང་ན་རྒྱལ་པོ་དང་བཙན་དང་གེ་མོ་སོགས་གཞོན། རྩོ་བྱ་བ་མཚམས་སུ་བྱུང་ན་བཙན་དང་བདུད་དང་ནག་སྐྱུག་སྟེ་མ་མོ་དང་བདུད་འབྲེས་པའི་རིགས་སམ། ལ་ཅིག་ནི་ནགས་ལ་གནས་པའི་སྐབ་མོར་འདོད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། དོན་མ་མོ་ནག་སྐྱུག་གི་རིགས་དེ་ལྟ་བུ་གཞོན། རུབ་བྱང་མཚམས་སུ་བྱུང་ན་ལྷ་བདུད་དང་ལྷ་སྐབ་གཞོན། བྱང་ཤར་མཚམས་སུ་བྱུང་ན་ས་བདག་དང་རིགས་འཛིན་ཏེ་རིགས་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟེན་ཅིང་ལྷར་འཛིན་པ་ཞེས་འགའ་ཞིག་གྲུབ་པའི་གཞོན་གཞོན་པར་འདོད་པས་དེ་དག་རྣམས་ལ་སོ་སོའི་བཙམ་ཐབས་བྱའོ། །ལོག་པའི་རྒྱལ་དེ་ལ་ཡང་རྒྱང་འཕྲུབ་འབྲེས་ན་བདུད་མོ་གཞོན། དབུས་སུ་མཐོངས་ནག་བྱུང་ན་བན་བོན་གྱི་སྲུང་མ་གཞོན། དཀར་པོ་བྱུང་ན་ཐད་པའི་ལྷ་གཞོན། ཚ་བ་ནག་ལ་ཚེ་མོ་དཀར་པོ་རི་འབྲེས་བྱུང་ན་སྲུང་མ་བསྟེན་པ་འཁྲུ་བ། པརྟ་ལྷར་ལོག་ན་སྲུང་མ་ལོས། ལྷ་བ་ལྷར་ལོག་ན་རྒྱུན་ཏུ་རང་བསྟེན་པའི་ཡི་དམ་འཆག་རིན་ཆེན་ལྷར་ལོག་ན་མི་གཙང་བ་འབྲེས། རྟོ་རྩེ་ལྷར་ལོག་ན་སྲུང་མ་ལོས་དཔོན་གྱི་སྲུང་མ་ལོས། ལྷ་གསུམ་ལྷར་ལོག་ན་བྱུང་ལ་ལྷུག་པ་ཡིན།

༡ དམིགས་བསལ་བྱ་བཤད་པ།

དམིགས་བསལ་བྱ་བཤད་པ་ལ་འབྲེས་གཞུགས་ལ་གཞོན་གྱི་ངོས་འཛིན་རྒྱལ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བ་བཙམ་གཉིས་སོ། །

༡ འབྲེས་གཞུགས་ལ་གཞོན་གྱི་ངོས་འཛིན་པ།

འོན་ཀྱང་ལོག་རྩེས་ཉི་མའི་མདངས་ཤར་ཚོ། །འབྲེས་པའི་གཞུགས་ལ་གཞོན་གྱི་ངོས་བརྒྱུང་བ། །མ་བྱའི་མདོངས་འབྲེས་ནག་སྐྱུག་གཞོན། །བདན་འབྲུར་འབྲེས་མགོན་པོ་གཞོན། །ལྷགས་སྐྱོག་འབྲེས་ན་ལྷ་མོ་གཞོན། །མདུང་ཚེ་འབྲེས་ན་པོ་ལྷ་གཞོན། །ར་སྐྱེས་འབྲེས་ན་དག་ལྷ་གཞོན། །ལྷག་པ་འབྲེས་ན་ལུལ་ལྷ་

སྲིན་དང་སྐྱུལ་འདྲ་ན་སྐྱུ་གཏོན་གཞོན། ན་བྱུན་དང་སྲིན་པ་འདྲ་ན་མི་གཙང་བའི་གྲིབ་རིགས་ལངས། མདའ་
དང་འཕང་འདྲ་ན་གྲོ་བོ་ཕོ་ཕོ་སོགས་རིམ་པ་ལྟར་གཞོན། མིག་མང་གི་རི་མོ་འདྲ་ན་ཞིང་ལ་གནས་པའི་འདྲེ་
གཞོན། སྤར་པ་དང་ཡུངས་ཀར་རམ་སྲུ་ཉིག་སྤྲངས་པའམ་བཀའ་པ་འདྲ་ན་གཞན་གྱིས་ཅད་པའི་སྤར་ལ་
གཞོན། མིའི་ཐོད་པ་འདྲ་ན་སྐྱུ་ལ་གཏད་པའི་གཏད་མནན་གཞོན། སྲོག་ཆགས་མ་ཉེ་དང་ཁང་ཁྱིམ་མིག་འདྲ་
ན་ དམ་སྲི་སྲེ་བན་སྲགས་ལས་མཐའ་ལོག་པའམ་དམ་ཚོག་ཉམས་པ་འདྲེར་སྐྱེས་པ་གཞོན་པས་ དེ་རྣམས་
ཀྱང་གང་གིས་གཞོན་པ་ཡིན་པ་དགུ་པོའི་ཕྱོགས་ལས་དཔགས་ཏེ་ཁ་དམར་གདགས་ཤིང་རིམ་གྲོ་འབོག་པར་
བྱའོ།

༡ རོན་བསྐྱུ་བ།

དེ་རྣམས་གཞོན་པས་དགུའི་ཕྱོགས་ལས་དཔག །ལྟ་སར་འདྲེ་རོ་བྱུང་ན་འདྲེ་ལྟར་ལྟ། །འདྲེ་སར་ལྟ་རོ་ལྟ་
ལོས་འདྲེ་རྩ་གཞོན། །ལྲོག་རྩ་མི་འདོད་བསྐྱོར་ལྟ་བུ་བསྐྱེ་བལྟ། །དེས་མ་གསལ་ན་གཏོན་རོ་ཡིབ་ཅེས་
བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། གཡས་དང་པོ་ལྟ་སར་སྲིག་པ་དང་ཤ་རུ་སོགས་འདྲེ་རོ་བྱུང་ན་འདྲེས་ལྟར་བལྟ།
གཡས་གསུམ་པ་འདྲེ་སར་མདུང་ཅེ་དང་ར་སྐྱེས་འདྲ་བའི་ལྟ་རོ་བྱུང་ན། ལྟ་ལོས་ཏེ་འདྲེ་རྩ་གཞོན་པར་རོས་
འཛིན་པ་སོགས་བརྟག་པ་གོང་རྩ་བསྐྱུ་གང་སྐབ་དེ་བཞིན་དང་། གཞན་ཡང་སྲོན་དཔྱད་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་པོ་ནས་
བཤད་པའི་སྤིང་པོ་རྣམས་བསྐྱུས་པར་གྲིང་དགུ་པོ་དེའི་ཕྱོགས་ཤར་ཤིང་། ལྟོ་མེ། ལུབ་ལྷགས། བྱང་ཚུ།
མཚམས་དང་དབུས་ས་རུ་གསུངས་ཤིང་། དེའི་མཚམས་རྣམས་ཀྱི་དྲང་པོར་ཡིད་ཐིག་བཏབ་པས་ཤར་གསུམ་
དཔྱིད་རྩ་བུས་པའི་དཔྱིད། དེ་བཞིན་ལྟོ་དབྱར། ལུབ་སྟོན། བྱང་དགུན་བཞིར་བསྐྱུས་ཏེ་རེ་སྤྲིའི་གུར་ཐག་གི་
རྒྱལ་འདྲའི་ཐིག་རིས་དེ་ཐོག་ནས་ འབྲས་བུ་སྟོན་པས་རེ་ཐག་བཞི་ཞེས་ཏེ། དེ་ཡང་དཔྱིད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ལྟ་བུ་
སྤྲིས་མ་ཀྱུ་ཡ་སོགས་གཟུགས་དཔྱིབས་ཉ་རྟུང་སྐལ་པ་འདྲ་བ་བྱུང་ན་སྐྱུ་གཉན་གཞོན་ཅིང་རྒྱ་སེར་གྱི་ནད་
དང་། དེ་བཞིན་ཉ་མིག་སྐལ་མགོ། སྐྱུལ་ནག་འཁྱིལ་དང་སྐྱུལ་འདྲ་ས་བདག་གཞོན། བི་མང་ཅང་ཏེ་ལུ་གཞུ་
འདྲ་ན་མ་མོ་བདུད་མོ་གཞོན། ལྟ་བ་རྒྱ་འདྲ་ན་འདུས་པ་འཇུགས་ཏེ་འཆི། འོད་དང་པདྨ་རྩོ་རྩོ། གངས་ཤིང་
སྤོང་རྣམས་འདྲ་ན་སྐྱུང་མ་ལོས། ལུར་གསུམ། སྤར་པ། ཞགས་པ། ལྷགས་ཀྱི་འདྲ་ན་གཞན་གྱིས་ཅད་མཐུ་
ཡིན། ཐོད་པ་སྤར་པ་འདྲ་ན་མ་མོ་བསྐྱེན་ན་འགྲུབ་པའི་གཞན་གཞོན་པ་ཡིན། ཡུངས་ཀར། སྲན་མ། གྲི་
གུག་འདྲ་ན་གཞིན་རྩེ་ཅད་པ་ཡོད། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་འདྲ་ན་མ་ནད་སྐྱ་བདུན་འབྱུང་། རེ་དམར་རེ་དམར་
སྐྱར་རྩ་འཆི། ལྟ་བ་ལ་རྒྱ་འདྲ་ན་མགོའི་ལྟ་བ་ཤོར། དམར་ལ་ཆད་པ་འདྲ་ན་ཡན་ལག་གི་ལྟ་བ་ཤོར། འོད་
ཅན་ཅ་མདོག་བྱུང་ན་ཅའི་ལྟ་བ་ཤོར། གྲི་མདུང་ཅེ་དང་པདྨ་འོད་འདབ་མ། རྒྱལ་མཚན་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་སྐྱུང་མ་
བསྐྱེན་པ་འཇུབ་པ་ཡིན། ལྟ་དཀར་རམ་རའི་དཔྱིབས་འདྲ་ན་སྐྱུག་མོ་གཞོན། ཀྱུ་ཡ་སངས་ན་འཆི། ལང་ལིང་

མེད་ན་བཟང་། རྒྱུ་ན་འཆི། སྐྱ་མ་འདྲ་བ་རྒྱུ་ན་ལོ་དུས་འཆི། དར་འཕྱར་འཕམ་འདྲ་དང་། རྒྱུ་རྗེས་
 རྒྱུ་བ་འདྲ་ཡུལ་ལྷོ་ལོ་ལོ། །དབྱར་གསུམ་ཕྱོགས་སུ་སྐྱབས་འདྲ་ན་དུར་ས་སྟེ། ཉ་དང་ལུག་འདྲ་ཡང་དེ་
 ལྟར་དང་། ལ་དོག་དམར་སྐྱུག་མཆིན་ནད། སེར་ལ་ལ་དོག་མི་གསལ་ན་རྒྱ་མ་དམུ་རྒྱུ་གང་། ལ་དོག་སྐྱ་
 ཚོགས་རྒྱུ་ན་དུག་ཡིན། དམར་ལ་དུངས་པ་འདུས་པ་འབྲུགས། དམར་ན་ལོང་དང་མཆིན་པའི་ནད། བ་མོ་
 ཉ་འདྲ་རྒྱུ་དུ་འཆི། དབྲུགས་ཀྱིས་གང་བ་འདྲ་ན་ནང་ལོལ་གྱི་ནད། སེར་པོ་ལམ་རྒྱུ་ན་ལག་པ་ལ། གཉིས་
 སུ་རྒྱུ་ན་རྒྱུ་པ་ལ། རའི་མིག་དང་རྒྱུ་རྗེས་འདྲ་ན་བཅོན་ལོས། རྒྱ་རྩོར་ཏུ་ཐབས་འདྲ་ན་ཚོས་དཀོར་གྱི་
 འདྲེ་གཞོན། སེར་ལ་སྐྱུ་དུ་འདྲ་ན་སྐྱུ་གཞོན། སྐྱུ་ག་མོའ་འདྲ་ན་བཅོན་དང་བྲག་བསེན་གཞོན། རྒྱ་གསུམ་སྐྱུ་
 བཞི་མ་མོས་བསྐྱོངས་སྐྱོང་བད་ཀན་སྐྱུ་པོའོ། །སྐྱུ་ག་ལ་འཐིབས་པ་བད་ཀན་སྐྱུ་ག་པོ། སྐྱུ་ག་སེར་ནི་སྐྱོང་ལ་རྒྱ་
 སེར་ཡོད། སྐྱོ་སྐྱོ་ལ་ནད་འདུས་པ་དང་། སྐྱུ་ག་དང་སྐྱོ་ནག་དམར་སེར་མཆིན་པར་ནད་ཡོད། སྐྱོ་ལ་
 ནལ་བ་མཁལ་མར་ནད་དང་། སྐྱོད་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སོ་སོར་ཡོད། སྐྱོན་གསུམ་པར། རྒྱུ་གུ་མ་མདོག་འདྲ་ན་
 མོ་བར་མཁལ་པ་ཡོད། རྒྱ་རྩ་དང་འདྲ་ན་ལོང་ལ་བད་ཀན། རྒྱུ་གུ་རྒྱུ་ན་རྒྱུ་མར་བད་མཁལ། གསེར་བྱེ་
 འདྲ་ན་མཁལ་པ་ལུད། རྒྱུ་ཚོར་འདྲ་ན་རྒྱུ་སྐྱུ་ལ་ནད། ལྷི་བྱུ་འདྲ་ན་དཀྱའི་ནད། དེ་ལྟར་དོན་དང་སྐྱོད་
 འདྲ་བར་འཆད་ཅིང་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་འདྲ་བ་སྐྱུ་ནད། མཚོ་དང་ཕག་པ་འདྲ་ན་ས་བདག་གཞོན། རྒྱིག་པ་འདྲ་ན་
 གཉན་དང་ས་བསེན་གཞོན། མདོག་སྐྱུ་དམར་བ། སེར་སྐྱུ་ག་སེར་བ་རྣམས་གཏར་ན་བཟང་། སྐྱོ་སྐྱུ་གཏིང་
 དཀར་ལ་སེར་བ་བསྐྱེག་ན་བཟང་། རྒྱུ་མེད་གཞུགས་དང་བྱ་རྒྱུ་གཞུགས། རྒྱུ་ལག་གཞུགས་དང་བྱ་ཡི་
 གཞུགས། སྐྱོག་དང་མགལ་མེ་འཁོར་འདྲ་མ་བདུད་གཞོན། དཀྱའི་གསུམ་ས་རུ་ལ་བའི་མདོག་འདྲ་རྒྱུ་ན་
 རྒྱུ་དུ་མོར། ལག་ལམ་རྒྱུ་ན་དང་ཞིང་གུ་ཡ་སངས་ན་རྒྱུ་བ་བཞིན་འཆི། རེངས་པ་རི་རྩེ་བྲག་འདྲ་ན་བདུད་
 གཞོན། ཉི་མ་འདྲ་དང་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་བསྐྱོངས། སྐྱུ་ལ་སྐྱེ་དང་སྐྱིན་འདྲ་ན་ནད་དང་པོར་བད་མཁལ། ཐམར་
 རྒྱུ་། རྒྱུ་འདྲ་ན་སྐྱོན་གཞོན་བད་ཀན་གྱི་ནད། ཉ་མིག་ཡོས་ཀྱི་སྐྱོ་ལ་བརྩེགས་པ་འདྲ་ན་ཚོས་དཀོར་གྱི་འདྲེ་
 གཞོན། ཡང་རུས་སྐྱུ་ལ་གྱི་སྐྱོད་གསུམ་གྱི་ཐམ་གན་རྒྱུ་ལ་གུ་ལག་པ་གཡས་གཡོན་དབྱུས་བད་ཀན་ གྱི་ས་སྐྱེ་
 དེར་ལ་དོག་སྐྱུ་ལ་གུ་ཡ་སྐྱུ་ག་པོ་རྒྱུ་ན་བད་ཀན་སྐྱོད་དུ་རྒྱུས་པ་ཡིན། སྐྱོ་གཡས་གཡོན་གྱི་ཤར་རུབ་གྱི་
 དཀྱིལ་དང་། དབྲུས་གྱི་ལིང་ཚེ་བར་མ་མཁལ་པའི་ས་སྟེ་དེར་མདོག་སེར་ཞག་ཆགས་མཁལ་པ་ལུད། རྒྱུད་
 རྒྱུ་གཡས་གཡོན་དབྱུས་གསུམ་དུ་རྒྱུ་གི་ཚ་བ། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་དབྱུས་བད་ཀན། རྒྱུ་གཡས་མཁལ་པ།
 རྒྱུ་གཡོན་རྒྱུ་སྟེ་སོ་སོའི་མཚན་མ་མོར་བར་བརྗོད་དོ། །དཔག་བསམ་གྱི་རྩེ་མོ་སྟེ་ལ་དོག་དབྱིབས་དང་
 བསྐྱུ་ནས་ནི་ཞེས་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་རིས་ཀུ་ཤ་ཤད་པ་ལྷ་བྱ་དེའི་ཤིང་རྩེ་གང་བསྟུན་གྱི་འབྲས་བུ་བརྟག་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་རྒྱུ་རིས་དེ་མི་གསལ་ན་དཔག་བསམ་ཤིང་མེད་རྒྱུ་ལས་གཞོན་གྱིས་དཀྱུགས་ཞེས་

བྱའོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་ཤར་ནས་བྱང་ཏུ་བྱུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྟོན་ནས་ཤར། ལུབ་ནས་མཚམས། བྱང་
 ལུབ་ལྷན་དང་མཚམས་ནས་སྟོར་བྱུག་ན་མ་བྱུ་ལག་སྐྱེལ་ཞེས་སྦྱིར་བཟང་ཞིང་། ལྷན་པར་པ་མ་གྲོ་
 དཔོན་སོགས་རང་སྟོབ་པར་བཟང་། བྱ་སར་བྱུག་པ་སྟེ་ཤར་ནས་སྟོར་བྱུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྟོན་ནས་
 མཚམས། ལུབ་ནས་བྱང་། བྱང་ནས་ཤར། དཔུས་དང་མཚམས་ནས་ལུབ་ཏུ་བྱུག་ན་སྦྱིད་པའི་བྱ་ལྷན་དེ་སྦྱིར་
 བཟང་། ལྷན་པར་བྱ་ཚ་སྟོབ་འཁོར་སོགས་རང་གིས་བསྐྱར་བའི་སར་བཟང་། ཤར་ནས་མཚམས་སམ་
 སྟོགས་སར་བྱུག་པ་སྟེ་ཤར་ནས་མཚམས་སུ་བྱུག་པ་དང་། སྟོན་ནས་ལུབ་ཏུ་བྱུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ལུབ་ནས་
 ཤར། བྱང་ནས་སྟོ། དཔུས་དང་མཚམས་ནས་བྱང་ཏུ་བྱུག་པ་བྱུང་ན་སྟོགས་ལོར་ལོངས་སྟོན་དང་ལྷན། ཤར་
 ལུབ་ཏུ་སོང་ན་དག་སར་བྱུག་པ་སྟེ་དག་དང་ལྷན་ཅིང་རང་གི་སར་འབྱིང་། རང་རང་ཐ་མའི་དུས་འཆི་སྟེ་
 ཤར་ནས་ལུབ་བྱུག་དཔྱིད་འཆི། དེ་བཞིན་སྟོན་ནས་བྱང་དབྱར། ལུབ་ནས་སྟོར་སྟོན། བྱང་ནས་མཚམས་དགུན།
 མཚམས་ནས་ཤར་བྱུག་ན་དཔྱིད་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་རྒྱུང་ལ་འཆི་ལོ། །ཤར་ནས་རང་སར་ཤར་ལ་བྱུག་ན་རང་ལ་
 བཟང་བར་གཏོགས་པ། དེ་བཞིན་རང་རང་སྟོགས་གང་ནས་གང་ཏུ་བྱུང་ན་འང་མ་བྱུ་དག་སྟོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
 བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གླིང་དགུར་བཅད་པའི་ས་དེར་ཤར་གསུམ་དཔྱིད་ཤིང་། སྟོན་གསུམ་དབྱར་མེ། ལུབ་
 གསུམ་སྟོན་ལྷགས། བྱང་གསུམ་དགུན་ཆུ། དེ་དུས་བཞིར་བྱེ་ནས་སྟོན་པ་ཕྱི་རེ་ཐག་བཞི་ཞེས་དང་། དེ་
 ལུབ་གསེས་ཀྱི་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱས་ཏེ་འབྲས་བུ་སྟོན་པར་ནང་ཏུ་བཅུ་གཉིས་དག་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཤད་པའི་ནང་
 བཅུ་གཉིས་པོ་ནི། སྟོགས་བཞི་ཕྱེད་བཞོས་ཀྱི་སྟོན་ར་བའམ་ལམ་དང་པོ། སྦྱད་བར་པ། ཤར་སྟོན་ཤར་དང་།
 སྟོན་ལུབ་སྟོ། ལུབ་བྱང་ལུབ། བྱང་ཤར་བྱང་གི་ཐ་མར་རོས་འཛིན་དཔོས་ཤིང་། དེ་འང་རང་གཞུང་ལས། ཐིག་
 བཞི་བཏབ་པའི་ལིང་ཚོ་དགུ། དཔྱིད་ལྷན་འབྱིང་པོ་དེ་བཟླ་པ། །བཞི་ནི་ར་བ་བཞི་ཡིན་ཏེ། །བཅུ་གཉིས་ཐ་
 རྒྱུང་སྟོན་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། དཔྱིད་ལྷན་འབྱིང་པོ་དེ་སོགས་པའི་འབྱིང་པོ་བཞི་ཟླ་པའི་ས་བཞི་ནི། ར་
 བ་བཞི་དང་ལིང་ཚོ་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟེང་མཚམས་བཞིའི་ལིང་ཚོ་བཅས་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བ་ནི་རིམ་པ་
 ལྟར་ཐ་རྒྱུང་བཞིའི་ས་སྟོན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་བྱད་ལམ་ཞེས་རྒྱུར་ཉེན་འབེལ་གསུགས་
 བྱད་ཤར་བའི་རི་མོས་ འབྲས་བུ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བའི་རྗེས་སུ་མེ་ཤེས་པ་ལྟར་གསལ་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ན་
 བྱད་ལམ་ཞེས་གསུངས་པའི་དེའི་བྱད་ལམ་གྱི་བཟླ་པ། ཤར་གྱི་བྱད་ལམ་གསུམ་པོ་ནི། ལྷ་བ་དག་ལ་བཟླ་ག་
 པར་བྱ། །ཞེས་པས་ཤར་ཤིང་གི་བྱད་ལམ་དང་པོ་ལ། ལྷ་བ་སྤུང་པོ་མཚོད་ཉེན་ཕྱེད་རལ་སྟོག་ཆགས་སོགས་
 གང་བྱང་ཡང་རིག་མདས་བསྟུན་ པའི་རྗེས་དཔག་གི་འབྲས་བུ་སྟོན་དཔོས་ཏེ། དཔེར་ན་གཞི་དེ་ལས་ཏུ་དོན་
 པ་ལྟར་བཅོན་ཐབས་སུ་ལྷ་བ་གདུགས་འདྲ་བ་དང་། བ་དན་དང་གངས་འདྲ་དེ་ནི་ཚོས་དཀོར་རྗེས་ལ་བཟླ་ག་
 པའི་འདྲེ་གཞོན་པར་བཟུང་ཞིང་། ཤིང་གི་བྱད་ལམ་བར་པར་ཤར། རི་བོང་། ལྷང་པོའི་སྤྱ་འདྲ་བ་སྟུག་པ་

དང་། བྱ་དང་རི་དྲགས་འདྲ་ན་དམུའམ་ཤིང་ལ་ཆགས་སམ་ཤིང་ཕྱིར་འབྲངས་པའི་འདྲེ་གཞོན། ཤིང་གི་བྱང་
 ལས་ཐ་མ་ཤར་ལྗོང་ཤར་བ་མ་གཏོགས་ཁ་དོག་གཟུགས་གང་འདྲ་བྱུང་ཡང་བན་བོན་རབས་ཆད་ཀྱི་ཚོན་
 གཏོང་དང་། སྤར་པ་ཡུངས་ཀར་གྱི་ཚོར་ཁ་གཞོན། སྤར་བ་འདྲ་ན་བདུད་གཞོན་དམ་ཡང་ན་མཆིན་པར་དུག་
 སླིན་པའོ། །ཡང་ཤར་ལྗོང་དེ་ཉིད་སའི་བྱང་ལམ་ཡང་ཡིན་པས་ཤིང་དང་ས་ཡི་བྱང་ལམ་ཞེས་ཏེ་དེར་ཁ་དོག་
 གིས་དབྱིབས་ལ་བརྟག་པ། དྲ་བ་འདྲ་བ་བྱུང་ན་བདུད་དང་ཚོར་ཁ་གཞོན་པར་བབྱང་ཞིང་། ལྗོང་བྱང་ལས་
 རྒྱངས་པ་ལ་བརྟག་སྟེ། ལྗོང་མའི་བྱང་ལམ་དང་པོར་འཇའ་ཚོན་དང་སྟོག་འདྲ་བར་བྱུང་ན་དུར་ཁ་བྱེ་བས་དུར་
 སར་སྤར་གདབ་དགོས་ཤིང་། ཆེ་ཆུང་སྐན་མ་ཙམ་སྟོན་གྱི་བྱང་ན་སྟིང་ལ་རྒྱང་ཞུགས་སྟོ་འཕོག་གི་རྟགས་
 སོ། །མའི་བྱང་ལམ་བར་པར་སླིན་དང་ན་བུན་ཤིང་འདྲ་བ་བྱུང་ན་སྤྱ་གདོན་གཞོན། ཉ་མིག་འདྲ་ན་ས་བདག་
 གཞོན། སླིན་དམར་འདྲ་ན་རྩུ་མའི་ནད་ཡིན། སྟོན་རྩུ་མ་འཁྲུགས་སོ། །མའི་བྱང་ལམ་ཐ་མ་སྟོན་ལྷུ་ལིང་ཆོར་
 མིག་མངས་རིས་བྱུང་བ་ཞིང་གྲུ་གསུམ་པའམ། ཁང་པའི་རྩ་ན་ཞེ་ཏུ་འམ་བྲག་གམ་བྲག་དམར་ཡོད་པ་དེར་
 ཆགས་པའི་སྤྱ་བསེན་གྱིས་རང་ཉིད་བསུབས་ལྟར་ཙམ་ཞིང་ནད་མགོ་ལ་ཡོད། གཉིས་སྤྱ་བྱང་ན་མཛོན་ནད་
 འོང་། གསུམ་བཞི་བྱང་ན་འཆི། མའི་བྱང་ལམ་ཐ་མ་དེ་སའི་བྱང་ལམ་ཡང་ཡིན་པས་དེར་ཁ་དོག་ལ་བརྟག་པ་
 རྒྱུ་པོར་ཆགས་ན་ས་བོན་ཤོར། རྒྱ་གམ་ཆགས་ན་ལུས་པ་ཆེ། ལས་དང་མི་ཉིའི་ཁ་འདྲ་ན་བསེན་མོ་དང་འདྲེ་
 མོ་གཞོན། ལུབ་ཀྱི་བྱང་ལམ་ལྗོག་པའི་གཟུགས་དཔུད་ཀྱིས་བརྟག་པ་སྟེ། ལུབ་ལྷུགས་ཀྱི་བྱང་ལམ་དང་པོར་
 ལྷུགས་ཀྱུ་དག་སྟེ་འདྲ་བ་བྱུང་ན་པ་མེས་གྱིར་ཤི་གཞོན། དུར་ཁ་བྱེ། ལྷུ་བ་དམར་ལ་ཉ་མིག་འདྲ་བ་བྱུང་ན་སྟོ་
 བན་རྒྱང་དང་ལྷན་པའི་རྟགས་སོ། །གསེར་གྱི་དྲ་བ་འདྲ་ན་ཆེ་འདྲེ་ལྗོང་གཞོན་པ་དང་སྟོ་བར་ནད་ཡོད།
 ལྷུགས་ཀྱི་བྱང་ལམ་བར་པར་བ་སྤང་མ་ཉིའི་གཟུགས་བྱུང་ན་ལྷུགས་ཕྱིར་འབྲངས་པའི་མོ་གདོན་གཞོན། ར་
 མོ་འདྲ་བ་བྱུང་ན་སྟོ་བར་སྤོན་ཡོད། ལྷུགས་ཀྱི་བྱང་ལམ་ཐ་མ་ལྷུབ་བྱང་གི་སྤིང་ལ་བྲག་འདྲའི་རི་མོ་བྱུང་ན་
 བྲག་གཞན་ཀྱི་བྲག་བཙན་དང་། བྱང་ཤར་བན་བོན་གྱི་ཚོན་གཏོང་གཞོན། ལུབ་བྱང་གི་ལིང་ཆོ་དེར་ལྷུགས་ཀྱི་
 བྱང་ལམ་ཐ་མ་དང་། ཤིང་མེ་ལྷུགས་རྩུ་བྱིངས་ཀྱི་རིགས་འགྲའི་དབང་དུ་ན་སའི་བྱང་ལམ་གསུམ་པའམ་ཐ་
 མའི་མིང་དུ་འང་བཛོན་པ་གཞན་ཁ་དོག་ལ་བརྟག་ཀྱང་། འདིར་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཀྱུ་ཡའི་རྟགས་སྤྱ་ཀྱུ་
 ཡ་བར་མཐུག་བྱུང་ན་པོ་བའི་སྟེང་ན་སྤོན་ཡོད། བྱི་ལྷེ་འདྲ་བྱུང་ན་མཆེར་པའི་སྟེང་ན་སྤོན་ཡོད། དམར་ལ་
 འཁྲུལ་ན་མཆིན་པར་སྤོན་དང་། སེར་པོ་བྱུང་ན་མཁྲིས་པ་སྤོན་གྱིས་བཙན། རེངས་པ་སེར་ལ་དམར་ཐིག་ནི་
 མཆིན་དྲིར་འག་སྤོན་ཡོད། དམར་པོར་ནི་བྱུང་ན་མཁྲུལ་མ་འག་གིས་བརྒྱངས་པ་ཡིན་པས་ཀྱན་ལ་དེ་བཞིན་
 སྤྱར་རོ། །བྱང་གི་བྱང་ལམ་ཀྱུ་ཡར་བརྟག་སྟེ། བྱང་རྩུའི་བྱང་ལམ་དང་པོར་ཀྱུ་ཡ་མེ་ཏོག་ ལྷུག་མིག་པ་འདྲ་
 བ་བྱུང་ན་རྒྱང་གདུབ་ཅན་ནམས་སྤྱེགས་ཀྱི་ལྷ་ཆེན་པོ་ཚོན་པ་དང་། ཉ་འདྲེ་ལྷ་བྱུང་ན་ལོང་ཁའི་ནད་དང་།

ཉ་མིག་འདྲ་བ་དྲུག་བྱུང་ན་ས་བདག་གིས་བརྒྱམས་པའི་མཁལ་ནད་ལྷགས། ཉ་མིག་བདུན་བྱུང་ན་མཁལ་
མར་ཚུ་འགགས། བརྒྱད་བྱུང་ན་ས་བདག་གིས་བརྒྱམས་པའི་མཁལ་ནད་ཡིན། ཚུའི་བྱད་ལམ་བར་པ་ལ་
ནག་མའི་རུ་མ་འདྲ་བ་བྱུང་ན་འབྲོག་བསེན་གཞོན། བྱད་མེད་གཟུགས་འདྲ་བ་དང་། དམར་པོ་འཚུབ་མ་འདྲ་
ན་རེ་མ་རྟེན་གཞོན། ཚུའི་བྱད་ལམ་ཐ་མ་བྱང་ཤར་གྱི་ཡིང་ཚོ་ལ་མཚོད་རྟེན་དང་བརྗེ་གསེར་གྱི་བྱད་ལམ་བྱང་བ་
བྱུང་ན་མགོན་པོ་བྱང་ཕྱོགས་ནས་ཚོད་པ་ཡོད། ཚུའི་བྱད་ལམ་ཐ་མ་དེ་སའི་བྱད་ལམ་སྟེ་རང་ས་ནས་དབྱུད་ན་
བཞི་པ་ཡིན་པས་སའི་བྱད་ལམ་ཐ་མར་འདོད་དགོས་པ་དེར་ཁ་དོག་བལ་འདྲ་ཁ་ཚུ་ནར་ནར་བྱུང་ན་མཁལ་
མ་གཉིས་ལ་ཚུ་སེར་ཡོད། ཀྱ་ཡ་དམར་རྩེ་མཁལ་མའི་ནད་དང་། རྒྱང་པར་རྟེལ་ནད་དང་། མཁལ་རྩར་སྟོན་
ཡོད་པ་གང་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་གཟུགས་བྱད་ཤར་བ་དང་། དེའི་རུས་པ་འབྲས་བུ་ཚད་ལ་འཆད་པར་
བྱའོ། །ས་ལ་བྱད་ལམ་བཞི་དང་། གཞན་རྣམས་ལ་བྱད་ལམ་གསུམ་དོན་གྱིས་བཤད་པའི་ནང་གི་རིམ་པ་བརྒྱ་
གཉིས་བཤད་པའི་རྗེས་ཐོག་ཏུ་མཚམས་བཞིར་བསྐྱར་ཏེ་དབྱུད་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ དབྱུད་གྱིས་ཡུལ་
བརྒྱ་དྲུག་དང་དབྱུས་གྱི་འབྲས་བུ་བཅས་དོན་གྱིས་བརྒྱ་བདུན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འོག་ཏུ་འཆད་པའི་རྒྱང་ས་
རྟུགས་དེ་གླིང་དགའི་དབྱུས་བྱུང་ན་ཁང་ས་དང་། མཚམས་བཞི་གོ་རིམ་བཞིན་སྟོ་རུབ་ཞིང་ས། རུབ་བྱང་དུར་
ས། མཚམས་ལྷག་མ་དེ་ནི་ནད་ཚུ་ཁོ་ནའི་བརྟག་པ་སྟེ། བྱང་ཤར་རིའི་མིང་བརྟེན་དང་། ཤར་སྟོ་བྲག་གི་མིང་
བརྟེན་འབྱུང་བ་གཉིས་གྱི་སར་ཁ་དོག་སྟོན་པོ་བྱུང་ན་རྒྱང་། སེར་པོ་བྱུང་ན་མཁལ་པ། སིགས་མ་དཀར་པོ་བྱུང་
ན་བད་ཀན་སྟུག་པོ། དེ་ཀྱན་དང་ཉེ་བ་བྱུང་ན་ལྷན་འདུས་སུ་ངོས་བཟུང་ཞིང་། མཚམས་གཉིས་པོ་རི་བྲག་གི་
ཤེས་བྱེད་རི་རྩེ་ཞེ་ན་འདིའི་བརྟེན་རྣམས་གཙུག་ལག་ འབྱུང་རྩིས་དང་མཐུན་པ་མང་སྟེ། རང་གཞུང་དུ།
དབྱུས་སུ་ཀྱན་གྱི་ཐ་རྒྱུད་སྟེ། །དེ་ནས་ས་རི་གནམ་བྲག་གོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། གཞན་རྣམས་དེ་ལྟར་ཡང་བྲག་
ལ་རྒྱང་རི་རྩེ་བྱ་ཞེ་ན། སྤར་ཁའི་གཏམ་རྒྱུད་ལས། རི་བྲག་བར་ནས་རྒྱང་བྱུང་བས། །བྱ་མོ་བོན་རྒྱང་སྟེང་
པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ཡང་དབྱུས་སུ་དན་རྟུགས་བྱུང་ན་ཁང་པ་རལ་བ་དང་། བྱ་ཕྱེད་པ་དང་།
ཞིང་སར་རན་ན་ལོ་རྟོག་མི་འདུ་ཞིང་ཤུ་འོད་གྱིས་འཇིག་པ་དང་། དུར་སར་རན་ན་དུར་ཁ་བྱེ་བ་སོགས་
ཤུགས་སུ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། གཞན་ཡང་རྒྱང་ས་རྟུགས་དེ་ཤར་གྱི་ཡིང་ཚོར་བྱུང་ན་གནམ་སྟོ་བྲེ། རུབ་གྱི་ཡིང་
ཚོར་བྱུང་ན་ས་སྟོ་བྲེ། གཡས་ཤར་དང་། བྱེན་སྟོར་རང་ས། གཡོན་རུབ་དང་གདོང་བྱང་ཕྱོགས་གྱི་གླིང་མ་
སར་བརྟག་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱང་ས་པ་འདྲིལ་ཞིང་ཆད་ན་ལྷ་ཚེན་ལ་སོགས་གཞོན། རྒྱང་ས་བྲག་དཀར་འདྲ་ན་
གངས་དཀར་དང་བྲག་དཀར་གྱི་ས་ནས་འདྲེ་མོ་གཞོན། ཉི་ཤར་འདྲ་ན་གནམ་ལྷ་དཀར་པོ་གཞོན། རྒྱང་
འཚུབ་འདྲ་ན་ལྷ་མོ་བདུད་མོ་གཞོན། ཡོས་གྱི་སྟོ་ཁ་འདྲ་བའི་ཀྱ་ཡ་བྱུང་ན་ལྷ་རྟེན་བཙུགས་པའི་ལྷ་འདྲེ་གཞོན།
ལམ་འདྲ་བ་དང་། ཀོ་བ་འདྲ་བ་དང་མེ་རྟོམ་གྱི་ཐབ་འདྲ་ན་ཞོར་ཕྱིར་འབྲངས་པའི་འདྲེ་གཞོན། ཡུངས་ཀར་

ལུ་ཉིག་འདྲ་ན་སྐྱུ་འཕམ་བན་བོན་གྱི་ཚད་འདྲེ་གཞོན། ལྷན་པར་དབྱས་སྤྱི་མཐིང་ནག་བྱུང་ན་བན་བོན་གྱི་སྤྱང་
 མ་ནག་པོ་གཞོན། དཀར་པོ་བྱུང་ན་བན་བོན་གྱི་ཚད་ལྷ་དཀར་མོ་གཞོན། ཚ་བ་ནག་ལ་ཚེ་དཀར་བ་རི་འདྲ་ན་
 སྤྱང་མ་རྟེན་གངས་ལ་བཅས་པ་གཞོན། མདུང་ཚེ་རལ་གྱི་འི་གཟུགས་འདྲ་ན་པ་མེས་ཀྱིས་བསྟེན་པའི་ལྷ་འདྲེ་
 གཞོན། ལྷ་མི་རྟ་བུ་རྒྱུང་བྱུང་ན་དམ་སྲི་དང་འགོང་པོ་གཞོན། ཉ་ སྤྱལ་ སྤལ་ ལྷོང་ ལྷོམ་ སྤྲིག་ལ་སོགས་
 འདྲ་ན་ས་བདག་སྤྱི་གཞོན་པ་སོགས་གང་འདྲའི་གཟུགས་ལ་རྗེས་དཔགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བའི་ན་
 བོ། །གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་རྗེ་ན་མི་ཏུ་ཞེས་པའི་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་རྒྱ་དབྱེད་ལ་རྒྱ་དེ་རྩིབས་བརྩ་
 གཉིས་སྤྱི་བཞོས་ཏེ་ ལྷོགས་ལ་གཉིས་དང་མཚམས་ལ་རེ་སློབ་ཐང་ལྷར་ཤར་དུ་སྤྲུག་ཡོས་ནས་རིམ་པར་ལོ་
 རྒྱུ་ལ་བཀོད་པ་ནད་པའམ་ནད་མེད་ལ་ཡང་རྩུང་བ་ དེ་ཡང་འབྱུང་བ་ཤར་གིང་སྟོ་མེ་རུབ་ལྷགས་བྱང་རྒྱུ་ལ་མ་
 བུ་དབྱ་གོགས་བརྩི་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྲུག་ཡོས་ལོ་པ་ལ་མཚོན་ན་སྤྱི་བ་ཀྱུ་ཡ་སོགས་རྒྱུ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པའི་
 མཚན་མ་གང་རྩུང་བ་ཤར་གྱིང་གཉིས་རང་སྟེང་དུ་བྱུང་ན་གང་བྱུང་རང་ལ་ངན། བྱང་བྱི་པ་མའི་སར་བྱུང་ན་
 རང་ལ་མི་ངན་ཀྱང་སྤྲུག་སློབ་དཔོན་མ་ཞང་སར་དོག རང་ལ་མ་ཞང་སྤྲུགས་ནས་འདྲེ་གཞོན། ལྷོ་རྟ་སྤྱལ་བུ་
 ལྷོགས་ལ་བྱུང་ན་རང་ལ་འདྲེ་རྩུང་ངན་ཞིང་ལྷན་པར་བུ་ཚ་དང་སློབ་མར་ངན་འདྲེ་ ཞང་འདྲེ་གཞོན།
 མཚམས་ཀྱི་འབྲུག་སྤྱང་ལུག་གཤེད་བཞི་དང་དབྱས་སྤྱི་བྱུང་ན་གོགས་ཏེ་ཞོར་གོད་འོང། ཞོར་ཕྱིར་འབྲངས་
 པའི་འདྲེ་གཞོན། རུབ་བྱ་སྤྱལ་དབྱ་སར་བྱུང་ན་རང་ལ་འདྲེ་རྩུང་ཟད་ངན་ལ་འདྲེར་པ་རོལ་གྱི་ཚད་འདྲེ་
 གཞོན། རང་ལ་འཚེ་བའི་དབྱ་ཡོད་ན་དེར་ཡང་ངན་པར་ལྷང་སྟོན་ལ། དེ་བཞིན་བརྩི་བྱ་ནས་མ་བུ་དབྱ་
 གོགས་ཀྱིས་བརྟག་ཅིང་རང་སའི་ལྷ་ཞག་དུས་ལ་དབང་བའི་ལོ་དེར་དོག་ལ་གདོན་དང་རྒྱེན་རི་ལྷར་ཡིན་ཀྱང་
 ཤར་སྤྲུགས་ལ་མཚན་མ་དེ་དག་བྱུང་ན་རྒྱེན་ཤར་དུ་ཕྱིན་པའམ། བོང་བྱ་དང་རི་བོང་སྤྲུག་དང་གིང་བཟོ་དང་
 མི་སྟོན་པ་སྤྱང་གུ་སྟོན་པ་དང་ཕྱད་དམ། སྤྲུག་སྤྲུགས་ཤིང་བཟོའི་ལག་ཆ་བྱུང་ངམ་རི་བོང་གི་ཤ་རྩིབ་གཡས་
 ཟོས་པའམ། མདོག་སྤྱི་སྤྱང་གི་ཞོར་མགོན་ཡང་ཞིང་གཡོ་པའི་ལས་ཀྱིས་རྒྱེན་ནས་རྩུང་ནད་དམ་མཚོན་
 མའིས་སྤྱི་ཡོད། གདོན་རྒྱལ་པོ་བཅན་གཞོན། ལྷོར་བྱུང་ན་རོ་སྟེག་དང་རྟོམ་བྱེད་སར་ཕྱིན་པའམ་རྟ་དམར་
 ཞོན་ནམ། མི་དམར་རྟ་དང་མཐོང་ངམ་ཕྱད། མགོ་ཤ་ཟོས་སམ་ཐགས་པ་དང་ལྷ་བྱུང་བ་གང་རིགས་སོགས་
 ལ་དོག་དམར་བའི་མགོན་ཞོར་དང་ ཚ་བསྟེག་གི་ལས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱེན་ནད་སྤྱིང་དང་རྒྱུ་མར་ཡོད། དོན་
 བཅན་བདུད་མ་མོ་དང་རྟ་གྱིར་གི་བ་གཞོན། རུབ་དུ་བྱུང་ན་མགར་བ་དང་ལག་ཆ་ལྷེར་བ་མི་གོས་དཀར་ཅན་
 དང་ཕྱད་དམ་མཐོང་། མགར་ཚང་ལ་ཕྱིན་ནམ་སྤྲུགས་ཉོས་སམ་བྱ་པོ་དང་སྤྱེའུ་བྱུང་ངམ། ལྷོ་དང་བྱ་ཤ་ཟོས་པ་
 གང་རིགས་སམ་ལ་དོག་དཀར་པོའི་ཞོར་མགོན་གྱིས་རྒྱེན། བད་བད་ཀན་སྟོ་ལོང་ལ་ཡོད། གདོན་སྤྱི་བདུད་
 གཞོན། བྱང་དུ་བྱུང་ན་མི་གོས་སྤྱི་ནག་གྱོན། རྟ་སྤྱི་ནག་ཅན་དང་ཕྱད་དམ། ཉ་པག་ཤའམ་མཚུག་ཤ་ཟོས།

རོར་མགོན་མདོག་སྡོམ་ལ་སོགས་སྐྱོན་གཤེར་གྱིས་སྐྱེན། བྱང་མཁའ་མ་དང་སྐྱང་པ་གང་རིགས་ལ་
 ཡོད། ཡང་ན་བད་ཀན་དུས་སྐྱོན་འབྲས་སྟོག་ཡོད། གདོན་མཚོ་སྐྱོན་དང་སྐྱུ་བདུད་གཞོད། དབྱས་དང་
 མཚོམས་སྐྱུ་བྱང་ན་ལུག་གི་སྐྱང་རྟོལ་རྣམས་བྱང་ངམ། དེ་དག་གི་ཤ་ལྷགས་ལ་ཡོངས་སྤྱད། མི་མདོག་སེར་
 དང་ཕྱད་དམ། མདོག་སེར་པའི་རོར་མགོན་ནམ་སྐབས་བརྟན་གྱི་ལས་གྱིས་སྐྱེན། བྱང་པོ་མཚེར་རམ་སྐྱེ་འབྲིབས་
 ཡོད། གདོན་ས་བདག་གེ་པོ་གེ་མོ་གཞོད་ཅིང་། བྱང་གསེས་སྟོ་བྱུབ་ཏུ་བྱང་ན་དུར་སྐྱེ་ལངས་པའི་འདྲེ་གཞོད།
 འབྲས་སྐྱོན་མེན་བྱའི་ནད་རོ་ཡོད། ལུབ་བྱང་དུ་བྱང་ན་ཁང་པ་ས་དབྱད་ཉེས་སམ་སྐྱེ་ནས་སྐྱུ་གཉེན་སོགས་
 གཞོད། རྟེན་གྱི་བྱེད་ལོ། བྱང་ཤར་དུ་བྱང་ན་ཞིང་གི་ཚལ་པར་གནས་པའི་ལྷ་སྐྱུ་གཞི་བདག་གཞོད། ཅུབ་
 གཡང་སྐྱུང་སོགས་གིར་འཆི། ཤར་སྟོར་བྱང་ན་ཐབ་ལ་གནས་པའི་འདྲེ་གཞོད་ཅིང་སྐྱེང་རྐྱུང་སྐྱེ་འབོག་འོང་བ་
 རྣམས་མཚོན་པའང་མཚིས། འདི་ལ་རྒྱས་ཅམ་ཅའི་སྐབས་འབྱུང་བའི་གདོན་སྐྱོན་བཤད་པ་ལྟར་དང་། དེ་
 ཉིད་གཙུག་ལག་སྟོར་ཐང་དང་མཐུན་པར་འདོད་ན་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པ་བེ་རྒྱུ་དཀར་པོ་མ་བྱུ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་
 རོ། ། །གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོར་མཁའ་འགོ་ལས་ཀྱི་དབང་མོ་ཆེས་གདམས་པའི་ཆུ་དབྱད་ནི། སྐྱིང་
 གོང་དུ་བསྟན་པའི་དགུ་པོ་དེའི་ཤར་དང་པོ་མེ་ལྷ་ཡི་དམ་གྱི་ས། ཤར་བར་མ་པ་མེས་ས། བྱང་ཤར་རྒྱལ་པོའི་
 ས། ལུབ་དང་པོ་སྐྱོན་སྟོགས་ཡུལ་ལྷའི་ས། ལུབ་བར་པ་གཉེན་བརྒྱད་ཀྱི་ས། ཐ་མ་ལུབ་བྱང་བསེན་མོའི་ས།
 དབྱས་དང་པོ་སྟོ་སྟོགས་ཀྱི་ཡིང་ཆོ་བསྟེན་པའི་སྐྱང་མའི་ས། དབྱས་སམ་དཀྱིལ་མ་རང་ས། ཐ་མ་བྱང་གེ་བོའི་
 ས་ཞེས་པའི་རོས་བཟུང་ལ་དབྱད་རྣམ་པ་དུག་བརྟག་སྟེ། དང་པོ་བཟང་དབྱད་ནི། ཡི་དམ་གྱི་སར་དབྱ་རྒྱན་
 གྱི་གཟུགས་དང་། ས་མེས་སར་དེ་བཞིན་མཁའ་རིའི་གཟུགས། རྒྱལ་པོའི་སར་མཁའ་ཞིག་རྒྱང་བ། ཡུལ་
 ལྷའི་སར་ཡུངས་ཀར་དང་འཁོར་གསུམ་གཟུགས། གཉེན་སར་རྒྱ་མདོག་སེར་བྲག་གི་གཟུགས། བསེན་མོའི་
 སར་བྱད་མེད་གཟུགས་དང་རྒྱ་དཀར་བ། སྐྱང་མའི་སར་གཏོར་མའི་གཟུགས། རང་སར་སྟོན་ཤིང་། གེ་བོའི་
 སར་མཚོན་ཆའི་གཟུགས་རྣམས་བྱང་ན་དགོ་སྟེ་བཟང་དབྱད་ཡང་ལུན་དཀར་པོ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། གཉིས་
 པ་ནི་ཡི་དམ་སར་བྲག་འདྲ་བ་དང་། ས་མེས་སར་ཚོལ་ལྷ་འདྲ་བ། རྒྱལ་པོའི་སར་སྟེལ་གཟུགས། ཡུལ་ལྷའི་
 སར་རྒྱ་དངས་པ། གཉེན་སར་དུམ་བྱར་ཆད་པ། བསེན་མོའི་སར་གྱི་གཟུགས་དང་ཐག་པ་ཐིག་ལེ་ནག་པོ།
 སྐྱང་མའི་སར་རྣག་འདྲ་བ། རང་སར་རོ་ལྷར་ཡིང་ཆོ་འདྲ་བ། གེ་བོའི་སར་ལྷག་རིས་སྟོ་སྐྱང་རྣམས་ཀྱི་
 གཟུགས་དང་ཁ་དོག་འདྲ་བ་རྣམས་བྱང་ན་དན་ཏེ་འཆི་བས་ན་འཆི་ལྷས་གཏུ་ནག་པོ་ཞེས་སོ། །
 གསུམ་པ་རང་ངམ་ནད་པའི་མཚིལ་མ་དམོད་པོར་ཏེ་མིག་བརྩམ་ལ་ རྒྱ་ནང་བསྐྱར་བས་ཡིང་ཆོ་གང་བབས་
 གདོན་རོས་བཟུང་བ་ནི། ཡི་དམ་སར་བབས་བཀའ་ཆད་དེ་བསྐྱང་བཤགས་འབད། དེ་བཞིན་ས་མེས་སར་
 བྱང་ན་ཞེན་པ་ཡོད་པས་ས་མེས་ལ་བསྟོན་པའི་ཤིང་དང་དུར་མཚུན་གསོལ། རྒྱལ་སར་རྒྱལ་པོ་གཞོད་པས་

རྒྱལ་མདོས་བྲ། དུལ་ལྷའི་སར་དུལ་ལྷ་འཇུགས་པས་ལྷ་གསོལ་དང་ལྷ་འཁོན་བྲ། གཉེན་སར་ལྷ་དན་གྱི་
 རོ་སྟེ་བྱུང་འབྱུང་ལྷ་དན་བརྒྱུག་པ་བྲ། བསེན་སར་བསེན་མོ་གཞོན་པས་བསེན་མོ་དགུ་མདོས་དང་མནན་པ་
 བྲ། ལྷ་མའི་སར་ལྷ་མ་འཇུ་བས་བསྟེན་པའི་ལྷ་མར་དེའི་བསྐྱང་བཤགས། རང་སར་དོགས་པས་རིམ་གོ་
 དཀར་ཚོས་བསྐྱེད། གེ་ཤའི་སར་གེ་ཤ་གཞོན་པས་ག་བཅས་གེ་ཤ་རྒྱངས། དེ་ནི་གདོན་དབྱུང་ཡིང་ཚོ་ལ་མོ་
 ཞེས་བྲ། བཞི་པ་རྒྱང་བརྟག་པ་ནི། ཡི་དམ་སར་དཀར་པོ། ས་མེས་སར་ནག་པོ། རྒྱལ་སར་སྐྱུག་པོ། དུལ་
 ལྷ་དང་གཉེན་སར་ནག་པོ། བསེན་སར་རྒྱངས་འཁོར་བ། ལྷ་མའི་སར་སེར་པོ། རང་སར་འཇུག་པ། གེ་
 ཤའི་སར་གྱི་དང་འཇག་རིས་རྣམས་བྱུང་ན་རྒྱང་ནད་ཡིན་ཏེ་རྒྱང་བརྟག་འབྱུང་བ་ཀུན་འདུས་ཞེས་གསུངས་
 མོ། །ལྷ་པ་མཁྲིས་པ་བརྟག་པ་ནི། ཡི་དམ་སར་སེར་བ། ས་མེས་སར་འཚུབ་པ། རྒྱལ་སར་འཇུག་པ། དུལ་
 ལྷ་དང་གཉེན་སར་སྟོ་བ། བསེན་མོའི་སར་ནག་པ། ཚོས་སྐྱོང་ལྷ་མའི་སར་སེར་ནག་ རང་ས་དངས་པ། གེ་
 ཤའི་སར་སེར་བའམ་སྐྱུག་པ་རྣམས་མཁྲིས་པ་ཡིན་ཏེ་མཁྲིས་དབྱུང་ལྷ་ཏིག་སྟེང་འཛིན་ཞེས་བྲ། །རྟུག་པ་
 བད་ཀན་བརྟག་པ་ནི། ཡི་དམ་དང་ས་མེས་སར་རྒྱངས་པ་འཁོར་བ། རྒྱལ་སར་སེར་བ། དུལ་ལྷའི་སར་འཇག་
 རིས། གཉེན་སར་འོད་ཚེ་བ། བསེན་མོའི་སར་སྟོ་བ། ལྷ་མའི་སར་ནག་པ། རང་སར་ཞག་མང་བ། གེ་
 ཤའི་སར་མཐུག་པ་རྣམས་བད་ཀན་ཡིན་པར་ཤེས་པས་བད་དབྱུང་གཡུ་ལོ་འཁྲིལ་པ་ཞེས་ མོ། །དེ་དག་ནི་
 ཀུ་ཡས་གཙོས་འདོག་རྒྱངས་པ་ལྷོག་རྒྱལ་སོགས་ལས་ཞིབ་པར་བརྟག་གོ། །གཞན་ཡང་རྒྱ་འབོ་བའི་ཚོ་སྐྱོང་
 ཚད་འབྲ་དང་། དྲངས་སྟིགས་བྱེ་ཞིང་དྲངས་མ་སྟོན་ལ་འགོ་ཞིང་སྟིགས་མ་ཞབས་སུ་སྟོན་ན་དཔ། དྲངས་
 སྟིགས་མཉམ་པོར་འགོ་ན་བཟང་ཞིང་མཁལ་ནད་ཅན་ལ་དེས་པ་མེད་ཅེས་ཀྱང་ཟེར་བ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་སོགས་
 པའི་བརྟག་པ་དེ་དག་གྱེད་པར་རྒྱ་དེ་ནམ་ཡང་ལྷོག་ཏུ་མི་འདོད་ན། སྐོར་ལྷ་བཏབ་སྟེ་བལྷ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་
 བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱལ་འདིའི་ལག་ལེན་ཏུ་འདོག་སོགས་གང་རྒྱལ་ཡིན་པ་ལ་ལྷོག་ཏུ་མི་བཏབ་ན་རྫོ་ཏི་སྟུག་
 སྟེལ་དབྱི་མོང་དཀར་པོ་འབྲུས་ཀྱི་ལོ་མ་པོ་བ་རིས་ད་ཡིས་རྣམས་ཚ་ མཉམ་གྱི་སྟེལ་བཏབ་ལ་མེས་བུན་
 ལོང་ཅམ་བསྐོལ་བ་གང་ཏུ་བཏུག་པའི་སྟིས་མ་ལ་བརྟག་ཅིང་། ཚ་རྒྱལ་ཡིན་པ་ལ་མི་ལྷོག་ན་ག་བྱུར་ཅན་དན་
 དཀར་པོ་བ་ཤ་ཀ་ཏིག་ཏུ་བཏབ་པ་གོང་བཞིན་ བསྐོལ་བའི་སྟིས་མ་སོགས་ལ་བརྟགས་པས་གསལ་བར་
 འགྱུར་དོ། །གོང་ཏུ་བཤད་པ་ལྷར་བྱས་པ་དེས་ཀྱང་རྒྱལ་མི་བཏབ་ཅིང་མ་གསལ་ན་གདོན་འོ་ཡིབས་པ་
 ཞེས་བྲ། ལྷ་ཉེན་ལ། དེ་ལ་ཡང་རུས་སྐལ་གྱིས་ལིང་ཚོ་དགུར་བཅད་པའི་ཤར་ཏུ་དྲི་ཟེར་རྒྱལ་པོ། ཤར་སྟོ་མེ་ལྷ།
 ལྷོ་གཤིན་རྗེ། ལྷོ་རུབ་སྟིན་པོ། ལུབ་ཏུ་སྟུ། ལུབ་བྱང་རིག་འཛིན། བྱང་གཞོན་སྟིན། བྱང་ཤར་འབྱུང་པོ།
 དབྲས་སུ་ལྷ་འཇུག་ཚེན་པོ་རྣམས་རིམ་པར་བཀོད་བྱས་ནས། དཀོན་མཚོག་སྟི་དང་ལྷ་པར་སྐྱོན་བྱུང་
 སྟོང་རིག་འཛིན་བསྟན་སྐྱེད་སྟེ་དགུ་དང་བཅས་པར་དམོན་བཏུགས་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ། ལྷན་པའི་ལག་

ཏུ་ནས་དཀར་མོ་བརྒྱན། སྐྱུག་མོ་གཅིག་ཐོགས་ཏེ་ཤར་ནས་རིམ་པས་བསྐྱོར་བས་ནས་སྐྱུག་པོ་དེ་ཤར་དུ་བྱུང་
 བ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱ་པོ་ཤར་ཕྱོགས་འདི་ན་ནི། སྤི་ཟེའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཟེར་བའི། །ལྷ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ན་ཅེ། །མི་
 རྩོད་བརྟན་སྤང་འགོ་བ་འདུག། །སྤོང་ཕྱོགས་ཕྱེད་པ་མང་པོ་འདུག། །གཏོར་སྐྱབ་ལྷ་མཚོད་བྱས་པ་ན། །ནད་
 འདི་ལྷུང་དུ་གསོས་པར་འགྱུར། །དོན་འགྲུབ་ཕྱོགས་ཆེ་ནོར་ལྷུགས་འཕེལ། །སྟོན་པའི་གཏམ་ཐོས་དག་
 བཞེགས་མེད། །ཅེས་དང། །ཤར་སྟོར་བྱུང་ན་འདི་ལྷུང་རོ། །རྒྱ་པོ་ཤར་སྟོར་འདི་ན་ནི། །མེ་ལྷ་འབར་བ་ཡིན་
 ཟེར་བའི། །གདོན་ཅིག་འདུག་པ་དེ་ན་ཅེ། །ནད་པའི་སྤྱིང་དེ་མེ་དང་འབྲ། །སེམས་དེ་རྒྱུང་དང་འབྲ་བ་
 ཡིན། །དཔེར་ན་རྒྱུང་གིས་མེ་བསྐྱོད་བཞིན། །གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པ་དང་འབྲ། །རེས་འགའ་དགའ་སྟེ་རེས་
 འགའ་སྐྱུག། །འཕྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི། །མ་མོ་འཁྲུགས་པའི་ལས་མང་བྱས། །དེ་ལྷར་བྱས་པའི་རྒྱུན་
 གྱིས་ནི། །ལྷ་བ་བཞི་འམ་ལྷ་ཡི་བར། །ཚོད་པའི་ནད་ཀྱིས་བཟུང་ཉེན་འདུག། །རིམ་གྱོ་གསུང་རབ་སྐྱོགས་པ་
 དང། །མ་མོ་དགའ་བའི་མདོས་ཚོག་བྱ། །སྟོ་རུ་བྱུང་ན་འདི་ལྷུང་རོ། །རྒྱ་ཡི་སྟོ་ཕྱོགས་འདི་ན་ནི། །གཤིན་རྗེ་
 བླ་པོ་ཡིན་ཟེར་བའི། །བཞེགས་ཤིག་འདུག་པ་དེ་ན་ཅེ། །མི་རྩོད་གཞན་ལ་དགའ་བ་ལས། །མི་ཞིག་དེ་ན་
 མི་འདུག་སྟེ། །འཆི་བ་ནམ་འོང་མི་ཤེས་པས། །ལེ་ལོ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་ཅིག་ཡོད། །འབྲེ་ཡིས་སྐྱུགས་ཚོལ་
 དམངས་སུ་འོང། །རིམ་གྱོ་རེམ་དུ་མ་བྱས་ན། །ཕྱང་འབྲེ་གདོན་རྣམས་ཞུགས་ཉེན་འདུག། །འབྲེ་བཀར་
 བཅོས་ཀ་དག་དུ་བྱ། །ཚོ་དབང་གཤིན་རྗེའི་འཆི་བསྐྱུ་དང། །ཚོ་གཟུངས་མང་དུ་བསྐྱུག་བྱས་ན། །མི་འཆི་ཅམ་
 ཞིག་འོང་ལས་ཆེ། །གཤིན་རྗེ་ཨ་བ་སྐྱང་མགོ་ཡིས། །བཟུང་ཉེན་ཆེ་བས་རིམ་གྱོ་འབད། །སྟོ་རུབ་བྱུང་ན་འདི་
 ལྷུང་རོ། །རྒྱ་ཡི་སྟོ་རུབ་འདི་ན་ནི། །སྤིན་པོ་མགོ་དགྲ་ཡིན་ཟེར་བའི། །གདོན་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ན་ཅེ། །རྩོད་
 གྱི་སེམས་ལ་འདི་ལྷུང་ཡོད། །དགའ་བ་དགྲ་ནི་གསར་བྱས་ནས། །སྐྱུག་པ་དགྲ་ནི་འབྱུང་གྱི་བསམ། །ཚོ་རིང་
 བདེ་སྦྱིད་ལྡན་བྱས་ནས། །བསམ་དགུ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་འདོད་ཅེ། །སྟོ་བྱར་ཡེ་འབྲོག་འབྱུང་ཉེན་
 འདུག། །གཡང་རྒྱུང་རྟམ་བརྟེན་བཞེས་སྐྱུག་གས། །སྐྱུག་དང་མངས་འཇིགས་ཤིང་ལ་མཚུའི་རོ། །ལྷ་མཚོད་རིམ་
 གྱོ་བྱས་ན་ལེགས། །ནད་ཀྱང་ལྷུང་དུ་སོས་ལས་ཆེ། །རུབ་དུ་བྱུང་ན་འདི་ལྷུང་རོ། །རྒྱ་ཡི་རུབ་ཕྱོགས་འདི་ན་
 ནི། །རྒྱ་ལྷ་དཀར་པོ་ཡིན་ཟེར་བའི། །སྐྱུ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ན་ཅེ། །རྩོད་གྱི་ན་ཚ་འདི་ལ་ནི། །ལྷ་མཚོད་དཔལ་
 ལྷེར་བསོད་ནམས་གསོག། །དཔལ་ལྡན་མགོན་པོ་ནག་པོ་ལ། །གཏོར་སྐྱབ་བསྐྱང་བཤགས་བྱས་ཀྱུར་ན། །ཚོ་
 རིང་བདེ་སྦྱིད་དཔལ་དང་ལྡན། །རུབ་བྱང་བྱུང་ན་འདི་ལྷུང་རོ། །རྒྱ་ཡི་རུབ་བྱང་འདི་ན་ནི། །རྒྱུང་ལྷའི་བདག་
 པོ་ཡིན་ཟེར་བའི། །རིག་འཇིན་འདུག་པ་དེ་ན་ཅེ། །ནད་པ་འདི་ལ་ཡུལ་ལྷ་ཞིག། །ཡུལ་སྐྱབ་བསྐྱེབས་ནས་
 འགོ་བ་ཡིན། །རྒྱལ་པོའི་གཞོན་པ་ཆེར་འོང་བས། །ལྷ་མཚོད་རྒྱལ་པོའི་གཞོན་པ་བསལ། །དེ་ལྷར་བྱས་ན་
 བཟང་བ་ཡིན། །བྱང་དུ་བྱུང་ན་འདི་ལྷུང་རོ། །རྒྱ་ཡི་བྱང་ཕྱོགས་འདི་ན་ནི། །གཞོན་སྐྱེན་འབྲོག་གནས་ཡིན་

ཟེར་བའི། གཏོན་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ན་རེ། མི་ཚོད་སེམས་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་མེད། ལྷུས་ལ་ནད་ཡོད་སྐྱུར་དུ་
བྱལ། སྐྱེན་དབྱེད་མ་བྱས་ནད་འདི་སོས། བོན་པོས་རིམ་གྲོ་བྱ་མི་དགོས། ལྷ་དཔལ་དང་འཁོན་པར་
སྤངས། ལྷ་དཔལ་བྱུང་ན་འདི་ལྟར་རོ། ལྷ་ཡི་བྱང་པར་འདི་ན་ནི། འབྱུང་པོ་དབང་ལྡན་ཡིན་ཟེར་
བའི། གཏོན་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ན་རེ། མི་ལ་གཏོན་གྱིས་སྐྱུག་སྐྱེད་ཚོལ་འབྱུང་། གཏོན་བཙོས་རིམ་གྲོ་དགོ་ལ་
འབད། ཆ་གསུམ་པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་དོན། སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གཏོན་བཙོས་བྱ། དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་
འགོ་བྱས་ན་བཟང་། དབྱུས་སྐྱུབ་བྱུང་ན་འདི་ལྟར་རོ། ལྷ་ཡི་དབྱུས་ཕྱོགས་འདི་ན་ནི། སྐྱུ་གཅན་ནག་པོ་ཡིན་
ཟེར་བའི། གཏོན་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ན་རེ། ཚོད་ཉིད་སེམས་ལ་མཚུན་བརྩེ་ཡི། མངོན་པར་ཤེས་པ་འཆར་
སྟེ། མ་རིག་བགེགས་རྣམས་ཀྱན་ནས་ལངས། འབྱུང་བཞི་འཁྲུགས་པའི་ནད་ཀྱིས་འཛིན། ལན་གཞི་
ཆེ་བས་སྦྱི་མདོས་བྱ། རྩོ་བོ་རོལ་པའི་གཏོར་བ་སྒྲོག་དང་། འབྱུས་འདོན་དུར་སྤི་མཚན་པ་གཅེས། རོན་
འགྲུབ་གོགས་ཆེ་ལོར་ལྷུགས་འཕེལ། གཏུམ་སྐྱེན་ཐོས་ཤིང་དག་གོགས་མེད། ཚེས་སོ།

དགུ་པ། ལན་བྱུང་དུ་བསྐྱེད་དོན་ཅ་རྒྱུའི་ལྷན་པར་བསྐྱེད་པ།

སྦྱིར་ན་དོན་ནད་ཅ་གསལ་སྦྱོད་ནད་ལྷ། འཚོ་འཆིའི་ལ་ཤན་ཅ་ཡིས་འབྱེད་ན་ཡང་། ཆ་གྲང་ལ་ཤན་ཅ་ལ་
མཐོང་བས་གསལ། དེ་སྦྱིར་མཁས་པས་རྒྱལ་བ་རྟག་པར་བྱའོ། ། ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱིར་ན་དོན་ལྷའི་ནད་ནི་ཚོན་
ཀན་ཆག་གསུམ་གྱི་རྩའི་ཡར་བྱུར་དུ་བརྟགས་པས་གསལ་ཡང་། སྦྱོད་དུག་གི་ནད་རྒྱལ་བ་རྟགས་པས་
གསལ་ཞིང་། སྦྱོད་འཐེན་ཐང་སྦྱོད་མ་ཚང་རྒྱུད་འགྱུར་དུས་རྩའི་དག་ཅ་སོགས་མེད་པ་ཤོང་ཅ་ཕྱི་ནད་
དབྱུགས་ཀྱི་ལན་ལྷ་ལྟར་དུས་ཅི་བཞིན་འཕར་བ་དང་། ལྷ་ཅ་མལ་དུ་ལན་གྲངས་བརྒྱའི་བར་གནས་པ་
སོགས་བྱུང་ན་འཚོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་སྦྱོག་ན་ འཆི་ཐག་ཚོད་ཀྱི་ལ་ཤན་ཅ་ལྷའི་འབྱེད་ན་ཡང་ཆ་བ་
དང་གྲང་བ་གང་ཡིན་དུ་ཐག་གཅོད་པའི་ལ་ཤན་ནི་རྒྱལ་བ་རྟགས་ཆེ་མཐོང་བས་གསལ་བར་ལུས་པ་དེའི་སྦྱིར་
སྦྱོན་པ་མཁས་པས་རྒྱལ་བ་རྟག་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། གཞན་ཡང་མིག་གིས་བལྟ་བའི་བརྟག་ཐབས་གཉིས་པ་
རྒྱུད་གི་ལྷེ་དམར་ཞིང་སྐྱེས་ལ་རྒྱབ་པ། མཁྲིས་པའི་ལྷེ་བད་ཀན་མདོག་སྐྱེས་པའི་སྦྱུང་པོས་གཡོགས་པ།
བད་ཀན་གྱི་ལྷེ་སྐྱེས་མེད་པའི་མེད་འཇམ་ལ་རྒྱོན་ཞིང་། གཞན་ཡང་ལྷེ་སྐྱེས་པའི་ཆད་རྒྱུད་འབྱུང་ཡོད་པ་
ཡིན། སྐྱེས་ལ་རིད་ན་རྒྱུད་ལས་ཚད་ལ་མཐོ། སྐྱེས་ལ་ནག་ན་རྒྱུད་ཚད་ལྷེད་མར་ཡོད། དམར་ལ་སྐྱེས་རྒྱབ་
རྒྱུད་ཉིད་ཟང་མ་ཡིན། སེར་ལ་སྐྱེས་ལོག་རྒྱུད་དང་མཁྲིས་པར་ལྷན། སྐྱེས་ལ་སྐྱེས་ལོག་བད་རྒྱུད་ཆ་བ་ཡིན། སྐྱེ་
སྟེག་མདོག་མེད་ཆ་བ་བྱེར་ཞིང་རྒྱོགས། དམར་འཇམ་རྒྱོན་ཞིང་མཉེན་ན་ནད་དང་བལ། ལག་ཅིང་སྐྱེས་པ་སྦྱི་
མི་ཤེས་པ་གསལ་པ་རྣམས་ནི་འཆི་བའི་ལྷེ་ཡིན་ལོ།

འཇུག་གཞི་བསལ་བ་གཞན་དུ་ཁ་འཕངས་པ། །

གལ་འགག་བཞི་ཡིས་འཇུག་སོ་བསལ་བ་ནི། །མན་ངག་རྒྱུད་ཀྱི་ཚ་གྲང་གལ་མདོར་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དགོས་པ་གལ་ཆེ་བའི་འགག་རྟགས་དང་རོ་བོ་གཉིས་ཀ་ཚ་བ། གཉིས་ཀ་གྲང་བ།
རྟགས་ཚ་ལ་རོ་བོ་གྲང་བ། རོ་བོ་ཚ་ལ་རྟགས་གྲང་བ་བཞི་པའི་འཇུག་སོ་འབྱུང་བ། རྒྱ་རྒྱུན། ཡུལ་དུས། རང་
བཞིན། བཙུན། གནས་ས། ཉིན་ལག ཟས་གོམས་པ། རྩ་སྟེ་ནམ་པ་བཅུ་ལྔ་སྟོན་ནས་ལེགས་པར་བརྟགས།
འཇུག་པ་བསལ་བའི་ཐབས་ཡོད་ཅེས་གོང་དུ་སྟོན་ཚིག་སྐབས་སྐྱེས་པ་ནི་རྒྱས་པར་མན་ངག་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་
བཅུ་གསུམ་པ་ཚ་གྲང་གཞན་ཀྱི་གལ་མདོར་ལེགས་པར་བསྟན་ཡོད་པ་དེར་སྟོན་ཤིག་ཅེས་གསུངས་སོ།
གསོ་རྒྱལ་དགུ་ཡི་ལུ་བ་ལུ་ལན་བསྟན་པ།

གོང་དུ་སྟོན་སྐབས་ལུ་ཚ་གསུམ་གྱི་གྲངས་སྟེ་གསོ་རྒྱལ་དགུ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐབས་པར་ལུས་
པ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པ་བཅས་གཉིས་སོ། །

དང་པོ། ཇི་ལྟར་བསྐབས་པར་ལུས་པ།

དེ་ནས་ཡང་དང་སྟོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ལུས་སོ། །ཀྱེ་དང་སྟོང་ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ལགས། །ནད་དང་གཉེན་པོ་སྟོན་ཕྱིར་གསོ་རྒྱལ་དགུ། །འཚོ་མཛད་སྟན་པའི་རྒྱལ་པོས་བཤད་དུ་གསོལ། །
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ནད་རོས་འཛིན་པའི་བརྟག་ཐབས་རེག་མཐོང་གཉིས་བསྟན་ནས་གལ་འགག་གི་འཇུག་
སོ་བསལ་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་དུ་ཞལ་འཕངས་པའི་རྗེས་ཐོག་དེ་མ་ཐག་དེ་ནས་ཡང་ གསུང་ལས་སྐྱུལ་པའི་
དང་སྟོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ལུས་སོ། །ཀྱེ་ཞེས་བོས་ཏེ་དང་སྟོང་ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ལགས། །ནད་དང་གཉེན་པོ་སྟོན་ཕྱིར་གསོ་བའི་རྒྱལ་དགུ་ཡོད་ཅེས་གོང་དུ་སྟོན་ཚིག་སྐབས་གསུངས་པས་ན་
འཚོ་མཛད་སྟན་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟོད་ཀྱིས་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་ལེགས་པར་བཤད་དུ་གསོལ།

གཉིས་པ། དེའི་ལན་བསྟན་པ།

དེ་སྐད་ལུས་པའི་དོན་ལ་ལན་གསུངས་པ། ཀྱེ་དང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་སྐྱེས། །ནད་དང་གཉེན་པོར་སྟོན་
ཕྱིར་གསོ་རྒྱལ་གཅེས། །གཅེས་པའི་དོན་ལ་ལུས་པ་ལེགས་ན་ཡང་། །བཤད་པའི་རྒྱུད་དུ་ལེགས་པར་བསྟན་
ནས་ཡོད། །དང་སྟོང་ཆེན་པོ་ལྟོག་འཐེམས་པར་གྱིས། །དེ་མ་ཡིན་ན་ལུས་ལྷུང་རྗེས་སྟོར་འདྲ། །དཔེ་ལ་
ལས་པས་དགོས་དུས་སྟེ་བ་མི་འགྱུར། །རྒྱུད་བཞིའི་ལྟོག་འཐེམས་ནས་དོན་ལོངས་ན། །ལུས་ལྷུང་མཛོད་དུ་
ཉི་ཤར་ཇི་བཞིན་གསལ། །གསེར་གཡུའི་སྟོན་བྱུང་ལག་པ་བཅུག་པ་བཞིན། །རང་ལ་ནམ་དགོས་དུས་ན་
རྒྱུད་པས་ཚོག་ །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་སྐད་ཅེས་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་ལུས་པའི་དོན་ལ་དང་
སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ །ལན་དུ་འདི་སྐད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཀྱེ་དང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་

སྐྱེས་ལེགས་པར་རབ་དུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་དང་། བད་དང་གཉེན་པོ་སྤོད་ཕྱིར་གསོ་བའི་རྒྱལ་ལ་ནད་
 གང་ཡིན་མ་རྟོགས་པར་གདེངས་མ་ཐོབ་པའི་དོགས་པ་དང་བཅས་པར་བྱི་ལ་འཇབ་པ་ལྟ་བུའི་སད་མདས་
 བཅོས་པ་དང་གཅིག བད་དོས་ཟིན་ཅིང་གདེངས་ཐོབ་ནས་སྤོལ་དར་འཕྱར་བ་ལྟ་བུར་དངོས་སུ་བཅོས་པ་
 དང་གཉིས། གཉེན་པོ་ཐོག་དུ་མི་ལེལ་ན་ལམ་དུ་གཟུང་པ་རྟོག་དུ་ལྷུས་འཇུག་ལྟར་བཅོས་པ་དང་གསུམ།
 སྐྱེན་པ་གཞན་གྱིས་སྤར་བཅོས་ཀྱི་ནད་ལ་དམན་ལྟག་ལོག་གསུམ་གང་བྱུང་བརྟགས་ཏེ་སྤར་མོ་ཉ་ལེན་ལྟར་
 བཅོས་པ་དང་བཞི། སྤོབས་ཆེན་ནད་ལ་སྐྱེན་དཔུང་བསྐྱོད་བཞི་པོ་དཔུང་བསྐྱོད་དེ་མི་ཤ་འཕང་ཕྱད་ལྟར་
 བཅོས་པ་དང་ལ། སྤོབས་རྒྱུང་ནད་ལ་སྐྱེས་གདང་མས་འཇོག་ལྟར་བཅོས་པ་དང་དུག རྒྱུང་བའི་ནད་ལ་
 དཔའ་བོ་དག་འདུལ་ལྟར་བཅོས་དང་བཅུ། ལྷན་འདུས་ཀྱི་ནད་ལ་དམེ་ཤོར་འབྲུག་འདུལ་ལྟར་བཅོས་པ་
 དང་བརྒྱ། རྒྱལ་ལ་མཛོ་ལལ་ལྷག་ལལ་ལྟ་བུར་འཚམ་པར་བཅོས་པ་དུག་འོ་ནས་གསོ་བ་ཤིན་དུ་གཅིས་
 ཤིང་། དེ་ལྟར་གཅིས་པའི་དོན་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷུས་པ་ལེགས་ན་ཡང་སྤར་བཤད་པའི་རྒྱུད་དུ་ལེགས་པར་
 བསྟན་ནས་ཡོད་པས་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་པའི་རྒྱུད་ལ་ལྟ་ རྟོགས་འཐེམས་པར་གྱིས་ཤིག་དང་།
 དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྐྱེན་ཁྲུང་ནག་པོའི་ནད་དུ་རྫས་སྤོར་བ་དང་འདྲ་བར་དོན་གལ་ཆེ་བ་རྣམས། དཔེ་ལ་ལྷུས་
 པས་ནད་པ་གསོ་བ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པའི་དུས་སུ་མི་སྤོབ་ཅིང་ཕན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་གསོ་
 དཔུང་ཀྱི་རྒྱུད་བཞིའི་ཚོག་དོན་ལ་བལྟ་བ་དང་སྤོལ་ལྷུ་དུ་རྟོག་པ་ཞིབ་འཐེམས་སུ་བྱས་ནས་དོན་སྤོལ་
 ཡོངས་ན་ ལྷན་ཁྲུང་གི་མཛོད་དུ་ཉི་མ་ཤར་བ་ཇི་བཞིན་དུ་གསལ་པོར་མཐོང་ཞིང་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་གཡུའི་
 སྤོལ་བྱར་ལག་པ་བཅུག་པ་བཞིན་དུ་རང་ལ་ནམ་དགོས་པའི་དུས་ན་ཡོངས་སྤྱད་པས་ཚོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་ཚི་སྤྱིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་མཐོང་བ་མེ་ལོང་རྒྱལ་དོས་བབྱུང་བའི་
 ལེའུ་སྤྱེ་གཉིས་པའོ། ། ཞེས་པ་སྤྱེ། བདུད་ཚི་སྤྱིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་
 དུམ་བུ་བཞི་པ་ཕྱི་མ་འཕྱིན་ལས་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་བ་མེ་ལོང་རྒྱལ་དོས་བབྱུང་ནས་བརྟག་པའི་ཐབས་ཏེ་ལེའུ་
 གཉིས་པའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ལེའུ་གཉིས་པ་ནི་བརྟག་པ་རྩ་རྒྱུའི་མདོ་སྤྱེ་དང་པོའོ། །།